

BOŞ SAYFA

DÜŞÜNCE DÜNYASINDA TÜRKİZ
SİYASET VE KÜLTÜR DERGİSİ
Yıl: 2 | Sayı: 12 | Kasım-Aralık 2011 | ISSN 1309-601X
İki ayda bir yayımlanır.

Sahibi
GÜNTÜLÜ EĞİTİM YAYINCILIK VE TİC. LTD. ŞTİ.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mustafa Yücel

Editörler
Prof. Dr. E. Semih Yalçın - Prof. Dr. Zuhal Topçu

Sayı Editörü
Dr. Veysi Kayıran

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Hasan Tunç
Prof. Dr. Mustafa Erdem
Prof. Dr. Mevlüt Karakaya
Prof. Dr. Necdet Hayta
Prof. Dr. Cemalettin Taşkiran
Doç. Dr. Ali Yakıcı
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Özbay
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Maraş
Yrd. Doç. Dr. V. Savaş Yelok
Dr. Veysi Kayıran

Kapak ve Sayfa Tasarım: Mehmet Fidancı

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın - Hakemli Dergi

Büro İç Hizmetler
Atakan Türkyılmaz

Adres: 1.Cad. Nu. : 43/4
06520 Balgat-Ankara
Te.: +90 (312) 287 88 99
Faks: +90 (312) 285 44 99
Web: www.turkizdergisi.com.tr
e-posta: bilgi@turkizdergisi.com.tr
Fiyatı: 10 TL

Basım Yeri
Net Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Necatibey Cad. Lale Sok. Nu.: 21/27 Yenışehir/Ankara
Tel-Faks: 0.312 230 07 23

Basım Tarihi: 2011 - Ankara

Abonelik İçin: 0.312 287 88 99 Nu.lı telefondan
Atakan TÜRKİYILMAZ

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman Küçük Ankara Ü

Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu Ankara Ü

Prof. Dr. A. Faik İmamoğlu Gazi Ü

Prof. Dr. Ahmet Aksoy Gazi Ü

Prof. Dr. Ahmet Hikmet Eroğlu Ankara Ü

Prof. Dr. Ahmet Taşağıl Mimar Sinan Ü

Prof. Dr. A.Kadir Yuvalı Erciyes Ü

Prof. Dr. Azmi Yetim Gazi Ü

Prof. Dr. Beğlü Eke Erciyes Ü

Prof. Dr. Çetin Elmas Gazi Ü

Prof. Dr. E.Ethem Atay Gazi Ü

Prof. Dr. Enver Bozkurt Kırıkkale Ü

Prof. Dr. Esmâ Şimşek Fırat Ü

Prof. Dr. Hacı Duran Adıyaman Ü

Prof. Dr. Hasan Onat Ankara Ü

Prof. Dr. Hayrani Altıntaş Ankara Ü

Prof. Dr. H.İbrahim Yalın Gazi Ü

Prof. Dr. Hikmet Öksüz KTÜ

Prof. Dr. Kadir Arıcı Gazi Ü

Prof. Dr. Kamil Aydın Atatürk Ü

Prof. Dr. Mehmet Saray Yeditepe Ü

Prof. Dr. Mehmet Şahingöz Gazi Ü

Prof. Dr. Meral Töreyn Gazi Ü

Prof. Dr. Murat Sezginer Gazi Ü

Prof. Dr. Musa Şaşmaz Niğde Ü

Prof. Dr. Musa Taşdelen Sakarya Ü

Prof. Dr. Mustafa İlbaş Gazi Ü

Prof. Dr. Nadim Macit Ege Ü

Prof. Dr. O.Üçler Bulduk Ankara Ü

Prof. Dr. O. Kürşat Ünal Gazi Ü

Prof. Dr. Recai Coşkun Sakarya Ü

Prof. Dr. Recep Kılıç Ankara Ü

Prof. Dr. Sabahat Deniz Marmara Ü

Prof. Dr. Sadettin Gömeç Ankara Ü

Prof. Dr. Temel Çalık Gazi Ü

Prof. Dr. Vahit Doğan Gazi Ü

Prof. Dr. Yaşar Özbay Gazi Ü

Doç. Dr. Bülent Yavuz Gazi Ü

Doç. Dr. Celalettin Yavuz Türksam

Doç. Dr. Doğan Cansızlar Bilgi Ü

Doç. Dr. Faruk Bilir Selçuk Ü

Doç. Dr. Hanife Güz Gazi Ü

Doç. Dr. Hasan Ali Karasar Bilkent Ü

Doç. Dr. Hüsnüye Canbay İnönü Ü

Doç. Dr. Kemalettin Kuzucu Trakya Ü

Doç. Dr. Kemal Üçüncü KTÜ

Doç. Dr. Mehmet Akif Okur Gazi Ü

Doç. Dr. Mukadder Boydak Fırat Ü

Doç. Dr. Nurcan Toksoy Erzincan Ü

Doç. Dr. Selçuk Duman Gazi Osman Paşa Ü

Doç. Dr. Şener Büyüköztürk Başkent Ü

Doç. Dr. Şeref İba Çankaya Ü

Doç. Dr. Taner Tatar İnönü Ü

Doç. Dr. Tevfik Gülsoy Atatürk Ü

Doç. Dr. Timuçin Kodaman S.Demirel Ü

Doç. Dr. Ümit Kocasakal Galatasaray Ü

Doç. Dr. Suna Başak Gazi Ü

Yrd. Doç.Dr. Ahmet Turgut Niğde Ü

Yrd. Doç.Dr. Erkan Göksu Gazi Osman Paşa Ü

Yrd. Doç.Dr. Hatice Mumyakmaz Cumhuriyet Ü

Yrd. Doç.Dr. Murat Taşdemir Osmangazi Ü

Yrd. Doç.Dr. Türkan Erdoğan Pamukkale Ü

Yrd. Doç.Dr. Yalçın Sarıkaya Giresun Ü

Yrd. Doç.Dr. Yaşar Kaya İnönü Ü

Yrd. Doç.Dr. Yüksel Topaloğlu Trakya Ü

İ Ç İ N D E K İ L E R

Editör / Sunuş	7
Anayasal Terör Prof. Dr. Hasan Tunç	9
Terör – Siyaset İlişkisi ve PKK Terörünün “Anlaşılabilir Mantıksızlığı” Şükrü Alnıaçık	21
Terör Dedikler Yağmur Tunalı	49
İnsan Hakları ve Terör Doç. Dr. Faruk Bilir	57
Bölücülük Temelinde Terör, Siyaset ve Türkiye Prof. Dr. Özcan Yeniçeri	67
PKK Terörüyle Mücadele Kararlılık – Siyaset – Strateji Belirsizliği Doç. Dr. Celalettin Yavuz	89
Kendi Kavramlarımızla Dünyayı Yeniden Kurmak Arslan Küçükyıldız	103
Küresel ve Bölgesel Sorunlar Bağlamında Türkiye’de Terör ve Terörizm Prof. Dr. E. Semih Yalçın	109
Terörizmin Siyasallaşma Süreci ve Türkiye Doç. Dr. Selçuk Duman	123
Türk Milleti, Türk Milliyetçiliği ve Türkiye Cumhuriyeti Doç. Dr. Mustafa Talas	143
Küstüm Sana Oğlum Av. Hüseyin Özbek	151

TERÖRÜ AZDIRAN POLİTİKALAR

60'lı yılların ortalarından beri Türkiye'nin gündeminden düşmeyen terör, özellikle 1984 yılından bu yana yeni bir vechе kazanarak birinci sıraya oturmuştur.

Cumhuriyet tarihimiz boyunca terörün ve terörizmin her türünü yaşamış olan Türkiye'de hastalığa konulan yanlış teşhisler, meselenin çıkmaza girmesinin başlıca sebeplerinden biri olarak görülmelidir.

1963 yılının Aralık ayında Kıbrıslı Türklere karşı başlatılan "Kanlı Noel" saldırıları sonrasında baş gösteren soruna Türkiye, Ada'daki Türk varlığının garantörü olarak müdahalede bulunmuştur. Buna mukabil, Türkiye'nin karşısına uluslararası güçler tarafından terör kartı çıkarılmış, Ermeni terör örgütü Asala'nın eylem ve cinayetleri birbirini kovalamıştır. 1970'li yıllardan 1980 yılının 12 Eylül'üne kadar uzanan süreçteyse Marksist grupların halkı, devleti ve devlet kurumlarını hedef alan terörist faaliyetleri ülkeyi kan gölüne çevirmiştir.

1980 yılının 12 Eylül'ünde yapılan askerî darbenin planlayıcı ve uygulayıcıları, yönetime el koymalarına terör olaylarını gerekçe göstermişlerdir. Darbe öncesinde Türkiye'de yaşanan siyasi olaylar iyi tahlil edilemediği ve darbenin mimarları dışarıdan maniple edildiği için çözüm adına yanlış karar ve tedbirler alınmıştır. Darbenin ve darbecilerin soruna ne kadar yanlış teşhis koyduğu, 1984 yılından itibaren terörün başka bir yüzüyle karşılaştığında bariz şekilde ortaya çıkmıştır. 80'li yıllardan günümüze kadar Türkiye'nin iç ve dış sorunlarında terör, tayin edici bir faktör olarak yer almıştır.

Türkiye toprakları, jeopolitik ve jeostratejik konumu dolayısıyla tarih boyunca terörü ve terörizmi hedefleri için taşeron olarak kullanan uluslararası güçlerin faaliyet alanı içinde kalmıştır. O bakımdan ülkemizin terör potansiyeli yüksektir. Türkiye'nin nazik konumunu iyi analiz eden uluslararası güçler ve özellikle ABD, son yıllarda Orta Doğu politikalarını buna göre şekillendirmiş, Türkiye-ABD ve Türkiye-AB ilişkilerinde terör maddesi gündemin ilk sırasındaki yerini korumuştur.

Batılı güçlerin bölgedeki çıkarları, 1984 yılı sonrasında çeşitli senaryolarla hayata geçirilmeye çalışılırken, Irak ve Türkiye topraklarında mandater ve güdümlü devletçikler oluşturulması planlarına hız verilmiştir. Bu planların bir parçası da Türkiye'de yaşayan ve Türk toplumunun ayrılmaz bir parçası olan Kürtlerin bölücü ve ayrıştırıcı terör faaliyetlerinin faili hâline getirilmesi olmuştur. 80'li yılların ikinci yarısından sonra günümüze kadar taşeron örgüt PKK eliyle hızla tırmandırılan bölücü terör, konjonktürel gelişmeleri takip ederek eylemlerini yönlendirmiştir.

AKP'nin 2002'de iktidara gelmesiyle yönetimin teröre o güne kadarki bakışının değiştiği gözlenmiştir. Bizzat Başbakan Tayyip Erdoğan'ın ifadesiyle terör sorununa çözüm için "açılım" adı altında muğlak ve okunması güç bir reçete sunulmuştur. Ancak "açılım", terörü ortadan kaldırmak şöyle dursun, daha da azdırmıştır. "Açılım" söyleminin yarattığı kafa karışıklığı ve siyasi otorite zaafı, teröre destek veren çevreleri umut-

landırmış, AKP Hükümetinin teröristle anlaşma, uzlaşma yolu arama, taviz verme, etnik kimliği tanıma, devlet sistemini değiştirme gibi yanlışları bunu takip etmiştir.

Artık öyle bir noktaya ulaşılmıştır ki bölücü terör örgütünün eylemleri devleti bölmeye yönelik açık bir tutuma dönüşmüştür. Bölücü unsurlar ve siyasi temsilcileri, ana dilde eğitimin serbest olması, etnik bir dilin Anayasa’da yer alması gibi istekleri yeterli görmeyerek sözde devletleri için toprak talebinde bulunma cüretini göstermişlerdir. Devletin teröre karşı askerî çözümlere başvurma ve iç güvenlik harekâtı uygulama gibi yöntemleri ise “insan haklarını ihlal” şeklinde suçlanır olmuştur. Ayrılıkçı, eli kanlı terör örgütüyle onların eylemlerini haklı ve masum bulan Cumhuriyet düşmanları aynı zihniyetin parçası hâline gelmişlerdir.

Ne yazık ki terör ve terörizm konusunda onca tecrübeye sahip olan Türkiye’de sorunun sebep ve sonuçları iyi değerlendirilmemiştir. Bunda terör konusunda bilimsel araştırmaların yeterince yapılmamış oluşunun da payı büyüktür. En kötüsü, terörle terörizm kavramları ve bunların yansımaları çoğunlukla birbirine karıştırılmıştır.

Türkiye, Cumhuriyetle birlikte şekillenen ulus devlet yapısının aşındırılmasına izin vermeden stratejik ve coğrafi konumunun sağladığı kartları doğru kullanmak suretiyle terörle mücadelede dünyada rol model oluşturabilecekken, bunu başaramamıştır. Cumhuriyet hükümetlerinin terör konusundaki tutarsız ve temelsiz politikalarına AKP iktidarının açılım garabeti eklenince, günümüzde Türk toplumunun birlik ve bütünlüğünü kemiren terör canavarı gemi azıya almıştır.

Terörü salt güvenlik sorunu veya siyasi aktörlerin hedeflerine ulaşmak için kullandığı yöntemlerin bir parçası olarak görme yanlışı, meseleyi âdeta çözümsüzlüğe itmiştir.

Türkiye’nin teröre ve terörizme karşı başarısı hiç şüphesiz öncelikle terör bataklığının kurutulmasına bağlıdır. Bu yapılmadan çözüme yönelik hiçbir projenin başarı şansı yoktur. Ayrıca terörü ortadan kaldıracak projeler; içeride birlik ve bütünlük içinde, dışarıda da siyasi, ekonomik ve askerî açıdan caydırıcı ve etkin bir potansiyele sahip Türkiye imajıyla desteklenirse sonuç alınması mümkündür.

Bu arada yapılması gereken, terörü ve terörizmi siyasi yöntem olarak kullananların ilişkiler sisteminin, insan kaynaklarının ve terör örgütlerine katılımı özendiren nedenlerin belirlenmesi, örgüt mensuplarının profillerine dayalı bilimsel araştırma ve analizlerin yapılması, Türk toplumunun gerçekleri göz önüne alınarak bu çerçevede çözüme götürücü projeler üretilmesidir.

“Terör ve Siyaset” konusunun işlendiği bu sayının hedefi, Türkiye’de gündemden düşmeyen, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel sorunları kaşıyarak ülkenin geleceğini ipotek altına alan terör ve terörizm sorununa ışık tutmak, çözüm arayışlarına yeni bir perspektif kazandırmaktır.

Değerli Türkiz okuyucuları, dergimizin bu sayısıyla yayın hayatımızın ikinci yılını da başarıyla tamamlamış bulunuyoruz. Türk düşünce, siyaset ve kültür hayatına yepyeni ve dinamik bir açıdan yaklaşan Türkiz; değerli yazar ve bilim adamlarımızın çeşitli sorunlara ilişkin tespit ve çözüm önerileriyle Türk kamuoyunda büyük yankı uyandırmıştır.

Başarılı olmamız için bizi isteklendirip şevklendiren siz değerli okuyucularımıza ve bizi her konuda destekleyen herkese teşekkürü bir borç biliriz.

ANAYASAL TERÖR

PROF. DR. HASAN TUNÇ*

GİRİŞ

Anayasa tartışmaları uzun süredir ülke gündeminin ön sıralarında yer almaktadır. Tartışmaların tarafları arasında, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel değerlerini geliştirerek muhafaza etmek isteyenler ile demokratikleşme adına devletin temel değerlerinden taviz verilmesinin gerektiğini ileri sürenler öne çıkmaktadır. Bu noktada ortaya konulan görüş ve düşünceler "anayasal terör" algısına kaynaklık eden veya engel oluşturan faktörler olarak belirmektedir.

Anayasa yapmak ile yeni bir rejim veya devlet kurmak çok farklı faaliyetlerdir. Bu nedenle, var olan bir devlete yeni anayasa yazarken, o devletin temel değer ve kazanımlarının gözden ırak tutulmaması gerekmektedir. Anayasal meşruiyet bu yönde oluşan algıların bütünü olacaktır. Farklılıkları kutsallaştırarak, Türk vatandaşlığını ve devletin varlığını reddederek etnik ırkçılığa varan sapmaları teşvik ederek, silah bırakmamış terör örgütü ile müzakereye girişerek, insanları birbirine ötekileştirerek, demokratik bir Anayasa yapılamaz. Aksine anayasal teröre kaynaklık edilir. Sosyal mutabakat metni olması gereken Anayasa, etnik ve dinî çatışmaların hukuki mesnedi hâline gelmiş olur.

Terör konusunda ülkemizin özel şartları diğer birçok ülkeden farklıdır. Devletin egemenlik haklarını, toprak bütünlüğünü, millî varlığını hedef alan bölücü ve ırkçı terör, vatandaşlarımızın en önemli insan hakkı olan yaşama hakkına yönelik sürekli tehdit ve saldırı hâlinindedir. Anayasa çalışmalarının bu tehdit ve saldırıların hızını arttırdığı bir ortamda yapıldığı göz ardı edilmemelidir.

*Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi.

1982 Anayasa'sındaki temel hak ve hürriyetlere ilişkin düzenlemelerin yetersiz ve demokratik olmadığı ileri sürülerek, etnik bölücülük taleplerine kapı aralama çabaları, en iyimser ifadeyle, anayasal teröre taraf olmaktadır.

Toplumunu etkileme ve yönlendirebilme konumunda olanların bu gerçeği hiçbir zaman unutmamaları gerekmektedir.

1982 Anayasa'sındaki temel hak ve hürriyetlere ilişkin düzenlemelerin yetersiz ve demokratik olmadığı ileri sürülerek, etnik bölücülük taleplerine kapı aralama çabaları, en iyimser ifadeyle, anayasal teröre taraf olmaktır. Bu konuların kamuoyunu meşgul eden demokratikleşme, insan hakları, demokratik anayasa, çoğulcu demokrasi, katılımcı demokrasi ve buna benzer nitelemelerle yürütülen tartışmalarla ilgisi bulunmadığı da açıktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin millete dayalı devlet modeli yerine, milletler sistemi ikame etmeye çalışmak, âdeta egemenliğin devrine yol açmak anlamına da gelebilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin millete dayalı devlet modeli yerine, milletler sistemi ikame etmeye çalışmak, âdeta egemenliğin devrine yol açmak anlamına da gelebilecektir.

Çünkü bu düşünce yandaşları mikro egemen yapılar oluşturarak her dinî-etnik cemaate kendi diliyle eğitim verme ve kendine özgü hukuk sistemi geliştirmenin yolunu açmayı hedeflemektedirler. Devletin dili, ana dilde eğitim, vatandaşlık ve yerel özerklik gibi konular bahse konu sürecin en belirleyici başlıklarını oluşturmaktadır.

DEVLETİN DİLİ

1982 Anayasa'sının 3. maddesinde Türkiye Devleti'nin, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu ve dilinin Türkçe olduğu belirtilmektedir. Buradan Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki idarenin tüm iş ve işlemlerinde kullanılacak dilin Türkçe olacağı çok açık bir şekilde belirtilmiştir. Bu durum dünyanın gelişmiş ülkelerinin tamamında da böyledir. ABD, Almanya, Fransa veya İngiltere gibi

demokratik ülkelerin tamamında devletin dili konusunda benzer tekil yaklaşım benimsenmiştir.

Resmî dil dışında başka dillerin kullanımıyla ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin tespitleri de yukarıda belirtilen görüşle paraleldir. AİHM bu konuda Birk-Levy Kararı ile yöresel dilin kullanımına ilişkin Fransa aleyhinde yapılan bir başvuruyu kabul edilemez bulmuştur. Olay özetle şöyledir:

29 Eylül 2010 tarihli Birk-Levy kararına konu olan Fransız Polinezya'sı denizaşırı Fransız toprağı olup, 2004'te özerk yönetim hâline gelmiş, 287 bin nüfuslu bir ülkedir. Tahiti, yani Pasifik Okyanusu'nda bir adalar topluluğu olan Fransız Polinezya'sı, siyasi olarak Fransa'ya bağlı bir özerk yönetimdir. Nüfusun % 78'i Polinezyalı, % 12'si Çinli, % 10'unu Fransız'dır. Nüfusun % 61'i Fransızca, % 31'i Tahitice konuşmaktadır. Özerk yönetimin yasama faaliyetlerini sürdüren yerel konularda yetkili bir parlamentosu da bulunmaktadır. Fransız Polinezya'sı, Anayasa'nın 74'üncü maddesine göre denizaşırı topluluk olarak belli bir özerk-

liğe sahip olsa da, Fransız Danıştay'ının kararlarına tabidir. Fransız Polinezya'sına özerklik tanıyan (2004 tarihli) Kuruluş Akti, Fransızca'yı resmî dil olarak kabul etmiş ve kamu hukuku ve özel hukuk alanlarında kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Bu ülkenin Anayasa'sı niteliğindeki 2004 tarihli bir organik yasa ile parlamentoda Fransızcadan başka dil kullanılması yasaklanmıştır. Bu özerk meclise 2003 ve 2005 olmak üzere iki dönem seçilmiş olan bayan parlamenter Sabrina Birk-Levy, bu uygulamanın hukuka ve insan haklarına uygun olmadığı düşüncesiyle itirazda bulunmuştur

Birk-Levy Tahiticenin, Tahitililerin günlük hayatlarında kullandıkları dil olduğunu ve yerel meclisin Polinezyalı üyelerinin de 1945'teki kuruluşundan bu yana Tahitice konuştuklarından bahisle, Danıştaydan 2005 yılında alınan bu konudaki kararın düzeltilmesini talep etmiştir. Fransız Danıştay 29 Mart 2006 tarihinde verdiği kararda, parlamentoda ve kamu hizmetlerinde kullanılacak dilin Fransızca olacağı gerekçesiyle talebi reddetmiştir. Birk-Levy bunun üzerine 28 Eylül 2006'da AİHM'ye başvurmuştur. AİHM'nin 6 Ekim 2010'da yayımladığı 727 numaralı ret kararında şöyle demektedir: "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi "dil özgürlüğünün" meclisteki seçilmiş temsilcilerin hitap ve oylamalarda kendi tercih ettikleri dili kullanmalarının teminatı olmadığını tekrar eder." İlgili kararda AİHM, Fransız Polinezya'sı Meclisine Tahiti dilinde hitap etme yasağı konusunda Fransız vatandaşı Sabrina Birk-Levy'nin başvurusunu kabul edilemez bulmuştur. Diğer deyişle, idare ile ilişkilerinde bireye istediği dili kullanma hakkının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle verilmediği AİHM'ce açıkça tespit olunmuştur.

Devletlerin kendi iç işleyişlerine dair münhasır yetkisi doğrultusunda, her türlü yargısal, yasal ve idari iş ve işlemlerin yürütülmesinde kullanılacak dili belirleme hakkı vardır. Fertlerin devletle olan ilişkilerinde farklı dil talebinde bulunmaları yönünde bir hakkı bulunmamaktadır ve devletin dili tektir. Ülkemizdeki anayasa çalışmalarında bu geçekten sapma mümkün olmamalıdır.

EĞİTİM DİLİ

İnsanın kendisini yeniden üretmesi sürecinin bir parçası olan eğitim, bireye sağladığı yararların yanında kolektif yararların gerçekleştirilmesini de sağlar. Toplumun her kesimini ilgilendiren eğitimin kolektif yararları gerçekleştirilmesi, eğitim sürecinin özel alana terk edilmemesinin gerekçesini oluşturur. Eğitimin bu niteliği eşitlik sorununu gündeme getirir. Bu anlamda toplumun her üyesinin

Fertlerin devletle olan ilişkilerinde farklı dil talebinde bulunmaları yönünde bir hakkı bulunmamaktadır ve devletin dili tektir.

eşit koşullarda eğitim sürecinden yararlanabilmesi için uygun ortam ve koşulların yaratılması gerekir. Bu yönüyle eğitim sosyal hak olup, devletin eğitim sürecine karışmasını ve desteklemesini gerektirir. Cinsiyet, renk, dil, din, soy, köken vb. özelliklerin yanı sıra, özellikle yaş yönünden de bir ayırım gözetmeksizin, eğitim hakkı tüm insanlara tanınmıştır. Eğitim, yalnız çocuklar ya da öğrenciler için değil, okul sistemi dışında, yetişkinler için de tüm yaşam boyunca kullanılması ve yararlanması gereken bir araç, bir haktır. Devletlerin egemenlik alanlarındaki ülkede eğitim dilini belirleme hakları münhasır yetkilerindedir. Bir ülkede mevcut olan çok sayıdaki bölgesel (mahallî) dillerde yapılacak eğitimin hem

Bir yabancı dili öğrenmek başka, farklı bir dille eğitim sürdürmek daha başkadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek Protokol'de yer alan düzenlemeyi de buna gerekçe göstermek mümkün olamaz.

imkânsızlığı hem de mantıksızlığı ortadadır. Böyle bir durumun devlet olma gereği ve idarenin bütünlüğü ilkesi ile de çeliştiği çok açıktır.

Dünyadaki genel uygulamada bu yöndedir. Mesela Brezilya'da, tek resmî dil olan Portekizce etnik köken fark etmeksizin tüm Brezilyalılar tarafından kullanılan ortak dildir. Çin de ise üç ana Çince türü, Mandarin-Kanton-Hongkong Çincesi olmasına rağmen, eğitim-öğretim dili Mandarin Çincesidir. ABD'nin üçte birinin ana dili İspanyolcadır. Bu ülkede Çince İtalyancaya kadar çok sayıda dil kullanılıyor olmasına rağmen, 2007 yılında resmî işlemlerde dil farklılığını önleme amacıyla "İngilizce Dil Birliği Kanunu" çıkarılmıştır. Alman okullarında ise, Almancadan başka dille eğitim düşünülemez. Zira, insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerde de devletin vatandaşlarına bölgesel dillerde eğitim hakkı vereceği

yönünde bir hüküm bulunmamaktadır.

1982 Anayasa'sının 3, 42 ve 175. maddeleri uyarınca, ülkede Türkçeden başka dilin resmî dil olarak kabul edilmesi ve ana dil olarak eğitim dili hâline getirilmesi mümkün değildir.

Bir yabancı dili öğrenmek başka, farklı bir dille eğitim sürdürmek daha başkadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek Protokol'de yer alan düzenlemeyi de buna gerekçe göstermek mümkün olamaz. Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi konuya ilişkin kararlarında, "istediğim dilde eğitim yapmalıyım." gibi bir hakkın, Sözleşme'yle sağlanmış bir hak olarak kabul edilemeyeceğini bildirmektedir. Örneğin, AİHM 'Belçika'da Eğitim Dili Davasında' verdiği kararda; "Sözleşmecî devletin egemenlik yetkisi içinde bulunan kimseler Birinci Protokol'ün ikinci maddesine dayanarak kamu makamlarının belirli bir türde eğitim sistemi kurmasını isteyemezler. Ancak belirli bir eğitim sistemi kuran bir devlet, bir eğitim kurumuna girişi şarta bağlarken

14. madde anlamında ayrımcılık niteliğinde bir tasarrufta bulunamaz. Bu davada Sözleşme'nin 14. maddesi, Birinci Protokol'ün 2. maddesiyle birlikte okunduğunda bile, anne babaların kendi tercih ettikleri bir dilde çocuklarına eğitim verilmesini isteme hakkını güvence altına almamaktadır. Bu maddelerin birlikte okunmasından, dil sebebine dayanarak bir ayrımcılık yapmadan eğitim hakkını güvence altına alma yükümlülüğü çıkmaktadır. *Sözleşme, kişilere kullandıkları veya anladıkları dil ile ilgili özel bir hak vermek isteğinde 5(2). fıkrasında ve 6(3)(a) bendinde olduğu gibi açık ifadeler kullanmıştır. Birinci Protokol'ün ikinci maddesinde böyle bir ifade yoktur."*

Türk Anayasa'sının vatandaşlık ve Türklük yaklaşımı ile örnek ülkelerdeki yaklaşımlar arasında hiçbir farkın olmadığı açıktır.

Vatandaşların mahallî dil ve lehçelerinin devletin resmî kurumları dışında, özel eğitim kurumlarınınca öğretilmesinde hiçbir engel yoktur. Burada önemli olan, kamu güç ve kaynaklarının bu yönde kullanılmamasıdır. Devlet tüm sosyal gruplara eşit yaklaşımda olmak durumundadır. Zira Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sına, Türkçeden başka bir dilin eğitim dili olarak kabulü yönünde hüküm konamaz ve konmamalıdır.

VATANDAŞLIK

1982 Anayasa'sının 66. maddesi (benzer şekilde 1961 mad. 54) vatandaşlığı, "Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür." şeklinde tanımlamaktadır. Bu anlatım antro- polojik veya sosyolojik bir yaklaşım değil, tamamen hukuki bir tanımlamadır. Bu madde, Türkiye Cumhuriyeti ile hukuki ve siyasi bağ ilişkisine sahip herkesi, Türk kabul etmektedir. Sosyolojik millet kavramının gereği olan ırk, dil, din, kültür vs. birliği gibi unsurlar dikkate alınmadan, vatandaşlık bağına sahip herkesi Türk olarak nitelendirmektedir. Diğer deyişle, Anayasa'nın bu tanımı vatandaşlar arasında ırk, dil, mezhep gibi ayrımların yapılamayacağını ve vatandaşlık hukukuna sahip kişiler arasında hak ve hürriyetlerden yararlanma açısından farklar yaratılamayacağını ifade etmektedir. Anayasal vatandaşlık veya çok kültürlülük gibi kavramlar, bu gerçekleri görmezden gelen ve ülkede suni ayrımlar üretmeye yönelik çabaların ürünüdür.

Benzer düzenlemeler birçok ülke anayasasında da bulunmaktadır. Şöyle ki; 1849 tarihli Federal Alman Anayasa'sı mad. 116: "Alman uyruğuna sahip olanlarla, mülteci ve sürgün ya da fûru olarak 31 Aralık 1937 tarihindeki duruma göre Almanya ülkesine kabul edilmiş olanlar, bu Anayasa'daki anlamda –Alman sayılırlar." Görüldüğü üzere, 31 Aralık 1937 tarihi itibarıyla Almanya'da yaşayan herkes bu Anayasa ile Alman kabul edilmektedir. Tabii ki, bu toplumda da ırk, dil,

din, mezhep gibi farklılıklar vardır, ancak belirlenen şartlara sahip herkes anayasal açıdan Alman'dır.

ABD Anayasa'sı 14. değişiklik (9 Temmuz 1868): Birleşik Devletlerde doğmuş ve uyruğuna girmiş ve bu sebeple yönetimine tabi olan her kişi, Birleşik Devletlerin ve ülkesinde yaşadığı federe devletin vatandaşısıdır."

Türk Anayasa'sının vatandaşlık ve Türklük yaklaşımı ile örnek ülkelerdeki yaklaşımlar arasında hiçbir farkın olmadığı açıktır. Sosyal mutabakat metinleri

Vatandaşlık tanımı açısından, 1982 Anayasa'sının 66. maddesinde bulunan, "Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türktür." şeklindeki düzenlemenin Atatürk milliyetçiliğine dayandığının unutulmaması gerekmektedir.

olan anayasalar, ülkedeki farklılıkları değil bütünlüştürmeyi amaçlarlar. Tabii ki, herkes kendini nasıl hissediyorsa ondandır. Ancak devlet bütünlüğü içerisinde bu farklılıklar birer zenginlik olarak algılanmakta, hiçbir unsurun diğerinden farkı veya ayrıcalığı olamayacağı vurgulanmaktadır.

Vatandaşlık tanımı açısından, 1982 Anayasa'sının 66. maddesinde bulunan, "Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türktür." şeklindeki düzenlemenin Atatürk milliyetçiliğine dayandığının unutulmaması gerekmektedir. Büyük Önder Atatürk bu konuyu şu şekilde açıklamıştır: "Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk milleti denir." "Türk milleti ise üç temel unsurdan oluşur: Zengin hatıra mirası, beraber yaşamak konusunda müşterek arzu, sahip olunan mirasın muhafazasına devam etmek hususunda iradelerin müşterek olması." Bu tanımда antropolojik bir yaklaşım olmadığı gibi, ırkçı ve şoven düşüncelerden uzak, tamamıyla sosyolojik bir

anlatım vardır. Açılım sürecinde yaşanan gelişmelerde ise, farklılıkları vurgulayarak, mikro yaklaşımlara imkân tanınmaktadır. Böyle bir anlayışın, bölücü hareketleri körükleyeceği bilinen bir gerçektir. Özellikle, Anayasa'nın 5. maddesinde yer alan devletin amaç ve görevleri konusunda, "... *Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak*" ibaresini yok sayarak, hareket ediliyor olması da konuyu daha ilginç hâle getirmektedir. Diğer deyişle, bütünlüğü korumakla görevli olanların, aksine davranışlarının âdeta bir anayasayı ihlal suçunu meydana getireceği açıktır

YEREL ÖZERKLİK

Yerel yönetimler vatandaşlarla en yakın olan yönetim birimleridir. Demokratik anlayış katılımcılığı da beraberinde getirmektedir. Diğer deyişle,

demokrasinin işlerlik kazanması ve sürdürülmesi, daha çok halk katılımının artırılması ile mümkündür. Bu nedenle demokrasinin gelişmesinde katılımcı bir yerel yönetimin katkısı çok büyüktür. Yerel yönetimler demokrasinin âdeta tabandan tavana yayılmasını sağlayan kurumlardır. Yerel yönetim süreçlerine vatandaşların katılımının sağlanması, yerel idarelerde karar organlarının seçimle işbaşına gelmesi, yerel yönetimlerin yerel halkın taleplerini karşılayacak yetki ve kaynaklara sahip olması, yerel halkın yapılan faaliyetler ile ilgili kolayca bilgi sahibi olabilmeleri, yerel yönetimlere demokratik nitelik kazandıran unsurlardandır.

Yerel yönetimlerdeki demokratikleşme uygulamaları veya düzeyi, vatandaşların yönetime katılım ölçüsünün ifadesidir. Bu nevi uygulamalar ile idari ve mali özerkliği (yerel yönetimlerin merkezi hükümetten ayrı ve bağımsız birtakım hak ve yetkiler ile gelir kaynaklarına sahip olmaları hâli) birebirinden ayırmak gerekir. İdari ve mali özerklik, devletin birlik ve bütünlüğüne (üniter yapısına) engel değildir. Hangi ad veya şekilde olursa olsun, ülkenin bir parça veya kesiminin diğerinden ayırımına yol açacak faaliyetler bölücülükten başka anlam taşımazlar. Özellikle, değişik unsurlara dayalı (din, mezhep, dil, ırk vs.) olarak ülkeyi bölmeye ve insanları birbirinden farklılaştırmaya yönelik çabalar ile görüşlerin yerel demokrasi kapsamında değerlendirilmesi mümkün olamaz. Gerek yerel gerekse ülke sathında demokratikleşme uygulamaları, vatandaşlar arasında hiçbir ayırım gözetilmeksizin tümüne yönelik olmak zorundadır. Kolektif haklar kapsamında gerçekleştirilecek adımların da bir bölge veya sosyal yapıyı hedef alması düşünülemez. Bu nedenle eğitim, sağlık, çalışma hakları, güvenlik gibi konuların yerel şartlar gözetilmek kaydıyla, merkezi planlamaya ve kaynağa ihtiyacı vardır.

SONUÇ

Anayasa yapım sürecinin mayınlı alanları olarak ifade edebileceğimiz bu nevi konularda, kolektif haklar tanıma veya demokratikleşme çabaları adına verilecek tavizler ülkenin Anayasa yoluyla teröre itilmesi anlamına gelebilecektir. Anayasalar ülkede sosyal ve siyasi istikrarı yok etme değil, aksine yükseltme yönünde hükümler ihtiva etmelidirler. Yukarıda belirtilenlerin yanı sıra, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin insan haklarına dayanan, millî, üniter, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olduğu gerçeğinden asla sapmamalıdır. Yine, bu hüküm çerçevesinde devletin dilinin Türkçe olduğu, Türkiye Cumhuriyeti'nde başkent Ankara, millî marşın İstiklal Marşı ve bayrağın beyaz ay yıldızlı al bayrak olduğu gerçeği mutlaka korunmalıdır. Bu ilkelerde verilecek tavizler, Anayasa değişikliğinden öte, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin veya rejiminin değişmesi anlamına gelebilecektir ki, "Anayasal Terör" de bundan başka bir şey olmayacaktır.

EK

ULUSLARARASI METİNLERDE YER ALAN ANA DİLDE EĞİTİME İLİŞKİN MADDELER

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Protokol 1

Madde 2.

Eğitim hakkı

Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevlerin yerine getirilmesinde, ana ve babanın bu eğitim ve öğretimin kendi dinî ve felsefi inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir.

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme

Madde 27.

Etnik, dinsel ya da dil azınlıklarının bulunduğu devletlerde, bu azınlıklara mensup olan kişiler, kendi gruplarının diğer üyeleri ile birlikte, kendi kültürlerinden yararlanma, kendi dinlerine inanma ve bu dine göre ibadet etme ya da kendi dillerini kullanma hakkından yoksun bırakılmayacaklardır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi

Madde 20.

1. Geçici ve sürekli olarak aile çevresinden yoksun kalan veya kendi yararına olarak bu ortamda bırakılması kabul edilmeyen her çocuk, devletten özel koruma ve yardım görme hakkına sahip olacaktır.

2. Taraf devletler bu durumdaki bir çocuk için kendi ulusal yasalarına göre, uygun olan bakımı sağlayacaklardır.

3. Bu tür bakım, başkaca benzerleri yanında, bakıcı aile yanına verme, İslam hukukunda kefalet (kafalah), evlat edinme ya da gerekiyorsa çocuk bakımı amacı güden uygun kuruluşlara yerleştirmeyi de içerir. Çözümler düşünülürken, çocuğun yetiştirilmesinde sürekliliğin korunmasına ve çocuğun etnik, dinsel kültürel ve dil kimliğine gerek saygı gösterilecektir.

Ulusal Azınlıkların Korunması İçin Çerçeve Sözleşme

Madde 5

1 Taraflar, ulusal azınlıklara mensup fertlere kültürlerini sürdürme ve geliştirmenin yanında, kimliklerinin temel unsurlarını; dil, din, gelenekler ve kültürel miraslarını korumak için gerekli şartları teşvik etmeyi taahhüt ederler.

Madde 12

1 Taraflar, uygun olan hâllerde, ulusal azınlıkların ve çoğunluk kültürünün, tarihinin, dilinin ve dininin tanıtılmasını sağlamak için, eğitim ve araştırma alanlarında önlemler alacaklardır.

Madde 14

1 Taraflar, ulusal bir azınlığa mensup her ferde azınlık dilini öğrenme hakkını tanımayı taahhüt ederler.

2 Geleneksel olarak veya sayılarının çokluğu bakımından ulusal azınlıklar tarafından iskân edilmiş bölgelerde, Taraflar, mümkün olduğu ölçüde ve kendi eğitim sistemleri çerçevesinde, yeterli talep olduğu takdirde, azınlıklara mensup kimselerin, azınlık dilini öğrenmeleri veya bu dilde ders almaları için uygun imkânlar yaratmaya çalışacaklardır.

3 İşbu maddenin 2. fıkrası resmî dilin öğrenilmesine veya bu dilde eğitime zarar vermeden uygulanacaktır.

Azınlık mensubu kişiler, topluma ait tüm bilgilere ulaşabilecek yeterli olanaklara sahip olmalıdırlar.

Ulusal ya da Etnik, Dinsel ve Dilsel Azınlıklara Mensup Kişilerin Hakları Bildirgesi
Madde 4

1. Devletler gerektiğinde, azınlık mensubu kişilerin, hiçbir ayrımcılığa maruz kalmaksızın ve yasalar önünde tam bir eşitlik içinde, insan haklarından ve temel özgürlüklerden tam ve etkin bir şekilde yararlanmalarını güvence altına alacak tedbirler almakla yükümlüdürler.

2. Devletler, ulusal hukuku ihlal eden ve uluslararası standartlara aykırı olan bazı özel durumlar hariç, azınlık mensubu kişilerin kendi özelliklerini ifade etmeleri ve kendi kültürlerini, dillerini, dinlerini, gelenek ve göreneklerini geliştirebilmeleri için uygun koşulları yaratacak tedbirler alacaklardır.

3. Devletler, azınlık mensubu kişilerin, uygun durumlarda, ana dillerini öğrenmeleri veya ana dillerinde öğrenim görmeleri için yeterli olanakları yaratacak uygun tedbirleri almalıdırlar.

4. Devletler, uygun durumlarda, kendi sınırları içerisindeki azınlıkların tarih, gelenek, dil ve kültürleri konusundaki bilgilerini teşvik amacıyla, eğitim alanında uygun tedbirler almalıdırlar. Azınlık mensubu kişiler, topluma ait tüm bilgilere ulaşabilecek yeterli olanaklara sahip olmalıdırlar.

Bölgesel veya Azınlık Dilleri Avrupa Şartı

Madde 7 – Amaçlar ve ilkeler

1. Taraflar, bölgesel veya azınlık dilleri bakımından; bu tür dillerin kullanıldığı topraklarında ve her bir dilin durumunu dikkate alarak, politikalarını, mevzuatını ve uygulamalarını aşağıdaki amaç ve ilkelere dayandıracaklardır:

f. Bölgesel veya azınlık dilinin uygun olan tüm basamaklarda öğretilmesini ve öğrenilmesini sağlamak için uygun araçlar ve ortamlar sağlamak;

g. Bir bölgesel veya azınlık dilin kullanıldığı alanda yaşayan ve o dili konuşmayı bilmeyen kişilere eğer isterlerse o dili öğrenme imkânı sağlamak;

h. Üniversite ya da benzeri kurumlarda bölgesel veya azınlık dilleri üzerinde araştırma ve çalışma yapılmasını desteklemek;

2. Taraflar, eğer hâlâ yerine getirmedilerse, bir bölgesel veya azınlık dilinin kullanımı ile ilgili olan ve dilin sürdürülüp geliştirilmesini tehlikeye sokacak ya da engelleyecek adil olmayan herhangi bir ayrımcılık, dışlama, kısıtlama ya da tercihten vazgeçmeyi taahhüt ederler. Bir bölgesel veya azınlık dilini kullananlar ile geri kalan nüfus arasındaki eşitliği desteklemek üzere alınan veya o dili kullananların özel koşullarını gereğince dikkate alan herhangi bir lehte önlem daha yaygın kullanılan dile karşı bir kısıtlama olarak kabul edilmeyecektir.

III. Bölüm

2. madde 2. paragraftaki taahhütlere uygun olarak bölgesel veya azınlık dilinin kamusal hayatta kullanılmasını desteklemek için alınacak önlemler

Madde 8 – Eğitim

1. Eğitim ile ilgili olarak taraflar, bu dillerin kullanıldığı topraklarda, bu dillerin her birinin durumuna bağlı olarak ve devletin resmî dil(ler)inin öğretilmesi hakkına hâle getirmemek koşuluyla şunları taahhüt ederler;

a

- i. İlgili bölgesel veya azınlık dillerinde okul öncesi eğitim sağlamak veya
- ii. Okul öncesi eğitimin önemli bir bölümünü ilgili bölgesel veya azınlık dillerinde sağlamak veya
- iii. Yukarıdaki i ve ii’de belirtilenleri en azından ailesi bu talepte bulunan ve sayıca yeterli oldukları düşünülen öğrencilere uygulamak veya
- iv. Kamu kurumları okul öncesi eğitim konusunda yetersiz iseler yukarıdaki i’den iii’ye kadar bahsedilen önlemlerin alınmasını desteklemek ve/veya teşvik etmek;

b

- i. İlgili bölgesel veya azınlık dillerinde ilköğretim sağlamak; veya
- ii. İlköğretim eğitiminin önemli bir kısmını ilgili bölgesel veya azınlık dillerde sağlamak veya
- iii. İlgili bölgesel veya azınlık dillerin, ilköğretim müfredatının ayrılmaz bir parçası olarak öğretilmesini sağlamak veya
- iv. Yukarıdaki i’den iii’ye kadar verilen önlemleri en azından ailesi bu talepte bulunan ve sayılarının yeterli olduğu düşünülen öğrencilere uygulamak;

c

- i. İlgili bölgesel veya azınlık dillerinde ortaöğretim sağlamak; veya
- ii. Ortaöğretilimin önemli bir kısmını ilgili bölgesel veya azınlık dillerde sağlamak veya
- iii. İlgili bölgesel veya azınlık dillerin, ortaöğretim müfredatının ayrılmaz bir parçası olarak öğretilmesini sağlamak veya

iv. Yukarıdaki i' den iii'ye kadar verilen önlemleri en azından ailesi bu talepte bulunan ve sayılarının yeterli olduğu düşünülen öğrencilere uygulamak;

d

i. İlgili bölgesel veya azınlık dillerinde mesleki ve teknik eğitim sağlamak; veya

ii. Mesleki ve teknik eğitimin önemli bir kısmını ilgili bölgesel veya azınlık dillerde sağlamak; veya

iii. İlgili bölgesel veya azınlık dillerin, mesleki ve teknik eğitim içinde müfredatın ayrılmaz bir parçası olarak öğretilmesini sağlamak; veya

iv. Yukarıdaki i' den iii'ye kadar verilen önlemleri en azından ailesi bu talepte bulunan ve sayılarının yeterli olduğu düşünülen öğrencilere uygulamak;

e.

i. Bölgesel veya azınlık dillerde üniversite öğrenimini ya da diğer yüksek öğrenimi mümkün kılmak; veya

ii. Bu dillerin üniversitede ve yüksek öğrenimde ders olarak görülebilmelerini sağlamak; veya

iii. Eğer devletin yükseköğrenim kurumlarındaki rolü ile ilgili bir nedenle i ve ii alt paragrafları uygulanamıyorsa bölgesel veya azınlık dillerde üniversite ya da diğer yükseköğrenim kurumları açılmasına veya bu dillerin üniversitelerde veya yüksekokullarda ders olarak okutulmasına destek vermek ve/veya izin vermek;

f.

i. Tamamen ya da büyük kısmı bölgesel veya azınlık dillerde verilen, yetişkinlere yönelik kurslar ve sürekli eğitim kursları sağlanmasını düzenlemek; veya

ii. Bu dilleri yetişkinlere yönelik kurslarda ya da sürekli eğitim kurslarında ders olarak vermek; veya

iii. Kamu kurumları yetişkin eğitimi konusunda kendileri uzman değil ise, bu dillerin yetişkin kursları ya da sürekli eğitim dersi olarak verilmesini desteklemek ve/veya teşvik etmek;

g. Bölgesel veya azınlık dil tarafından yansıtılan kültürün ve tarihin öğretilmesini sağlayacak düzenlemeler yapmak;

h. a'dan g'ye kadar olan paragraflardan tarafça kabul edilenleri uygulamaya koyacak öğretmenlere temel ve ileri eğitim sağlanması;

i. Bölgesel veya azınlık dillerin öğretilmesini sağlamak veya geliştirmek konusunda alınan önlemleri ve gösterilen başarıyı izlemek için ve kamuoyuna açıklanmak üzere bulgularını periyodik raporlarda yayınlamak için üst kuruluş ya da kuruluşlar kurmak.

2. Eğitimle ilgili olarak, bölgesel veya azınlık dillerin geleneksel olarak konuşulduğu yerler dışında taraflar, bölgesel veya azınlık dillerini kullananların

sayısını mazur gösterirse eğitimin tüm basamaklarında bölgesel veya azınlık dillerde eğitim yapılmasını sağlar, teşvik eder veya izin verir.

Eğitimde Ayrımcılığa Karşı Sözleşme

Madde 2.

Bir devlette izin verildiğinde;

a. Eğitimden eşit yararlanma olanağı, aynı düzeyde öğretim elemanı ve aynı nitelikte okul, bina ve donanımı sağlamak ve aynı ya da eş değerde ders görme fırsatı sunmak koşuluyla, iki ayrı cinsten öğrenciler için ayrı eğitim sistem ve kurumlarının kurulması ya da sürdürülmesi;

b. Katılma ya da yazılmanın isteğe bağlı olması ve sağlanan eğitimin yetkili makamlar tarafından aynı düzeydeki eğitim için konulabilecek ya da onaylanacak standartlara uyması koşuluyla öğrencilerin ana babaları ya da yasal vasiyelerinin isteklerine uygun bir eğitim vermek üzere din ve dil gerekçeleriyle ayrı eğitim sistem ve kurumlarının kurulması ya da sürdürülmesi;

Madde 5

1. Bu Sözleşme'ye taraf devletler, aşağıdaki konularda anlaşmıştır:

a Eğitim insan kişiliğinin tam gelişmesine ve insan hakları ve temel özgürlüklere saygının güçlenmesine yönelik olmalı, tüm uluslar, ırk ve din grupları arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın korunması yolundaki etkinliklerini daha da ileri götürmelidir.

b. Ana babalarının ve uygulandığı yerlerde vasilerin çocukları için önce, yetkili makamlarca konan ya da onaylanan en az eğitim standartlarına uymakla birlikte kamu makamlarınca yönetilen kurumlardan başka kurumları seçme ve ikinci olarak, yasaların uygulanması uyarınca bu devlette izlenen işlemlerle bağdaşmak koşuluyla çocuklarının ana baba ve vasilerinin inançlarına göre din ve ahlak eğitimi almalarını ve hiçbir kişi ya da grubun kendi inancıyla bağdaşmayan dinsel eğitim görmeye zorlanmamasını sağlama özgürlüğüne saygı göstermek temel ilkedir.

c. Ulusal azınlık üyelerinin, okullarının yönetimi dâhil, kendi eğitim etkinliklerini yerine getirme ve her devletin eğitim politikasına göre kendi dillerini kullanma ya da öğretme haklarını tanımak temel ilkedir. Bununla birlikte, aşağıdaki hükümler saklıdır:

i. Bu hak, bu azınlık üyelerini bir bütün olarak topluluğun kültür ve dilini anlamaktan ve topluluk etkinliklerine katılmaktan alıkoyacak ve ulusal egemenliği zedeleyecek biçimde kullanılamaz.

ii. Eğitim düzeyi, yetkili makamlarca saptanan ya da onaylanan genel düzeyden düşük olamaz.

iii. Bu gibi okullara devam isteğe bağlıdır.

2. Bu Sözleşmeye taraf devletler, bu maddenin 1. fıkrasında dile getirilen ilkelerin uygulanmasını güvenceye bağlamak üzere tüm gerekli önlemleri alır. ■

TERÖR-SİYASET İLİŞKİSİ VE PKK TERÖRÜNÜN “ANLAŞILABİLİR MANTIKSIZLIĞI”

ŞÜKRÜ ALNIAÇIK*

İsyan Teorisi ve Türkiye Pratiği

Tarihteki örgütlü ayaklanmalardan ve istisnalardan farklı olarak terör, 20. yüzyılda, Soğuk Savaş döneminde yaygınlaşan bir eylem disiplini. Terörün ruhunda asimetrik güçten kaynaklanan âcizlik yer alır ve felsefi dokusunda anarşizm vardır. Mevcut kapitalist düzene karşı, pratik başarısı kanıtlanmamış bir felsefi söylemi, demokratik yoldan egemen kılamayacağını düşünen Marksistler, bir önceki yüzyılda şehir gerillası, kır gerillası gibi çeşitli ayaklanma türleri üretmişlerdir.

Terör veya eski dildeki Arapça eş anlamlısıyla tedhiş, “**silahlı bir ideolojik örgütün, insanları dehşete düşüren eylemler yaparak, siyasi sonuç elde etme stratejisi**” dir. Eylemleri dehşetli kılmaya yönelik zorlama nedeniyle ortaya çıkan sebepsiz ve yapmacık vahşetin, “**devlete karşı görevlerini yerine getiren vatandaşlar**” tarafından makul bulunması mümkün değildir. Bu nedenle bir örgütün terörden “**siyasi sonuç**” alabilmesi için mutlaka şu dört imkândan birine veya birkaçına sahip olması gerekir:

Ahlaksız ve maneviyatsız bir yandaş kitleye sahip olma

(dehşetin alkışlanması)

Hedef kitlenin çaresizleştirilmesi (siyasi otoritenin güçsüzleştirilmesi)

Hedef ülkenin yönetiminde âcizlerin bulunması

(siyasi acizlik ve kanıksama)

Hedef ülkenin düşmanlarından çok güçlü destek alması (kirli diplomasi)

* Araştırmacı Yazar.

İnkılap, ihtilal, darbe, ayaklanma ve **isyan** kavramlarını inceleyen teorisyenler, amacına ulaşamayan ayaklanmalara **isyan**, ulaşanlara ise **ihtilal** denilmesi konusunda hemfikirdirler. İnsanlık tarihi, Trakyalı köle **Spartaküs**'ten bu yana kayda geçmiş kanlı isyanlarla doludur. Terör ise isyanın genel bir halk ayaklanmasına, ihtilale dönüşemediği zayıf tabanlı eylemciler için keşfedilmiş bir yöntemdir. Bu yöntemde isyan eden teröristler, sadece silahlı güç kullanarak iktidarı ele geçiremeyeceklerine göre bölgesel bir siyasi organizasyona zemin hazırlarlar. Silahlı vahşi güç, bir psikolojik savaşla yumuşak siyasete doğru çekilir. Buna terörden siyasi sonuç elde etmek denir.

İnkılap, ihtilal, darbe, ayaklanma ve isyan kavramlarını inceleyen teorisyenler, amacına ulaşamayan ayaklanmalara isyan, ulaşanlara ise ihtilal denilmesi konusunda hemfikirdirler.

Tarihteki Türk devletlerinin kolay yıkılmasında **ademimerkeziyetçi** idari yapı ve serbest rekabete dayalı **veraset anlayışı** nedeniyle dış etkenlerden çok **isyanlar** ve **taht kavgaları** etkili olmuştur. Bu nedenle Türk siyasi tarihinde merkeziyetçilik prensibine bağlılık ve buna bağlı olarak bölgesel ayaklanmalara sert karşılık verilmesi bir gelenek hâlini almıştır. Osmanlı Devleti'nin ömrünü uzatan etken, kuruluş devri hükümdarlarının, geçmişe bakarak aldıkları **merkeziyetçi** önlemlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti de kurucu hukuk metinlerinde bu ilkeye uygun davranmış ve son yıllara kadar "**merkeziyetçiliğin devletin bekası ile olan ilişkisini**" dikkate alarak tavizsiz bir merkeziyetçilik politikası izlemeye devam etmiştir. Türkiye'de bu yüzden "**mantıklı,**" kabul edilebilir bir "**Kürt sorunu**" yoktur. Marksist PKK terörünün "**Kürt sorunu**" olarak sunulması, başlangıçta bir solcu aydın

züppeliği olarak ortaya çıkmış olsa da gerçekte psikolojik savaş kurnazlığından başka bir şey değildir.

I.Bölüm: PKK Terörünün Dayanaksızlığı

Devletin bekası için öz kardeşini öldürmekten çekinmeyen büyük devlet adamlarının tesis ettiği katı merkeziyetçi Türk devlet anlayışına meydan okuyarak 900 yıldır uluslaşmış bir kitleyi bölmeye ve bu uğurda kan dökmeye çalışmanın bir dayanağı olmalıdır. Çıplak gözle doğal ve samimi bir dayanak görebilmek mümkün değildir.

PKK terörü, siyasi açıdan gayritabii, hukuksal açıdan temelsizdir. Türkiye'de devrimci bir hak arayışı için yeterli bir hukuksal eşitsizliğin varlığından söz edilemez. Ortada normal şartlarda olmaması gereken, zorlama bir hak arayışı vardır. Aşağıda bu "**zorlama**"nın kaynağına ineceğiz. Ancak daha önce Kürtlerin ulusal bir ayrışmayı neden talep **etmemesi** gerektiğini, dayanaklarıyla ortaya

koymamız gerekir. Bu dayanak sorunu nedeniyle zaten PKK, taban bulabilmek için ateşli silahlara dayalı bir psikolojik savaşı oldukça başarılı bir şekilde yürütmüştür. Bu başarıda dış siyasi destek kadar içerideki Marksist yandaşların ve deneyimlerin de büyük payı vardır.

PKK'nın dile getirdiği en önemli iddia, Kürtlerin Türkiye Cumhuriyeti tarafından dışlandığı ve kasten geri bırakıldığıdır. Yalan bu kadar büyük olunca insanlara bunu kabul ettirebilmek için bol miktarda kan dökmeniz gerekir. Bizce PKK'nın işini zorlaştıran ve mesaisini artıran bilimsel gerçek **“Türk'ün kasten göz ardı edilen tanımında”** saklıdır.

Türk'ün hukuksal tanımı: 20. yüzyılda oluşumunu tamamlayan yeni bir **“tarihî millet”** olarak Türk, **“Osmanlı bakiyesi Müslüman nüfus ve bu nüfusun yurt dışındaki soydaşlarıdır.”**

Ord. Prof. Sadri Maksudi Arsal, **“Milliyet Duygusunun Sosyolojik Esasları”** adlı eserinde milletlerin iki şekilde meydana geldiğini bildirir. a) Kavim milletler, b) Tarihi milletler... Tarihî milletler, tarihî olayların müttehit kıldığı, uluslaştırdığı heterojen milletlerdir. Roma tarihinden İtalyanların, Hun, Göktürk, Selçuklu, Osmanlı devletleri tarihinden Türklerin oluşması gibi...

Bu tasnife göre Cumhuriyetin kurulması da bir tarihî olaydır ve ortaya yeni bir tarihî millet çıkmıştır. Bu bir **ulus** yani **“oluş”**tur. Son tarihî milletin oluşumu Osmanlı tarihinin hitamında gerçekleşmiştir. **“Ulus”**u burada kültür ve ırktan bağımsız olarak tamamen siyasi yapı (Türkiye Cumhuriyeti) içinde milletleşme anlamında alıyoruz. Osmanlı bakiyesi Anadolu ve Rumeli Müslümanları, Kurtuluş Savaşında ortak iradeleriyle **“Türk olmakta”** karar kılmışlardır. Burada yapılan ve Kürtçü iddiaları temelsiz kılan Türk tanımının hukuksal dayanakları şunlardır:

Osmanlı Devleti'nin ömrünü uzatan etken, kuruluş devri hükümdarlarının, geçmişe bakarak aldıkları merkezîyetçi önlemlerdir.

Dayanak-1

Misak-ı Millî/ Madde: 1- (Orijinal)

Devlet-i Osmâniyenin münhasıran Arap ekseriyetiyle meskûn olup 30 Teşrin-i Evvel 1918 tarihli Mütarekenin hîn-i akdinde muhasım orduların işgali altında kalan aksamının mukadderatı ahalinin serbestçe beyân edecekleri ârâya tevfikân tayin edilmek lazım geleceğinden mezkûr hatt-ı mütâreke dâhilinde dinen, ırkan ve aslen müttehid, yekdiğerine karşı hürrmet-i mütekaabile ve fedâkârlık hissiyâtıyla meşhûn ve hukuk-ı ırkıyye ve ictimaiyyeleriyle muhiyyelerine tamamiyle riayetkâr Osmanlı İslam ekseriyetiyle meskûn bulunan aksamın heyet-i mecmuası hakikaten veya hükmen hiç bir sebeple tefrik kabul etmez bir küldür.

Açıklaması:

Mebuslar Meclisi ve **TBMM**, diyor ki: “1916’dan 1918’e (Mondros’a) kadar kaybettiğimiz toprakların Arap yurdu olduğunu kabul edebiliriz. Ancak; Müslüman Anadolu ve Rumeli halkının tamamı Türk’tür, bir çakıl taşı veya bir fakir insanını dahi vermeyiz. Zaten buraları savaşta da kaybetmemişiz.”

Misak-ı Millîyi kabul eden 110 mebustan 27’si “**Vilâyât-ı Sitte**” denilen 6 doğu ilinin temsilcileriydi. “**Meşrûiyete**” titizlik gösterenler Mebuslar Meclisini, “**kurucu asli iktidar**”ı önemseyenler ise TBMM’yi referans alabilirler. Bir yurt ancak bu kadar hukuksal ve demokratik bir zemin üzerinde kurulabilirdi.

Dikkat! “**İslam ekseriyyetiyle (çoğunluğuyla) meskûn**” ifadesinin, inkılap tarihi ders kitaplarına “**Türklerin çoğunlukta olduğu yerler**” olarak geçmesi,

Hasım devletlerin Türk-Kürt ayrımı yapmasını da önleyen ümmet zeminine dayalı yeni Türklük tanımına giden yol, Misak-ı Millî ile açılmış; Lozan Antlaşmasıyla bu yola girilmiştir.

Türk ile Müslüman’ın eş anlamlı kullanıldığını, aynı kitleyi kastettiğini teyit etmektedir. Hasım devletlerin Türk-Kürt ayrımı yapmasını da önleyen **ümmet zeminine dayalı yeni Türklük** tanımına giden yol, Misak-ı Millî ile açılmış; Lozan Antlaşmasıyla bu yola girilmiştir.

Dayanak-2

Lozan Antlaşması Bölüm III. Azınlıkların Korunması (orijinal, özet)

Madde 37

Türkiye 38 ile 44. maddelerde yer alan hükümlerin temel yasa olarak kabul edileceğini ve hiçbir yasa, yönetmelik ya da resmî uygulamanın bu hükümlerle çelişmeyeceğini hiçbir yasa, yönetmelik ya da resmî uygulamanın bunlardan üstün olamayacağını taahhüt eder.

Madde 38

Türk Hükûmeti doğuş, milliyet, dil, ırk ya da din farkı gözetilmeksizin Türkiye’de yaşayan herkesin hayat ve özgürlüğünü tam olarak korunmasını temin altına almayı taahhüt eder.

Türkiye’de yaşayan herkes kamu güvenliği ve ahlaka aykırı olmadıkça ister halk arasında (public) ister özel yaşamında her tür itikat, din ve inancın gereğini yerine getirmekte özgür olacaktır.

Gayrimüslim azınlıklar, bütün Türk uyrukluların ülkenin bir bölümü ya da tamamında Türk Hükûmetince ulusal savunma ve kamu düzeninin korunması gerekçesiyle alınan önlemlere tabi olarak, seyahat ve göç etmekte tam özgürlük sahibi olacaktır.

Madde 39

Gayrimüslim azınlıklara mensup Türk uyruklular Müslümanlarla (Türklerle Ş.A.) aynı yurttaşlık haklarına ve siyasal haklara sahip olacaktır.... yeterli olanak sağlanacaktır.

Madde 40

Gayrimüslim azınlıklara mensup Türk uyruklular yasa karşısında ve gerçek yaşamda öteki (çoğunluktan olan yani millet olarak da Türk olan Ş.A.) Türk uyruklularla aynı muameleyi görecektir ve aynı güvenceye sahip olacaktır. Eşit hak sahibi olacaktır.

Özetle

Osmanlı Devlet-i Âliyyesi de Müslüman olmayı ve bir arada yaşamayı özendiren hukuk sistemiyle bir "millet-i hâkime" (Türk milleti) meydana getirdi. Bunun çoğunluğunu Türkmenler oluştursa da Kürtler, Boşnaklar, Çerkezler, Lazlar, Gürcüler ve diğer Müslümanlar artık yeni bir **tarihî millet** olmuşlardı. Ermeniler, Rumlar ve Museviler, önce din farkı nedeniyle bu uluslaşmanın dışında kaldılar. Sonra devletin "**laiklik**"te samimi olduğu görülünce bu gayrimüslim etnik gruplardan da Ankara'ya ruhen bağlananlar oldu ve onlar da "**Türk ulus**"laştılar. Uluslaşma böyle olmuştur. Türkiye Türkleri, büyük Türk milletinin bir parçasıdır.

Yaşanan gerçek, Müslüman Osmanlılardan oluşan ve başkente sadakat gösteren "**millet-i hâkime**"nin 1856 Islahat Fermanıyla kaybettiği hâkimiyetini **Kurtuluş Savaşıyla** yeniden ve hukuksal olarak kazanmasıdır.

Misak-ı Milliden, Lozan'dan ve 1924 Anayasa'sından sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde bir Kürt'ün, cumhurbaşkanı, TBMM başkanı, MİT müsteşarı veya Genelkurmay başkanı olmasının önünde hiçbir hukuksal engel bulunmamıştır. Önceden de yoktu. Sonra da olmamıştır. "**Bizi Kürt olarak değil, Türk olarak o makamlara getiriyorsunuz.**" ithamına yukarıdaki belgeler ve tanımlamalar yeterince mantıklı bir cevap niteliğindedir. Öyleyse bu ayrılıkçı hareketin başka bir mantığı olmalıdır.

II. Bölüm: Terör-Siyaset İlişkisindeki "Anlaşılabilir Mantıksızlık" Üzerine Tezler

Bu başlığın altında Kürtlerin, Yozgatlılardan daha haklı ve muteber bir ayrılık gerekçeleri bulunmadığı hâlde PKK'nın bu kadar yoğun ve kanlı bir mücadeleyi yürütebilmesinin mantığını bulmalıyız.

Yaşanan gerçek, Müslüman Osmanlılardan oluşan ve başkente sadakat gösteren "millet-i hâkime"nin 1856 Islahat Fermanıyla kaybettiği hâkimiyetini Kurtuluş Savaşıyla yeniden ve hukuksal olarak kazanmasıdır.

Tez-1: Terör, Siyonizme hizmet eder. Bu yüzden de ahlaksızlığı, vicdansızlığı ve mantıksızlığı “anlaşılabilir”dir.

Tez-2: Terör, Ermeni millî emellerine hizmet eder. Bu yüzden de ahlaksızlığı, vicdansızlığı ve mantıksızlığı “anlaşılabilir”dir.

A- Birinci Tezin Tarih Destekli Açılımı

Yahudilerin Fırat havzasını da içine alan Tevrat’ ta Tanrı tarafından vadedilmiş topraklar için yeminli ve imanlı olduğuna dair pek çok makale kaleme alınmıştır. Hatta eski başbakanlardan bir hanımefendinin dil sürçmesiyle İsrail heyetine, “vadedilmiş topraklarda size mutlu bir yaşam dilerim.” gibi bir söz sarf ettiği de hafızalardan silinmemiştir. Acaba bu hedef, mantıklı bir terör-siyaset ilişkisi kurmamıza yardımcı olacak kadar gerçekçi bir ülkü müdür? İnceleyelim...

Dünyada Yeni Çağda merkantilizm sayesinde bir “**devrimci lobi**” oluşmuştu. Bu lobi, önceleri soylu-ruhban egemenliğine son vermek amacıyla Mason örgütlerinde güç toplayan burjuva sınıfı için çalıştı ve 6.000 yıllık klasik hâkimiyet anlayışı (Kralıklar) çözüldü. Sonra ise ulusal devletlerin uluslararası denetimi için iki seçenek üretildi:

1. Sosyalist enternasyonal
2. Global kapitalizm

Fransız İhtilali ile anayasal güç kazanan “**fraternity**,” (uhuvvet=kardeşlik) millet kavramın duygusal yönünü ifade ediyordu. Ancak kardeşliğin dayanaçmacı bir siyasi güce dönüşebilmesi için kardeşlere bir “**vatan**” lazımdı. Bir vatani olan kardeşler için ulusal devlet kurmak, 1789’dan sonra kolaylaşmıştı. Eşitlik, adalet, hürriyet ve laiklik, sınıf farklarını ortadan kaldırıyor; bölünmüş vatan- daşları bile “**anayasal kardeş**” yani ulus hâline getiriyordu. Ancak vatansız diaspora Yahudileri için durum farklıydı. “**Üvey kardeş**” konumuna düşerek dışlanma hatta milliyetçi söylemlerin hışmına uğrama tehlikesi baş göstermişti. Diasporanın örgütlü zenginleri, yağmurdan kaçarken doluya tutulabilirdi. Böylece Yahudiler için yeni bir devrim teorisi ihtiyaç hâlini aldı. Bu teori, Marksizmdi.

MS 70 yılında Kudüs’ten çıkarılan Yahudilerin son 500 yılda nasıl etkin bir savaş, devrim ve terör lobisi hâline geldiğini anlamak için Orta Çağa kadar gitmek gerekir:

“Bizi Kürt olarak değil, Türk olarak o makamlara getiriyorsunuz.” ithamına yukarıdaki belgeler ve tanımlamalar yeterince mantıklı bir cevap niteliğindedir.

Orta Çağ feodal sisteminde Avrupa'da dört sınıfı vardı:

1. Soylular,
2. Rahipler,
3. Kentliler,
4. Köylüler ve köleler (serfler)

Şatoların çevresinde senyörden askerî koruma alan ve karşılığında vergi ödeyen kentlerde zamanla iş bölümü gelişmiş, meslek dalları yani kendine çalışan burjuvazi oluşmaya başlamıştı.

Diaspora Yahudileri, tercihlerini burjuva olmaktan yana kullandılar çünkü:

a) Toprak kölesi olmak işlerine gelmezdi, cahil köylü Katoliklerin arasında **"Hz. İsa'nın katil zanlısı gibi"** dolaşmak da hiç hoş değildi. Yani toprak köleliliği en son tercihleriydi.

b) Soylu olmaları fiziken imkânsızdı. Soyları müsait değildi.

c) Ruhban olmaları itikaden mümkün değildi. Musevi idiler.

d) Böylece onlar da **"burjuva"** oldular.

Kentlerde yaşayan tacir, esnaf ve zanaatkârlara Marksist terminolojide burjuva denilmiştir. Siyasi tarihteki karşılığı **"sivil"**dir. Kelimenin **"kent soylu"** olarak tercüme dildiği de vakidir. Bunların en büyük meselesi, soylulara mahsus olan **"mülkiyet hakkı"**nı ele geçirmektir. Burjuva sınıfı içinde güçlenen Yahudiler, iktidarı elde etmek için mason örgütleriyle etkinlik kazandılar ve daha rahat yaşayabilecekleri, mümkünse yönetebilecekleri bir dünya kurmak için kolları sıvadılar.

İçinde nüfusuna göre çok fazla miktarda Yahudi bulunan **"burjuva sınıfı"** kendilerine zül gelen soylulara mahsus **"asaleti"** ve iş birlikçi papazlara ait **"diyaneti"** aynı anda Fransız İhtilaliyle saf dışı bıraktıktan sonra **"burjuva ulus devletleri"** ortaya çıktı. Ancak Yahudilerde olmayan ve kapitalist sisteme fazla gelen bir şey daha vardı: **"MİLLİYET..."**

"Katolik taassubu"nun haşmetinden zor kurtulan Yahudiler, bu kez de **"milliyetçiliğin"** pençesine düşmüşlerdi. Hele de dinle senteze giren bir milliyetçiliğin, **"sermayeye sörf yaptırın"** Yahudilere dünyayı dar etmesi işten bile değildi. Yahudiler, **"ulus devlet"**in merkezî felsefesi olan milliyetçiliği ifsat etmek

Burjuva sınıfı içinde güçlenen Yahudiler, iktidarı elde etmek için mason örgütleriyle etkinlik kazandılar ve daha rahat yaşayabilecekleri, mümkünse yönetebilecekleri bir dünya kurmak için kolları sıvadılar.

için önce sınıf ideolojisi olan “**Marksizm**”i, Sovyet sosyalizmini, sonra da faşizmi, Hitleri finanse ettiler. Böylece;

a) Uluslar, sınıf çatışmalarında ve Marksist-milliyetçi kavgalarında kardeş kanı dökmeye başladılar.

b) Milliyetçilik, ırkçılığa tahvil edildi ve 2. Dünya Savaşında oluk oluk kan dökerek karalandı.

2. Dünya Savaşından sonra siyonistler, entelektüel rotayı, önce “sosyal demokrasi”ye sonra da “açık toplum ideali”ne doğru çevirdiler ve dünyada Fransız İhtilalinin doktriner mahsulü olan “ulus devleti”ne karşı yeni bir savaş başlatıldı.

2. Dünya Savaşından sonra siyonistler, entelektüel rotayı, önce “**sosyal demokrasi**”ye sonra da “**açık toplum ideali**”ne doğru çevirdiler ve dünyada Fransız İhtilalinin doktriner mahsulü olan “**ulus devleti**”ne karşı yeni bir savaş başlatıldı. Bu savaşta bu kadar ahlaksız ve anlamsızca “**kardeş**” (frater) kanı dökülmesinin bir nedeni de bu birbirini öldüren kardeşlerin arasında bir tane bile Yahudi bulunmamasıdır. İsrail’de adi polisiye suçlar veya MOS-SAD patentli olaylar dışında böyle bir çatışma yoktur.

Neticede Bugün Türkiye Cumhuriyeti, Siyonist Bir Çapraz Ateşle Karşı Karşıyadır

1. Bir taraftan 20. yüzyılın sosyalist enternasyonal arayışından kalma PKK terör örgütünün, “**milliyet**”i, kardeşliği bitirme çabası tüm hızıyla sürmektedir.

2. Diğer taraftan “**ulus devlet**”i, “**açık toplum**”a dönüştüren, böylece global sermayenin pazar olanaklarını artıran Soros vakıfları ve CIA’nın yan

kuruluşu NED (Amerikan Ulusal Demokrasi Fonu) millî güç unsurlarını eksiltme yönünde büyük bir saldırıyı birlikte yürütmektedirler.

Siyonizmin İkiizleri... Marksist – Liberal Kapitalist İttifakına Dair... (Kızıl Örümceğin Peşinde Bir İnternet Gezintisi)

Şimdi sizlerle birlikte bir gezintiye çıkmak istiyorum. Bu örümcek ağı gezintisi aslında aylar önce yapıldı. Hemen her gün de bu muntikalarda geziniyorum. Ancak olaylar öyle hızlı geliyor ve eksik parçalar öyle hızla tamamlanıyor ki, bazı yazıların yeni bilgi ve belgelerin ışığında aynen Web siteleri gibi güncellenmesi gerekebiliyor. 1 yıl önce gördüklerim hiç de hayra alamet değildi. Önce bir haberden yola çıkarak “**Kimmiş bu Dilek Kurban?**” diye Google’a bir tıklamıştım.

Gördüğüm manzara, her Türk evladı için gerçekten korkunçtu. TESEV raporörü Kurban, diğer bütün **“açık toplumcular”** gibi Ergenekon’dan sonra rahatlamış; Batı Trakya’yı **“satıyordu.”** Haberde Kezban Hatemi de vardı. Kezban Hanım, Zaman yazarı Etyen Mahcupyan’ın elinde listesi bulunan **“gayrimüslim azınlık vakıflarına”** ait mallarla ilgili davalarda karşısına hep Ergenekoncuların çıktığını söylüyordu. **“Allah’tan şimdi hapisteler.”** diye de ekliyordu.

Dilek Kurban ise **“Batı Trakya’da da Müslümanların mallarının gasbediliyor yorumlarının problemlisi”** olduğunu belirterek, Batı Trakya’da bununla mücadele eden girişimlerin olduğunu ancak onların da **“Türkiye’de gayrimüslimlerin mallarına el konuyor.”** itirazlarıyla karşılaştıklarını ifade ediyordu. Yani dâhilî Kürtçüler, sadece Kürtlerle ilgilenmiyor, Türk diplomasisinin resmî tezleriyle de savaşıyorlardı. Hâlbuki **“açık toplum”** idealinde böyle bir görev yoktu. Bu apaçık bir hainlik ve daha çok diaspora Ermenilerine yakışan intikamcı bir **“hançer kanırtması”**ydı.

“TESEV, bu raporun yayımlanmasındaki katkılarından ötürü Hollanda Büyükelçiliğine, Açık Toplum Vakfına ve TESEV Danışma Kuruluna teşekkür eder.” “Ve tabii, programın yıllardır Kürt sorunu konusunda ufuk açıcı ve risk alan çalışmalar yapmasının önünü açan ve mümkün kılan TESEV Demokratikleşme Programı Direktörü Etyen Mahcupyan ile TESEV Yönetim Kurulu Başkanı Can Paker’e proje boyunca bize verdikleri destek için gönülden teşekkürler...” (KURBAN – ENSAROĞLU, 2008)

Bugünlerde pek çok fonlanmış yayında bu cümlelere rastlamak mümkün. Bu içten teşekkür cümleleri, yağlı bir yemeğin üzerine kaymaklı kadayıfı da yedikten sonra soda içip geçirmeye benziyor. Öylesine doğal ve gürültülü... Ortak bir piyango vurmuş gibi herkesin keyfi yerinde yüzler daima gülüyor. Teşekkür, çok içeriden taa midenin derinliklerinden geliyor. Bu ihanet sofrasında herkes aynı kirli lokmalarla doyduğu için bu kesif haram kokusu kimseyi rahatsız etmiyor.

Nedir “fonlanmış?” Bir vakıf tarafından hizmeti ödüllendirilmiş, kıyak yapılmış... Satın alınmış yani... Durum eser vücuda getirmekle aynı değil. Bir eser vücuda getirir, kitabevine çıkarırsınız; alan alır almayan almaz. Burada öyle değil, çalışmayı sipariş yapıyorsunuz. Para peşin... Ne isteniyorsa ne kadar hizmet gerekirse yapıyorsunuz, ondan sonra peşin olarak paranızı alıyorsunuz. Hatta reklam gibi olmasın, daha proje aşamasında avans bile veriyorlar, **“ne kadar güzel saçmalayacağınız”** önceden belli olduğu için.

İlerledim 3H hareketine doğru. O arada bir yere daha uğradım, ama sadece baktım delil toplamadan geçtim. Yol uzundu bakalım Soros’u hangi barda bulcaktık bu vakitte. Bu 3H’liler, liberallerin gençleriymiş. Önceki yıl Tekel İşçilerinin karşısına çıkarak hükûmetten aferin almayı başaran çocuklar.

Birkaç abuk sabuk yazı okuyup, Maltepe Üniversitesinden bir Roman Yrd. Doç.un **“Kürt sorunu”** geyiğini dinledikten sonra Polonya’ya bir bakayım dedim.

Leh dili bilmez ama Amerikan bayrağını her yerde tanırımdım. Çocukluğumuzun Varşova Paktı, çoktan dağılmış, Polonya bayrağı ABD bayrağıyla sarmaş dolaş olmuştu. O kaytan bıyıklı Lech Valesa'nın, NED'in yani CIA'nın Avrupa'daki ilk adamı olduğunu da geçen gün NED'in kendi ağzından öğrenmiştim. (<http://www.ned.org/about/history>)

Polonyalı açık toplumlulara bakarken aşağıda bizim Kırgızları gördüm. Türkiye'deki liberaller, galiba liberalden Turan'a doğru kaykılma olur endişesiyle Türkî liberallere link vermiyorlardı. Polonya'da Soros'un Kırgızlarını görünce hemen tıkladım. "Roza abla ne yaptı acaba!", diye de düşünmeden edemedim. Kırgızlar ters adamlardı öyle büro işlerini sivil mevzuları fazla sevmez huylanırlardı. Merak edip girdim.

Bu adamın (Soros) dünyanın her yerinde kurduğu vakıflarla hocası Karl Popper'in "açık toplum" hayalini gerçekleştirmeye adanmış milyarlarca doları olduğunun bir efsane olup olmadığını görmek istiyordum.

Aslına bakarsanız bu "açık toplumcu"larının Türkiye'deki işleri biraz "kapalı" olduğundan Soros'un adını açık seçik görünce biraz da sevinmişim "adamı yakaladık" diye.. Neyse tulumdan çıkma, döpiyesli fönlü Kırgız bacılara biraz göz gezdirdikten sonra meraklısına biraz kanıt getireyim diye bağış tablosunu da yanıma aldım. Tabloda Soros Vakfının Kırgızistan'da 2009'un ilk 10 ayı içinde yaklaşık 800.000 dolarlık fonlama" yaptığı yazıyordu.

"Atlı ve keleşli" Kırgızları, bu miktarın kesmeceğini düşündüm. Bilge Kağan bile Kırgızlara "özel sayfa" ayırmıştı kitabesinde... Yine de arşivimden bir Soros karikatürünü yanına yapıştırmayı ihmal etmedim. "Amerika satın alıyor!" ifadesi, hiç de yabana atılacak bir espri değildi.

Bu adamın dünyanın her yerinde kurduğu vakıflarla hocası Karl Popper'in "açık toplum" hayalini gerçekleştirmeye adanmış milyarlarca doları olduğunun bir efsane olup olmadığını görmek isti-

yordum. Direkt "Soros Foundation'a" girdim. Vay canına! Adam hakikaten Moğolistan'dan Güney Afrika'ya, Arnavutluk'tan Guatemala'ya kadar her yeri fonlamıştı.

Dikkatimi çeken bir nokta da şuydu: Soros Vakfı, karşısında bir Amerikalı görünce kırıtmaya başlayan insanların çoğunlukta olduğu sömürge kökenli ülkelerde açıkça "Soros" adıyla geziyordu da bizim gibi nispeten "uyanık" ülkelerde "Açık Toplum Vakfı" isminin arkasına gizleniyordu.

"Bu Soroslardan başka var mı acaba?" diye sponsor listelerine bakınca bir de ne göreyim. Meğerse Soros, bu işin şovmeniymiş... Daha doğrusu görünen adı... Diğerlerine göre fazla öne çıkıyor. Daha neler var neler. Sponsorun birine tıklayınca kendimi birdenbire Diyarbakır'da buldum. Neden mi? Çünkü aşağı yukarı

“bütün fonlar Diyarbakır’a çıkıyordu.”

Adamlar, Diyarbakır’da fonlamadık yer bırakmamışlardı. Sadece Diyarbakır mı?.. Bütün Doğu ve Güneydoğu Anadolu **“defalarca”** fonlanmıştı. **“Anadolu Kültür”**e entegre olmuş **“Diyarbakır Sanat”**ın Bilgi Üniversitesi tarafından desteklenen sitesindeki sponsorlar listesi, Haçlı ordusunun savaş planı gibi. Ben de **“Kapkaççılar neden azaldı?”** diyorum. Meğerse hepsi kültürcü, sanatçı olmuş. **“fonculuğa başlamışlar...”**

Bu noktada Diyarbakır Sanat Derneğini fonlayan **“Chrest Foundation”** adlı Teksaslı bir firmaya odaklandım. Ne de olsa Teksaslı biraz delikanlıdır; diye düşündüm; ama ne gezer! Bu Chrest’i İstanbul’da da görmüştüm. 2001 yılında **“has-tane sponsoru”** olarak, hükûmetin % 1’lik **“akıl gümrüğünü”** geçtikten sonra direkt bölgeye yumulmuşlardı. 2004-2005’te Diyarbakır’da harcadığı para 1 trilyonu geçiyordu.

Biraz daha ilerleyince daha ilginç tespitler de yaptım. Teksaslı Chrest Vakfı, tüm dünyada sadece İngilizce ve Türkçe yayın yapıyordu ve sadece Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile ilgileniyordu ve alan haritası buram buram Ermenistan kokuyordu. En çok para verdikleri projeler KA-MER (Kadın Merkezi) çalışmalarıydı.

KA-MER’in tüm Türkiye’de sadece eskiden Ermeni cemaatinin yaşadığı illerde şubeleri vardı. Ardahan-Iğdır-Kars bloku, aklıma kötü kötü şeyler getiriyordu. Hele Erzurum’la Erzincan hiç de öyle **“Kürdara Azadi”** muntikasında değildi.

KA-MER şubeleri: Diyarbakır, Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Hakkâri, Iğdır, Kars, Kilis, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van

Atatürk’ün bir sözünü hatırladım: **“Ben siyasi olayları dahi harita üzerinden takip ederim.”** diyordu vatansever önderimiz... İçimdeki muvazzafa sordum: **“Neydi aslanım bu kentler?”**

Bu kentler, Ermenilerin asla vazgeçmeyeceği kentlerdi. Gaziantep’le Kilis de listeye muhtemelen Halepli bir Ermeni tarafından eklenmişti. Çünkü PKK’nın ivmelenme biçimine göre sakil duruyordu. KA-MER’in başka sponsorları da vardı ve bunlardan en ilginç **“Amerikan Konsolosluğu”** ydu. Bu vakıfların son on yılda Türkiye’nin borç sarmalıyla sendelemesinden sonra mantar gibi çoğaldıklarını ve Tayyip Erdoğan döneminde de bazı Kemalistleri filan yere devirerek ilerlediklerini hatırladım.

Soros Vakfı, karşısında bir Amerikalı görünce kırtmaya başlayan insanların çoğunlukta olduğu sömürge kökenli ülkelerde açıkça **“Soros”** adıyla geziyordu da bizim gibi nispeten **“uyanık”** ülkelerde **“Açık Toplum Vakfı”** isminin arkasına gizleniyordu.

Türk milletinin devletine güvenerek kulağının üstüne yattığı bir dönemde oluyordu bütün bunlar. Oysa devlet kurumları da bizzat bu vakıfların fonladığı zevatın organize çabalarıyla darbe üstüne darbe alıyor; sivil savaşta mevzi üstüne mevzi kaybediyordu. “Kadife devrim” böyle bir şey olsa gerekti.

Bu noktada artık iyice yorulup bir de şu Anadolu Kültüre bakayım dedim. Başıma geleceği aşağı yukarı biliyordum ve hiç de yanılmadım; daha kapakta iki Ermenistan haberi sağda bir Ermeni yazarın kitap tanıtımını, solda da Diyarbakır Sanat Merkezini görünce gerçekten de sivil örümceğin ağında gezindiğime tamamen kanaat getirdim. Hemen Etyen Mahcupyan’ın, Hoca Efendi’nin gazetesindeki köşesine bakayım dedim ve doğru iz üzerinde olduğumu anladım. Ünlü “Şark Meselesi”ne bağlı büyük bir intikam operasyonuyla karşı karşıyaydık. (<http://www.3b-liberal.com/index.php?sid=yazi&id=11399>)

Tez-2: Terör, Ermeni millî emellerine hizmet eder ve bu yüzden de ahlak-sızlığı, vicdansızlığı ve mantıksızlığı “anlaşılabilir” dir.

B- İkinci Tezin Açılımı

Kürtler yine Marksizmle uyutulmuş, Ermeniler, kapital ve lobiler sayesinde hedeflerine doğru yürümüşlerdir. Bütün planlar “**Ermenilerin geri dönmesi**” üzerine yapılmıştır. Hrant Dink’in de halefi olan Mahcupyan, 2009’da Zaman gazetesinde kaleme aldığı “**Yerinden Edilenler Yerlerine Dönerken**” başlıklı yazısında tırnak içi şifrelerle diasporaya mesaj veriyordu:

“Öte yandan iyimser olmak için gerçekten de neden var... Çünkü ‘yerinden edilmiş’ olanlar sadece Kürtler değil, bütün bir Anadolu, bütün bir toplum... Ve o toplum şimdi neredeyse elleriyle kazıyarak yeniden kadim kültürünü keşfediyor. Bu toprağı ve daha önemlisi bu toprağın kültürünü yüzyıllar boyunca paylaşıp, ‘çağdaş’ ideolojiler uğruna bir anda yitiren insanlar, bugün kendilerini o kadim geleneğin üzerinde yeniden yaratmaya çalışıyorlar. Bu değişimin belirtilerini Anadolu’da gezerken daha iyi anlıyorsunuz. Bu değişim dinamiğinin karşısındaki direnci göz ardı etmemiz gerekmiyor. O direncin cinayete kadar varan hezeyanlarının yarattığı tedirginlik de doğal. Ancak asıl eğilimin ‘yerinden edilmiş’ olanların yeniden ‘yerlerine’ dönmesi olduğu açık. Kaybedilmiş birliktelikler kaybedilmiş bir vicdan demektir. Bugün Anadolu kendi vicdanını yeniden arıyor ve hiçbir ideolojik tahakkümüün bunu durdurma gücü gözüküyor.” (Mahcupyan 2009)

Bu kısa yolculuk, son 8 yılda Ermenilerin “**tazminat ve toprak talepleriyle birlikte Anadolu’ya geri dönmeleri**” yolunda ne kadar hızlı yol aldıklarını gös-

Etyen Mahcupyan’ın, Hoca Efendi’nin gazetesindeki köşesine bakayım dedim ve doğru iz üzerinde olduğumu anladım.

teriyor. Eskiden olsa, "MIT var, asker var kardeşim!" deyip, beklenebilirdi. Ancak Özel Kuvvetler Generali Engin Alan Paşa'nın hatta AKP'nin Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un bile Ermeni diasporasının hedefindeki kadroyla birlikte "içerde" olduğu şu günlerde bekleme ve uyuklama Türklere haram olmuştur.

Ermeniler, önlere PKK'yı ve yapay Kürt taleplerini, arkalarına Amerika ve Avrupa'yı da alarak sinsi yöntemlerle Anadolu'ya geri dönüyorlar. Her geçen gün "tarihî finale" doğru biraz daha yaklaşıyoruz. Biz de tarihî seçime sayılı günler kala "İyi ki MHP var." demeye ve tarihin çığılığıyla milleti uyandırmaya çalışıyoruz: Duymayan kalmasın, Ermeniler intikam ala ala, kardeşi kardeşe düşman ederek ve kırdırarak geri dönüyorlar. İntikamın büyüğü ise döndükten sonra başlayacak.

Tarih Kurumu eski başkanı Yusuf Halaçoğlu'nun PKK'lıların, özellikle örgüt yöneticilerinin çoğunluğunun Ermeni olduğunu açıklaması, hiç de yabana atılacak bir siyasi iddia değildir. Çünkü Yusuf Halaçoğlu, Dersim konusundaki çıkışını andıran bu iddiayı ortaya attığında henüz bir politikacı değil, bilim adamıydı. (<http://www.is-tanbulhaber.com.tr/haber/ermenileri-soke-eden-pkk-iddiasi-33130.htm>)

Bugünlerde İnternette dolaşan aşağıdaki liste ise ikinci tezimizin birinci tezde sunulan tablodan da güç alarak daha fazla kuvvetlendiğinin bilimsel açıdan kanıtlanması zor bir belirtisidir.

-PKK'nın önderlik ettiği, şimdi pek adı duyulmayan "sürgünde Kürdistan hükümeti" delegesi, 1959-Silvan doğumlu Semra Bakır, Ermeni'dir.

-Semra'nın kardeşi Orhan Bakır'ın asıl adı Armenak'tır. Ermeni terör örgütü TİKKO mensubu idi, Örgütün merkez komitesine kadar yükselen Orhan Bakır, güvenlik güçleriyle girdiği çatışmada öldürülmüştür.

-1977 Silvan doğumlu Bülent Bakır Ermeni'dir.

- "Sürgündeki hükümet" delegesi Meryem Tabaş Ermeni'dir. Dedesi Hoka, ninesi Haykanuş'tur. - "Zazan Bertin" kod adlı 1980-Silvan doğumlu Ruşen Tapancı Ermeni'dir. Dedesinin adı Ohanis'tir. "Mavi Çarşı"nın yakılması eylemine katılmıştır.

-1975 doğumlu Yusuf Cihangir Ermeni'dir. Dedesinin adı Vartan'dır.

-1965-Karakaçan doğumlu Adnan Dizin Ermeni'dir. Dedesinin adı Kirkor'dur.

-1970-Siirt doğumlu Nihat Türksoy, hiç de TÜRK soylu değildir, Ermeni'dir. Dedesinin adı Serkis, ninesinin adı Zerdo'dur.

-1977- Bozova doğumlu Mehmet Güzel Ermeni'dir. Dedesinin adı Mıgırdıç, nine-

Tarih Kurumu
eski başkanı
Yusuf
Halaçoğlu'nun
PKK'lıların, özel-
likle örgüt yöneti-
cilerinin
çoğunluğunun
Ermeni olduğunu
açıklaması, hiç
de yabana atıla-
cak bir siyasi
iddia değildir.

sinin adı İlsevik'tir. -"Cihan" kod adlı, 1974-Pertek doğumlu Akif Yadigâroğulları Ermeni'dir. Büyük dedesi Apkar, ninesi Maryam'dır.

-1973-Ömerli doğumlu Metin Gümüş Ermeni'dir. Büyük dedesi Artin, ninesi Dihram'dır.

-1948-Palu doğumlu Zülküf Demirtaş Ermeni'dir. Bu Hristiyan herif, "HADEP İmamlar Birliği" üyesi olmuştur!..

-1978-Silvan doğumlu Sidar Şimşek Ermeni'dir. DEHAP ilçe teşkilatında görev yapmıştır. Büyük dedesi Bedros, ninesi Luşin'dir.

-1977-Diyarbakır doğumlu Mehmet Sami Geniş Ermeni'dir. Uyuşturucu madde kaçakçısıdır. Yakalanıp, 11/12/2002 tarihinde İstanbul; 6. DGM'de CK/405 ve CK/403: Uyuşturucu madde ticaretinden yargılanarak 6 yıl 8 ay ağır hapis cezasına çarptırılmıştır. Büyük dedesi Serkis, ninesi Şuşi'dir.

-1975-Afşin doğumlu Özgür Erbil Ermeni'dir. Sahte belgeler ile yurtdışına çıkmıştır. Almanya'da, uyuşturucu tâciridir. Büyük dedesi Akup (Agop), ninesi Lüsiye'dir.

-1977-Silvan doğumlu Orhan Olsen Ermeni'dir. Büyük dedesinin adı İliyo, ninesinin adı Mari'dir. Sahte çürük raporu olarak asker eğitmemiştir.

-1968-Muş doğumlu Kutbettin Akşula Ermeni'dir. 1992 yılında Muş ilinde PKK terör örgütüne maddî yönden destek sağlamak amacıyla silah kaçakçılığı yapmaktan tutuklanmıştır. Büyük dedesi Vartan, ninesi Zelha'dır. Sahte çürük raporu olarak askere gitmemiştir.

-1979-Yurtbeyi doğumlu Barış Başak Ermeni'dir. Büyük ninesinin adı Kotine'dir. DTP kurucu üyesidir.

-1953-İdil doğumlu Abdülaziz Özdemir Ermeni'dir. Dedesi Yusuf, ninesi Kazo'dur. 21.2.1991 günü çatışmada ölü ele geçirilmiş, sünnetsiz olduğu tesbit edilmiştir.

-1972-Siverek doğumlu Levent Kayadağ Ermeni'dir. Dedesi Mikdat, ninesi Havuş adındadır. 16.10.1993 günü çatışmada ölü ele geçirilmiş, sünnetsiz olduğu görülmüştür.

-1954-Beştüşebap doğumlu Mehmet Öztunç Ermeni'dir. Dedesinin adı Musa, ninesinin adı Miran'dır. PKK'ya yardım ve yataklıktan tutuklanmış, sünnetsiz olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra HADEP Antalya İl Kuruluna seçilmiştir.

-1977- Karayazı doğumlu İdris Sefil Ermeni'dir. Terörden hapis yatmış, sonra bir ara Konya HADEP Gençlik Komitesi üyeliği yapmıştır. Sahte çürük raporu olarak askere gitmemiştir. İdris'in akrabası Ersin Sefilde Ermeni'dir. Kuzey Irak'ta çatışmada öldürülmüştür.

-1974-Hazro doğumlu Hacı İçer'in hacılıkla hocalıkla alakası yoktur, Ermeni'dir. Dedesi Ali, ninesi Gule'dir. HADEP Hazro İlçe Yönetim Kurulu üyesi idi. O da sahte çürük raporu olarak askere gitmemiştir.

-1973- Yaylayanı doğumlu Dilâver Öncü Ermeni'dir. HADEP Konak Şubesi Yönetim Kurulu üyesi idi. İzmir'de misyonerlik faaliyetinde bulunmuş, kilisede vaaz verecek Hristiyanlık propagandası yapmıştır. -1965-Firke doğumlu Edip Yıldız Ermeni'dir. Büyük dedesi Ğaço, ninesi Rihan'dır. HADEP Parti Meclisi üyesi idi. PKK'lı suçluların

avukatlığını yapmaktadır. Nevşehir E tipi cezaevinde yatan PKK terör örgütü mensubu Nimet Can'ın avukatlığını yapmıştır.

-1964-Benek doğumlu Haşim Benek Ermeni'dir. Büyük dedesinin adı Şiho, ninesinin adı Kitro'dur. 16.03.1985 günü Şırnak ilçesi Dereler köyü civarında, Eşek Mağaraları mevkiinde güvenlik kuvvetleri ile teröristler arasında çıkan çatışmada sağ olarak ele geçirilmiş ve Diyarbakır Mahkemesinde CK/168: yasa dışı silahlı örgüt kurmak veya katılmaktan yargılanmıştır. Hapis yatmış, sonra DEP Antalya-Muratpaşa Belediye Encümeni adayı olmuştur.

-1954-Kamberşeyh doğumlu Mahmut Hakkı Eşiyok Ermeni'dir. Büyük dedesinin adı Hekar, ninesinin adı Haykanuş'tur. HADEP İstanbul il teşkilatı sekreterliği yapmıştır.

-1959-Urfa doğumlu İzzettin Kalaycı Ermeni'dir. 11.07.1986 tarihinde Diyarbakır 1. Asm. Mahkemesinde CK/168 Yasa dışı silahlı örgüt kurmak veya katılmaktan yargılanarak 8 yıl 8 ay hapis yatmış, sonra Şanlıurfa HADEP il teşkilatında görev almıştır. 23.06.1996 tarihinde Ankara'daki HADEP 2. Olağan Kongresinde Türk bayrağının indirilerek sözde PKK bayrağı asılması olayına karışmıştır.

-1948-Köçük doğumlu Mehmet Cantekin Ermeni'dir. Büyük dedesi Bedros, ninesi Meryem'dir. Diyarbakır merkez Kayapınar Belediye başkanlığı yapan Mehmet Cantekin, 1995 tarihli milletvekili seçimlerinde Diyarbakır HADEP Milletvekili adayı olmuştur. Mehmet Cantekin Kulp Karpuzlu da köy koruyucularını yönlendirerek terör örgütü PKK'ya lojistik destek sağlamaktadır. 2003 yılında PKK'nın 1978'de kurulduğu Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Fis köyünde DEHAP ve Göç-Der yöneticileri ile birlikte "barış ağacı" adı altında ağaç dikme töreni düzenlemiştir. Törende bölücübaşı Öcalan'ı övücü sloganlar atılmıştır

-1953-Siirt doğumlu Maruf Altın Ermeni'dir. Büyük dedesi Ohanis, ninesi Pori'dir. Ama babasının dönme adı Hüseyin, annesinin dönme adı Nafiye'dir. Böylece pek çok kişinin yaptığı gibi Ermeni olduklarını gizlemişlerdir. DEP İzmir-Konak ilçe teşkilatı üyesi idi. 23 Eylül 1998 tarihinde TCK 168: Yasa dışı silahlı örgüt kurmak veya katılmaktan 12 yıl 6 ay ağır hapis cezasına mahkûm olmuştur.

-1973-Urfa doğumlu Mehmet Sait Yalçın Ermeni'dir. Dedesi Girbuş, ninesi Vartı'dir. Ancak babasının dönme adı Mehmet Kerim, annesinin dönme adı Mevlude'dir.1997'deki Bodrum bombalı saldırısının sorumlusudur. Müebbet hapse mahkûm olmuştur.

-1975-Hazro doğumlu Zanamazak Yezidî'dir.

-1973-Nusaybin doğumlu Mehmet Zeki Şaşmaz Yezidî'dir.

-1971-Nusaybin doğumlu Abdullah Şaşmaz, hiç de kendini ALLAH'ın kulu saymaz, Yezidî'dir.

-1975-Hazro doğumlu Nevzat Tedik Yezidî'dir. Halit-Revzete'den olma Nevzat Tedik'in babaannesi Hüsnü Tedik de Yezidî'dir. Diyarbakır il teşkilatı HADEP üyesi de olan

PKK'nın gençlik örgütlenmesi içinde yer alan Nevzat Tedik, 11 Ekim 2001 tarihinde TCK 168: Yasa dışı silahlı örgüt kurmak veya katılmaktan 12 yıl 6 ay ağır hapis cezasına çarptırılmıştır.

-PKK'nın Avrupa'daki kasası Nuriye Kesbir Yezidî'dir. Aynı zamanda Kongra-Gel PKK'nın cephe örgütü Avrupa Kürt Demokratik Toplum Koordinasyonu (CDK) sözde meclis üyesidir. Eylül 2001'de Hollanda'ya yasa dışı yollardan girme kisterken yakalanmıştır.

-1980-Midyat doğumlu Şevkiye Atalan Yezidî'dir.

-1966 Midyat doğumlu Fahrettin Şahin Yezidî'dir.

-Adana'da yakalanan PKK'lı canlı bomba Hatice Arat Yezidî'dir. Dedesi Hasso, ninesi Meryem de Yezidî'dir.

-1955-Beşin doğumlu Osman Ergin Yezidî'dir. DTP Merkez Yönetim Kurulu üyesidir. Batılıların aleyhimize kullanmak için sözümlerine ona "Türkler" arasından seçtirdiği, Avrupa Parlamentosu üyesi Feleknaz Uca, Yezidî'dir.

-Feleknaz'ın babası Abdullah Uca, "Yezidî Kürdistan Birliği" başkanıdır, Elbetteoda Yezidî'dir.

-1971Midyat doğumlu Seyithan Alpar Süryânî'dir, yani SEYYİT Peygamber torunu) falan değil, düpedüz Hristiyan'dır.

-1976-Midyat doğumlu Metin Kesenci Süryânî'dir. "Beth Nehrin" adlı Süryânî ve Asurî örgütünün kurucusudur.

-1975-Midyat doğumlu Adnan Kesenci Süryânî'dir.

-1983-Nusaybin doğumlu Bilal Yürek Süryânî'dir.

-1980-Perçari doğumlu Salih Boğdu Süryânî'dir

-1937- Ceylânpınar doğumlu Şemsi Emen Süryânî'dir. HADEP üyesiydi.

-1969-Kurtalan doğumlu İhsan Kaya Süryânî'dir. Romanya'da PKK insan, silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yapmaktayken sahte pasaport ve kimlikle yakalanmıştır. Büyük dedesi Gorgis, ninesi Şemuni'dir.

-1962-Siirt doğumlu Basri Kaysi Süryânî'dir. Büyük dedesi Gorgis, ninesi Şemuni'dir. İHD Siirt Şubesi üyesi ve DEHAP Siirt il teşkilatı delegeşi idi.

-1980-Siirt doğumlu Ayhan Kaysi Süryânî'dir. Büyük dedesi Gorgis, ninesi Şemuni'dir. Pek çok olaya karışmış, 1997'de teslim olmuştur. İtirafçı olmuş, 1999'da tahliye edilmiştir.

-1952 Nusaybin doğumlu Mehmet Zeki Kaşşıray Süryânî'dir. Büyük dedesi Zeytun, ninesi Meryem'dir. İzmir Köy Hizmetleri soygununa katılmıştır. 16.7.1990 günü Bornova Tarım ve Orman Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü personeli maaşlarının silah zoruyla gasp edilmesi olayında tutuklanmıştır. Hapis yatmış, sonra HADEP Gaziemir İlçesi Yönetim Kurulu üyesi olmuştur.

-1968-Derik doğumlu Fethi Oktay Süryânî'dir. Dedesi Turnas, ninesi Mennuş'tur. 1997'de yakalanmış, müebbet hapse mahkûm olmuştur.

-1948-Palu doğumlu Zülküf Demirtaş Ermeni'dir. Büyük dedesi Kinkos, ninesi Nazlı'dır. İkisi de Ermeni idi. Ermenilerde görülen Türk adları ve özellikle "Türk" soyadları, kendilerini gizlemek için alınmıştır. O yüzden dedelerin adlarını veriyoruz, babalar-analar takma Türk adları taşımaktadır.

Bu arada Özgür Gündem gazetesinin dağdaki 300 eşkıya arasında yaptığı ankette, "dinî önder" olarak %

34'ünün Zerdüşt, % 34'ünün İsâ, % 11'inin Mani, % 10'unun Muhammed, % 7'sinin Musa ve % 4'ünün İbrahim dedikleri ortaya çıkmıştır.

Bundan da anlaşıldığı gibi, PKK'lıların ancak % 10'u Müslüman'dır... Ona da "Müslüman" denirse!..

(<http://forum.hunturk.net/yusuf-halacoglu-pkk-ve-dtpyi-kuranlar-ermenidir-4682.html>)

III. Bölüm: Terör -Dış Politika İlişkisi

PKK terör örgütünün aldığı dış siyasi destek: Tarihteki isyanların amacına ulaşarak bir ihtilale dönüşmesinde, konjonktürü iyi okuma, siyasi örgütlenme, taban desteği, gözü karalık, kara propaganda gibi çeşitli çalışmalar etkili olmuştur. Bunlardan bir tanesi de "**dış destek**"tir. Amerikan İhtilalinde **Fransız**, Sovyet Devriminde **Alman**, Türk inkılabında da **Sovyet** desteğinin varlığından söz edilebilir. İhtilallerin başarıya ulaşma hikâyelerini edebî kitaplardan okuyan bizim **Soğuk Savaş dönemi isyancıları**, yabancı gövdelerle kucaklaşmanın önemli bir ihtiyaç olduğunu erken fark etmişlerdir. PKK'nın halk tabanına oturmadan önce yabancı istihbarat servislerinin kucağına oturmasının sebebi budur.

Vatana ihanet sayılan bu yaklaşımın mazereti, Türkiye'nin sol tarafından karikatürize edilmiş NATO üyeliğidir. Varşova Pakti lobiciliği yapan Türkiye solu, Türk Silahlı Kuvvetlerine açtığı savaşta yıllarca Türkiye'nin ABD'nin dümen suyundan gönüllü olarak gittiği propagandasını yaptı. Bu iddia, kendilerinin SSCB'ye bağlanmasını meşrulaştırıyordu. Ancak bu yanlış bilgi, bugün aynı hızla PKK'nın kucaktan kucağa gezmesine de zemin hazırlamıştır. Türk subaylarının çoğunun fikren ve ruhen NATO subayı olmadığı, 1 Mart 2003 Tezkeresi'nden sonraki Ergenekon ve Balyoz operasyonlarıyla ortaya çıkmıştır. Ancak atı alan Üsküdar'ı geçmiş ve bu şerefli coğrafya ne yazık ki Marksist değer tanımaz ahlak sayesinde, istihbarat

Varşova Pakti lobiciliği yapan Türkiye solu, Türk Silahlı Kuvvetlerine açtığı savaşta yıllarca Türkiye'nin ABD'nin dümen suyundan gönüllü olarak gittiği propagandasını yaptı. Bu iddia, kendilerinin SSCB'ye bağlanmasını meşrulaştırıyordu.

örgütleri arasında kucaktan kucağa dolaşmakta bir sakınca görmeyen PKK'yı üretebilmiştir.

1- Soğuk Savaş Döneminde Totaliter Rejimlerden Gelen Destek

1945 Yalta Konferansıyla NAZİ belasından kurtulan ABD ve SSCB, Soğuk Savaş döneminde her türlü iletişim silahını kullanarak kendi hâkimiyet alanlarını genişletmeye çalışmışlardır. Bu dönemde birçok ülke birbirine düşman politikalar izlemiş, hatta aynı ulustan olan farklı **ideolojik devletler** ortaya çıkmıştır. Kuzey Kore, Güney Kore'ye; Kuzey Vietnam, Güney Vietnam'a; Kuzey Yemen, Güney Yemen'e Doğu Almanya Batı Almanya'ya düşman olabilmıştır.

Komünist ülkeler rakip devletlerin içindeki **eylemci solu** desteklemiş, olası bir sıcak savaşta mevzi kazanmaya çalışmışlardır. Diğerleri de rakiplerinin **rejim muhaliflerine** kucak açınca **ideoloji merkezli vatan hainliği** âdetâ meşrulaşmıştır.

Bu dönemde PKK terör örgütü de Maocu bir eylem fraksiyonu olarak dış destek bulabilmiş, ancak Soğuk Savaştan sonra da silahını Türkiye'nin ulusal rakiplerine pazarlamaktan geri kalmamıştır. Kızıl yıldızlı Marksist parti bayrağı zamanla ayrılıkçı bir Kürt isyanının sembolü olma yolunda pek çok yabancı alıcı aramış ve bulmuştur.

PKK terör örgütü de Maocu bir eylem fraksiyonu olarak dış destek bulabilmiş, ancak Soğuk Savaştan sonra da silahını Türkiye'nin ulusal rakiplerine pazarlamaktan geri kalmamıştır.

A- Başlangıçta Mazlumların Safında "El-Fetih ve Bekaa Dönemi"

Filistinliler, "Soğuk Savaş" döneminde İsrail-Amerikan emperyalizmine karşı SSCB desteği alabilmek adına oldukça **sosyalist** bir çizgiye kaymışlardı. SSCB Suriye'yi, Suriye de kendi kontrolündeki Lübnan topraklarında, Bekaa Vadisi'nde sosyalist devrimcileri destekliyordu. Bu nedenle bizdeki 68 Kuşağı devrimcilerinden Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu **Deniz Gezmiş** ve arkadaşlarından sonra **Kürtçü Maocular da** 70'lerin sonunda Bekaa'ya gitmişlerdir. Bu politika "**Düşmanımın devrimcisi dostumdur.**" anlayışının bir sonucuydu.

1974'le 1978 arasında Apocular adıyla sert ve kanlı bir Maocu eylem grubu hâline gelen PKK, 1979'da partileştiğini ilan etmiştir.

1974'le 1978 arasında Apocular adıyla sert ve kanlı bir Maocu eylem grubu hâline gelen PKK, 1979'da partileştiğini ilan etmiştir.

"Yurt içinde yeterli eğitim olanağı bulamayan içlerinde üst düzey yöneticilerinde bulunduğu 60 kadar terörist, 1980'de illegal olarak Suriye'ye geçmiş ve FKÖ içinde en etkin grup olan EL FETİH kamplarına aktarılmıştır. Buradaki askerî ve siyasi eğitimler Filistinlilerce verilmiştir. Bu dönem aynı zamanda örgütün ASALA ile eylem ve iş bir-

liği için anlaştığı dönemdir. Ayrıca PKK terör örgütü 1'nci kongresini o zamanki ismi Helvi olan daha sonra Mahsun Korkmaz Akademisi olarak değiştirilen Filistin Demokratik Halk Cephesine ait kampta yapmış ve teröristleri burada senelerce eğitmiştir. Türkiye'nin Barzani ile ilişkilerinin gelişmesi üzerine 1998 yılında Saddam PKK ile yoğun ilişkiler kurmuş ve destek vermeye başlamıştır." (Parmaksız 2007)

Bu dönemde ülke dışında destek arayanlar ve kendi ulusal devletlerine yabancı veya düşman ulusların istihbarat örgütleriyle işbirliği yapanlar, **Sosyalist Enternasyonalizme** sığınıyorlardı. Komünizmin ana sosyalist SSCB desteğiyle dünyaya yayılması yolunda "dost" veya yoldaş ülkelerle iş birliği yapılmasının ideolojik bir mazereti vardı. Karşı tarafa geçen ilk ünlü olan sosyalist şair **Nazım Hikmet** bir anlamda bu tür saf değişikliklerinin "masumiyet" referansıydı.

B- Sovyet Rusya'nın Doğrudan Verdiği Destek

1989 tarihinde Ermenistan sınırında 2000 Kalaşnikof, 250 RPG Raketatar, 1000 el bombası ve çok miktarda C3 ve C4 plastik patlayıcı Rusya tarafından PKK'ya hibe edilmiştir. 1992 ve 1993 yıllarında Yunanistan'ın aracılık yapması sonucu Suriye üzerinden Kuzey Irak'a Katyuşa roketleri ve Sarin gazı gönderilmişti.

SSCB'nin dağılması sürecinde Türkiye'nin Azerbaycan'a ve Çeçenistan'a vermesi muhtemel desteğe karşı Rusya PKK'yı desteklemeye devam etti. Apo'nun Şam'dan direkt Rusya'ya gitmesi ve saklanması bu desteğin 1999'daki somut göstergesidir.

C- Sırp, Bulgar ve Romen Hükûmetlerinin Desteği

Bu ülkeler, ellerindeki Strella füzeleri başkentlerinde sağladıkları örgütlenme ve eğitim hizmetleri ve teknik malzeme desteğiyle PKK'yı okşamaya devam etmişlerdir.

D- Soğuk Savaş Sonrasındaki Türkiye Düşmanlarından Sıcak Destek Dönemi

Siyonist planın bir parçası olan **Soğuk Savaş** biterken yeni bir siyonist senaryo, ABD Dışişleri Bakanı Brezinski'nin kalemiyle yazılıyordu. Parola belliydi: "**Böl - parçala - yut.**"

Güçlü ülkeler ABD'nin rahat yutabileceği kadar küçük parçalara ayrılacak ve tek liderli dünya devletinin eyaletleri hâline getirileceklerdi. (Atomizasyon politikası)

Bizdeki 68 Kuşak devrimcilerinden Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu Deniz Gezmiş ve arkadaşlarından sonra Kürtçü Maocular da 70'lerin sonunda Bekaa'ya gitmişlerdir.

a) Yunan 5. Kol Faaliyeti

Soğuk Savaşın bitmesine yakın PKK'nın sahipsiz ve desteksiz kalma ihtimaline karşı Yunan istihbaratı devreye girdi.

5 Şubat 1988 tarihi, Yunanistan'ı yöneten PASOK'un kontrolündeki EIP'nin, (Yunan Millî İstihbarat Örgütü) PKK terör örgütü ile ilişkilerine hız kazandırmak için düğmeye bastığı tarih olarak belirlenmiştir. Bu tarihte, terör örgütü PKK'nın temsilcisi İhsan Kaya, Atina'ya gelmiş ve "Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Yunan Birliği" adlı kuruluşun binasında, Türkiye aleyhindeki faaliyetlerin koordinasyonu için Mihalis Haralambidis ile görüşmüştür. Mihalis Haralambidis, İhsan Kaya ile yaptığı görüşmeden bir gün sonra EIP Başkanı Kostas Tsimas ile görüşmüş, Tsimas durumu Başbakan Andreas Papandreu'ya duyurmuş ve terör örgütü PKK'yı destekleme onayını almıştır.

Komünizmin ana sosyalist SSCB desteğiyle dünyaya yayılması yolunda "dost" veya yoldaş ülkelerle iş birliği yapılmasının ideolojik bir mazereti vardı. Karşı tarafa geçen ilk ünlü olan sosyalist şair Nazım Hikmet bir anlamda bu tür saf değişikliklerinin "masumiyet" referansıydı.

Çoktan beri bilinen bu durumu, **PKK'nın** sosyalist enternasyonalizmin ideallerinden uzaklaşarak **komşular arasındaki ulusal çıkar çatışmasında kullanılan bir silahlı güç hâline dönüşmesinin** dönüm noktası olduğu için vurgulamakta yarar görüyorum. Yeni durum, **PKK'nın dış destek alırken takındığı ideolojik masumiyet tavrının sona ermesi anlamına gelmektedir.**

PKK, ulusal Yunan desteğiyle doğrudan doğruya **Kurtuluş Savaşının, Lozan'ın ve Kıbrıs Barış Harekâtının** rövanşı için kullanılan **bir vatan haini** örgüt durumuna düşmüştür.

b) Suriye

Hatay sorununda avantaj elde etmek isteyen Suriye de Soğuk Savaşın bitmesinden sonra PKK'ya verdiği desteği bir müddet daha sürdürmüştür. Bu destek öncesinde olduğu gibi ideolojik (sosyalist enternasyonalci) değil, ulusaldır. Apo'nun **Şam'da** ge-

çirdiği yıllar, örgütün en rahat eylem yapabildiği yıllardır.

c) İran

Bir ara İran da **Halkın Mücahitlerinin** Türkiye'de barınmasına bir misilleme olarak PKK'yı desteklemiştir. Bu da ulusal ve tarihî rekabetin bir sonucudur. Doğrudan **ABD'nin** organize ettiği **PJAK** ortaya çıkınca İran politikasını gözden geçirmek zorunda kalmıştır.

d) Batı Avrupa Ülkeleri

Almanya, Belçika, Hollanda, İsviçre, İtalya ve Fransa, Danimarka ve İsveç

bazen Türkiye'nin bazı büyük devletlerle olan samimi ilişkilerinden rahatsız olarak devlet seviyesinde bazen sosyalist hükümetler bazında bazen de denetimsiz sivil toplum örgütleri düzeyinde PKK'ya destek vermişlerdir.

2- Gizli, Sinsi ve Tehlikeli Amerikan - İsrail Desteği

Amerika PKK'ya destek veren ülkeler arasında **Lozan Antlaşmasını** tanımayan tek global güçtür. Türk-Amerikan ilişkilerinde Apo'nun paketlenmesiyle başlayan süreç, gizli bir psikolojik savaşa dönüşmüştür. **11 Eylül** saldırılarıyla Orta Doğu'ya **Irak** ve **Afganistan'a** kolayca girmek isteyen ABD'nin Türkiye'den beklediği desteği görememesi bu ülkeyi alternatif yerel destek arayışına itmiştir. **1 Mart 2003 Tezkeresi'nin** TBMM'de reddedilmesi üzerine ABD Kuzey Irak'taki özerk Kürtleri, Irak Savaşında kendi milis gücü olarak görmeye başlamıştır. **Süleymaniye'deki çuval olayıyla** gerilen ilişkiler, PKK'nın siyasallaşması sürecinde ABD'yi taraf ve **gizli koruyucu** konumuna getirmiştir.

Bu durumda ABD, **İsrail'i** İslam dünyasının kalbinde dost ve "akraba" bir Kürdistan yaratarak kendi karşısındaki **Hamas** ve **Hizbullah'ı** dengeleme ve sonuçta Kürtlerle elele **Arz-ı Mevud'a** ulaşma yönünde serbest bırakmıştır. AKP Hükümetinin **Hamas'la** yakınlaşması ve **Gazze** sorununda inisiyatif alması, **İsrail tarafından PKK'yı destekleme tercihinin meşruiyet kazandıran bir mütakabiliyet** sebebi olarak algılanmaktadır. Bu yüzden de sakıncalıdır.

İnsani yardım gemileri Gazze'ye doğru giderken Apo'nun "sahnedeki çökmesi!" ve ertesi gün İskenderun'daki Deniz İkmal Merkezinin saldırıya uğraması bu nedenle kuşkuyla karşılanması gereken olaylardır. PKK, sözde Kürdistan haritalarında İskenderun ve Mersin'i de sınırlarına dâhil etmekte ve gizli bir el iç göçlerle ve yapılan eylemlerle haritaya uygun mesajlar vermektedir.

Buradan çıkarılması gereken sonuç şudur: PKK, 30 yıl önce dünyanın mazlum halkı Filistinliler safında "işçi" sınıfının **devrimci öncüleri** gibi yer almaya çalışırken bugün kendisini dünyanın en zalim emperyalistlerine yandaş olarak **sunmayı** başarabilmiştir. Bu durum Orta Doğulu bir örgüt için gerçekten de övülecek bir gelişmedir.

Sam'ın arka sokaklarında zor şartlarda hayat mücadelesi veren bakımsız bir fahişenin Pentagon'a kadar çıkabilmesi ve **Washington** caddelerinde boy göstermesi, bu işin sadece Şark kurnazlığıyla başarılı bir proleterya zaferi olmadığını gösteriyor.

Amerika
PKK'ya destek
veren ülkeler
arasında Lozan
Antlaşmasını ta-
nımayan tek
global güçtür.

Ortaya çıkan sonuca baktığımızda **PKK'nın**, Batılı istihbarat örgütlerinin **merkantilist menfaat mikroplarıyla** enfekte edildikten sonra Türkiye'nin bünyesine ölümcül zararlar veren bir hastalığa dönüştürüldüğünü kabul etmek zorundayız.

Çizilen ve müşterilere servis edilen İskenderunlu-Karslı Kürdistan haritaları, başta İsrail ve Ermenistan olmak üzere bölgenin kadim "vatansızlarını" iştahlandırmakta ve ABD'deki merkantilist lobileri harekete geçirmektedir.

Sorunu sadece intelijensiyal **zekâ** çözebilir. Bugüne kadar çözülememesinin nedeni de budur. Çizilen ve müşterilere servis edilen **İskenderunlu-Karslı** Kürdistan haritaları, başta İsrail ve Ermenistan olmak üzere bölgenin kadim "**vatansızlarını**" iştahlandırmakta ve ABD'deki merkantilist lobileri harekete geçirmektedir.

IV. Bölüm: PKK Terörünün Ülkemizdeki Siyasi Kanadı

Malumu ilamla vakit kaybetmeyeceğiz. PKK'nın siyasi şubesi olan BDP'nin terörden destek alarak siyaset yürütürken sözü nerelere kadar götürdüğünü tespit etmek için aşağıdaki örnek yeterli olacaktır. Panelin açılış konuşmasını yapan BDP Elâzığ İl Başkanı Mehmet Kılıçtepe,

"Demokratik özerkliği dillendirenler terörist ise, o zaman bu ülkenin Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan Mustafa Kemal de bölücüdür, teröristtir. Çünkü 1921 Anayasa'sında tüm yetkilerin yerellere devredilmesi, yerellerin de şuralarını kurmasını ve halk tarafından seçilmesini bizzat Mustafa Kemal belirtiyor." dedi. (<http://www.dha.com.tr/haberdetay.asp?Newsid=130355>)

BDP Genel Başkanının sadece "**Atatürk de mi teröristti?**" kısmının basın tarafından istismar edilebileceği endişesinden kaynaklanan düzeltme konuşmasıyla, âdeta içeriği "**en yetkili kurnaz**" tarafından onaylanmış olan bu iddia PKK söylemlerinin tarihî temelleri hakkında yeterli fikri olmayanlar için eşsiz bir örnektir. Zaman zaman biraz daha okumuş yazmış DTP'liler tarafından da dile getirilen bu iddia, Atatürk'ü siyasete alet etme hastalığının DTP'lilere de bulaştığını gösteren kocaman bir yalandır.

Terörist Özerklik İddialarının Asılsızlığı

Aşağıda 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun ilgili maddelerinin tarafımdan yapılmış bir sadeleştirilmesi var. **Burada tamamen bugünkü "İl Genel Meclislerinin" işleyişi anlatılmakta ve yerel yönetimlerin merkezî hükûmete olan kesin bağlılığı dile getirilmektedir.**

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (1921 Anayasa'sı) Madde: 10-14**İdare**

MADDE 10- Türkiye, coğrafi vaziyet ve iktisadî münasebet nokta-i nazarından vilâyetlere, vilâyetler kazalara münkasem olup kazalar da nahiyelerden terekkiüp eder.

Günümüz Türkçesi:

MADDE 10- Türkiye, coğrafi durum ve ekonomik ilişkiler bakımından illere, iller ilçelere bölünmüş olup; ilçeler de beldelerden oluşur.

Vilâyet

MADDE 11- Vilâyet, mahallî umurda manevi şahsiyeti ve muhtariyeti haizdir. Haricî ve dâhilî siyaset, şer'î, adlî ve askerî umum, beynelmilel iktisadî münasebet ve hükûmetin umumî tekâlifî ile menafii birden ziyade vilâyete şâmil hususat müstesna olmak üzere Büyük Millet Meclisince vaz'edilecek kavanin mucibince Evkaf, Medaris, Maarif, Sıhhiye, İktisat, Ziraat, Nafia ve Muaveneti İctimaiye işlerinin tanzim ve idâresi Vilâyet Şûralarının salâhiyeti dâhilindedir.

Günümüz Türkçesi:

MADDE 11- İl, yerel işlerde tüzel kişiliğe ve bağımsızlığa sahiptir. Dış ve iç politika, anayasal, adli ve askerî bütün uluslara-rası ekonomik ilişkiler ve hükûmetin genel yükümlülükleri ile yararları birden çok ile yayılan durumlar hariç olmak üzere Büyük Millet Meclisince yürürlüğe konulacak yasalar doğrultusunda vakıflar, okullar, eğitim, sağlık, iktisat, ziraat bayındırlık ve sosyal yardım işlerinin tanzim ve idaresi İl Genel Meclislerinin yetkisi dâhilindedir.

“Muhtariyet” kelimesini kendi istedikleri gibi bir “özerklik” olarak algılayanlar için ben bir adım ileri giderek “bağımsızlık” kelimesini kullandım.

İlk satırdaki “**muhtariyet**” kelimesini kendi istedikleri gibi bir “**özerklik**” olarak algılayanlar için ben bir adım ileri giderek “**bağımsızlık**” kelimesini kullandım. Burada kastedilen, otonomi anlamında ademimerkeziyetçi bir özerklik değil, belediye özerkliği ve İl Genel Meclisinin anayasal bütünlük çerçevesinde yerel yetki kullanma hakkıdır. Buradan asla birden çok ilin birleştirilerek eyaletimümtaze tarzı bir ayrıcalık içine sokulması beklenemez. Bunu böyle yorumlayanlar hem Osmanlıca hem de mahallî idareler dersinden sınıfta kalırlar. Bugün zaten bu sistem uygulanmaktadır.

MADDE 12.- Vilâyet Şûraları, vilâyetler halkınca müntehap azalan mürekkeptir. Vilâyet Şûralarının içtima devresi iki senedir. İçtima müddeti senede iki aydır.

Günümüz Türkçesi:

Madde 12 - İl Genel Meclisleri, o illerin seçmenleri tarafından seçilen üyelere oluşur. İl Genel Meclislerinin toplantı dönemi, iki yıldır. Toplantı süresi yılda iki aydır.

Türk milletinin artık bu yalancı kardeşlik söylemlerine ve kurnazca atılmış palavralara karnı toktur.

MADDE 13- Vilâyet Şûrası, azası meyanında icra amiri olacak bir reis ile mutelif şüabatı idareye memur azadan teşekkül etmek üzere bir idare heyeti intihab eder. İcra selâhiyeti, daimi olan bu heyete aittir.

Günümüz Türkçesi:

Madde 13- İl Genel Meclisi, üyeleri arasında yürütme yetkilisi olacak bir başkan ile emrindeki birimleri yönetmekle görevli üyelere oluşmak üzere bir yönetim kurulu seçer. Yürütme yetkisi, sürekli olan bu kurula aittir.

MADDE 14- Vilâyette Büyük Millet Meclisinin vekili ve mümessili olmak üzere vali bulunur. Vali, Büyük Millet Meclisi Hükûmeti tarafından tayin olunup, vazifesi devletin umumi ve müşterek vezâifini rüyet etmektedir.

Vali, yalnız devletin umumi vazâifile mahalli vezâif arasında tearuz vukuunda müdahale eder.

Günümüz Türkçesi:

MADDE 14- İlde Büyük Millet Meclisinin (merkezî yönetimin) vekili ve temsilcisi olmak üzere vali bulunur. Vali, hükûmet tarafından atanıp; görevi, devletin genel ve ortak görevlerini yerine getirmektir. Vali, yalnız devletin genel görevleri ile yerel görevler arasında bir çatışma, ters düşme olması hâlinde müdahale eder. (<http://www.anayasa.gen.tr/1921ay.htm>)

Anayasa'nın bahsedilen maddeleri burada sona eriyor. Türk milletinin artık bu yalancı kardeşlik söylemlerine ve kurnazca atılmış palavralara karnı toktur. **Buradan başka bir yerde söz konusu iddiayla ilgili bir mevzuat da yoktur.**

Ülkemizde bölücü Kürtçülük, genellikle bu tür yanlış bilgi ve yorumlar üzerine bina edilmiş bir kurnazlık uğraşdır. Terör zaten baştan sona kurnazlık stratejisidir; cehaleti ve namussuzluğu mesken edinmesinin nedenlerinden biri de budur. Bu durum karşısında bilimden, hak, adalet ve ahlaktan yoksun vicdansız ve sapkın iddialarla yürütülen bu mücadelenin, global bir komplo olduğunu düşünmekte haksız mıyız?

Terörle Siyasi Sonuç Alınır mı?

Bu başlıktan “**Terör siyaseti şekillendirerek siyasi sonuç alma yöntemidir. Biz de bu neden-sonuç ilişkisini inceliyoruz.**” gibi bir anlamın çıkması sakıncalıdır. Çünkü terörle siyaset arasında en az üç tür ilişkinin varlığından söz edilebilir:

1. Siyasi kurumlar yani devletler, istihbarat örgütleri vasıtasıyla teröre destek verirler. Bu bir terör-siyaset ilişkisidir.

2. Devletler, bölgesel hassasiyetlere bağlı olarak kendilerine yönelik terörle mücadele ederken derin ilişkiler kurabilirler. Sarı sendikalar veya muvazaa partileri gibi kontrollü terör birimleri oluşturabilirler.

3. Terör, siyasi sonuç elde etme üzere çeşitli siyasi uzantıları besler ve siyaset gündemini şekillendirir. Nihayet küçük çaplı siyasi sonuçlar da alabilir. “**Terör ve siyaset**” denilince akla ilk gelen mesele de budur.

Başlıktaki soruya alışlageldiği gibi ETA- Bask, IRA-İrlanda örnekleri üzerinden bir cevap aramak anlamsızdır. Çünkü biz bize benzeriz ve bu sorunun cevabı, Batı Avrupa’da aranmaz. Cevapla ilgili ipuçları, yanı başımızda, Irak’ta hazır beklemektedir. Son on yıldır dış politika yazarlarının değişmeyen gündemi, Körfez Savaşı ve Irak olmuştur. Irak’ın son otuz yıllık tarihinden Türklerin alacağı en büyük ders, “**tarih’in hızlandığı**”dır.

Son on yıldır dış politika yazarlarının değişmeyen gündemi, Körfez Savaşı ve Irak olmuştur. Irak’ın son otuz yıllık tarihinden Türklerin alacağı en büyük ders, "tarih'in hızlandığı" dir.

ABD, Irak’ta Türkiye’ye her ülkeye nasip olmayacak bir gözlem fırsatı vermiştir. Tabii bu gözlem fırsatı, sağlam gözleriniz varsa kullanabileceğiniz bir şanstır. Tarih insana kolaylıkla, hemen kullanabileceğiniz bir deneyim fırsatı vermez. Olayların üzerinden yıllar geçtikten sonra anlama ve aktarma yoluyla tarihten yararlanabilirsiniz. Oysa Irak hadisesi, komşuları için ibretlerle dolu açık bir emperyalist yıkım dersidir. Belli olmuştur ki, savaflara stratejik altyapı hazırlayan “**düşünce merkezleri,**” gelişen istihbarat ve Soğuk Savaş teknikleri, ilerleyen ulaşım ve iletişim teknolojisi ve rakibin “**nitelikli cehaleti**” sayesinde, gücü elinde bulunduranlar için, “**tarih yapmak**” eskisine göre daha kolay hâle gelmiştir.

Önceki yüzyıllarda tarihin doğal akışı içinde bir yönetim 100 yılda yıkılabiliyorsa 21. yüzyılda bu süre 10 yıla düşmüştür. Deneyle kanıtlanmıştır ki; ABD ve İngiltere, doğal zenginliğini bağımsız kullanmak isteyen devletlere engel olmaktadır. Yine gözlenmiştir ki; İngiltere 300 yıldır, ABD ise 100 yıldır ana kara ötesi

işgallerinde yerel unsurlardan destek alarak kendi zayıflığını en aza indirmektedir. 1914-1922 arasında İtilaf Devletlerinin patronu olan İngiltere'nin, Arap, Yunan ve Ermeni unsurlardan alabildiğine yararlanması ve 1924'te de Kürtleri ayartmaya çalışması, merkantilizmin (hesapçı kapitalizmin) askerî bir yansımasıdır.

Yaşayarak anlaşılmıştır ki; bağımsız bir ekonomi politikası izlemek isteyen üniter devletlerin **"kullanışlı"** azınlıklarının bulunması son derecede tehlikelidir. Ya azınlıklarınızı şerefli ve sadık vatandaşlar olmak konusunda iyi eğiteceksiniz ya da onlardan bir şekilde kurtulacaksınız. Ya isyan etmeden önce ya da isyan ettikten hemen sonra...

Irak'taki iş birlikçi Kürtler, Amerikan televizyonlarına, "Thank You, I Love You" yazılı reklam klipleriyle din kardeşlerinin üzerinden geçen "işgalci kefereye" teşekkür etmeyi ihmal etmemişlerdir.

Kurtuluş Savaşı sayesinde Lozan'la sağlanan haktan yararlanan Atatürk, 1923'te Rumlar konusunda birinci yolu, mübadeleyi tercih etmişti. 1915'te Ermenilerin düşman tarafından **"ayartılmasına"** engel olamayan Enver Paşa ise Ermeniler için ikinci yolu tercih etmek zorunda kalmıştı.

Farkına varılmıştır ki; bir ülkede mazlum bir azınlık gibi yaşayanlar, sağlam bir dış destek bulduklarında nüfus oranlarına bakılmaksızın ülke yönetimini ele geçirebilmektedirler. 1988'de Halepçe Olayının paniğiyle Türkiye'ye doğru kaçan Kürtler, 20 yıl içinde Irak'ın devlet başkanlığı makamını ele geçirebilmişlerdir. ABD, BAAS'tan intikam almak isteyen Kürtleri ayartarak kısa bir süre içinde % 20'lik nüfuslarına hiç aldırmandan ülkede majör unsur hâline getirebilmiştir.

Sonuç ve Bir Soru

Irak'taki iş birlikçi Kürtler, Amerikan televizyonlarına, **"Thank You, I Love You"** yazılı reklam klipleriyle din kardeşlerinin üzerinden geçen **"işgalci kefereye"** teşekkür etmeyi ihmal etmemişlerdir. Şiilere göre ise Saddam'ın devrilmesi, **"Kerbela'nın intikamı"**dır. Savaştan şu veya bu sebeple kaçarak ülkesinin kaderini işgalciye teslim eden etnikler için bunlar pek tabii ki ucuz tevillerdir.

Nedense bir ülkenin aydınları, dışarıda olanı biteni daha kolay görüp de yorumlarken kendi ülkesine şöyle kuşbakışı bakarak başına gelenleri anlamakta aynı mahareti gösteremiyor. Hele de bu aydınlardan özellikle alçak ruhlu olanlar ve saklandığı masanın altından ahkâm kesenler, milletin başı belaya girene kadar

kendi keselerini doldurmaya devam ediyorlar, millî kaygıları hafife alıyorlar ve ortalık karışınca da sıvışıyorlar.

Türkiye’de Irak’takinden daha fazla Kürt vardır. Biz bunların Irak’taki Kürtler gibi Arapların üstünlüğüyle karşı karşıya bulunan bir azınlık statüsünde olmadıklarını savunduk, Lozan’a ve yaşanan tarihe göre savunmaya da devam edeceğiz. Ancak ne yazık ki bunların bir kısmı, Saddam karşındaki Halepçe mağduru Irak Kürtleri gibi ayartılmış durumdadır.

TSK, kendisini “**liberal İslamcı**” zanneden masum Amerikan maşaları tarafından yaşlandırılmış ve yıpratılmış durumdadır. Ülkücüler dışında Irak benzeri bir ayrıştırmaya karşı fiilî sivil direnci gösterecek örgütlü bir kitle de yoktur.

Aynı zamanda, ayartılmış Türkiye Kürtlerinin yanında Irak’ın en azından yarı egemenliğini ele geçirmiş ve apış arasındaki petrolü Batılı zamparaların nazarıdikkatine sunmayı başarmış bir de Barzani vardır. Yani Amerikan işgaline dayalı olası bir iç savaş hâlinde Türkler dış destek alamazken Kürtlere yerel dış destek gelme ihtimali vardır.

Nedense bir ülkenin aydınları, dışarıda olanı biteni daha kolay görüp de yorumlarken kendi ülkesine şöyle kuşbakışı bakarak başına gelenleri anlamakta aynı mahareti gösteremiyor.

Türkiye’nin Zor Sınavı

I- Bağımsız ekonomik uğraşları olan hükümetlerin Sabatayist “**Derviş**”ler tarafından kundaklandığı,

II- Zoraki müttefik İsrail’in “one minute” şovlarıyla ayartılmış Kürtlerin yanına doğru itildiği,

III- Türk gençlerinin Californiyalı Mc Donalds’la, Pensilvanyalı F. Gülen arasında tercihe zorlandığı,

IV-TSK’nin bağımsız askerî teknoloji çabalarının suikast, sabotaj ve asimetrik psikolojik savaş teknikleriyle akamete uğratıldığı,

V- Dost ve kardeş Azerbaycan’ın Ermeniler tarafından Karabağ’da bloke edildiği,

VI-KKTC’nin boğazının sıkıldığı, Türkçü-Avrasyacı düşünce suçlarının uzun tutuklamalarla cezalandırıldığı

VII- Her şeyden önemlisi, ülkedeki en “**büyük**” iki siyasi partinin başında etnik olarak kendisini Türk kabul etmeyenlerin bulunduğu ortamda...

Sizce Türkiye'nin 20 yıl sonra intikamcı Kürtler tarafından yönetilme "olasılığı" yüzde kaçtır?

İşte aydınlarımızın "Terör ve Siyaset" sınavında cevaplaması gereken ilk ve son soru budur. ■

PARMAKSIZ, E. Tümgeneral Alaettin (2007), **Komutanım Ben Şehit miyim**, İstanbul.

KURBAN, Dilek – ENSAROĞLU, Yılmaz, **Kürt Sorunu'nun Çözümüne Doğru: Anayasal ve Yasal Öneriler**, ISBN: 978-605-5832-40-7, Tesev Yayınları, s. 1

MAHÇUPYAN, Etyen, **Yerinden Edilenler Yerlerine Dönerken**, 12.07.2009, zaman.com.tr, s. 2.

TERÖR DEDİKLERİ

A. YAĞMUR TUNALI*

Hangi Zeminde Konuşuyoruz?

Türkiye'nin terörü, terörden ibaret değildir. Asıl terör, zihinlerde yaratılan suçluluk duygusunda ve o çerçevede dozu hiç eksiltilmeyen baskı ve propagandalardadır.

Yıllar yılı söylenenleri alt alta sıralamayı düşündüğünüzde, üç beş cümleyi geçmediğini görür ve bu vahim durumu bütün açıklığı ile anlamanın eşliğine varırsınız. O eşikte acı bir gerçekle karşılaşsınız: Milyarlarca söz edip, hem tespit ve teşhise hem de yapılması gerekenlere dair dişe dokunur bir şeyler söyleyememek ve hiçbir sonuca varamamak, bizim okumuşlarımızın düştüğü bir bataktır. Bu batağı, önce düşünmeyi öğrenmemek ve bilmemek hazırlar. Sonra, güvensiz ve yetişmemiş erişkin duygusuyla sarıldığımız referans düşüncelerin, tapınılacak kadar bağlanılan isimlerin ve yerlerin hazır kalıp cümlelerle algılanması gelir. Memleketi ve dünyayı bilmemekten doğan, kendine ait olanı ve dolayısıyla kendini sevmeme psikozu, şaşmaz bir ruh hâli olarak bir daha, bir daha yerleşir. Bu kısır döngü, akla hayale sığmaz ve o derecede anlaşılmazdır. Birkaç yüzyılın bir türlü dönülemeyen virajıdır.

Bizim okumuşumuz, sorumluluk duygusundan gittikçe uzaklaştığı için, olanı biteni bir dedikodu malzemesi gibi görmek temayülünden hareket eder.

Bizim okumuşumuz, sorumluluk duygusundan gittikçe uzaklaştığı için, olanı biteni bir dedikodu malzemesi gibi görmek temayülünden hareket eder. Her konuşan, suçu ve suçluyu bir başkası olarak işaret eder.

* Şair, Yazar, TV Programcısı.

Her konuşan, suçu ve suçluyu bir başkası olarak işaret eder. Ortaya bir yığın suç ve suçlu çıkar, ama arasanız birini bile bulmanız mümkün olmaz. Konuşmasa hiç olmaz. Sıra sıra televizyonlarda, çok şey bilir edasıyla oraya buraya söz savurmak için kuyruktadır. Nasıl isterseniz öyle konuşmaya da hazırdır. Konuşma menüleri hazırlayan bir ekip, onları gütmekte hiçbir zorluk çekmez. Fikri hemen hemen yoktur. Düşünmeyi öğrenmediği de bellidir. İsmi önündeki kalabalık unvanlara bakarak bir şey bilir ve söyler zannedersiniz. Hayır, o hazır kalıpların ve cümlelerin papağanı olmayı tercih eden benzeri az bulunur bir cinsin prototipidir.

Bir hareket,
samimi bir fikir ve
duygudan doğar.
Biz, sağımıza
baksak, solu-
muza baksak, bu
samimiyeti getire-
cek bilgi ve inanç-
tan da mahrum
olduğumuzu
görürüz.

Devlet, millet, memleket, tarih, dil, din... vesair duygu ve düşüncelere kapalıdır. Her sözünde bunlara atıflar yaparken de kapalıdır. Karşı söz söylerken de hamasetten yanarmış gibiyken de kapalıdır.

Bu meselede içimiz yanıktır; daha çok şey söylenebilir ve bu ifadelerin içinde hepimiz bir parça varız. Bu fotoğrafı tam anlamadan, hatta derinleştirmeden ciddi bir hareketin doğmasını hayal bile edemeyeceğimizi bilmek zorundayız. Bir hareket, samimi bir fikir ve duygudan doğar. Biz, sağımıza baksak, solumuza baksak, bu samimiyeti getirecek bilgi ve inançtan da mahrum olduğumuzu görürüz.

Şurası muhakkak ki, ülke, terörle ilgili, dolaylı-dolambaçlı ve sağırklar diyalogunu andıran genel konuşmalardan bıkip usanmış olmalıdır.

Demek istediğim ve gelmek istediğim nokta esas itibarıyla şudur: Mesele terörse, biz ayrılıkçı karakterde olanı tek başına ve kuvvetle 27 yıldır yaşı-

yoruz. Henüz doğru dürüst adını bile koyabilmiş değiliz. Ne istediği, ne yapmak, nasıl yapmak peşinde olduğu, nereden doğduğu, nereden ve kimlerden beslendiği konusunda saatlerce konuşabiliriz, ama bu, gerçeğin ne olduğunu anlamamıza zerre miktar yardımcı olmayabilir. Öyle olmuştur, olmaktadır. Nasıl durdurulacağı konusundaki fikirlerimiz daha çeşitlidir. Yine sıra sıra sözüm ona otorite, "Şunu yapmadınız da böyle oldu." , "Bunu vermediniz de böyle oldu." kılıklı birbirinin fotokopisi onlarca cümleyi sıralayıverirler. Devlet suçlanır, ordu suçlanır, polis suçlanır... Bununla kalınmaz, askerleri, adı karşı kampta anılmış kanaat önderlerini bölük bölük zindanlara doldurmanın akıl almaz yolları bulunur. Birileri, terörle onları özdeşleştirir, her kötülük onlardan bilinir hâle gelir. Terör başlar oynamaya. Vatandaş bir şüphe sarar. Şarktakilerde şüphe ve endişe daha derindir. Terörcüler, dağdan çok bağda iş görmeye başlarlar. Çünkü, dağ unu-

tulmuş, dağdakiler yer yer mazlumun isyanını dillendiren kahraman edasıyla selamlanır olmuşlar, bu hâli temsil edenler devletin ta içine kadar sızmış, bağda başlayan av, onları avlayanlara yönelmiştir. Devir tersine dönmüştür. Ayaklar baş olalıberi, bu türkü böyle çığırılmaya başlanmıştır. Hem devletlülere hem okumuşlarda hem de onları sıraya koyan medyada tu kaka edilenler bir zamanların kahramanları, açık veya zımnem gadre uğrayan da dağdakilerdir. Hem vurmuş hem masum ve mazlum olmuşlardır. Rüyada görseler inanacakları bir durum değildir. Açıldıkça açılırlar. Dört koldan vurulan onlar değil, onların karşısında duranlardır. Niçin duracaklardır? On yıllık mesafeyi bir yılda, hatta bir ayda alma fırsatı ellerinin altındadır. Ne isterlerse söylemelidirler. Hatta söylemeye de gerek yoktur. İstediklerinden fazlası zaten verilmeye hazır gibidir. Terörleri terör değil arayıştır. Dediklerinin - demediklerinin demeliydim- çoğu yapılır, edilir, ama yine durmazlar. Üstelik terör arttıkça artar.

Son yıllarımızın manzarası bir parça böyledir.

Bu konunun kof literatürü epeyce kabardı; dolayısıyla üzerinde söylenecek, yazılacak çok husus var. Olanın bitenin resmini çekmek bile "*Allahum aklima mukayyet ol!*" dedirtecek cinstendir. "*Son devrin alâmet-i fârikası nedir?*" dersiniz, bendenizin cevabı bellidir: Her şeyi konuşmak bahanesiyle hiçbir şeyin konuşulmadığı bir dönemeçten geçiyoruz. Bu cümleyi açmak bile başlı başına bir iştir, derin psikolojik tahlillere imkân verecek kadar ciddi konulara açılır. Pek çok mesele iç içe geçmiştir. En önemlisi bir aydın tipolojisini ve yeni tip devlet veya anti-devlet anlayışını verir.

Bir meraklı çıkıp, Türkiye'nin son 7 yılında, belli başlı televizyonlarımızın tartışma programlarının listesini çıkarsa ve bir analiz de unsurlarına ayırarak tahlil etse... Göreceğimiz muhtemelen şu olacaktır: Bu tartışma programlarının en az üçte biri teröre ayrılmıştır. Bir başka dikkat hemen peşinden gelecektir: Program konularının çoğu "**terör**" üst başlığıyla değildir. Ağırıklık olarak "**Kürt meselesi**" serlevhasının kullanıldığı görülecektir. 7 yıl boyunca, ne konuşulduğuna hiç bakılmaksızın, varılacak neticenin ne olacağı da bellidir: Memleketin her yerinde, her kesimden insanın zihnine "*Kürt*"lükle ilgili muazzam bir derdin olduğu kazanacaktır. Aydın'da, Konya'da, Sivas'ta, Erzurum'da, komşular arasında bu derin sıkıntı "*Acaba?*"larla aranacak, bulunamasa da bu ısrarlı kullanışlardan dolayı peşin peşin kabul edilecektir. Çünkü, akşamda sabahta her ağzını açan artık böyle bir meselenin varlığını tartışmayacak; bilinen, çok açık, ayan beyan bir durumdan kesin bir dille söz ediyor olacaktır.

"Son devrin alâmet-i fârikası nedir?" dersiniz, bendenizin cevabı bellidir: Her şeyi konuşmak bahanesiyle hiçbir şeyin konuşulmadığı bir dönemeçten geçiyoruz.

Bu bombardımana dayanacak bir kitle psikolojisi yoktur. Arada çıkan aykırı sesler de susturulunca, işin rengi netleşmiş olacaktır. Çünkü, devlet adına konuşanlar da böyle bir hak gasbından, hatta zulümden dem vurmakta devam etmektedirler. Zulüm gören Kürtlerse, zulmedenin de Türkler olduğu bellidir. Türklerin devleti zulmetmiştir, etmektedir. Dolayısıyla zihinlerde yer eden, suçlu bir Türk'tür. Bu psikolojik baskı, Ermeni meselesinde uygulandığı gibidir. Çok yönlü ateş altında ısrarla devam ettirilen bir savunmasızlık pozisyonu karşındayız. Koro neredeyse tamdır: Cümleyi onların kullandığı gibi değilse bile yumuşatarak söyleyelim: **"Kürtlerin hakları yenmiştir, yenmektedir."** , **"Kürt kardeşlerimiz de haklarını alacaklardır."** , **"Bu zulüm bitmelidir."** , **"Kürt meselesi için müzakere dâhil her yöndenmelidir..."** **"Kürt açılımı"...** vs. Zannedersiniz ki,

Adından başlayarak pek çok yönüyle yanlış olan bu kurgu akıl almaz derecede başarılı bir beşinci kol faaliyetine benziyor.

kimliği bile verilmeyen memleketlerde bile Türkiye'den daha ileri bir insan hakları anlayışı vardır. Bas bas bağırmadan, bağırtmadan ekrad taifesinin ümüğünü sıkarak, sıra sıra kırimdan geçiren İran bile çok insanca bir uygulama yürütmektedir. Havsalanız almaz: Türkiye'de, her hakkı imtiyazla kullanan ekrad taifesi, cumhurbaşkanlığına kadar yükselse de nasıl oluyorsa kanda ve zulümdedir...

Bu acayip propaganda faaliyetini deşifre edecekler de koroya katılmış durumdalar. Ört ki ölem!

O Hâlde Yaşadığımız Nedir?

Bir meselenin adını nasıl koyarsanız, öyle kabule mecbur olursunuz. Nitekim, Türkiye'de yıllar yılı etnik ve ayrılıkçı bir terör varken, şimdi hedefini neredeyse aşmış, **"Kürt meselesi"** adı altında büyütüldükçe büyümüş ve içinden zor çıkılır hâle gelmiş bir problem vardır. Son aylarda iyimser olmaya yol açacak bazı uyanış emareleri var: Bu cenini besleyip büyütenlerin bir kanadı, geri çekilme ihtiyacı duyuyor gibidir. Yani hükümetimiz, yanlış bir kurguya girdiğinin, benimsediği usullerin doğru netice vermediğinin farkına varmış gibidir. *"Bu durum, gelinen noktadan geri dönüşü, terör ve terörden beslenerek yaşayanların durmalarına yol açacak mıdır?"* denilirse, böyle bir sorunun yeni bir safdillik olacağını belirtmek gerek.

Adından başlayarak pek çok yönüyle yanlış olan bu kurgu akıl almaz derecede başarılı bir beşinci kol faaliyetine benziyor. Hemen tekrarlayalım: Bütün bu olan bitenleri yapan biziz. Bunların onda biri bile Türk'e dost olmayanların hayal edebileceği bir hâl değildi. Ölçüleri teşekkül etmiş, fertleri devlet ve millet şuuruna sahip ülkelerde, trilyon dolarlar harcanarak bile yapılabilecek kadar

zor bir iş, kolayına yapılmıştır. Yapanların büyük siyasi gücü, ondan da büyük propaganda imkânları, herkesi susturmuştur. O kadar geniş çaplı ve büyük bir bombardımana tabi tutulmuşuzdur ki, herkes kendi pozisyonundan şüphe eder hâle gelmiştir. Muhalif seslerin susmasında bu inanç eksikliğine yol açan bulandırmanın da rol oynadığını zannediyorum.

Türkiye’de siyasi muhalefetin bu kadar zayıf olduğu bir tarih devresine rastlanmaz. Hem siyaset sahasında hem de okumuşlar arasında böyle bir suskunluk ve dümen suyuna gidişin hayra alamet olmadığı aşikârdır. En büyük vebal, siyasi muhaliflerde ve aydınlardadır. Hükûmet edenlerin gafletini haykırmayan bir muhalif hareketin ve okumuşların omuzlarında en büyük cürme karşı susmanın ve açık-dolaylı desteğin taşınamaz suçluluğunun ağırlığı vardır. Türkiye, kör topal demokrasisinde, son elli yılda böyle bir manzarayla karşılaşmış değildir. Hükûmet, muhalefet partileri ve onların teşekkül ettirdiği Meclis, sırasında iktidar sahiplerinin ürkütcek, korkutacak kadar güçlü olabilmiştir. Hatta kendi parti grubunun toplantısına dizleri titreyerek girdiğini söyleyen bir Demirel hâlâ hayattadır. Her devirde iktidarın takipçisi olan bir medya da vardır. İktidar için -sol için olmasa da- üniversite ayrı bir kontrol ve dikkat merkezidir. Buna rağmen Türkiye’de yer yer tikanıklıkların olmasının önüne geçilememiş ve durumdan vazife çıkaranlar hakemliğe soyunmuşlardır. Bu hususa mutlaka dikkat çekmek istedim.

Türkiye’nin, hemen her meselesinde olduğu gibi, terör meselesinde de en büyük düşmanı adı konmamış bir vurdumduymazlıktır.

Son yıllarda terör ve teröre destek verenlerin gücünün artması, bu anlattıklarımız çerçevesinde anlaşılabilir bir durumdur. Kabahati hep ikinci veya üçüncü şahıs veya merkezlere havale eden, asla sorumluluk hissi duymayan insanların yaşadığı bir cemiyet olma yolundayız. Böyle bir toplumda, ateş, özellikle ve daha kuvvetle düştüğü yeri yakar. Yalnız kendisiyle sınırlı bir yaşama refleksi duyanların cemiyetinde analar hep ağlar. Bu topyekûn bir ağıt olmaktan uzaktır. Münferit ve tesiri bakımından cılızdır. Terörle mücadeleye destek değil, esaslı bir köstektir. Mücadele azmini zayıflatır, direnci kırar. Hâlbuki, toplu bir ağıt bile olsa, o zulmü edenleri gözyaşlarıyla boğacağı şüphe götürmez. Silaha, topa tüfeğe ihtiyaç duymayacak o maşeri ruh ve vicdanın teşekkül ettiği yerde zaten terör vesair sapmalar uzun ömürlü olamaz. Sosyal anlaşmaların (kontrat social) sağlandığı memleketlerde ortak hedefe yönelen bakışlar bile bu tür olayların uzun müddet devamına engeldir.

Türkiye'nin, hemen her meselesinde olduğu gibi, terör meselesinde de en büyük düşmanı adı konmamış bir vurdumduymazlıktır. Hassas görünüyoruz, ama değiliz. Kim ağzını açsa, Türk milletinin çok milliyetçi olduğundan bahseder. Bilhassa yabancılardan bunu duymak insana tuhaf bir alaya alınma duygusu verir. Devamlılıktan yoksun, gelip geçici karşı çıkışların, "şehit cenazelerinin istismarı" , "kandan beslenme" vesair akıl almaz sözlerle yaftalanması da sinmeye ve sindirilmeye yol açınca, kuvvetli bir reaksiyon veremeyen, vermesi bir şekilde kolayca engellenebilen bir toplum yapısı ortaya çıktı. Dünyanın terörle boğuşan ülkelerinde- mesela İspanya'da- milyonlar yürürken, bizde terörü lanetlemek için büyük kalabalıkların toplanamamasının pek çok sebebi var. Bir türlü, tam olarak sahip çıkamıyor, sahiplenemiyoruz. En büyük mitingin Gazze için olması, -hem de % 1.5'ler mertebesine inmiş bir parti tarafından düzenlenmesine rağmen- beni pek düşündürmüştür. 30 yıldır PKK teröründen bağı yanan bir ülkenin, bu tavırsızlığının -anlaşılabilir, doğru esasa dayanan sebepleri olmakla beraber- en köklü sebebi kardeş kavgasından kaçınmak olarak da açıklanmaya müsait görünmüyor. Bastırılmış reaksiyonların, devamlı karıştırılan kafaların, şüpheyi dost kuvvetlere çeken acayip fitnenin tesiriyle olduğuna kanaat getirmek gerektiğine epeyce inanmış vaziyetteyim.

Böyle bir cemiyet, hayat ve psikolojisinde devam eden terörün nihai hedefi konusunda da edilecek sözler olmalıdır. Yıllarca konuşup da bir türlü neticede ne istendiğini, bunun nasıl olacağını söyleyemeyen okumuşların tavrı malum. Siyasilerin tavrı da iktidar ve muhalefetiyle ortada. Bir türlü net tavır koyamayanlar, bir türlü denmesi gerekeni de diymiyorlar.

Mesele gayet açıktır: Türkiye'de terör vasıtasıyla yürütülen bölücü faaliyetin hedefi çok yukarılara tırmanmıştır. Son yıllarda bu hedef büyüdükçe büyümüş görünüyor. Evet açık söyleyelim: Gaye artık bellidir ve Türklüğün hâkimiyet hakkını sorgulayan bir süreçten geçiyoruz. Yıllardır televizyonlarda bas bas bağırarak duyduk, ama duymamış, anlamamış gibi davranmayı seçtik. Hâkim unsur rahatlığıyla ve daha çok da o meşhur "umursamaz" tavrımız yüzünden böyle davrandık. Hep söylediler, söylüyorlar. Bu memleketin kurucuları yalnız Türkler değildir. Burası Türkiye de değildir. Burada en azından **"İki uluslu bir yapı vardır.**

Türkiye'de terör vasıtasıyla yürütülen bölücü faaliyetin hedefi çok yukarılara tırmanmıştır. Son yıllarda bu hedef büyüdükçe büyümüş görünüyor. Evet açık söyleyelim: Gaye artık bellidir ve Türklüğün hâkimiyet hakkını sorgulayan bir süreçten geçiyoruz.

Bu hakkımızı isteriz.” , “Tekçi yapı”dan şikâyet edenleri yıllardır dinledik ve sustuk. Onlar söylemeye devam ettiler. Söylendikçe de kulaklarımıza ve giderek zihnimize “normal” görünmeye başladı. Şimdi bu normalleşmenin iğfal ettiği zihin dünyamızla, zaten karışık ruh dünyamızla bu meselelerin tam göbeğindeyiz.

Neyi Konuşuyoruz ve Hâlâ Aynı Zeminde miyiz?

Söylenenler ve olanlar bellidir, belli olmayan, bu isteklerin gerçekte ilgisi ve olabilirliğidir. “Aydın” denen zihni düşünceden patlaması gereken kimse bunun cevabını vermek mecburiyetini duymadı, duymuyor. Biz biliyoruz ki hâkimiyet paylaşılmazdır. Paylaşılan hâkimiyetin, kesin bir ayrılığı işaret edeceği de açıktır. Türkiye bunu Balkanlar’da, Orta Doğu’da, Mağrib’de, Hicaz’da, Irak’ta tekrar tekrar yaşamadı mı? Daha yüz yıl geçmedi. Ülkeler kaybettik. Tam da bu terörün bahane ettiği sebeplerle. Tam da açılım vesair benzer retoriklerle şişmanlayarak, şişmanlatılarak, güzelim Türk yurtları elden çıkarıldı. Tarih bilmeyen aydınının milletine biçtiği kader ne kadar ağırdır! Son iki yüz yılını bu kaderle yaşamış bir millet, şimdi zirve bir aymazlığın kollarında çırpınıyor.

Demiyor,
diyemiyor ki, bu
coğrafya bin
yılların içinden
tarihe nam salan
Türk’ün anasının
ak sütü gibi hâki-
miyet süreceği bir
vatandır.

Demiyor, diyemiyor ki, bu coğrafya bin yılların içinden tarihe nam salan Türk’ün anasının ak sütü gibi hâkimiyet süreceği bir vatandır. Bu vatanda, herkes, hepimiz Türk’üz. Etnik menşelere bakılmaksızın hepimizi bir potada eriten bu Türklüktür. Kabile adlarımızla hâkimiyet iddiası, tarihe terstir. Her kabileden, her mahalleden bir millet çıkaran

Sovyet anlayışı ve yeni dünyanın, kolayca güdebileceği yüzlerce devlet yaratırken, devletlülerinin gücü ve sarsılmasını önlemek istediği bir hâkimiyeti vardır. Millet oldunuz demekle millet olunmaz, devlet oldunuz demekle de devlet olunmaz. Amatör kümenin diplerinde sürünmek kaderiniz olur. Gelen vurur, giden vurur. Bunlar denmemiştir, denmemektedir.

Asıl söylenecek de şudur: **“Ne diyorsunuz siz? Hâkimiyeti paylaşmak mı? Bu ne cüret!” Hâkimiyet iddiası, egemen güce savaş açmak demektir.** “Cebindeki parayı bana ver!” diyen sebilhâne bardağında aklını kaybetmiş olan sefil madrazanın tavrından başka benzeri yoktur. Dilencinin de insafı makbuldür. Ayrıca, toprak ve hâkimiyet, dilenilecek şeyler de değildir. Hâkimiyet iddiası kanlı bir taleptir. Bedeli ödenecek ve öyle alınacak bir taleptir. Hiç kimse, bu yaradılış kanunu derecesinde sağlam tarihî determinizmi geri çeviremez. Bu sıkıntılı durum

Kanal kanal dolaşım meydanı boş bularak atıp tutanların, tarihten, milletten ve devletten ne kadar haberdar oldukları da ettikleri ölçüye sığmaz sözlerden bellidir.

henüz hissedilmemiştir. Kanal kanal dolaşım meydanı boş bularak atıp tutanların, tarihten, milletten ve devletten ne kadar haberdar oldukları da ettikleri ölçüye sığmaz sözlerden bellidir.

Bütün bunların ötesinde mukadder bir ayrılık doğması da kaçınılmaz olabilir. O takdirde, ayrılığın travması çok ağır olur. Olacaksa da olur. Temennimiz Türkiye'nin bu noktaya gelmiş olmamasıdır. Fakat bu işlerin temenniye aşan bir tarafı olduğu da açıktır. Türklük, tarihî misyonu gereği devlete adını vermekten, kendi adıyla anılacak devletine sahip olmaktan ve hâkimiyetini paylaşmamaktan vazgeçmez. Ermeni'den Rum'dan bakan yapar, ekrad taifesinden başbakan, cumhurbaşkanı olmasından hiç rahatsız olmaz. Ama onların kendisinden ayrı oldukları iddiasına şaşar. Bu şaşkınlığı bugün olduğu gibi uzun sürebilir. Allah, bu uzun şaşkınlığın sonunda gelecek yumuşak at tekmesine maruz kalma tehlikesinden korunacak akıl versin. Geldiğimiz kritik dönemde, en çok ihtiyaç duyulan galiba budur. ■

İNSAN HAKLARI VE TERÖR

DOÇ. DR. FARUK BİLİR*

GİRİŞ

Terör, bugün dünyanın içinde bulunduğu karışık dönemde pek çok ülkenin mevcut düzenine yönelik bir tehdit unsuru hâline gelmiştir. Yakın bir döneme kadar gelişmemiş ülkelerin sorunu olarak görülen terör tehdidi, 11 Eylül 2001 tarihinde ABD’de gerçekleştirilen saldırılar sonrasında artık gelişmiş toplumlar da dâhil tüm dünya devletleri için büyük bir sorun teşkil etmektedir. Dünyanın dört bir yanında, gerçekleştirilen terör saldırıları, bu saldırıların hedefinde olan insanların başta yaşam ve mülkiyet hakkı olmak üzere birçok hakkını ihlal eder bir hâle gelmiştir. Terörün acı verici, yıkıcı boyutları yaşanmış olsa da devletlerin terörle mücadele kapsamında sınır tanımayan takdiri bir müdahale hakkının var olduğunu söylemek mümkün olmamakla birlikte; terörün toplumun geleceğine, demokrasiye, insan haklarına yönelttiği tehdidin ciddi boyutlara ulaşması sonucunda güvenlik amacıyla alınan tedbirlerin de insan haklarının kısıtlanmasına sebep olduğu görülmektedir.

11 Eylül 2001 tarihinde ABD’de gerçekleştirilen saldırılar sonrasında artık gelişmiş toplumlar da dâhil tüm dünya devletleri için büyük bir sorun teşkil etmektedir.

İNSAN HAKLARI

“İnsan hakları (human rights, droits de l’homme)” kavramı, yaklaşık olarak yarım yüzyıldır literatüre girmiş bir kavramdır.¹ İnsan hakları kavramsal olarak bu kadar yeni olmasına karşılık; insan hakları mücadelesi, ilk çağlardan itibaren

* SÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi.

günümüze değin devam edegelmiş olan uzun soluklu bir mücadeledir. Günümüzde de popülaritesini devam ettiren ve en genel şekliyle, insanın, sırf insan olması dolayısıyla doğuştan sahip olduğu, vazgeçilmez ve devredilmez hakları ifade etmek için kullanılan insan hakları kavramı, köleliğe karşı mücadeleden, eşitlik ve özgürlük mücadelesine, baskıcı, otoriter rejimlere karşı mücadeleden, dinî dogmalara karşı mücadelelere kadar insanlık tarihinde birçok mücadelenin temel dayanağı olmuştur. Bu nedenle insan hakları mücadelesi, insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşamının mücadelesidir. “İnsan haklarına hayat için değil; onurlu bir hayat için ihtiyaç duyulur.” İnsan haklarının gerçekleştirildiği bir hayat, insanların mutlu olduğu bir hayattır.²

Tarihsel sürece bakıldığında insan haklarına saygı duyması ve bu hakların

“İnsan haklarına hayat için değil; onurlu bir hayat için ihtiyaç duyulur.”

ihlali durumunda ihlalleri önlemesi ve ihlalcileri cezalandırması gereken devlet, insan haklarını ihlal edenler sıralamasında birinci sırada yer almıştır. Fakat insan hakları ihlallerinin sadece devlet kaynaklı olduğunu söylemek de mümkün değildir. İnsan haklarını devlet dışında, üçüncü kişilerin de ihlal etmesi mümkündür. Bu üçüncü kişiler tek bir şahıs olabileceği gibi birden fazla insanın bir araya gelerek oluşturdukları mafya ya da terör tipi suç örgütleri de olabilirler. Buradan hareketle devlet dışında insan haklarının en büyük ihlalcisinin terör örgütleri olduğunu başka bir ifadeyle terörün insan hakları ihlallerine sebep olan çok önemli bir sorun olduğunu söyleyebiliriz.

TERÖR

Latince “terrere” kelimesinden gelen sözcüğün korkutmak, dehşete düşürmek, korkutup kaçırmak, caydırmak gibi anlamları vardır. Günümüzde ise bu anlamların başına “siyasi bir amaçla” yapılıyor olması eklenmiş, yani siyasi bir amaçla hareket etme ve dehşete düşürme, korku salma terörist eylemin temel nitelikleri hâline gelmiştir.³ Wilkinson ise terörizmi, birtakım siyasi taleplerin karşılanmasını sağlamak amacıyla; bireyleri, grupları, toplumu ya da hükümetleri yıldırma için, cinayet veya imha hareketlerinin sistematik olarak uygulanması yahut bu amaçla tehdit oluşturulması şeklinde ifade etmektedir.⁴

Terörizm kavramının günümüz şartlarında karmaşık bir hâl alması, bu kavramın “*Terörizm nedir, kim tarafından uygulanır ve kime karsıdır?*” ve “*Hangisi terör, hangisi bağımsızlık mücadelesidir?*” şeklindeki sorularla sorgulanır bir hâle gelmesine neden olmaktadır. Buna göre başta uluslararası terörizm uzmanı Paul Wil-

kinson'un yer aldığı bazı bilim adamları terör eylemlerinin Batı'ya karşı olduğunu ve Batılı demokrasileri hedef aldığını savunurken, ünlü Amerikalı düşünür Noam Chomsky gibi uzmanlar ise terörün devletler tarafından uygulandığını, yani "devlete karşı terör" değil, "devlet destekli terör"ün söz konusu olduğunu vurguladılar.⁵

Terörizm, güvenlik kavramıyla yakın ilişki içerisinde olan bir kavramdır. Bu noktada güvenlik kavramının açıklanması konunun anlaşılması bakımından yararlı olacaktır. Güvenlik kavramı, insanlığın varoluşundan bu yana en önemli ihtiyaçlardan birini ifade etmektedir. Güvenlik, bireysel anlamda bakıldığında bireyin varlığına ve sahip olduklarına ilişkin "endişe bütünü" anlatmaktadır. İşlevsel olarak "güvenlik", amaca ilişkin bir ifadedir ve varlığın korunması-sürdürülmesi iradesini tanımlamaktadır.⁶ Bu kapsamda ele alınması gereken ve terör kavramıyla çok yakın ilişki içerisinde olan bir diğer kavram düşük yoğunluklu çatışma kavramı olduğu görülmektedir. Buna göre Düşük Yoğunluklu Çatışmanın (DYÇ) karmaşık bir olgu olduğu belirtilirken, bu konuda en basit tanımın belki de en isabetlisi olacağı vurgulanmakta ve Orta Yoğunluklu Çatışma (OYÇ) ya da Yüksek Yoğunluklu Çatışma (YYÇ) olarak tasnif edilemeyecek çatışmanın bir Düşük Yoğunluklu Çatışma (DYÇ) olacağı belirtilmektedir.⁷

Terörün ortaya çıkmasında başta etnik nedenler olmak üzere, ekonomik, sosyokültürel ve tarihsel nedenler bulunmaktadır. Tabii bu nedenlere bir de uluslararası ilişkilerde güç dengelerini kendi lehine çevirmek isteyen bazı devletlerin, terörü bir yöntem olarak desteklemesini de eklemek gerekmektedir. Bu nedenler Türkiye'de yaşanan terör için de geçerlidir. Buradan hareketle, Türkiye'ye yönelik terör tehdidinin, komşuları tarafından idealist ya da neo-liberal teorilerin öngördüğü şekilde; barışçı eğilimler ve uluslararası iş birliği ile karşılanmadığını; tersine İran, Suriye, Yunanistan başta olmak üzere birçok devletin, kendi ulusal çıkarları ve güç politikaları gereği terörü Türkiye aleyhine kullanmayı tercih ettiklerini söyleyebiliriz.⁸ Bu da bölgede güçlü bir Türkiye istenmemesinden kaynaklanmaktadır. Bu noktada etnik ayrılıkçı terör kavramı karşımıza çıkmaktadır. Etnik ayrılıkçı terör; meydana getirebileceği politik sonuçlar ile hem toprak bütünlüğüne yönelik (territorial) bir tehdidi ifade etmekte hem de cumhuriyetin temel niteliklerinden olan üniter yapıyı ve ulusdevlet anlayışını hedef almaktadır.⁹ Etnik kimliğin şekillenmesinde ise tarihsel süreçte toplumun başından geçen olaylar ve bu olaylara

Terörün ortaya çıkmasında başta etnik nedenler olmak üzere, ekonomik, sosyokültürel ve tarihsel nedenler bulunmaktadır.

ilişkin algılar rol oynamaktadır. Kökleri ilkel dönemlere kadar dayanan bu sürecin temelinde, “biz” ve “onlar” ayrımının bulunduğu önemle vurgulanmaktadır.¹⁰

TERÖRÜN İNSAN HAKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

İnsan hakları felsefesinin devlete yüklediği görevlerden biri hakların korunmasıdır. İnsan haklarının korunması ise sadece devletin bu hakları ihlal etmemesi ile sağlanamaz. Devletin aynı zamanda, insan haklarıyla korunan temel değerlere yönelik olarak, kişi veya gruplardan kaynaklanabilecek olası saldırıları önlemek ve mevcut saldırıları müeyyidelendirmek yükümlülüğü vardır.¹¹ Terörün insan haklarını nasıl ihlal ettiğini anlatabilmek için öncelikle terörün nasıl tanımlandığına bakıp oradan hareket etmek gerekmektedir. Terörün tanımını konusunda farklı tanımlar olmakla birlikte, genel olarak şu şekilde tarif edildiği görülmektedir: “Terör, herhangi bir amaca (bu amaç çoğunlukla siyasaldır) ulaşmak için, sivillerin veya güvenlik görevlilerinin, propagandaya yönelik ses getirici eylemlerle öldürülmesidir.¹²” Başka bir ifadeyle terör, silahlı eylemlerle görüşlerin duyurulma çabasıdır. Dolayısıyla terör saldırıları, bizzatı insanların yaşama ve mülkiyet hakkına yöneliktir. Bunun yanı sıra kişi güvenliği ve hürriyeti, işkence yasağı, özel hayatın gizliliği, haberleşmenin gizliliği, ifade hürriyeti, konut dokunulmazlığı ve yerleşme ve seyahat hürriyeti gibi haklar da terör nedeniyle en çok ihlal edilen haklar olmaktadır.

Terör eylemlerinin artmasıyla birlikte, devletin vatandaşlarının güvenliğini sağlama çabası, insan hakları alanında ciddi kısıtlamalara sebep olabilmektedir.

Terör eylemleri karşısında devletin görevi ise, bu saldırılar karşısında insanların haklarını korumak ve güvenliği sağlamaktır. Bu noktada insan haklarıyla ilgili farklı bir boyut karşımıza çıkmaktadır. Terör eylemlerinin artmasıyla birlikte, devletin vatandaşlarının güvenliğini sağlama çabası, insan hakları alanında ciddi kısıtlamalara sebep olabilmektedir. Örneğin, 11 Eylül saldırılarından sonra ABD’de olduğu gibi diğer birçok ülkede ve Avrupa Birliği’nde de terörizmle mücadele için birtakım adımlar atılmıştır. Şubat 2001’de İngiltere’de terör kanunu ile oldukça sert tedbirler alınmış, bazı dinî örgütler terörist örgüt kapsamına dâhil edilmiş, terör kelimesi İnternet ve diğer teknolojik yenilikleri de kapsayacak şekilde tanımlanmıştır. İngiltere’de ayrıca, terörist olarak kabul edilen örgütlerin sembollerini taşıma ve terör örgütlerine herhangi bir şekilde yardımcı olmaya kadar geniş bir alanda her türlü eylem terörist faaliyeti olarak kabul edil-

miş, bu kapsama giren kişilerin güvenlik güçlerince 48 saat gözaltında tutulabilmesine imkân tanınmıştır.¹³ Aslında her terörist eylem sonrasında güvenlik konusunda yeni tedbirler alındığını söylemek mümkündür. Bu durumda, gözaltı ve tutukluluk süreleri ve şartlarında değişiklik yapılması, haberleşme ve seyahat hürriyetlerine ve özel hayata müdahale edilmesi, kişisel bilgilerin toplanması, polisin yetkilerinin arttırılması gibi tedbirler alınmaktadır.¹⁴ Hatta kanunlarda yapılan terör tanımlarıyla, Greenpeace gibi örgütlerin bile terör örgütü kapsamına sokulması da mümkün hâle gelebilir. Ayrıca, insanlar, terör korkusu ve endişesiyle, haklarının kısıtlanmasını neredeyse bizzat talep eder hâle gelmişlerdir. Çünkü terörün yarattığı korku ortamı, insanları psikolojik olarak etkilemektedir. Örneğin, İngiltere’de temel hak ve özgürlükler ile güvenlik arasında bir tercih yapmak gerekip gerekmediği konusu bile tartışılmaya başlanmıştır.¹⁵

Terörle mücadele konusunda alınacak tedbirlerin, insan hakları alanında ciddi sınırlamalar şeklinde ortaya çıkması, kuvvetli bir ihtimaldir. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi de bu gerekçelerle, insan hakları ve terörle mücadele konusunda bazı ilkeler belirlemiştir.¹⁶ Buna göre, devletlerin terörle mücadele amacıyla aldıkları tüm tedbirlerin hukuka uygun olması gerekir. Alınan herhangi bir tedbirin insan haklarını kısıtlaması hâlinde, bu kısıtlamaların mümkün olduğunca açık bir şekilde ifade edilmesi, gerekli olması ve güdülen amaçla orantılı olması gerekir (madde 4). Ayrıca, devletlerin terörle mücadele konusunda aldığı tüm tedbirlerin her tür keyfiyetten ve ayrımcı ya da ırkçı muameleden uzak, insan haklarını ve hukukun üstünlüğünü gözeten tedbirler olması ve uygun bir denetime tabi olması gerektiği de bu ilkeler arasında yer almaktadır. Terör kaynaklı güvenlik endişesi kısılacında insan haklarının gereğinden fazla sınırlandırılmaması için bu ilkeler oldukça önemlidir. Bu nedenle bu ilkelere biraz daha yakından bakmak gerekmektedir.

İnsanlar, terör korkusu ve endişesiyle, haklarının kısıtlanmasını neredeyse bizzat talep eder hâle gelmişlerdir.

İNSAN HAKLARI VE TERÖRLE MÜCADELE HAKKINDA İLKELER

Terör, bugün dünyanın içinde bulunduğu karışık dönemde pek çok ülkenin mevcut düzenine yönelik bir tehdit unsuru hâline gelmiştir. Yakın bir döneme kadar gelişmemiş ülkelerin sorunu olarak görülen terör tehdidi, 11 Eylül 2001 tarihinde ABD’de gerçekleştirilen saldırılar sonrasında uluslararası boyutta yankı bulan bir sorun olarak ele alınmıştır. Özellikle son yıllarda yaşanan pek çok kanlı terör faaliyeti toplumlarda ciddi boyutlarda huzursuzluğa sebep olmuş bu ne-

denle uluslararası bir platformda devletlerin iş birliği yapmasını gerektirecek bir gündem maddesi hâline gelmiştir.

Dünyanın dört bir yanında, gerçekleştirilen terör saldırılarının her ne kadar acı verici, yıkıcı boyutları yaşanmış olsa da devletlerin terörle mücadele kapsamında sınır tanımayan takdiri bir müdahale hakkının var olduğunu söylemek mümkün değildir. Terörün toplumun geleceğine, demokrasiye, insan haklarına yönelttiği tehdidin ciddi boyutlara ulaşması sonucunda Avrupa Konseyi, terörün önlenmesi ve bu saldırılara karşı devletlerin teröre vereceği cevabın dozunun belirlenmesine yardımcı olabilecek birtakım ilkeler ortaya koymuştur.¹⁷ Bu ilkelerden ilkinde göre, devletlere, yetki alanı içinde bulunan herkesin temel hak-

Devletlerin terörle mücadele kapsamında alacağı tedbirler her türlü keyfiyetten, ayrımcı ya da ırkçı muameleden uzak olmalıdır.

larının öncelikli olarak da yaşama hakkının terör eylemlerine karşı korunmasına yönelik olarak gerekli tedbirlerin alınması şeklinde pozitif bir yükümlülük getirilmiştir.¹⁸ İlkelerle getirilen bu yükümlülük devletin terörle mücadelesini meşru bir zemine oturtmaktadır.

Devletlerin terörle mücadele kapsamında alacağı tedbirler her türlü keyfiyetten, ayrımcı ya da ırkçı muameleden uzak olmalıdır. Alınan tedbirlerin hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını gözetilen tedbirler olması gerekir. Ayrıca bu tedbirlerin hukuka uygunluğunun sağlanması açısından uygun bir denetime tabi tutulması yerinde olacaktır.¹⁹

Devletin almış olduğu tedbirlerin insan haklarında bir kısıtlamaya neden olabilecek bir niteliğe sahip olması hâlinde bu kısıtlamanın mümkün ol-

duğunca açık bir şekilde ifade edilmesi, kısıtlamanın terörle mücadele kapsamında alınmış olan tedbirin etkili olması için gerekli olması ve teröre karşı koruma amacıyla kullanılan gücün güdülen amaçla orantılı olması gerekir.²⁰

Terörle mücadele sürecinde de işkence yasağının devam edeceği ilkelerde belirtilen bir diğer husustur. Her şart altında, özellikle de kişinin şüphelenildiği ya da hüküm giymiş olduğu eylemin türünden bağımsız olarak kişinin yakalanması, sorgulanması ve alıkonulması esnasında işkence, insanlık dışı ya da küçültücü muamele veya cezalara başvurulması mutlak surette yasaklanmıştır.²¹

Devletin güvenlik birimleri bünyesinde herhangi bir yetkili mercii tarafından kişisel bilgilerin toplanması ve incelenmesi, bu tür bir işlemin ulusal kanunlarda yer alan uygun hükümler uyarınca gerçekleştirilmesi, bilgi toplama ve incelemenin gerekli bulunma amacıyla orantılı olması ve bağımsız bir haricî makamın gözetimine tabi olması şartlarını taşıması hâlinde özel hayata saygı ilkesine müdahale edilmesini gerektirebilir.²²

Özel hayata müdahaleyi gerektiren ev, üst arama, telefon dinleme gibi tedbirlerin kanunda düzenlenmiş olması gerekmektedir. Bu tür tedbirlerin hukuka uygun olup olmadığının tespiti için yargısal denetim imkânı getirilmiştir. Terörle mücadele doğrultusunda alınan bu tedbirlerin öldürmeye yönelik güç kullanımına başvurmayı asgari düzeye indirecek şekilde yetkili makamlarca planlanması ve kontrol edilmesi gerekir. Bu çerçevede güvenlik güçlerinin silah kullanımı kişilerin hukuka aykırı şiddetten korunması amacıyla ya da hukuka uygun şekilde şüphelileri yakalama ihtiyacıyla orantılı olmalıdır.²³

Terör eylemi zanlısı olan bir kişinin yakalanması, hakkında makul bir şüphe olması hâlinde mümkündür. Makul şüphe bulunmasının ön şartı tarafsız bir kişiye, bir kişinin suç işlemiş olabileceğini düşündürecek olgu ve bilgilerin olmasıdır.²⁴ Böyle bir şüphenin varlığı hâlinde yakalanan kişiye yakalanma sebepleri bildirilmelidir.²⁵ Yakalanan ya da alıkonulan kişi derhâl hâkim huzuruna çıkartılmalıdır. Poliste gözaltı makul bir süre için mümkün olmakla beraber gözaltı süresinin kanunda belirtilmiş olması gerekir. Terör sebebiyle yakalanan veya alıkonulan kişiye, yakalanmasının ve gözaltında tutulmasının hukuka aykırılık teşkil etmesi hâlinde mahkemeye başvurma hakkı tanınmıştır. İlkelerde ayrıca yargılama öncesi alıkonulan kişinin alıkonulma hâlinin hukuka uygunluğunun düzenli aralıklarla yargı denetimine tabi olması hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.²⁶

Terör eylemiyle suçlanan kişi makul süre içinde bağımsız, tarafsız ve kanunlara uygun olarak kurulmuş bir mahkemede adil yargılanma hakkına sahiptir.

Terör eylemiyle suçlanan kişi makul süre içinde bağımsız, tarafsız ve kanunlara uygun olarak kurulmuş bir mahkemede adil yargılanma hakkına sahiptir. Terörle mücadelede savunma hakkına belirli kısıtlamalar getirilmesi suretiyle adil yargılanma hakkının getirdiği güvencelerin bir miktar esneklikle yorumlanabileceği kabul edilmektedir.²⁷ Örneğin bazı davalarda ifadesine başvuru olan bir tanığın bazı terör faaliyetlerinin odağı hâline gelmesini engellemek için kimliğinin gizli tutulması bu tarz bir yorumla mümkün kılınmıştır. Ancak savunma hakkına getirilen kısıtlamaların amaçlarıyla orantılı olması gerekliliği dikkate alınması gereken bir husustur.

Terör eylemiyle suçlanan kişi suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılmaktadır. Terör eylemi nedeniyle kişiye verilecek ceza suçun işlendiği tarihte geçerli olan cezadan daha ağır olamaz. Kişi eğer terör eylemi nedeniyle hüküm giyerse hiçbir şekilde ölüm cezası verilemez verilse de infaz edilemez.²⁸

Terör eylemi sebebiyle özgürlüğünden mahrum bırakılan kişi her şart altında insan onurunu gözetmen muameleye tabi tutulmalıdır. Terörle mücadele,

terör eylemi sebebiyle özgürlüğünden mahrum bırakılan kişinin tedbirin güdülen amaçla orantılı olması şartıyla diğer mahkûmlara uygulanandan daha fazla kısıtlamaya tabi tutulmasını gerektirebilir. Bu tedbirler özellikle terör eylemi nedeniyle hüküm giymiş kişilerin özel güvenlik sağlanan bölümlere yerleştirilmesinde, avukatıyla yapmış olduğu haberleşmenin takibinde uygulanmaktadır.²⁹

Suçluların iadesi, terörle mücadelede uluslararası iş birliğinin gerekliliğini ortaya koyan önemli bir uygulamadır. Bir suçlunun kendisinden talep edildiği devlet, iadesi talep edilen kişiye ölüm cezası verilmeyeceğinin verilse de infaz olunmayacağına teminatını alması hâlinde kişinin gönderilmesine karar verebilir. Kişinin gönderilmesi hâlinde işkence, insanlık dışı veya küçültücü muame-

Terör eylemi sebebiyle özgürlüğünden mahrum bırakılan kişi her şart altında insan onurunu gözetilen muameleye tabi tutulmalıdır.

leye ya da cezaya tabi olacağı durumlarla kişinin gönderilmesi hâlinde ırkı, dinî, tabiiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle yargılanması veya cezalandırılması söz konusuysa iade talebi reddedilebilir.³⁰

Terör eylemine karıştığından şüphe edilen kişi veya örgütlere ait mülklerin kullanımının, ilgili makamlar tarafından verilen kararlar dondurulması ya da mal varlığına el koyma kararı verilmesi yoluyla askıya alınması ya da kısıtlanması mümkündür. Bu hâlde maliklerin kararın hukuka aykırı olduğu iddiasıyla mahkemeye başvurma hakları vardır.³¹

Terörle mücadelenin bir savaş ya da olağanüstü bir hâlde aynı dönemde mevcudiyet göstermesi hâlinde devletler durumun gerektirdiği ölçüde ve uluslararası hukuka göre belirlenen sınırlar dâhilinde belirli yükümlülüklerinin geçici olarak askıya

alınması doğrultusunda tedbirler alabilirler. Ancak devletlerin terör eylemine karıştığından şüphe edilen kişinin hüküm giymiş olsa bile yaşama hakkı, işkencenin ya da insanlık dışı veya küçültücü muamele yahut cezanın yasaklanması, mahkûmiyet kararları ve alınan tedbirlerin yasalara uygunluğu ya da cezaların geçmişe etkili olarak uygulanması yasağı ilkelerini askıya almaları mümkün görülmemektedir.³²

Bir terör eylemi neticesinde mağdur olan kişilerin zararlarının tazmin edilmesi öncelikle faillerin mal varlığına el konulması yoluyla elde edilen kaynaklardan tazmin edilmesi eğer bu kaynaklardan tazmin edilmesi imkânı bulunmuyorsa devletin kendi topraklarında meydana gelen saldırılardan mağdur olanların zararlarını tazmin etmesi gerekir.³³

İlkelerde belirtilen tüm bu düzenlemelerde terörün önlenmesi ve terörle mücadelede devletlerin, keyfî uygulamalarını önlemek ve kişi hak ve hürriyetle-

rini, hukuk devleti ilkesini feda etmemesi gerektiği üzerinde durulmaktadır. Terörün uluslararası bir boyut kazanmasının dünya barışına, uluslararası güvenliğe özellikle de demokratik hukuk devleti ilkelerine yönelik ciddi bir tehlike meydana getirdiği³⁴ düşünüldüğünde terörün ortaya çıkardığı bu tehlikeye karşı uluslararası anlamda ortak çıkar prensibi ile hareket edilmesi tüm ulusların menfaatine olacaktır.

SONUÇ

Herhangi bir amaca (bu amaç çoğunlukla siyasaldır) ulaşmak için, sivillerin veya güvenlik görevlilerinin, propagandaya yönelik ses getirici eylemlerle öldürülmesi ya da özel veya kamu mallarına zarar veren eylemler şeklinde ortaya çıkan terör, bugün itibarıyla tüm dünya devletlerinin sorunu hâline gelmiştir. Dolayısıyla terör saldırıları, bizzatı insanların yaşama ve mülkiyet hakkına yöneliktir ve en çok bu hakları ihlal etmektedir. Bunun yanı sıra kişi güvenliği ve hürriyeti, işkence yasağı, özel hayatın gizliliği, haberleşmenin gizliliği, ifade hürriyeti, konut dokunulmazlığı ve yerleşme ve seyahat hürriyeti gibi haklar da terör nedeniyle en çok ihlal edilen haklar olmaktadır. Ancak terörün insan haklarını bu kadar tehdit etmesinin yanı sıra bu eylemlere yönelik önlemler alınırken veya bu eylemleri gerçekleştirdiği iddia edilen kişiler yargılanırken de bunların yaşam hakkına müdahale etmemek ve işkence yasağına muhakkak surette uymak gerekmektedir ■

Terörün ortaya çıkardığı bu tehlikeye karşı uluslararası anlamda ortak çıkar prensibi ile hareket edilmesi tüm ulusların menfaatine olacaktır.

¹ Kavramın, kullanılmasını teşvik eden, Birleşmiş Milletler (BM) deki görevi esnasında insan hakları kavramının dünyanın bazı bölgelerinde kadın haklarını (rights of women) kapsar şekilde kullanılmadığını fark eden Eleanor Roosevelt'tir CRANSTON, Maurice. İnsan Hakları Nelerdir, çev. Yayla, Atilla Sosyal ve Siyasal Teori, Siyasal Kitabevi, 1999, s. 311.

² DONNELLY, Jack. Universal Human Rights in Theory and Practice, 2. Edition, Cornell University Press, USA, 2002, s.214

³ GÜZEL, Cemal, (2002), "Korkunun Korkusu: Terörizm", Silinen Yüzler Karsısında Terör, Cemal GÜZEL (ed.), Ankara: Ayraç Yayınevi, s. 15.

⁴ WILKINSON, Paul (1977), Terrorism and the Liberal State, Londra: The Macmillan Press, s. 49.

⁵ GÜZEL, 2002, s. 7-19.

⁶ DEDEOĞLU, Beril (2008), Uluslararası Güvenlik ve Strateji, İstanbul: Yeni Yüzyıl Yayınları, s. 21.

⁷ ÖZDAĞ, Ümit, Kişisel İnternet Sitesi, www.umitozdag.com (E.t.19.11.2011)

⁸ Türkiye'nin Ulusal Güvenliğine Yönelik Etnik Ayrımcı Terör Tehdidinin Analizi ve Irak'ın Kuzeyinde Bir Kürt Devleti Kurulmasına İlişkin Değerlendirme Bahçeşehir Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Araştırma Raporu, İstanbul, 2008, s.1-2. (Bahçeşehir Raporu)

⁹ BAHÇEŞEHİR RAPOR, 2008, s.4.

- ¹⁰ ÇEVİK, Abdülkadir CEYHUN (1995), Birsen. Politik Psikoloji Serisi 1: Psikopolitik Yönden Kimlik Gelişimi ve Etnik Terörizm, Politik Psikoloji Merkezi, Ankara: Medikomat Basım Yayın, s. 14.
- ¹¹ ERDOĞAN, Mustafa (2004), Anayasal Demokrasi, Ankara, s. 151-152.
- ¹² BAL, İhsan (2006), “Terör, Terörizm ve Tarihsel Süreç”, Terörizm, drl. Bal, İhsan Ankara, s. 8.
- ¹³ LAÇİNER, Sedat (2006), “Terörle Mücadelede Yasal Önlemler: İngiltere Örneği”, Terörizm, drl. Bal, İhsan Ankara, s. 291.
- ¹⁴ Örneğin, İngiltere’de 2000 tarihli Terör Kanununa göre polis, terörizmi engellemek amacıyla, seyahatlerde yolcuların detaylı kişisel bilgilerine ulaşabilmesine imkân tanınmıştır. Hatta 2006 yılında 40 milyondan fazla yolcunun kişisel bilgilerine ulaşılmasına imkân tanıyacak bir sistem oluşturulmuştur (Laçiner, s. 304).
- ¹⁵ LAÇİNER, Sedat (2006), “Terörle Mücadelede Yasal Önlemler: İngiltere Örneği”, Terörizm, drl. Bal, İhsan Ankara, s. 291.
- ¹⁶ İNSAN HAKLARI VE TERÖRLE MÜCADELE HAKKINDA İLKELER, Bakanlar Komitesinin 11 Temmuz 2002 tarihli 804. Bakan Vekilleri toplantısında kabul edilmiştir.
- ¹⁷ SCHWİMMER, Walter (2002), İnsan Hakları ve Terörle Mücadele Hakkında İlkeler, s. 7.
- ¹⁸ İLKELER, s.10.
- ¹⁹ İLKELER, s.10.
- ²⁰ İLKELER, s.10.
- ²¹ İLKELER, s.10.
- ²² İLKELER, s.11.
- ²³ İLKELER, s.11.
- ²⁴ BIÇAK, Vahit. “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Terörizm”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C III, s.233.
- ²⁵ İLKELER, s.11.
- ²⁶ İLKELER, s.11.
- ²⁷ İLKELER, s.12.
- ²⁸ İLKELER, s.12.
- ²⁹ İLKELER, s.12.
- ³⁰ İLKELER, s.13.
- ³¹ İLKELER, s.13.
- ³² İLKELER, s.14.
- ³³ İLKELER, s.14.
- ³⁴ YENİSEY, Feridun. ”Uluslararası Terörün Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi Hakkında”, Hukuk ve Adalet Eleştirel Dergisi, 2007, s.13.

BÖLÜCÜLÜK TEMELİNDE TERÖR, SİYASET VE TÜRKİYE

PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ*

Giriş

Ülkelerin, insanların refahı ve kalkınması için kullanabilecekleri kaynaklardan her gün biraz daha fazlasını terörle mücadeleye aktardıkları bir gerçektir. Bu bağlamda, terörün, bir bütün olarak ülkenin ulusal güçlerini yok etme/zayıflatma amacıyla yürütüldüğü de açık bir hâle gelmiş bulunmaktadır.

Terör, uluslararası hâkimiyet mücadelesinde uygulanan örtülü bir savaş biçimi olarak kabul edilmektedir. Uluslararası terör gayriresmî nüfuz ve etkileme aracı olarak devletler arası ihtilaflarda çok sık kullanılan araçlardan birisidir.

Diğer yandan bugün, bütün dünyada demokrasi, insan hakları, yakınlaşma ve barış içinde bir arada yaşama çabaları da alabildiğine sürmektedir. Bu çabalara paralel olarak ülkeler ve insanlar her zamankinden daha çok birbirlerine yakınlaşmış ve bağımlı hâle gelmiştir. Aynı zamanda topluluklardaki etnik algılar, mezhep ayrılıkları ve milliyet farklılıkları daha çok hissedilmeye başlanmıştır.

Demokrasileri tehdit eden en önemli sorunların başında terör gelmektedir. Terör ülkelerin bütünlüğünü ve istikrarını hedef almaktadır. Etnik içerikli terör olayları bu iki sorunun beraber yaşandığı ülkelerde daha etkili olmaktadır.

Demokrasileri tehdit eden en önemli sorunların başında terör gelmektedir. Terör ülkelerin bütünlüğünü ve istikrarını hedef almaktadır.

* TBMM Ankara Milletvekili.

Ayrıca bir ülkenin komşuları o ülkenin toprakları üzerinde ne kadar çok iddiaya sahipse o ülkenin teröre muhatap olma kapasitesi de o ölçüde fazla olmaktadır. Yine bir ülke geçmişte parçalanmış ve toprakları üzerinde birden fazla devlet kurulmuşsa, güç odaklarının onu yeniden istikrarsızlaştırarak tekrar parçalama arzuları artar. Büyük potansiyele sahip devletlerin güçlenmesini engellemek için bundan çıkarları zarar göreceğini inanan devletler terörü o ülkeyi istikrarsızlaştırmak için kullanabilmektedirler. Etnik, mezhep, bölgesel, ekonomik, sınıfsal farklılıkları derin olan ülkeler teröre uygun bir vasatı bünyesinde bulundurlar.

Türkiye’de terör yalnız siyasallaşmamış aynı zamanda da kurumsallaşmıştır. Türkiye’deki terörün ticari, siyasi, kültürel, ekonomik ve sosyal boyutu vardır.

Bütün bunların yanı sıra yönetimleri totaliter ve antidemokratik olan ülkeler terör yönünden çok uygun bir ortam sahiptirler. Bunun aksine güçlü demokrasiler sürdürebilir ve tahammül edilebilir bir yönetimi zorunlu kılar. Bu nedenle de demokrasi, ülkelerin en önemli güvenlik sigortasıdır. Ancak tek başına terörle mücadelede demokratik yönetim de yeterli değildir.

İnsanlar gibi ülkelerin de elleri vardır. Bu ellerle ülkeler ya birbirlerinin ellerini ya da boğazlarını sıkırlar. Birbirlerinin yakasında ya da boğazında olan ellerin hiçbiri özgür değildir. Bu nedenle ülkeler arasında elbirliği, iş birliği ve güç birliği her zaman iyidir.

Uygarlıklar genelde iki kısma ayrılırlar: Birincisi dışa doğru yayılan, genişleyen bilimsel düşüncelerle, stratejik planlarla, kültürel yayılmalarla yükselen uygarlıklar. İkincisi de içeriye doğru yayılan, çöken, ekonomik, sosyal ve ahlaki krizlerle dolu olan ilerlemeyi ve kalkınmaya engelleyen uygarlıklar. Birincilerde ümit, iyimserlik ve gelecek duygusu hâkimken, ikincilerde tarihin, geleneklerin, etnik, mezhep ve bölgesel aykırılıkların yarattığı çöküntü hâkimdir. Terör bu çöküntü unsurlardan beslenir.

Terör ve Türkiye

Terörizm; siyasal amaçlar için örgütlü, sistemli ve sürekli olarak terörü kullanmayı anlatır. Bu çerçevede Türkiye’de de sistemli, stratejik ve tarihî arka planı olan bir terör uygulanmaktadır. Türkiye’de terör yalnız siyasallaşmamış aynı zamanda da kurumsallaşmıştır. Türkiye’deki terörün ticari, siyasi, kültürel, ekonomik ve sosyal boyutu vardır.

Türkiye’nin de içinde olduğu bölgede uzun yıllardan bu yana bazı ülkeler terörü, iç ve dış politikanın sıradan bir parçası ve devamı olarak görmüşlerdir.

Bölge ülkelerindeki hem iç dinamikler hem dış dinamikler terör örgütlerinin eylemlerini kullanmışlardır ve kullanmaya da devam etmektedirler.

Türkiye'nin bugünkü sınırları 20. yüzyılın ikinci çeyreğine aittir. Osmanlı İmparatorluğu parçalanıp ufalanması sonrasında onlarca ülke bağımsızlığını kazanmıştır. Bunlardan birisi de Osmanlı İmparatorluğu'nun bakiyesi olarak tarih sahnesinde yerine alan Türkiye Cumhuriyeti'dir. Etnik, mezhep, bölgesel, tarihsel, coğrafi, idari ve kültürel nedenlerle Türkiye toprakları üzerinde hak talep eden ülkeler vardır. Bu taleplerin zaman zaman "idea" biçiminde şekillenirken, zaman zaman da terör şeklinde zuhur edebilmektedir.

Megalo idea, Arz-ı Mevut, Büyük Ermenistan, Büyük Kürdistan, Suriye'nin Hatay, Rumların Kıbrıs davaları vb. idealar doğrudan doğruya Türkiye'nin üzerine konuşlandığı coğrafyayı ve Türk tarihini hedef almaktadır. Her ne kadar İsrail Cumhurbaşkanı, "Tevrat bir tapu kadastro kitabı değildir." diyorsa da bu durum yaşanan gerçekliği açıklamaya yeterli değildir.

Türkiye aleyhine tarihten gelen bu idea ve stratejiler zaman zaman doğrudan zaman zaman da dolaylı olarak Türkiye'deki terörün kültürel, sosyal ve siyasal finansmanında kullanılmaktadır. Unutmamak gerekir ki Türkiye ile komşuları arasındaki ilişkileri bugünlerden daha çok geçmişler tayin etmektedir.

Türkiye'nin jeopolitiği yukarıda dikkat çektiğimiz hususlar yönünden incelendiğinde terör potansiyeli yüksek bir ülke olduğu görülür. Yüksek terör potansiyeli olan bir mekanizma düşük terör önleme stratejileriyle ortadan kaldırılamaz.

Terör; örgütler, özgürlük, adalet, hukuk, inkâr, asimilasyon, entegrasyon, kimlik ve tanınma gibi kavramlar üzerinden propagandalarını gerçekleştirirler.

Terörün Propaganda ve Stratejisi

Terör; örgütler, özgürlük, adalet, hukuk, inkâr, asimilasyon, entegrasyon, kimlik ve tanınma gibi kavramlar üzerinden propagandalarını gerçekleştirirler. Döşediği mayınlarla insanları paramparça eden, attığı Molotof kokteyli ile çocukları yakan, saldırdığı araçlarda genç kızları gruplar hâlinde delik deşik ederek öldüren teröristler, dillerinden de insan hakları ve demokrasi söylemini düşürmezler. Sonuçta terörün amacı kitleleri peşine takmaktır. Bu nedenle herkesçe kabul gören kavramlar üzerinde siyasal propagandalarını yürütürler. Terör kurlsız şiddettir. İnsan haysiyeti, yaşam hakkı, temel hak ve özgürlükler terörist örgütler için kendilerini masum ve haklı göstermekte kullandıkları araçlardır. İnsan hayatı, teröristin kutsal amacı için düşünülecek bir değer değildir.

Türkiye, özgün özellikleri nedeniyle terörizmle mücadelede “öncü örnek” bir rol oynama imkânına sahipken, bunu başaramamıştır. Türkiye, mücadelesini terörizm yerine teröriste odaklamış, teröristin aslında nihai bir ürün olduğu gerçeğini göz ardı ederek üretim alanlarının görmezden gelme yanlısına düşmüştür.

Türkiye’de terörizmin içerik, felsefe, çıkış ve dayanak noktaları, ilişkiler sistemi, insan kaynaklarının yönelimi, terör örgütlerine katılımları özendiren nedenler, örgüt mensuplarının profillerine dayalı bilimsel araştırma ve analizler yapılmamış, Türkiye özelinde ve benzerliklerden yola çıkılarak genel konseptler üretilmemiştir.

Terör Sorununa Bakış ve Miyopilik

Terör “askerî yöntemlerle çözülemez.”, “Siyasi çözüm gereklidir.”, “Kürt açılımı” bunun için zorunludur, diyenler var. Doğrudur, yalnız başına askerî yöntemlerle bu sorun çözülemez. Ancak söylemin diğer yanını da sorgulamak gerekir. Türkiye’nin terör ve bölücülükle mücadele zaafını ele almadan önce ciddi bir saptamayı yazının başında yapmak gerekir: Dünyanın çeşitli yörelerinde bölücü hareketleri engelleyebilmek için otoriter devletlerin demokratikleştirilmesini önerenler olmuştur. Bu hususta demokratik hakların genişletilmesi, temel insan haklarına saygı gösterilmesi, federalizm, asimetrik yetki devri, çok kültürlülük ve çok ulusluluk gibi yöntemleri uygulayanlar olmuştur. Ancak sonuçta ayrılıkçı ve bölücü hareketleri bu tür yöntemlerle önlenemediği görülmüştür. Kaldı ki çok iyi işleyen demokrasilerde bile ayrılıkçı hareketleri engellemek mümkün olmamıştır.

Bu nedenle bölücülük sorunlarını, salt federalizm, demokrasi ya da insan hak ve özgürlükleri bağlamında ele almak eksiktir. Çünkü bölücülüğün arkasında adaletsizlik veya demokrasi değil, ulusal kimlik sorunları vardır.

Ortak vatan (**Kürdistan**) talebinden söz edildiği, farklı millet (**Kürt**) algısının yerleştirildiği, ayrı dil (**Kürtçe**) eğitiminin dayatıldığı, başkalaştırılmış coğrafya (**Mezopotamya**) vurgusunun yapıldığı bir yerde talep edilen demokrasi değil, bölücülüktür. Bu tespiti yaptıktan sonra Türkiye’yi istikrarsızlaştıran terörün öncelikle reel politikteki karşılığına kısaca değinelim.

Terör Olumsuz Şartları Fırsata Çeviriyor

Türkiye’nin toprakları üzerinden birden fazla petrol boru hattı geçmektedir. Kuzeyinden güneyine, doğusundan batısına uzanan enerji hatları ile Türkiye

Bölücülük sorunlarını, salt federalizm, demokrasi ya da insan hak ve özgürlükleri bağlamında ele almak eksiktir. Çünkü bölücülüğün arkasında adaletsizlik veya demokrasi değil, ulusal kimlik sorunları vardır.

bir enerji kavşağıdır. Türkiye, jeopolitik konum itibarıyla da dünya enerji kaynaklarının yanı başında bulunmaktadır. Dünyanın enerji kaynaklarına olan ihtiyacı diğer her emtiyaya olan ihtiyacından daha fazladır. Bu nedenle küresel güçler enerji bölgelerinin istikrarlı olmasını her şeyden fazla isterler. Enerji hatlarıyla terörist eylemler arasında ters orantı olmasına rağmen Türkiye’de terörist eylemler devam ediyor.

AKP iktidarı **“hazmettiren hazmettiren”, “bedeli ne olursa olsun”, “Kürt açılımı”**nı sürdüreceğini söylüyor. Üniversitelerde Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümleri kuruluyor, Kürtçe televizyonlar devlet eliyle yayına sokuluyor ama terör azalmıyor artarak devam ediyor.

Irak’ı işgal altında tutan ABD, Obama’nın başkan olmasıyla birlikte belirli

ABD’li yetkililer Türkiye’ye yönelik terörist saldırıları âdeta doğal bir durum olarak değerlendirip, oyalama yöntem ve taktikleriyle durumu geçiştirmektedir.

bir takvim bağlamında askerlerini bu ülkeden çekeceğini açıklamış ve gereğini de yapmış bulunmaktadır. ABD’nin kuvvetlerini Irak’tan çekilmesiyle birlikte bölgede Arap-Kürt çatışmasının çıkma ihtimali yükselmiştir. Ayrıca Irak’ın Şii nüfusu dolayısıyla bölgeye İran çok rahat ciddi bir nüfuz aktarmıştır. ABD, kuvvetlerinin bölgeden çekilmesiyle oluşan boşluğun her ülkeden daha çok Türkiye tarafından doldurulmasını ABD’nin tercih ettiği bilinmektedir. Bütün bu gerçeklere rağmen ABD’nin işgali altındaki Irak’ın Kandil bölgesinden Türkiye’ye karşı terörist eylemler sürmektedir. ABD’li yetkililer Türkiye’ye yönelik terörist saldırıları âdeta doğal bir durum olarak değerlendirip, oyalama yöntem ve taktikleriyle durumu geçiştirmektedir. ABD, bölgeyi Türkiye üzerinden Türkiye’yi de Kandil üzerinden

bloke eden bir stratejiyi tercih etmektedir.

Diğer yandan ABD’nin Irak’ı işgal etmesinden sonra ABD askerî güçleriyle iş birliği yaparak bağımsız bir devlet gibi her türlü örgütlenmesini tamamlayan bölgesel Kürt yönetiminin de ABD sonrası varlığını büyük ölçüde Türkiye’nin desteğine bağlı olduğunu anlamıştır. ABD askerlerinin bölgeden çekilmesiyle birlikte Barzani’nin üzerine oturduğu ve her fırsatta genişletmeye çalıştığı topraklar yüzünden Sünni ve Şii kuvvetleriyle çatışması kaçınılmaz görülmektedir. Bu bağlamda Barzani’nin bölgedeki varlığı ve etkinliği büyük ölçüde Türkiye’nin alacağı tavra bağlıdır. Bunun farkında olan ABD, Kuzey Irak yönetimiyle Türkiye arasındaki ilişkilerin iyileştirilmesi için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Bu bağlamda Türkiye’nin Erbil’de Başkonsolosluk açması söz konusu olmuş. Bölgede Türkiyeli yatırımcılar teşvik edilmiş ve Kuzey Irak’tan çıkarılan petrolün Yumurtalık boru hattına bağlanması gibi gelişmeler söz konusu olmuştur. Kuzey

Irak'ın ekonomisi Türkiye'ye entegre edilmeye çalışılmıştır. Burada güdülen amaç Kuzey Irak'ta vukubulacak herhangi bir istikrarsızlıktan Türkiye'nin de etkilenmesini sağlamaktır.

Diğer yandan Kandil'deki teröristlerin her türlü lojistiğini Barzani yönetimi altındaki topraklardan sağladığı bilinen bir gerçektir. Barzani'nin PKK'yı Türkiye'yi istikrarsızlaştırmakta kullandığı da bilinmektedir. Türkiye, bu yüzden uzun zamandır Barzani'yle ilişki kurulmasına yanaşmamaktaydı. Barzani, zaman zaman Türkiye'yi tehdit cüretini bile göstermiştir. PKK, Barzani'nin resmen kendisine ait saydığı arazide barınıyor. PKK'lılar Barzani'nin köylerinde kalıyor ve köylülerinden yardım görüyor, hastanelerinden yararlandığı biliniyor. PKK'nın silah, cephane, para, insan dâhil her türlü ihtiyacını karşılamasına Barzani gönüllü ya da gönülsüz olarak göz yumuyor. Fiilî durum budur. Barzani, Türkiye'ye çağırılıyor. En üst düzeyde devlet protokolü ile karşılanıyor. Türkiye'ye yaptığı ziyareti Erbil'e döndüğünde anlatan Barzani, "Eskiden ne Kürdistan'ın ismini ne de Kürdistan bölgesini tanıyorlardı. Türkiye Başbakanı ile görüşmemde Erdoğan Kürtçe olarak bana "Be Erbin" (Hayırlı olsun) dedi." diyor. Türkiye Dışişleri Bakanını da Barzani'ye "Mesut Abi" dediği biliniyor. Barzani'nin Türkiye'den gitmesinin hemen ardından PKK'nın üst üste hain saldırıları geldi. Bu durumda Barzani'nin "Türkiye'ye niçin çağırıldı?" sorusu kafalara takıldı. Barzani, bölgesinde barındırdığı PKK'lı teröristlere dış geçiremiyorsa, Türkiye onu tanıyacak tavır içine niçin giriyor? Eğer

PKK'nın silah, cephane, para, insan dâhil her türlü ihtiyacını karşılamasına Barzani gönüllü ya da gönülsüz olarak göz yumuyor.

Barzani kendi bölgesinden PKK'yı çıkaracak gücü var da çıkartamıyorsa, o zaman Barzani'nin kendisi Türkiye'ye karşı hasmane tavır içinde demektir. Bu durumda da Barzani'nin Türkiye çağırılması için de hiçbir neden de yoktur! Ancak sorun bu değildir. Barzani yönetimiyle Türkiye'nin yakın ve iyi ilişkiler içine girmesine rağmen PKK'nın saldırılarının devam etmesi üzerinde durulması gereken husustur.

Barzani, PKK'nın kendi topraklarından Türkiye'ye yönelik terörist faaliyetlerde bulunmasını normal ve doğal bir olgu olarak kabul ediyor. Türkiye'ye ve uluslararası camiaya karşı zevahiri kurtarmak türünden "Olmazsa iyi olur." türünden açıklamalar yapıyor. Türkiye'ye de "Kandil'e yönelik operasyon ve bombalara son ver, sivil insanlar ölüyor." diyor. Barzani, PKK'ya karşı bir şeyler yapması gerektiğinin hatırlatanlara "Kürt Kürt'le savaşmaz." türünden açıklamalar yapıyor. Talabani'nin, PKK'lı teröristleri Türkiye'ye vermesi konusundaki taleplere ise "Kürt kedisini bile vermem." türünden cesur açıklamalar yapması nedensiz değildir. Barzani, ABD'nin Kuzey Irak'a desteği, Türkiye'ye de baskısı

sürdüğü sürece Türkiye'nin PKK için talep ettiklerini yerine getirmeyi gereksiz görüyor. Ayrıca Barzani, Türkiye'deki Kürtler arasındaki desteğini kaybetmemek için de PKK ile iş birliğini sürdürüyor.

Bu olgulardan yola çıkarak bakıldığında terörün Türkiye'de reel politik karşılığı yoktur. Bölgesel ve uluslararası şartların neredeyse tamamı terör örgütünün aleyhinedir. Ancak buna rağmen, terör örgütü oportünist eylemlerin yapmaya devam ediyor. Muhtemelen Türkiye'nin İran'la yaptığı takas anlaşması dolayısıyla ABD ile Mavi Marmara müdahalesi yüzünden de İsrail'le ilişkilerde yaşanan gerilimi terör örgütü fırsat olarak görüp, varlığını ve gücünü koruduğu mesajını ilgili mahfillere vermek istemektedir. Kısacası "**Kürt sorunu**" ya da "**Kürt açılımı**" projesi ve İmralı'da müebbede mahkûm olan Öcalan'la yakında ilişkilidir.

Türkiye'ye Karşı Hazırlanan Tezgâh!

Bir yıllık süreç içinde yaşananları hatırlatalım: Malum gazeteci Hasan Cemal, Kandil Dağı'na çıktı ve birbiri peşi sıra tespitlerini Milliyet gazetesinde yazdı: Yazılarında birisinin başlığı şuydu: "**Karayılan: PKK artık eski PKK değil**". Hasan Cemal'in yazdığına göre Karayılan şunları söylemiş: "**PKK eskiye göre daha makul çizgide evvelce bağımsız Kürt Devleti isterdi. Şimdi biz "Demokratik Özerk Kürdistan diyoruz."** der. Bölücülükten de PKK artık vazgeçmiş. Hatta Hasan Cemal'in Karayılan'dan aktardıklarına bakarsanız PKK, "**demokratik özerk Kürdistan**" diyormuş. Bunun açıklamasını da şöyle yapıyormuş: "**Özerklikten kasıt, federasyon değildir. Sınırların yeniden çizilmesi değildir. Devletin üniter yapısını da bozmayan bir çözümdür.**" Konuşmalardan PKK'nın âdeta silah bırakmaya hazır olduğu ancak bir genel af çıkaracak uzlaşmacı muhatap bulamamaktan yakındığı görülüyor. Karayılan, "**Silahlı mücadele artık meşru savunma çizgisinde.**" diyerek "**PKK'nın artık eski PKK**" olmadığını da söylüyor. "Biz değiştik siz de değişin." demeye getiriyor. Karayılan'a göre: ilk önce silahlar susmalı sonra Kürt kimliğiyle ilgili kültürel haklara ve kimilerinin af olarak anladığı "**toplumsal uzlaşma projesi**"ne sıra gelmeliymiş! Mahallî idareler kanunu değişir, yerel yönetimler güçlendirilirse sorun çözülmüş(!). Karayılan bir yabancı gazeteciye de şu talebini söylemiş. "**İngiltere'nin İskoç halkına kendi parlamentolarını vererek, İskoçların iradesini kabul ettiğini, kendilerinin de Türkiye'den aynı şeyi istediklerini**" söylüyor. Çözüm için de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sırasıyla İmralı, Kandil, DTP ya da Akil Adamların muhatap alınması anlamına gelen sözler ediyor. Karayılan da dialog yerinin İmralı oldu-

Kandil'e çıkıp, önemli bir gazetecilik olayına imza atan Hasan Cemal gazetesinde günlerce çarşaf çarşaf terörist başının görüşlerini Türkiye kamuoyuna aktetmiştir.

ğunu söyler. DTP adlı parti de “Çözümün yeri İmralı.” diye tutturur. Tam bu sırada İmralı’da hükümlü olarak bulunan Öcalan’ın “yol haritası” hazırlığı yaptığı, kamuoyunu duyurulur. Öcalan adına avukatları çeşitli kişi ve kurumlarla görüşmeye başlar. Avukatları Öcalan’ın 15 Ağustos’ta bir “yol haritası” açıklayacağını duyurunca, tartışmalar hızlanır.

Kandil’e çıkıp, önemli bir gazetecilik olayına imza atan Hasan Cemal gazetesinde günlerce çarşaf çarşaf terörist başının görüşlerini Türkiye kamuoyuna aktetmiştir. Hasan Cemal’e göre; PKK eskiye göre makul çizgiye gelmiş. Evvelce bağımsız Kürt Devleti istiyorlarmış, ancak şimdilerde Kürtlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde eşit ve özgür (!) olarak yaşamayı istemeye başlamışlar.

Öcalan devlet çatısı altında, Kürtlerin kendi sporunu, eğitimi, dinî örgütlenmelerini, meclisini, belediyelerini, "hatta öz savunmasını" yapılandırabilmesini önerir.

M. Ali Birand, âdeta hükûmete “**Daha ne duruyorsunuz?**” türden şöyle tür cümleleri yazar: “**Ankara suskun. Bu suskunluk sürer Öcalan yol haritasını öne alıp, kamuoyuna açıklarsa, Kürt sorunu ve PKK olayında top Öcalan’a geçecek hepimiz Öcalan’ın çözüm önerilerini konuşacağız.**” Ertuğrul Özkök koroya katılır ve “**Bugüne kadar Öcalan’la gerçekçi bir ilişki kurulmamasını tarihî bir yanlış olarak**” niteler.

Cengiz Çandar, “Kürt açılımı”nın önüne Türkiye Cumhuriyeti Anayasa’sının 3. maddesini dikmeye ve böylece “açılım”ın önünü kesmeye çalışmak siyaseten de ahlaken de doğru olmadığını yazar. Anayasa’ya kutsallık zırlı giydirmenin doğru olmadığını vurgular. Emekli Büyükelçi Ümit Pamir,

“**Kürtlerle Türklerin birlikte mi yoksa ayrı ayrı mı yaşamak istedikleri saptaması referandum ile birlikte yapılması**” gerektiğini söyler. Pamir, eğer Kürtler “**Ben ayrılmak istiyorum.**” derlerse “**O zaman ayrışmanın aşamaları konuşulur. İlk başta eyalet sistemi ile başlanır, yavaş yavaş bağımsızlık gündeme gelir.**” der.

Bu arada Öcalan’ın “yol haritasının” ana hatları belirmeye başlar. Öcalan devlet çatısı altında, Kürtlerin kendi sporunu, eğitimi, dinî örgütlenmelerini, meclisini, belediyelerini, “hatta öz savunmasını” yapılandırabilmesini önerir. Öcalan “**Türkler de Kürtler de kendi dillerini, kültürlerini, tarzlarını ortaya koyacaklar, ikisi de yan yana olacak. Hangisi daha çok istenirse o alınacak, o ilgi görecek.**” der.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, “Türkiye kendi iradesiyle çözümler üretir. Bunun meşru zeminleri bellidir. Bunların dışında zemin aramamak lazım.”

açıklaması yapar. Bu durum Abdullah Öcalan'ın "yol haritası"ndan önce, iktidarın bir şeyler açıklayacağını "ön habercisi" olarak görülür.

Yirmi Yıl Öncesinde Öcalan ve Bugün Geline Aşama

PKK'nın 31.10.1990 tarihli 4. Kongresinde İmralı'daki başının ağzından sunulan "Politik Rapor"daki şu cümleler dikkat çekicidir: "Bağımsız bir kimlik kazanılmamış ki, o kimliğe dayalı politikalar; dolayısıyla, kaderini tayin hakkı, insan hakları, kültürel haklar, siyasi haklar söz konusu edilsin... Öncelikle halledilmesi gereken kimlik sorunudur; kimlik savaşının kazanılmasının gereği birincil derecede önem kazanmaktadır. Bugün de savaşın bir boyutu 'kimlik savaşı' olmaktadır. Bireysel düzeyden tutalım, ulusal düzeye kadar, geliştirmeye çalıştığımız, biraz da kazanmaya çalıştığımız ulusal kimlik ve onun üzerinde gelişecek toplumsal özgürlük iradesidir." Abdullah Öcalan ve yandaşları "millî kimlik", "siyasallaşma", "özerklik" ve "bağımsız devlet" savaşıyla aşama aşama hedeflerine gitmek istemektedir.

PKK'nın İmralı'daki liderinin "Kürt sorunu" nun çözümü için altı aşamalı bir plan düşündüğünü, yazdığı ve yaptığı konuşmalardan çıkarmak mümkündür. Bunları aşağıdaki biçimde sıralamak mümkündür:

- Kürtçe yayın ve eğitim
- Kürt kimliğinin inşa edilmesi
- Yerinden yönetim (enerji ve suyun kontrolü)
- Özerk ya da federal yönetim
- Bağımsız Kürt Devleti
- Bağımsız Birleşik Kürdistan

Abdullah Öcalan ve yandaşları "millî kimlik", "siyasallaşma", "özerklik" ve "bağımsız devlet" savaşıyla aşama aşama hedeflerine gitmek istemektedir.

Unutulanlar: "Kürt Sorunu" Denilen Bölücülük

İmralı'da hükümlü olarak tutulan Öcalan'ın söyledikleri, Türkiye'de yaşananların ne anlama geldiğini göstermesi bakımından önemlidir.¹ Öcalan: **Recep Tayip Erdoğan'ın açıklamalarını olumlu buluyorum. Başbakanın kullandığı kavramlar bana aittir. Demokratik Cumhuriyet tezini savunuyorum.../... Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını anayasal üst kimlik olarak kabul ediyoruz. Alt kültürel kimliklerinin önündeki engellerin kaldırılmasını istiyoruz. Cumhuriyet demokratikleştirilmeli.../... Bunun için ilk aşamada demokratik bir Anayasa hazırlanmalı.../... Anayasal vatandaşlık çözüm için güçlü siyasal zemin.../... Kürtler asli kurucu öge.../... Kürt toplumunun dil kültür özgürlüğü sağlanmalı.../... Kürtçe yayın, dil yasağı kaldırılmalı. Yerel yönetim yapıları geliştirilmeli.../... Demokratik cumhuriyet temelinde barış görüş-**

melerine gidilmeli.../... Hükûmet cesur adımlar atmayı bilmeli.../...Soy esaslı ulus kavramı yerine ülke esaslı ulus kavramı esas alınsın!

DTP ve onun kapatılması üzerine yerine kurulmuş olan BDP'nin söylemleri ve icraatları da şöyledir: DTP'nin "Kürt sorunu"ndan ne anladığını ve bu konuda getirdiği çözüm önerilerini yetkililerinin yaptığı konuşma ve davranışlarından çıkarmak mümkündür. DTP'nin Diyarbakır'da yaptığı bir ön kongrede "**Siyasi Partiler Yasası'nın gereği, başkent Ankara'dır ama bu ön kongreyi bizim başkentimiz Diyarbakır'da yaptık.**" Yani diğer siyasi partilerin başkenti Ankara, DTP'lilerin başkenti Diyarbakır. Dahası var DTP'liler "**Kürt halk önderi Abdul-**

DTP'nin Diyarbakır'da yaptığı bir ön kongrede "Siyasi Partiler Yasası'nın gereği, başkent Ankara'dır ama bu ön kongreyi bizim başkentimiz Diyarbakır'da yaptık."

lah Öcalan'ın Kürt sorununa demokratik çözüm yaklaşımını son derece belirleyici." bulduklarını oldukça sık ifade etmişlerdir. DTP'nin çözüm önerisi, "**Ayrı bayrak, ayrı meclis, dış politika ve maliye dışında hizmet alanlarıyla sınırlı ortak yönetimi öngören, ayrı hükûmet**" anlamına gelmektedir.

DTP'nin Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir'in kendisine İmralı'dan işaret edilen hedefler doğrultusunda Avrupa'da yaptığı bir konuşmada şunları söylüyor: "**Bölgeler arasındaki gelişme farkını ortadan kaldırmak için merkez ile yerel arasındaki ilişkilerde radikal değişiklikler olması gerekiyor. Bu değişim Kürt sorununun çözümü için de fırsatlar yaratacaktır.../...Vali ve belediye başkanlığı görevinin seçilmiş olan tek bir kişi tarafından yürütülmesi idari etkinliği artır-**

caktır." Yani Baydemir, valinin yetkilerinin de kendisine verilmesi hâlinde ortada bir ekonomik sorun kalacağını onu da: "**Batman'daki petrol rezervleri ve su kaynakları da yerel yönetimlere devredilerek.**" yani kendisine verilerek çözüleceğini söylüyor. Baydemir, sözlerinin "**eyalet modeli yönetimi**" istediği anlamına gelmediğini de ilave ediyor.

Ala Rizgari örgütünün eski lideri olan İbrahim Güçlü ve onunla aynı doğrultuda hareket eden bazı isimler daha kestirmeden gitmişlerdir. Bu ekip, açıkça "**Kürtlerin bağımsız bir devlet kurmasını**" savunarak, (Türkiye Cumhuriyeti'ni) devleti "**işgalci**" olarak nitelendirmişlerdir. Fuat Önen, "**Türkiye'de Kürt sorunu yoktur. Kürtler kendi topraklarında istilaya uğrayan bir halktır. Bu devlet, bu bayrak hepimizin bayrağı değil.**" diye konuşmuş, Kürd-Der Diyarbakır sözcüsü ve HAK-PAR kurucusu İbrahim Güçlü ise, "**200 bin Kıbrıslı için devlet istiyoruz, 35 milyon Kürt'e devlet yok. Güney Kürdistan model olmalı.**" demiştir.

Diğer yandan “Kürt sorunu”nun çözümüne ilişkin DTP ve diğer bölücülerin TBMM’de dağıttıkları program ve sürdürdükleri taktiklerin AB ve ABD’deki bazı mahfillerce hazırlanarak bölücülerin ellerine tutuşturulmuş olduğunu üslubundan dahi anlamak mümkündür. Bunu yapanlar, parçalanmış Türkiye haritalarını Pentagon ve NATO karargâhlarına taşıyanlar olduğu da bilinmektedir.

Bölücülük Aynı Yerde Duruyor!

“Kürt sorunu”, “kimlik sorunu”, “terör sorunu”, “Kürtçe sorunu”, “PKK sorunu” derken Türkiye’de olanın bitenin ne anlama geldiğini BDP’li 7 il, 51 ilçe, 40 belediye başkanının “özerklik” talepleri ortaya çıkardı. Abant’ta “vesayet ve demokrasi”, Şemdinli’de karakol saldırısının artçı şokları, Halkalı’da yeni terörist saldırılar meydana geldiği sırada BDP’li belediye başkanları Diyarbakır’da “özerk yönetim” için harekete geçtiler. Türkiye, artan ve yoğunlaşan bu PKK saldırılarını konuşurken Diyarbakır’da BDP elinde bulunan belediyeleri “özerkleştirmek” için mücadele kararı alır. “**Siyasi yetkiyi halka devretmek**” adı altında ilk aşama olarak belediyeler, üzerlerindeki İçişleri Bakanlığının yetki ve otoritesini reddetmeye hazırlandıkları kamuoyuna duyuruldu.

BDP’li Bengi Yıldız, “**Biz bu ülkeyi bölmek istiyoruz, bağımsız bir Kürt Devleti kurmak istiyoruz.**” gibi bir söylemlerinin olmadığını ancak demokratik özerkliği istediklerini, Kürtlerin kendi kendisini yönetmesi gerektiğini savunduklarını, söyleyiverdi. BDP’li belediye başkanlarının 20 Haziran’da Diyarbakır’da yaptıkları toplantıda özerklik ilan

edeceklerini açıklamalarının ardından PKK yöneticisi Cemil Bayık’tan da 24 Haziran’da “**Yakında demokratik özerkliği ilan edeceğiz. Mücadelemiz tamamen ilan edeceğimiz özerkliği korumak içindir.**” biçiminde bir açıklama geldi. Öcalan da İmralı’dan avukatları vasıtasıyla benzer açıklamalar yapmıştı. BDP’liler Türkiye’nin “**Avrupa Birliği Yerel Yönetimler Özerklik Şartı**”na koyduğu çinkeleri kaldırmak için harekete geçeceklerini açıkladılar.

İktidar yandaşları ise bölücülük ya da özerklik taleplerinin Anayasa referandumu öncesinde referandumu engellemek amacıyla PKK’nın yaptırdığını söylüyor. O hâlde referandum sonrası bu talep ve terörün daha da azmasının nedeni nedir? diye bu zevata sormak gerekir. Dünyanın her yerinde ülkelerin bölünmesine ve yıkılmasına bu tür kör iktidar algıları neden olduğunu herhâlde söylemeye gerek yoktur.

“Kürt sorunu”,
“kimlik sorunu”,
“terör sorunu”,
“Kürtçe sorunu”,
“PKK sorunu” derken Türkiye’de olanın bitenin ne anlama geldiğini BDP’li 7 il, 51 ilçe, 40 belediye başkanının “özerklik” talepleri ortaya çıkardı.

Teröre Benzin Dökmek: "Kürt Açılımı"

Açılım için Polis Akademisinde düğmeye basıldı. Hepsi aynı görüşte olan akademisyen ve gazeteciler arasında "Kürt Çalıştay" yapıldı. Ardından İçişleri Bakanının ve AKP'nin hâlen devam eden sayısı belirsiz "Kürt/demokratik açılım" görüşmelerini sürdürdü. İktidar yetkililerinin de ağzından iyimserlik sözleri dökülmeye başladı: "Analar ağlamayacak." , "Teröristler silah bırakacak." , "Barış gelecektir." Gerçekte ise "Kürt açılımı" teröre dökülen benzin olacaktır. Süreç şöyle gelişir: Devreye açılım yandaşı propaganda makinesi sokulur. AB'ci, ABD'ci, 2. Cumhuriyetçi ve neoliberal kalem ve söylem erbapları var güçleriyle açılım moduna girerler. Bir yandan dış dinamiklerin diğer yandan iç iş birliği çevrelerin yönlendirmesiyle "Açılım", eşine emsaline rastlanmayan bir buluş olarak iktidar yandaşları tarafından kamuoyuna sunulur. Bizzat İçişleri Bakanı "Öyle çözeceğiz ki dünyaya model olacak." gibi iddialı sözler eder.

Bu arada iktidarın çok fazla hesaba katmadığı asıl aktör devreye girer. Bu, İmralı'da yatan terörün patronu Öcalan'dır.

Bu arada iktidarın çok fazla hesaba katmadığı asıl aktör devreye girer. Bu, İmralı'da yatan terörün patronu Öcalan'dır. Önce BDP'nin açılım konusunda "muhatap" alınabileceğini söyler. Başbakan, başından bu yana "PKK terörünü kınamadığı" için görüşmediği DTP lideri ile parti genel başkanı olarak bu bağlamda Ankara'da görüşür. DTP, ise ısrarla "muhatap"ın "İmralı" olduğunu işaret eder. Aslında bu Öcalan'ın taktiğidir. Öcalan, DTP'yi gösterecek, DTP ise Öcalan'ı işaret edecektir. Nitekim Öcalan, son bir hamle yaparak hâlâ Kandil'e liderliğinin et-

tiğinin ve etkisinin sürdürdüğünün kanıtlanmasını ister. Bu bağlamda Habur'dan bir grup PKK'lı terörist Türkiye'ye sokulur. Teröristlerin ayağına yetkililer gider. "Önder Öcalan istedi, geldik. Pişman değiliz." derler. Her şeye rağmen terörist gruptan kimse tutuklanmaz. Habur'dan giren terörist grubu DTP'nin örgütlediği on binlerce kişi karşılar. Öcalan her zamankinden daha fazla konumunu sağlamlaştırmıştır. "Muhatap benim. Liderliğim hâlâ sürüyor. Durumu test edip, bütün dünyaya gösterdim." mesajını önce AKP iktidarına arkasından bütün dünyaya verir.

Halkta büyük tedirginlik baş gösterir. Şehit yakınlarıyla gaziler sokağa çıkar. Terörle mücadelede ayağını, kolunu, gözünü kaybetmiş olanlar "devlet övünç madalyalarını" sokaklarda paralarlar. Gaziler protezlerini ayaklarından çıkarıp fırlatırlar. AKP'nin oyları hızla düşmeye başlar. Bunun üzerine hükümet, Avrupa'dan Türkiye'ye girmeye hazırlanan başka bir terörist gruba izin vermeyeceğini açıklar. İş sarpa sarar. Sonra Reşadiye, Tunceli, Şemdinli ve ardından diğer saldırılar gerçekleşir. Daha sonra Öcalan'ın kendisinin hükümet tarafından muhatap

alınmaması karşısında “Suç benden gitti.” anlamına gelen bir tavır içine girer. Neticede Öcalan, “31 Mayıs’a kadar” hükûmete kendisiyle görüşülmesini aksi takdirde “orta yoğunlukta bir savaş” ve kitle katliamları olacağı haberini İmralı’dan verir.

“Kürt Açılımı” ABD Projesidir!

Her şey Obama’nın ABD başkan olmasıyla başladı. Çünkü bir önceki ABD Başkanı Bush, “İslamofaşizm” ile mücadele ettiğini söylemişti. Obama ise başkan seçilir seçilmez “ABD’nin İslam ile savaşı yoktur ve olamaz.” demişti. Türkiye’de son zamanlarda yaşanan açılım süreçlerinin ABD’nin Türkiye için öngördüğü misyon ile yakından ilgisi vardır. Nitekim açılımlar için “**tarihî fırsat**” ya da “**İç ve dış konjonktür hiçbir zaman bu kadar uygun olmamıştır.**” söylemlerinin arka planında bu vardır. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül “**İyi şeyler olacak.**” şeklinde ifade ettiği söylemi de “**Artık ABD de terörün bitmesini istiyor.**” biçiminde okumak mümkündür. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün bu sıralarda, İran’a yaptığı ziyaretle ilgili olarak Cengiz Çandar, yazdığı yazıya “**Obama’nın öncü kuvveti olarak Tahran’da**” başlığını koymuştu. Bir başka yazısının başlığı da şuydu: “**Çankaya’daki Abdullah ile İmralı’daki Abdullah.**”

Bu konuda ilginç bir gelişmede ABD Başkanı Obama’nın, Türkiye’yi ziyaret etmeden önce Türkiye’ye danışmanlarını göndermesi sırasında yaşandı. Obama’nın danışmanları “**Kürt kanaat önderleriyle**” görüşerek Türkiye’deki Kürtlerin taleplerini not etmişlerdir. Yine Türkiye’de ki ABD yanlısı medya ve entelektüellerin başlattığı “**Ermenilerden Özür Dileme Kampanyası**”nın da bu gelişmelerle yakından ilgili olduğu göz ardı edilmemelidir.

Türkiye’de iktidar yetkilileri Obama’nın ziyaretinin hemen sonrasında Kürt, Ermeni, Azınlık ve Kuzey Irak açılımlarıyla ilgili olarak yoğun bir trafik başlattılar.

Bunu ipuçlarına ABD Başkanı Obama’nın Türkiye’yi ziyareti sırasında TBMM’de yaptığı konuşmalarda altını çizdiği hususlarda görmek mümkündür. Obama’nın TBMM’de yaptığı konuşmada vurguladığı hususlar şunlardır:

1. “Güçlü azınlık hakları, bütün yurttaşlardan gelecek katkıların tamamından toplumun bütününün yararlanmasını sağlar.”

Türkiye’de iktidar yetkilileri Obama’nın ziyaretinin hemen sonrasında Kürt, Ermeni, Azınlık ve Kuzey Irak açılımlarıyla ilgili olarak yoğun bir trafik başlattılar.

2. “Ceza Yasası’nı değiştirip basın ve toplantı özgürlüklerini düzenleyen yasaları, güçlendirdiğiniz. Kürtçe

öğretimi ve Kürtçe yayın konusundaki yasakları kaldırdınız. Bütün dünya, Kürtçe yayın yapan yeni devlet kanalıyla verilen önemli mesajı saygıyla not etti.”

3. “Türk ve Ermeni yönetimlerinin attığı tarihî ve umut verici adımları zaten gördük. Bu temaslar yeni bir dönem vadediyor. Sınırların açık olması Türk ve Ermeni halklarını yeniden barış ve refah içinde bir arada yaşamaya döndürecek, bu da her iki ülkenin yararına olacaktır. Birleşik Devletlerin Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkilerin tamamen normalleşmesini sonuna kadar desteklediğini bilmenizi istiyorum. Bu, uğrunda çalışmaya değer bir konudur.”

Ziyaretin İstanbul ayağında ise ABD Başkanı Obama, kendisine yöneltilen bir soruyu cevaplandırırken şunları söylemişti: “Türkiye’deki Kürt azınlık eşit fırsatlara sahip olarak bu toplumda özgürce ilerlerse, sorunun çözüleceğine inanıyorum. Etnik ve dinî azınlıklar, toplumun bir parçası olmalı.” Açılımların tamamı da bu konular etrafında gerçekleşmektedir. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül TBMM’yi açış konuşmasında “Kendi sorunlarını kendi iradeleriyle çözemeyen devletler başkalarının istismarına açıktır. Siyasi aklı güçlü bir devlet buna izin vermez; sorunlarını başkalarına fırsat vermeden kendi iradesiyle çözer.” demiştir. Bu sözler de ABD’nin istismarına fırsat vermemek için “Kürt ya da Ermeni açılımı”nın yapıldığının itirafı gibidir. İktidarın alelacele ve heyecanla ortaya attığı açılımların nedeni “Biz çözmezsek başkaları gelir çözer.” korkusudur. Zaman baskısı altında verilen kararların iyi düşünülmüş, sonuçları hesaplanmış ve altyapısı hazırlanmış kararlar olduğu söylenemez. Böyle bir durum, sorunu çözmek yerine daha da karmaşık bir hâle getirebilir.

ABD’nin dikkatlerini Pakistan/ Afganistan eksenine yönetebilmesi Türkiye’nin “Kürt açılımı”nı bir an önce başlatmasıyla mümkündür. Bu nedenle “Kürt/ demokratik açılım” adı altında Türkiye’de yürürlüğe konan proje, öncelikle ABD’nin acil ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir. Nitekim Türkiye’deki iktidar “Kürt açılımı” projesini henüz tartışmaya açmadan ABD Atlantik Konseyi bu konuda ne yapılması gerektiğini açık bir program olarak ilan etmiştir.

Birincisi ve İkincisiyle “Kürt/Demokratik/Birlik ve Beraberlik” Açılımları!

ABD’nin “Atlantik Konseyi” adlı kuruluş yapılması gerekenler ilgili olarak bir rapor yayımlamıştır. Bu rapor yalnız Irak’ın kuzeyindeki Kürtlerle ve onların

İktidarın alelacele ve heyecanla ortaya attığı açılımların nedeni “Biz çözmezsek başkaları gelir çözer.” korkusudur.

devletleriyle değil aynı zamanda bölgedeki bütün Kürtlere yönelik açılımlar da öngörmektedir.

Atlantik Konseyinin raporunu kaleme alan David L. Philips, Türkiye'ye "Kürt sorunu" ile ilgili olarak yaptığı önerilerin başlıkları şöyledir:

-“Öcalan ile konuşmayı reddedebilirsiniz... Fakat DTP'yi muhatap alınız!”

-“Barzani ve Kuzey Irak Kürt yönetimiyle iyi ilişkilerin kurunuz!”

-“PKK'luların dönüşünü sağlayınız!”

-“Yargıyı ıslah edin... Yargının katı tutumunu değiştirmeyi sağlayınız!”

-“Terör örgütüne üye olmak suçundan cezaevinde yatan tutuklu ve hükümlüleri serbest bırakınız!”

-“Ülkeye dönen ya da cezaevlerinde tutuklu serbest bırakılan PKK'lılara seçme ve seçilme hakkı başta olmak üzere, tüm haklarını iade ediniz!”

-“Özerk Kürt Bölgesi” kuruması için yasaları ve Anayasa'yı değiştiriniz. Bölünme havası vermemek için, bunu yerinden yönetim, yerel yönetimlerin güçlenmesi adı altında yapınız!”

-“Türklüğü “vatandaşlık” olarak tanımlayan Anayasa'nın 66. maddesini değiştiriniz!”

-“Türk Ceza Yasası'nın 216'ncı maddesinde değişiklik yapılarak “**etnik amaçlı tahrik**” in suç olmaktan çıkarılmasınız... 217. maddenin değiştirilerek

“**halkı kanunlara uymamaya tahrik**” edenlere verilen cezaların düşürülmesiniz.... 220. maddede düzenlenen “**silahlı terör örgütü**” üyelerine verilen cezaları hafifletiniz.”

Atlantik Konseyinin bütün bu telkin ve tavsiyeleri, aşama aşama gerçekleştirilecektir. Bu işe “hazmede hazmede” olacağı açıklanmıştır. Açılımın bizzat kendisinin bu yönlendirmenin ürünü olmadığını düşünmemek için olguları birbirinden kopuk düşünmek gerekir. Nitekim devletin tepesindeki yetkililerin “Açılımı biz yapmazsak başkaları yapar.” anlamına gelen üstü kapalı imalarda bulunmaları durumu özetler gibidir.

Irak'ın İran'ın etki alanına daha fazla girmemesi gerekir. Kuzey Irak Kürt yönetimine sürdürülebilir bir gelecek lazımdır. İran'ın Şii İslam hilalinin Irak ve Suriye/Hizbullah bağlantısı koparılmalıdır. Suriye'de ise Esat'ın Baas rejiminin gitmesi için her türlü baskı yapılmalıdır. Bütün bu kritik şartlar için de ABD'ye en yakın, İsrail'e ise en uzak (görünürde) görüntü veren ülke, Arap kamuoyu için en arzulanır olanıdır. Ayrıca ABD, askerlerini çekerek Irak'ta bıraktığı boşluğu istismar ettirmeyecek bir yapı oluşturmaya da çalışmaktadır. Söz gelimi; Şii-Arap dayanışmasına karşı Türk-Sünni-Kürt bloklaşması iyi bir tercihtir.

“Kürt/demokratik açılım” adı altında Türkiye'de yürürlüğe konan proje, öncelikle ABD'nin acil ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir.

Bölgede küresel sistemin, finans kapitalin ve ABD'nin ihtiyaçları için en uygun ülke Türkiye'dir.

Türkiye bir zamanlar İran'ı kurtarmak için nükleer takas anlaşması yaparken bugün İran'a karşı "**Füze Kalkanı**"nı ülkesinde konuşlandıran ülkedir. Türkiye'nin Suriye'ye karşı tavrı da bellidir. Yine Türkiye, Mısır'ı Müslüman Kardeş yönetimi altında değil "**laik**" yönetim altında görmek istediğini alenen açıklamış bir ülkedir.

Türkiye, ABD'nin stratejik çıkarları için bir an önce yeni stratejik rolünü oynamaya başlamalıdır. ABD'nin bu konuda acelesi olduğu görülüyor. Türkiye'nin bu manada yapması gereken basit iki olgu vardır: Birincisi Türkiye, Kuzey Irak Kürt yönetiminin garantörü olması, ikincisi de Kandil'de üstlenmiş olan PKK'lı teröristleri oradan operasyon yapmadan indirmek.

Bunun için de ABD'deki Atlantik Konseyi adlı kuruluşun çerçevesini çizdiği rapor bir an önce yürürlüğe konulmalıdır. Nitekim Türkiye'deki iktidar birinci Habur açılımını bu program dâhilinde yürürlüğe koyduğu açıktır. Başarısız olan birinci açılım projesine karşı Beşir Atalay ikincisinin devreye sokulacağını açıklamış bulunmaktadır. Beşir Atalay'ın yapmayı tasarladıkları Atlantik Konseyinin David L. Philips'in önerileriyle bire bir örtüşmektedir.

Atlantik Konseyinin bütün bu telkin ve tavsiyeleri, aşama aşama gerçekleştirilecektir. Birinci Habur açılımında bir kısmı devreye sokulan ancak başarısız olan projenin ikincisi yeniden uygulamaya sokulacağı açıklanmıştır. Hatırlayalım ABD birincisinden sonuç alamayınca Irak'ta da ikinci Körfez Savaşını başlatmış ve istediği sonucu almıştı.

Ancak iktidarın kurmayları mevcut anayasal düzen içerisinde tam anlamıyla bir Kürt açılımı yapmanın mümkün olmadığını da bilmektedirler. Onun için işe Anayasa'dan başlamak gerekir. Özellikle "**Kürtçe eğitim**", bölgede kamu hizmetlerinde Kürtçenin resmî yazışma dili olması, "**demokratik özerklik**" ya da "**yerel yönetimlerin güçlendirilmesi**" başlığı altında yapılması öngörülen değişiklikler Anayasa konusudur.

Taha Akyol, Anayasa konusu olarak nitelendirdiğimiz bu hususlarla yapılmak istenen şeyin ne olduğunu şöyle açıklar: "**Ayrılmak istemiyoruz.**" diyerek demokrasi adına talep edilenler, bölünmenin aşamaları ya da yapı taşlarıdır. Kürtçe eğitim, bölgede kamu hizmetlerinde Kürtçenin resmî yazışma dili olması ve nihayet "**demokratik özerklik**" adı altında yasama, yürütme ve yargı yapılanması aynı yolun devlet aşamalarıdır."

Türkiye bir zamanlar İran'ı kurtarmak için nükleer takas anlaşması yaparken bugün İran'a karşı "**Füze Kalkanı**"nı ülkesinde konuşlandıran ülkedir.

İlginçtir bir zamanlar Abdullah Öcalan, özerkliği “feodal içe kapanma” olarak nitelendirmişti. Gerçek niyetlerin uygun zaman istediği bu değişimden de anlamak mümkündür.

Öcalan bir yandan özerkliği “feodal içe kapanma” olarak nitelerken diğer yandan PKK, Atatürk dönemine referans yaparak 10 Şubat 1922’de TBMM oturumunda onaylanan Kürtlere özerklik yasasından söz ediyor. Gerçekte böyle bir yasa yoktur. 10 Şubat 1922 tarihi Cumaya denk gelmektedir. O gün de TBMM tatildedir. 10 Şubat’tan önceki oturum 7 Şubat Salı günü yapılmıştır, o gün İçişleri Bakanlığı Bütçesi görüşülmüştür. 11 Şubat’ta ise Meclisin tartıştığı konu Başbakan Fevzi Paşa cepheye gideceği için yerine Şeriye Vekili Fehmi Efendi’nin vekâlet etmesidir. Hiçbir zaman “Kürtlere Özerklik Yasası” çıkarılmamıştır; böyle bir öneri bile olmamıştır.

Öcalan bir yandan özerkliği “feodal içe kapanma” olarak nitelerken diğer yandan PKK, Atatürk dönemine referans yaparak 10 Şubat 1922’de TBMM oturumunda onaylanan Kürtlere özerklik yasasından söz ediyor.

Atatürk, ayrıca “Türkiye halkı söz konusu olurken onları (Kürtleri) da beraber ifade lazımdır, ifade olunmadıkları zaman kendilerine ait mesele çıkarmaları daima varittir.” demiştir. Gerçekten, Millî Mücadele döneminde bu iki yapı “daima beraber ifade” edilerek birlik sağlanmıştı.

Açılım ayrılıkçılığın yapı taşlarını döşemeye hizmet edecek bir süreçtir. Bu sürecin ikinci aşamasına geçildiği anlaşılmaktadır. Nitekim ABD’nin önemli gazetelerinden Wall Street Journal, “Türkiye’de hükûmetin, ifade özgürlüğünü kısıtlayan yasaları değiştirecek yeni bir demokratikleşme paketini yılbaşından sonra uygulamaya koyacağını” yazdı. Wall Street Journal’ın haberinden sonra Beşir Atalay, “Habur’u şimdi de savunuyorum. Biz dağdaki insanı silahını bırakarak indirmek için en ileri adımlar attık. Dağdakilerin indirilmesi için o çalışmalarını yine yapacağız.” dedi.

Beşir Atalay’ın ifade ettiği “ikinci demokratik açılım” adı altında başlatılması düşünülen proje yasalarla ilgili olup, aşağıdaki hususları kapsadığı ifade edilmektedir:

Dağdan ineni teşvik: Terör eylemlerine karışmamış, silahını teslim etmeye hazır örgüt mensupları için “etkin pişmanlık” dışında bazı sürpriz adımlar atılacak.

“Sayın Öcalan” ayarı: TCK’nin 215’inci maddesindeki, “suçu ve suçluyu övme” maddesinin gözden geçirilmesi planlanıyor. Bu bir mahkeme kararıyla fiilen uygulamaya konulmuştur.

Tahrik suçu: TCK’nin 216. maddesinde yer alan “halkı kin ve düşmanlığa tahrik” suçunun düzenlenmesi öngörülmüyor. Terörle Mücadele Kanunu’nun 7.

maddesindeki “**terör örgütüne ait amblem ve işaretleri taşıyanlara**” hapis öngören düzenleme elden geçirilecek.

Terör örgütü propagandası yapmak: TMK 7’nci ve TCK 220. maddeleri üzerinde ince ayar yapılacak. TCK 220/8’de de terör örgütünün veya amacının propagandasını yapmak suç. TCK 220/7’nci fıkrada ise örgüt üyesi olmamakla birlikte, örgüte bilerek veya isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılıyor.

Basın özgürlüğü, TCK’de, yargı görevi yapanı etkileme (277. madde), adli soruşturmanın gizliliğinin ihlali (285. madde), adli yargılamayı etkilemeye teşebbüs (288. madde), suçu ve suçluyu övme (215.madde) gibi suçlar yer alıyor. TMK’nin 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını” basmak veya yayımlamak suçu da benzer nitelik taşıyor.

Başbakanın özel temsilcisi PKK/KCK temsilcilerine şikâyetçi olduğunuz, düşman gördüğünüz vali ve emniyet müdürü var mı? diye soruyor. Bu söylemler, bölgenin PKK dostu bürokratlarla doldurulmuş olduğunu gösteriyor.

İktidarın daha rafine ve “hazmedilmesi” kolay bir paket üzerinde çalıştığı anlaşılıyor. İkinci Habur paketinin özü aynı ama pazarlaması farklı olacak gibi görünüyor. Nitekim iktidar paketin adını “Kürt sorunu” olarak değil “demokratikleşme” paketi olarak sunacağı anlaşılıyor. Atlantik Konseyinden David Philips’in önerdiği paket yeni rötuşlarla tekrar sahnededir. Akıbeti birinci Habur açılımına benzeyecek midir? Onu da uygulama ve milletin duyarlılığı belirleyecektir.

Yapılan Açılım Değil Rafine Edilmiş Bölücülüktür.

24 Ekim tarihinde Aziz Üstel köşesinde şunları yazmıştı: “Deniyor ki 15 yıldır Kazan Vadisi’ne ilk kez giriliyor! Neden? Kazan Vadisi’nde PKK’nın uyuduruk mahkemeler kurduğunu, Hakkâri halkını ha-

raca kestiğini, vergi topladığını, yargılayıp onlarca insanı ipe çektiğini duymamış mıydı istihbarat birimleri! Dahası, PKK’nın “efsane kampı Kavaklı” Hakkâri’ye sadece 30 kilometre mesafede. Bu kamp ve daha nice, yıllardır yanına bile uğranmayan silah, cephane, erzak ve uyuşturucu dolu kamplar yerle bir ediliyor; etkisizleştirilen katil sayısı 120’yi aşıyor. Ve ben soruyorum, neden bu daha önce yapılmadı?

Üstel, yazısının devamında doğru bir soruyu yanlış bir kanaati oluşturmak için kullandığı anlaşılıyor. Sorunun cevabını vermeden önce birkaç soru da biz soralım: Türkiye’deki terör son zamanlarda bu denli örgütlü ve etkin hâle nasıl

geldi? KCK ve DTK bölgede en ücra birime kadar örgütlenme yeteneği nasıl kazandı? Türkiye'deki medya âdeta teröristlerin psikolojik operasyon aygıtına nasıl dönüştü?

Bu ve buna benzer birçok sorunun cevabını verebilmek için MİT-PKK görüşmelerinin satır aralarını ciddi biçimde okumak gereklidir.

Bu sorulara doğru cevap vermek için Hakan Fidan'ın Başbakanın "özel temsilcisi" olarak, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı görevinde iken PKK'lı teröristlerin kurmayları ile Oslo'da yapılan görüşmelerin satır araları dikkatlice okumak gereklidir.

1.Hakan Fidan, PKK ve KCK temsilcileri ile Oslo'daki görüşmeleri sırasında İmralı'daki terörist başından bahsederken PKK jargonu kullanıyor. "Sayın Öcalan" ve "Önderlik" kelimelerini konuşmalar sırasında sık sık vurguluyor.

2. Hakan Fidan konuşmasının bir yerinde de şunları söylüyor: "Geliştirilen bir özgürlük alanı açıldı. Bu açıdan özgürlük alanı içerisinde örgütün alt birimleri eski alışkanlıklarından hareketle daha fazla mevzi kazanalım daha fazla örgütlenelim mantığı içerisinde; Bir noktaya kadar tolera edebiliyorsunuz çünkü dediğim gibi alandaki **valiler, emniyet müdürleri değerli insanlar**. Yani şu anda sizi bilmiyorum spesifik olarak isim vererek şikâyet edebileceğiniz şu adam düşmandır bu adam şeydir."

Başbakanın özel temsilcisinin ağzından PKK'ya "özgürlük alanı" açıldığı, durumun bir aşamaya kadar "tolera" edildiği ancak "örgütün alt birimleri"nin daha fazla mevzi kazanmak için çalıştığı bunun da sıkıntı yarattığı ifade ediliyor.

Bu söylemlerden anlaşılacağı gibi PKK'lular için bölgede açılan "özgürlük alanı"nın yanı sıra bölgedeki vali ve emniyet müdürleri de PKK'ya "**düşman**" olmayan "**değerli**" kişiler olduğu ifade ediliyor. Başbakanın özel temsilcisi PKK/KCK temsilcilerine şikâyetçi olduğunuz, düşman gördüğünüz vali ve emniyet müdürü var mı? diye soruyor. Bu söylemler, bölgenin PKK dostu bürokratlarla doldurulmuş olduğunu gösteriyor.

3.MİT'den Afet Güneş ise yapılan görüşmelerin amacını "**devletin, toplumun, örgütün hazırlanması**" olarak açıklıyor. "Yürüttüğümüz çalışmalar bugün bu meseleyi Türk kamuoyunda ve Türk parlamentosunda tartışılabilir hâle getirilmesi sağlanmıştır." diyor.

Bu amaçla devleti ve toplumu PKK'nın taleplerine uygun hâle getirmek için televizyonlara bölücü ve PKK tezlerini savunan insanların çıkartıldığı anlaşılıyor.

Devleti ve toplumu PKK'nın taleplerine uygun hâle getirmek için televizyonlara bölücü ve PKK tezlerini savunan insanların çıkartıldığı anlaşılıyor.

3. Afet Güneş, Oslo'daki konuşmalarının bir yerinde PKK/KCK'lılar ile İmralı'daki terörist ele başı arasındaki görüşmeleri ve iletişimi nasıl sağladıklarını şöyle açıklıyor: "Devlet size çok büyük bir fırsat yaratmış durumda. Sizin karşılıklı olarak birbirinizle iletişim sağlamanızı dolaylı dahi olsa fikirlerinizi birbirinize yansıtmanızı, yazışmanızı, çizişmenizi, onlarla karşılıklı görüş teatilerinde bulunmanızı sağlıyor."

Devlet adına hareket eden kurum ya da şahısların sözleri bunlar. Devletin izin vermesi sayesinde İmralı'daki zat Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanına "ya özeleştir ya istifa" tehdidinde bulunabiliyor. Yine bu sayede İmralı'daki zat bazı "Kürt" aydın ya da siyasetçileri tehdit ediyor. "Eylemlilik ya da eylemsizlik" kararı alıyor.

İktidarın çapsız, basiretsiz, cesaretsiz, edilgen ve sorumsuz tavrı yüzünden, ülkenin bütünlüğü ve milletin güvenliği her zamankinden daha çok tehdit altına sokulmuş olmaktadır.

TSK'nin başkomutanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'dür. Bir zamanlar "İyi şeyler olacak." diyerek beklentiler için Türkiye'yi o sokmuştu. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ise Tayyip Erdoğan'dır. O da Habur olaylarını "umut verici gelişmeler" olarak nitelendirmiştir. Türkiye'de yaklaşık dokuz yıldır iktidarda olanlar da onlardır. Kavaklı'daki kampa niye müdahale ettirmediklerini onlara sormak gerekmiyor mu?

Başbakanın özel temsilcisinin görüşmelerde yaptığı konuşmalar da hakikatin kendisidir. Hâlbuki onlar haraç alan, dağa adam kaldırıp yargılayan, örgüte adam devşiren, öz savunma gücü oluşturan, demokratik özerklik ilan edenlere özgürlük alanı açmışlar. PKK'ya dost kamu görevlilerini onlar görevlendirmişler. Bunları Başbakanın özel temsilcisi söylüyor. Ona inanmayıp da kime inanacaksınız!

Sorumsuzluk Örnekleri

Bülent Arınç'ın acılım için ifade ettiklerinden her istediklerini alacağı sonucunu çıkaran BDP'li Leyla Zana şunları söylüyor: "**Yeni Anayasa'da Kürtler için bireysel haklardan söz ediyorlar. Biz bireyler olmadığımız, millet olduğumuzu söylüyoruz. Bir millette olması gereken hakları istiyoruz... / ...Bazı Kürtler özerklik istiyor. 20 milyon Kürt'ten kaç tanesi özerklik talebinde bulunuyor. Bana kalırsa Kürtler kendi kaderlerini kendileri tayin etmeliler. Kürtler için referandum yapılsın.**"

Bu söylemler tartışmaya henüz başlanmamıştı ki Uludere'de otuz beş sivil yurttaşın TSK'nin bombardımanı sonucu hayatını kaybettiği haberi geldi. Uludere'de meydana gelen müessif olayın ardından BDP'nin Genel Başkanı Selahattin Demirtaş: "**Bu toprakların adı Kürdistan, bu halkın adı da Kürt halkıdır. Bugün ülke bölünmüştür. Artık emin oldum.**" söylemleri gündeme düştü.

Bunlardan daha önemlisi Başbakan Erdoğan'ın söylemiş olduklarıdır. Türkiye, başında bulunan Başbakan tarafından “katliamcı” ilan edilmiş bir ülkedir. Dahası bölücü mihraklar Erdoğan hükûmetleri sayesinde “devletle pazarlık” eder hâle gelmiştir. İktidarın çapsız, basiretsiz, cesaretsiz, edilgen ve sorumsuz tavrı yüzünden, ülkenin bütünlüğü ve milletin güvenliği her zamankinden daha çok tehdit altına sokulmuş olmaktadır.

Hükûmetler, vaatlerde bulunan, taahhüt eden, umut ticareti yapan hatta istismar eden mekanizmalar değildir. Hükûmet üyeleri bölücü duyguları okşayan, ayrılıkçılığa haklılık kazandıran, ağzına ne gelirse vereceğini söyleyen kişiler hiç değildir. Devlet yöneticileri her şeyden önce yapmak, icra etmek ve uygulamakla sorumlu cihazın başında bulunurlar. Onlar yara açmaz tedavi ederler, kıskırtmaz yatıştırırlar, ayrıştırmaz birleştirirler ve nihayet istismar etmez yaparlar.

Bölücü terör, verilen bunca taviz, gösterilen hoşgörü ve sağlanan imkânlarla karşın Türk milletinin birliğini henüz çözebilmiş değildir. Uzun zamandan beri yalnız etnik fitnenin devleti dize getirmede yeterli olmadığını düşünen bölücüler, etkili bölücülük ve ayrıştırıcılık alanlarını devreye sokmaya çalışmaktaydılar. Bölücüler ürettikleri her türlü fitneye karşın, Cumhuriyetin inşa ettiği millet gerçeğini etnik ayrımcılığın tek başına aşmaya yetmeyeceğini anlamışlardı. Bunun üzerine malum odaklar etnik bölücülüğün yanına bir de mezhep fitnesini eklemek zorunluluğunu duymuşlardır. Bu bağlamda bölücü odaklar tarafından 1937’de Dersim’de meydana gelen olaylar sürekli gündemde tutulmuştur.

Başbakan Erdoğan, Dersim Olaylarını siyasi rantın aracı olarak kullanırken mezhepçi fitne de bunu fırsat bilerek, zihinlerde yeni ve etkili ayrıştırıcı saldırılara başlamıştır. Başbakan Erdoğan’ın Türkiye’yi “katliamcı” ülke olarak ilan etmesi üzerine yandaş basın derhâl harekete geçmiştir. Bu bağlamda yeni yeni Dersim gerçekleri imal edilmeye başlanmış şahısların şahitliği ve hakikatlerin ortaya çıkarılması adı altında Cumhuriyet ve Atatürk tartışmaya açılmıştır.

Mezhepçi fitne bu noktada “**tarihle yüzleşmek**” ya da sözüm ona “**ezber bozmak**” gibi sureti haktan görünen kavramları kullanmaktadır. Gerçekte ise bu kavramlar yeni ezberler yaratmak ve tarihi kirletmek amacıyla devreye sokulmuş bulunmaktadır.

Bölücü ve ayrılıkçılar lehine, Cumhuriyet ve onun kurucuları aleyhine kin ve nefret yaymakla kendini görevli sayanlar bugün de dağda eli silahlı ve kanlı olan terör örgütü mensuplarını masum gören ve gösterenlerle aynı zihniyeti taşıyorlar.

Bölücü ve ayrılıkçılar lehine, Cumhuriyet ve onun kurucuları aleyhine kin ve nefret yaymakla kendini görevli sayanlar bugün de dağda eli silahlı ve kanlı olan terör örgütü mensuplarını masum gören ve gösterenlerle aynı zihniyeti taşıyorlar.

İsyan eden, dağa çıkan, insan katleden, yol kesen, karakol yakan, köprü yıkan, hukuk tanımayan, eşkıyalık yapanlara karşı dünya ne yapmışsa o dönem Türkiye'yi yönetenler de aynısını yapmışlardır.

Sonuç

Bugün Türkiye'de hiç kimse, hiç kimsenin kendisini nasıl tanımlaması gerektiğiyle ilgilenmiyor. Kim, kendisini nasıl istiyorsa öyle tanımlıyor. Türkiye'de ülkenin ve milletin bölünmesine karşı çıkanlar bireysel kimliklerin grup kimliklerine çevrilerek millileştirmesi, milletleştirilmesi ve devletleştirilmesine karşılar. Daha açıkçası Kürt kimliğinin "**millî kimlik**" ya da "**millet kimliği**" hâline getirme faaliyeti bölücü bir faaliyet olduğu açıktır. Bugün Türkiye'de bireysel kimliklerin ifadesi ve iftihar edilmesiyle kimsenin sorunu yoktur. Sorun millî vahdetin, millî tevhidin ve millî devletin bozulmasıdır. Herkes şunu iyi bilmelidir ki, bir ülkeyi bölmenin en kestirme yolu, etnik bir kimliği millî kimlik hâline getirmektir. Bölücülerin yapmaya çalıştıkları da budur.

Ulusal değil bölgesel, millî değil etnik, inanç değil mezhep temelinde yapılacak bir düzenleme demokratik kültüre aykırıdır.

Diğer yandan bir insan hakkı olan ana dilin öğrenimini değil de temel eğitimin Kürtçe yapılmasını istemek ayrılıkçı bir taleptir. Rusya'da Rusça, Birleşik Krallıkta İngilizce, Türkiye'de de Türkçe ticaret, iş, hukuk ve kültür dilidir. Türkçeyi hiç bilmeyen ya da yukarıdaki alanlarda kullanacak kadar öğrenememiş nesiller yetişince, Türkiye'yi zaten bölmüş olur. ■

¹ <http://www.tumgazeteler.com/haberleri/recep-tayip-erdogan>.

PKK TERÖRÜYLE MÜCADELE KARARLILIK-SİYASET-STRATEJİ BELİRSİZLİĞİ

DOÇ. DR. CELALETTİN YAVUZ*

3 Kasım 2002 Genel Seçimleri ile birlikte iktidar koltuğuna oturan AKP hükümetleri, 9 yılı geride bıraktıkları hâlde, evvelce tasfiye sürecine girmiş bulunan PKK terörünün yeniden canlanıp büyümesini, gelinen günde Türkiye için en ciddi tehdit hâline gelmesini önleyemedi. Daha önce hiçbir iktidara nasip olmayacak şekilde ve tek başına hükümet kuran siyasi iktidarın, mücadeledeki yanlışları ya da eksikleri sonucu terörün büyüdüğü bir gerçektir. Bu yanlışlar içerisinde en belirginini de terörle mücadele kararlılığı, siyaseti ve stratejisi konusundaki eksikliklerdir.

Terörle mücadelede son aylarda bir “U” dönüşü yapıldığı izlenimi veren farklı bir tutum sergilenmişse de yapılan yanlışların hemen her gün gerçekleştiğini de görmemek mümkün olamamaktadır. Bunlardan önemli bulunduğu değerlendirilen şu üç başlık altındaki gelişmelere açıklanmaya çalışıldı:

Güvenlik kuvvetleri ve milletin reflekslerini hasara uğratan gelişmeler, İmralı’dan Oslo’ya uzanan PKK ile görüşmeler-müzakereler ve “anlaşma” taslaklarına kadar uzanan yanlışlar,

Terörün artışıyla birlikte devlet yöneticilerinin terörle mücadeleye olumsuz etki yaratan ve aciziyet ifade eden beyanları.

* TÜRKSAM Başkan Yardımcısı.

Milletin Terörle Mücadele Reflekslerine Hasar Veren Gelişmeler

Her celp dönemlerinde, bulunulan şehir ve kasabaların otogarların davul ve zurnayla şenlenir, oğullarını askere gönderen analar sevinç gözyaşları döker, babalar gururla etrafına bakınır. Dünyanın hiçbir ülkesinde askerlik yükümlüleri “vatani görev”e gönderilirken düğün alayının coşkusunun güzelliğindeki bu tablo yaşanmaz. Bu gelenekselleşmiş “Türk usulü celp” sisteminin devam etmesi bekleniyordu. Ama ne zaman ki artık şehitler konusunda farklı konuşulmaya başlandı, bu güzel geleneğin de yaşaması tehlikeye girdi.

Her celp dönemlerinde, bulunulan şehir ve kasabaların otogarların davul ve zurnayla şenlenir, oğullarını askere gönderen analar sevinç gözyaşları döker, babalar gururla etrafına bakınır. Dünyanın hiçbir ülkesinde askerlik yükümlüleri “vatani görev”e gönderilirken düğün alayının coşkusunun güzelliğindeki bu tablo yaşanmaz.

Haziran 2011 sonlarına doğru şehit Astsubay Başçavuş Erkan Durukan’ın cenazesinde farklı bir ses duyuldu. İki oğlunun da bulunduğu cenazede şehidin eşi Emine Durukan’ın “Seni vatana helal etmiyorum. Allah’a emanet ediyorum....”¹ şeklindeki ifadeleri akıldan çıkacak gibi değil. Sanki vatan şehit vermek artık zül gelmeye başlamış!

Oysa çok değil, çok yakın tarihlere kadar “terörle mücadelede şehit olanlar” için yakınları çok daha farklı söylemlerde bulunuyorlardı. Örneğin şehit babaları, tarifsiz üzüntüsüne rağmen kalbine taş basar ve ağlamazdı. Bunu yakın zaman içinde PKK terör örgütüyle çıkan çatışmada şehit olanların sadece babalarında değil, annelerinde de görmek mümkün oluyordu. 4 yıl önce Şırnak’taki bir çatışmada şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Muhterem Yağbasan’ın 9 Nisan 2007 tarihinde Adana’nın Saimbeyli ilçesindeki cenazesi sırasında, annesi Fatma Yağbasan, “Ağlayıp da teröristlere bayram yaptırmayacağım.” diyerek bu vakar ve kahramanca duruşu sergilemişti.²

Bugünlere nasıl geldik? diye akla bir soru gelebilir. Sanki “hazmettiren hazmettiren” terörle mücadeleye karşı refleksler giderilmeye çalışıldı. Bu durumu günlük bir gazetenin bir köşe yazarının Mayıs 2011 sonlarına doğru köşesine taşıdığı “PKK’nın neden sorgulanmadığı”na ilişkin şu yazısında görmek mümkündür: “Demokrasilerde her kurum sorgulanıyor. Basının görevlerinden biri de halk adına bu sorgulamayı yapmaktır. Son dönemlerde en çok sorgulanan kurumların başında Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) geliyor. PKK ise sorgudan muaf!”

Aynı tarihlerde sınırın Irak tarafında bulunan bir grup silahlı terörist gruba müdahale ettiği için TSK’nin bazı basın organları tarafından sadece linç edilmediği kalmıştı. Sebebi de terör örgütü başının İmralı’dan ilan ettiği “eylemsizlik”

planının TSK tarafından delinmiş olmasıydı. Terör örgütü ile böyle bir pazarlık yapıldı mı bilinmiyor. Yapıldı ise, bunun siyasi irade tarafından güvenlik kuvvetlerine de bildirilmesi esastır. Yani emir "açık ve anlaşılır" olmak mecburiyetindedir. Bu, bir grup eşkıyaya saldıran TSK suçlarıken, acaba BDP-KCK-Demokratik Toplum Kongresi yandaşları tarafından cesetleri toplanan teröristlerin üzerinde ne vardı diye bakıldı mı? "Barış gönüllüsü" gibi gösterilen bu grubun üzerinden çıkan silahlardan en masumu Kalaşnikof'tu.³ Bunlar da köydeki çocuklarına ya da kardeşlerine götüremeyecekleri kadar büyük oyunculardı...

Terörle mücadeleden müzakere boyutuna geçildiğine ilişkin emareler artış kaydederken, buna karşılık genelde kırsalda silahlı teröristlerle mücadele etmek mecburiyetinde kalanların bir kısmı da "darbeye teşebbüs" suçuyla tutuklanmışlardır. Teröristbaşı Öcalan'ın sözde "barış" manifestosunu açıkladığı gün "Balıyoz Darbe Planı" davası sebebiyle 5 subay daha tutuklanmıştı.⁴

İmralı'dan Oslo'ya Uzanan PKK ile Görüşmeler-Müzakereler ve "Anlaşma Taslakları"

12 Haziran Genel Seçimlerinin ardından PKK temsilcisi konumundaki "KCK" , "Eylemsizlik" planını şu iki hususun ertelenmeksizin yerine getirilmesini gerekli görüldüğünü, ifadeyle şart koştu: "TBMM yeni yasama dönemine başlarken Türkiye'nin en temel ve stratejik sorunu olan Kürt sorununu çözmek üzere, Abdullah Öcalan'a demokratik anayasal çözüm sürecinde rolünü oynaması için çağrı yapmalı ve buna uygun koşullar yaratmalıdır."

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve hükümeti adına Başbakan veya benzer düzeyde devleti bağlayan bir yetkili tarafından Kürt sorununun çözümünde imha ve tasfiye değil, diyalog ve barışçıl yolların esas alınacağını, bu temelde polis ve asker operasyonlarının durdurulduğunu açıkça kamuoyuna deklare ederek sürecin gelişmesi için start vermelidir."⁵

Bu tehditle karışık şart, bağımsız milletvekili seçilenlerden oluşan BDP'nin "yemin boykotu" sebebiyle fazlaca ses bulmadı. Ancak 8 Temmuz 2011'de bu kez İmralı'dan "uzlaşmacı" bir ses duyuldu: "Devletle Anlaştık!" Devletin memurlarıyla görüşen terör elebaşısı Abdullah Öcalan'dan aktarılanlara göre; Öcalan ile görüşme heyeti bir "Barış Konseyi'nin kurulmasına ilişkin bir mutabakata" varmışlar. Protokollerde de yer alan bu konsey, "ne resmî bir devlet organı olacak

Aynı tarihlerde sınırın Irak tarafında bulunan bir grup silahlı terörist gruba müdahale ettiği için TSK'nin bazı basın organları tarafından sadece linç edilmediği kalmıştı.

ne de sadece sivil bir organ" olacakmış. Hatta en geç bir içerisinde kurulmalıymış.

Devletle yapılacak protokollere "Hatip Dicle'nin durumu, diğer 5 tutuklu vekilin serbest bırakılması, KCK'liler dâhil tüm "tutsakların" serbest bırakılması, %10 barajının düşürülmesi ve Terörle Mücadele Kanunu (TMK)'nın değiştirilmesi gibi hususlar" da eklenebilirmiş. Bunlar yapılırken, protokollerde yazılanların "derhâl" yapılması şart koşulmayabilirmiş. Zira biraz süre alabilirmiş. Önemli olan; "bu koşulların yerine getirilmesi için zaman içinde devletin-hükûmetin yapacağı şeyler bir yazılı metne bağlanması" ve "zamanla yerine getirilmesi" imiş.⁶ Yani yazılı bir anlaşma metni şart koşuluyordu.

Bir zamanlar
"Bebek Katili"
denilen kişi, "Kürt
Meselesi"ne dö-
nüşen terörle
mücadelede
"arabulucu" ve
"çözüm üreticisi"
olarak kamuoyu
karşısına
çıkıyordu.

Bir zamanlar "Bebek Katili" denilen kişi, "Kürt Meselesi"ne dönüşen terörle mücadelede "arabulucu" ve "çözüm üreticisi" olarak kamuoyu karşısına çıkmaktaydı. 2002 yılının sonlarından itibaren iktidarda bulunan siyasi iradenin yaptıkları ya da yapamadıkları ile terörle mücadelede geline nokta buydu!

Üstelik henüz milletin seçtiği Meclisteki vekilleri bir tarafa bırakıp, "atanacak vekiller"den kurulu bir "Konsey" kurulması, bunun "tarafsız" olması da dikte edilmektedir. Benzer şekilde Ahmet Türk de Van'dan yaptığı dayatmayla devleti âdeta tehdit etmekteydi. Hükûmetten İmralı'dan verilen haberi yalanlayıcı bir refleks gösterilmediğine göre, Apo'nun "barış gönüllüsü" olması kabullenilmiş, âdeta "Nobel Barış Ödülü" almaya doğru ilerliyordu.⁷

Tüm bunlardan anlaşıldığı kadarıyla, teröristle mücadeleden teröristle "müzakere" boyutuna geçildiği için eleştirilenler, aslında "anlaşma" boyutuna

ulaşmışlardı. Zira 8 Temmuzda teröristbaşı Öcalan'ın basında "Devletle mutabakata vardık!"⁸ şeklindeki ifadesi hiçbir devlet ve hükûmet görevlisi tarafından yalanlanmadı. Ne İçişleri Bakanı ne Adalet Bakanı ne "Terörle Mücadele Müsteşarlığının Bağlı Olduğu Başbakan Yardımcısı ne de Başbakan çıkıp "Böyle bir mutabakat yoktur!" diyemediler.

14 Temmuz 2011 tarihinde üçü uzman çavuş, toplam 13 Türk evladı teröristlerce şehit edildi. Aynı gün Diyarbakır'dan da isyan gibi bir ses duyuldu: Demokratik Toplum Kongresi Eş Başkanı Aysel Tuğluk "Ortak vatan anlayışı temelinde Kürt halkı olarak demokratik özerkliğimizi ilan ediyoruz!" diyerek, âdeta özerklik manifestosunu bildirdi.⁹

Tuğluk konuşmasını, "Demokratik özerklik projesinin mimarı Kürt halk önderi Abdullah Öcalan'ın daha fazla katkı sunması için gerekli koşulların yaratıl-

masını istiyoruz!” diyerek, bir zamanların bebek katili terörist- başına “af” talep etti. Ayrıca “Özgürlük yürüyüşünü sürdüren halkımıza çağrımızdır. Haklı davamızda, yitirdiğimiz yiğit evlatlarımıza bağlı kalarak, özerklik sürecine bağlı çıkmaya, güçlendirmeye davet ediyoruz!”¹⁰ sözleriyle, istekleri kabul edilmezse, Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı “halkı” özerklik için destek vermeye çağırıyordu.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan Silvan’da verilen şehitlerin ardından “...Ve terör örgütü PKK ne kadar samimiyetsiz olduğunu ne kadar kötü niyetlerle donanımlı olduğunu hep bildiğimiz bir örgüttü. Yine böyle bir uygulamasını ortaya koymak suretiyle siyasi uzantılarıyla da ne kadar farklı bir süreci işlettiklerini de ortaya koydular. Çok açık ve net söylüyorum, bu kötü niyetli davranışlar bizden hiçbir yerde iyi niyet beklemesinler. Onlar da siyasi uzantıları da...”¹¹ diyerek, PKK’ya artık pirim verilmeyeceğini belirtmiş oldu.

Bu arada bazı köşe yazarlarının ve televizyon yorumcularının “Öcalan ile Kandil’in ayrıştığı” izlenimi veren ifadeleri de sergilendi. Hatta Öcalan’ı “ılımlı ve barış yanlısı” diye bile gösterenlere karşı cevaplardan biri şöyle idi: “Sanki İmralı ile Kandil arasında bir ‘çatlak’ varmış gibi yorumlar birbirinin ardına geliyor ve hatta PKK’nın Abdullah Öcalan’ı ‘dışladığı’, Abdullah Öcalan’ı artık dinlemediği ileri sürülüyor. Türk kamuoyu, devleti ve medyasıyla Kürt sorununu uzun yıllar anlamamakta, böyle bir sorunun bulunduğunu reddetmekle kalmadı, şimdi de PKK’yı bilmemekte, anlamamakta hayret verici bir görüntü ortaya koyuyor...”¹²

Bu konuda “derin devlet” ilişkisinin artık bittiğini ileri süren bir diğer eski “emniyet-istihbarat” uzmanı da; “Abdullah Öcalan kritik kişidir. Öcalan PKK içindeki derin PKK grubunu elleriyle besledi. Devletle bu grupla ilişki içindeydi. Ama o devlet içindeki derin güç Ergenekon tutuklamaları ile tasfiye oldu. Bir an evvel. PKK Kuzey Irak’a çekilmeli... PKK Kuzey Irak’a çekilirse Türkiye içinde kalan Apo’yu dinlemeyen provokatif gruplar ortaya çıkar!”¹³ ifadesiyle, Öcalan’ın hâlâ ipleri elinde tutmayı sürdüren kişiyi olduğunu vurgulamaktaydı.

Öcalan da Silvan olayından bir hafta sonra İmralı’dan ağızındaki baklayı çıkardı ve “Derin PKK”nın aslında kendisinin emrinde olduğunu, “Heyetle en son bir görüşme daha gerçekleştirdik. Silahları bıraktırma irademiz var. Açık ve net söylüyorum. Benim dışımda kimse silahları bırakamaz. Görüştüğümüz devlet yetkilileri de bunu söylüyor. Ben de bu rolden kaçamam. Sayın Başbakana sesleniyorum. Bana rolümü oynamam için gerekli pratik araçların sunulması gerekir.

Tüm bunlardan anlaşıldığı kadarıyla, teröristle mücadeleden teröristle “müzakerelere” boyutuna geçildiği için eleştirilenler, aslında “anlaşma” boyutuna ulaşmışlardı.

Önüm açılsa rolümü oynarım. Başbakan bir çağrı yapabilir: 'Biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine inanıyoruz. Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle çözeceğiz.' derse, bir haftada hallederiz!"¹⁴ şeklindeki sözleriyle açıkladı.

Aynı günlerde bir gazete ile röportajında BDP Milletvekili Bengi Yıldız, Kürtlerin kendi kendilerini idare etmek istediğini ifadeyle "Demokratik özerkliği DTK, BDP ve KCK'nın etkin olduğu yerlerde ilan ettik ve uygulayacağız!" şeklinde pervasız bir söylemi oldu. Buna göre; 1) Kürtler kendi polisini kurmalı, 2) Vergiyi yerel yönetim toplamalı, 3) Ankara'ya vergi vermemeli ama Ankara kaynak aktarmalı, 4) Kürtler askere gitmemeli idi. Bengi Yıldız'ın naklettiği bu "gerçekler", bir köşe yazarının "Merkezî Yönetimden Kopuş Ölçüleri" dediği özerklik uygulaması aslında yeni değilmiş. Yani ona göre; "Zaten birçok ilde halk meclisleri var. Bu proje 5-6 yıldır mahalle meclisleri, kent konseyleri vasıtasıyla zaten yaşama geçti... Bizim belediye olduğumuz, yani demokratik yollarla yapılan seçimlerde etkin olduğumuz yerlerde, demokratik özerkliği hayata geçirmek, organlarını oluşturmak çok daha rahat bir durum."¹⁵

Tüm yukarıdaki ifadelerden anlaşıldığı kadarıyla PKK terörü ile mücadelede bir siyaset ve strateji, aslında bir kararlılığın dahi bulunmadığı anlaşılmaktaydı. Çünkü iktidar, PKK elebaşları ile müzakere sonucunda bu işi anlaşmaya bağlayabileceği beklentisi içerisinde imiş.

Nitekim bu konuda SETA Vakfının yayımladığı *Şark Meselesinden Demokratik Açılıma Kürt Sorunu Hafızası* adlı kitabın yazarı Hüseyin Yayman, bir gazete ile Temmuz 2011 sonlarına doğru yapılan söyleşide; "Devletin, sorun karşısında bir siyaseti yok. Bütün mesele buradan kaynaklanıyor. Türkiye Cumhuriyeti Devleti sorun karşısında ne yapacağına bir türlü karar veremiyor. Ben asıl sorunu burada görüyorum. Asıl mesele, örgütün ne yaptığı ve yapacağı değil devletin ne yapacağıdır..."¹⁶ şeklinde, yukarıdaki ifadeyi teyit eden bir açıklamada bulundu.

Terörün Artışıyla Birlikte Devletin Zirvesinden Duyulan Terörle Mücadelede Acz İşaretleri

Temmuz 2011'den itibaren PKK'nın artan terör faaliyetleri karşısında devletin ve hükümetin zirve isimlerinden çeşitli sesler duyuldu. Bunlar sokaktaki sade vatandaş tarafından söylene, "normal bir tepki" diye düşünülebilirdi. Ancak Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı, Başbakan ve bakanlar tarafından sarf edildiğinde, normal bir tepkinin sınırları içerirse sığmayarak, bir bakıma "terörle

PKK terörü ile mücadelede bir siyaset ve strateji, aslında bir kararlılığın dahi bulunmadığı anlaşılmaktaydı.

mücadelede devletin acz içerisinde bulunduğunu” belgeler nitelik kazanmaktadır.

13 Ağustos 2011’de TRT’nin haberinde bile PKK terör örgütünün Kandil’deki “Vekil Elebaşısı” Murat Karayılan’ın İran kuvvetleri tarafından ele geçirildiği bildirildi. Bu son zamanlarda Türkiye’nin yapamadığı “PKK ile mücadele”de çok önemli bir gelişmeydi. Ancak, haberin doğruluğu TRT’de de kuşkuyla karşılanmış ki, bir süre sonra haberin geri çekildiği öğrenildi. Özellikle PKK’ya yakın çevreler bunu “uydurma” haber olarak açıkladılar. İşin ilginç yanı, terörle

Ekim 2011 başında Başbakan Erdoğan bazı Alman vakıflarının BDP ve CHP’li belediyelerde desteklediği projeler üzerinden PKK’ya kaynak aktarıldığını ileri sürdü!

mücadeleden birinci derecede sorumlu bakan olan İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin’in, kendisine Van’da konuyla ilgili yöneltilen soruya “Bunu iddia sahiplerine ya da iddianın kaynağına sorabilirsiniz. Bizde henüz öyle bir şey yok!” şeklinde, “Evlere şenlik!” bir ifadeyle, haberle ilgili kendisinde bilgi bulunmadığı cevabı verdiği öğrenildi. Oysa İran 16 Temmuz 2011’den beri PJAK’a karşı şiddetli bir harekât başlatmıştı. Komşu ülkede, PKK’nın eş kuruluşuna karşı bu denli bir harekât var iken, Türk bakanın İranlı makamdaşı ile dirsek temasında olmaması, bu konuyu en azından ciddiye almadığı endişesini getirmektedir.

Bu arada Karayılan adının diğer bazı PKK’lı ya da PJAK’lı teröristlerin isimleriyle karışmış olabileceği de ileri sürüldü. Bunlardan biri de İran güvenlik güçleri tarafından daha önce ölü ele geçirilen “Cemil” kod adlı Murat Karasaç olduğu, Karayılan

ile aynı isme sahip olması nedeniyle olayın karıştırılmış olabileceği değerlendirmeleri yapıldı.¹⁷

Üstelik aynı günlerde İran’la istihbarat paylaşımı yapıldığı ileri sürülüyordu. Hatta bizzat Terörle Mücadeleden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay da bu istihbarat paylaşımını teyit etmiş, daha da ileri giderek “İran’ın ortak askerî hareket önerdiğini”, Türkiye’nin ise istihbarat paylaşımını tercih ettiğini ifade etmişti.¹⁸ Önce İçişleri Bakanlığı, daha sonra da “terfi” ettirilerek Terörle Mücadeleden Sorumlu Başbakan Yardımcılığı görevine getirilen Atalay’ın İran tarafından kandırıldığı kuşkusunu ortada iken, “terörle mücadelede” nerede durduğunu anlayabilmek ve ne yazık ki bu mücadelede neden başarılı olunamadığını görebilmek mümkün olmaktadır.

Ekim 2011 başında Başbakan Erdoğan bazı Alman vakıflarının BDP ve CHP’li belediyelerde desteklediği projeler üzerinden PKK’ya kaynak aktarıldığını ileri sürdü! Alman vakıfları genelde demokratikleşme yanında, çevre, enerji, kıtlık, eğitim, sosyal alanlar (göç, mülteciler vb.), istikrar ve ekonomi konularında

ciddi çalışmalar yapmaktadırlar. Türkiye’de olduğu gibi dünyanın pek çok ülkesinde de temsilciliği bulunan bu vakıfların amaçları içerisinde doğal olarak “Almanya’nın çıkarları” da ön plandadır. Tıpkı ABD, İngiliz ve Suudi Arabistan destekli diğer vakıf ve dernekler gibi...

O hâlde tüm diğer ülke vakıflarının Türkiye’yi “Yolgeçen hanı!” gibi kullanmaması için önlem alınması gerektiği görülmektedir. Ancak burada anlaşılmayan husus; 9 yıllık iktidarının başbakanının bu konuda şikâyet etmek yerine, iddiasına esas olan yanlışlığın, hatta “iharetin” üzerine neden gitmemiş olduğudur. Başbakanlık makamı “şikâyet” değil, tersine “icra” makamıdır. Acaba kabinedeki İçişleri ve Adalet Bakanları mı eleştiriliyor?

Bu son katliamlarla birlikte “Terörden Sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı” Beşir Atalay, bu eylemlerle PKK’nın “demokratikleşme sürecini sabote ettiğine” dikkat çekmiş!

Ya da yabancı vakıfların “koordinasyon” sağladıklarını ileri sürdükleri Dışişleri Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı mı şikâyet ediliyor?” diye düşünülürdü. Ama böyle değildi. Aksine ana muhalefet partisi CHP ile gene muhalefet partilerinden BDP hedef alınmış gibiydi.

Suçlamanın ardından ilgili siyasi partilerin temsilcileri gereken cevabı verdiler. Bunlara ilaveten Alman tarafı da boş durmadı. Bu kadar denetim imkânı var iken, neden Alman vakıflarının “haince planları” önlemedi? Ya da Alman Büyükelçi Eberhard Pohl’un Alman Millî Günü olan 3 Ekimde “Alman vakıflarının her projeyi Hazineyle iş birliği içerisinde yürüttüğünü, soruşturmayı gerektirecek hiçbir şey olmadığını”¹⁹ söylemesi yalan ise, neden bu konuşmaya “bilgi ve belgeyle” bir cevap verilemedi?

Alman vakıflarından birinin Türkiye temsilcisi (Michael Meier), bir televizyon programında vakfın finans kaynakları ile destek oldukları projelerin tamamının “yasal ve şeffaf olduğunu” ileri sürdü. Hatta tüm dünyada 100 civarında ülkede projelere destek verdiklerini ifadeyle, “Asla ve kat’a hiçbir siyasi partiye para transferinde bulunmadık. Ne CHP’ye ne BDP’ye... Biz siyasi bir akıma bağlıyız. Sosyal demokrasiye bağlıyız. Onun altında düşünebilirsiniz. Ancak Alman Sosyal Demokrat Partinin bir kuruluşu değiliz ki bu çok önemli. Alman kurumları tarafından sürekli denetleniyoruz ki siyasi yapılar ile siyasi vakıflar arasında bir çakışma olmasın. Almanya’da muhafazakâr, çevreci vakıflar da var.”²⁰ şeklinde konuştu.

Başbakanın Alman vakıfları ile ilgili iddialarına bir “yalanlama” da Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği tarafından geldi: “Türkiye Cum-

huriyeti Başbakanı Erdoğan'ın iddialarının gerçeklerle herhangi bir ilgisi yoktur. Alman siyasi dernekleri ne altyapı projelerini destekler ne de kredi verir. Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği, Türkiye'de öncelikle sivil toplum örgütleri, insan hakları grupları, araştırma enstitüleri ve meslek odaları ile birlikte çalışmaktadır. AB tarafından finanse edilmiş yerel yönetimler ve enerji verimliliği ile ilgili bir proje çerçevesinde de yerel yönetimlerle birlikte bir proje yürütmektedir. Yerel yönetimlerle yaptığımız bu iş birliklerinde siyasi parti ayrımı yapmamaktayız. Ayrıca AKP'li yerel yönetimler ile de çalışmaktayız. Sayın Başbakan iddialarıyla, derneğimizin Türkiye'deki siyasi muhalefet ile temaslarını PKK'ya destek gibi gri bir alana çekmeyi hedefliyor. Alman siyasi derneklerine yöneltilen iddiaları, sivil Kürt muhalefeti suçlu gösterme çabasının bir parçası olarak değerlendiriyoruz."²¹

20 Eylül 2011'de Ankara'nın en işlek yaya caddelerinden Kumrular Sokağı'nda teröristler tarafından tesir kabiliyeti yüksek bir bomba patlatıldı. Ölümlere ve yaralanmalara sebebiyet veren olayın ardından Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün "İnsanlıktan nasibini alamamışların terörü!"²² ifadesi oldukça ilginçti. 30 yıldır terörün yaşandığı bir ülkede hâlâ teröristlerin "insanlıktan nasibi alanlarca" mı yapıldığı zannediliyordu? Ansiklopedik anlamıyla bile terörizm; "Bireylerin ya da azınlıkların şiddete dayanan ve kişilere, mallara ya da kurumlara yönelik siyasal eylemi; bu şiddet eylemlerinin tümü, bireysel ya da ortaklaşa terörizmin çeşitli biçimleri 'cinayet, rehin alma, patlayıcı yerleştirme, sabotaj, vb.' olabildiği gibi çeşitli ereklere; ülkenin bağımsızlığı, bir siyasal rejimin devrilmesi, devlet siyasetinin bazı yönlerine itiraz, vb. olabilir..."²³ şeklinde tanımlanmaktadır. Bu ve benzer tanımların devleti yönetenler tarafından hâlâ öğrenilememiş olması düşündürücüdür...

18 Ekim 2011 tarihinde PKK terör örgütü 5'i görevli, 3'ü sivil 8 kişiyi daha katletti. Bitlis ili Güroymak ilçesinde polisleri taşıyan zırhlı aracın geçişi sırasında, uzaktan kumandayla patlatılan tahrip gücü yüksek bomba ile 5 polis şehit olurken, 3 vatandaş da hayatını kaybetti. Üstelik gündüz vakti (15.45) civarında meydana gelen olay, hem de trafiğin yoğunlaştığı yerde gerçekleşti.²⁴ Daha 8 kişilik bu kaybın üzüntüsü hazmedilemeden, 19 Ekim sabahı Çukurca'dan 24 şehit haberi duyuldu.

Bu son katliamlarla birlikte "Terörden Sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı" Beşir Atalay, bu eylemlerle PKK'nın "demokratikleşme sürecini sabote ettiğine" dikkat çekmiş! Sanki demokratikleşme devam ederken terörle mücadeleyle gevşetmeye gerek var mı? Ya da terörle mücadele eden İngiltere, İspanya ve ABD, Türkiye'den daha mı az demokratlar?

Aynı bakanın ibretle düşünülecek bir sözü de "Terör saldırılarına karşı 'bin misli karşılık vereceğiz' şeklindeydi."²⁵ Yani 8 kişiyi şehit/katleden PKK terörist-

lerinden bunun karşılığında 8.000 kişi mi öldürülecekti? Ya da 19 Ekim sabahı gerçekleşen şehitler de hesaba katılırsa 34 bin PKK'lı terörist mi öldürülecekti?

Bir diğer olay da 19 Ekimde terör konusundaki Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün "teröre misli ile karşılık verileceğini" belirten anlaşılmaz sözleridir.²⁶ Yani iki günde verilen 34 şehidin karşılığı 68 PKK'lı mı öldürülecekti?

Çukurca olayından sonra Başbakan Erdoğan da terörle ilgili bazı ifadeler kullandı. Ancak her ne hikmetse söylenmesi gereken; "Bu PKK terörünün kökünü kazıyacağız!" sözü hiçbir devlet adamının ağzından çıkmadı!

Terörle mücadelede ise "Oslo Süreci" ve "İmralı Süreci" ile "teröristle yapılan müzakereler"de, devletin verdiği ancak, tutmadığı sözler terörü azdırmıştır.

Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyelik süreci konusunda Ekim 2011'de İngiliz *The Guardian* gazetesine bir makale yazan AB Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, PKK teörü ile ilgili olarak "Türk insanı, PKK terörü ile mücadelede, AB üyesi devletlerin Türkiye ile yeterince dayanışma içinde olmadıkları ve bu konuda destek vermedikleri için hayal kırıklığına uğramıştır." ifadesini kullandı.²⁷ Bu ifadede bir şikâyetten çok, Türkiye'nin terörle mücadelede dış siyaseti çözememiş olmasının bir aczi yatmaktadır.

Terörle mücadelede dış siyaseti çözememenin görüldüğü bir diğer acz ifadesi de Ekim 2011 sonunda TBMM Başkanı Cemil Çiçek'ten geldi. Türkiye'den Almanya'ya ilk işçi kafilesinin gidişinin 50.

yıl dönümü dolayısıyla TRT tarafından düzenlenen etkinlik sırasında TRT Almanya Treni'nde bulunan Çiçek, terör örgütlerinin Almanya'da rahat hareket etmesini eleştirerek, "Almanya'da Kandil'dekininki iki misli PKK'lı, DHKP-C'li var." dedi.²⁸

Ağustos 2011'de 10-11 gün içerisinde terörün hemen her gün birkaç yerde terör faaliyeti sürdürdüğü, bunu yaparken de âdeta Türkiye'yi cezalandırmak istediği ya da meydan okuduğu, bazı yerlerde "alan hâkimiyeti" olduğu pervasızlığı içerisindeydi.²⁹ Diyarbakır'da PKK terör örgütünün "şehir yapılanması olduğu iddia edilen KCK davasında", davanın seyri ile ilgili ilerleme kaydedilemeyince ilgili Cumhuriyet Savcısı Levent Kaya, "davanın başka ile nakli konusunda mütalaa hazırlamak için" süre istedi. Savcı Kaya, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 19. maddesinde yer alan "Yetkili hâkim veya mahkeme, hukuki veya fiilî sebeplerle görevini yerine getiremeyecek hâlde bulunursa; yüksek görevli mahkeme, davanın başka yerde bulunan aynı derecede bir mahkemeye nakline karar verir!" hükmünü gerekçe göstererek, KCK davanın başka bir ile nakli konusunda mütalaa hazırlamak üzere, için süre talebinde bulundu. Mahkeme heyeti de bu talebe uygun olarak istenen ek sürenin verilmesine karar verdi.³⁰

Burada devleti “acz” içerisinde gösteren bir durum söz konusudur: “Mahkeme görevini yerine getiremeyecek hâlde!” idi. Sanki Diyarbakır Türkiye sınırları içerisinde değilmiş gibi bir anlam çıkmaktadır ya da devlet, torakları içerisindeki mahkemede bile güvenli duruşmayı yapamayacak hâle getirilmiştir! Bu durumda İçişleri Bakanı, Adalet Bakanı, hatta hükûmetin asayişle ilgili bu çok ciddi duruma el atmak için ne kadar bekleyeceği merak konusudur.

Sonuç

Terörle mücadelede ise “Oslo Süreci” ve “İmralı Süreci” ile “teröristle yapılan müzakereler” de³¹, devletin verdiği ancak, tutmadığı sözler terörü azdırmıştır. Çünkü bu müzakereler sırasında “Su uyur, düşman uyumaz!” sözü, “Türkiye uyur, PKK uyumaz!” şekline dönüşmüştür...

2009’daki “Açılım” ile birlikte, PKK terörü ile mücadele alanında alınması gereken çarelerin önemli bir bölümü çok önceden tüketildi. Terörle taslak anlaşma boyutuna kadar uzanan “Oslo Süreci” ile de olabilecek en küçük yollar bile tıkanmıştır. Öyle ki, “çatışmaların çözümlenmesi” biliminde olduğu gibi, şimdi birbirini yenmeye çalışan devlet ile terör örgütü karşı karşıyadır. Bunun anlamı ise taraflardan biri “pes” etmezse, daha çok kanın döküleceği, masum insanların acı çekeceği, devletin ve milletin millî servetlerinin heba olacağıdır.

Buradan terörle mücadelede başarılı olunamacağı da anlaşılmalıdır. O hâlde öncelikle “Terörün kökü kazınacaktır!” diye kararlılıkla yola çıkılmalı ve bunu millete aşılmalıdır. Ardından terörle mücadelede önemine inanılan, millî reflekslerle daha fazla oynanmamalı ve oynanmasına izin verilmemelidir.

Terörle mücadelede kararlılık hasıl olduktan sonra, siyaseti ve stratejisi belirlenmelidir. Bunun ilk aşamalarından biri, Meclis-
teki siyasi partilerin çoğunluğu ile “asgari müştereklerde” bir araya gelerek, terörle mücadelenin “topyekün mücadele” olduğunu, hep birlikte millete çıkıp söylemek ve bu konuda farklı lisan konuşmaktan kaçınmaktır.

Bu bağlamda bu işi bildiğini sanan köşe yazarları, PKK lobisi ve sözde entelektüelleri bir yana bırakıp, bu meseleyi bir “millî mesele” gibi gören ve bundan

Terörle mücadelede kararlılık hasıl olduktan sonra, siyaseti ve stratejisi belirlenmelidir. Bunun ilk aşamalarından biri, Meclis-
teki siyasi partilerin çoğunluğu ile “asgari müştereklerde” bir araya gelerek, terörle mücadelenin “topyekün mücadele” olduğunu, hep birlikte millete çıkıp söylemek ve bu konuda farklı lisan konuşmaktan kaçınmaktır.

nemalanmayıp “meccanen” uğraşanlara dikkat verilmesi önemlidir.³² Siyaset belirlendikten sonra stratejisi de gelecektir. Strateji de MİT-TSK-Emniyet Genel Müdürlüğü-Jandarma koordinasyonu ile gerçekleştirilebilir. Tabii ki en tepede bu işin kararlılığına vakıf, terörle mücadelenin her safhasını bilen devlet adamları (siyasi irade) da olursa... ■

¹ Van’ın Saray ilçesinde PKK’lı teröristlerle yaşanan çatışmada şehit düşen, 2 çocuk babası Astsubay Başçavuş Erkan Duruka’nın cenazesi. bk. Turaç Top, “Seni Vatana Helal Etmiyorum”, *Hürriyet*, 29.06.2011.

² Baş, Basri “Ağlayıp Onlara Bayram Yaptırman”, *Akşam*, 10.04.2007, s. 14.

³ Bu silahların dökümü şöyleydi: 2 Kalaşnikof, 2 Biksi makineli tüfek ve 4 RPG-7 roketatar ile bu silahların mermileri, 30 RPG-7 roketatar sevk fişegi, 1 Doğa uçaksavar silahı ve mermileri, 39 el bombası. bk. Fikret Bila, “TSK Sorgulanıyor PKK Sorgulanmıyor”, *Milliyet*, 20.05.2011.

⁴ Ayrıntılar için bk. “Balyoz’da 5 Asker Daha Tutuklandı!”, 09.07.2011,

<http://www.cnnturk.com/2011/turkiye/07/08/balyozda.5.asker.daha.tutuklandi/622459.0/index.html>

⁵ “PKK’den Çatışmasızlık İçin İki Şart”, 20.06.2011, <http://www.cnnturk.com/2011/Turkiye/06/20/pkkdan.catismasizlik.icin.iki.sart/620662.0/index.html>

⁶ Namık Durukan, “Devletle Anlaştık”, *Milliyet*, 9.07.2011.

⁷ Yavuz, Celalettin “Terörle Mücadeleden Terörle Müzakereye Geçiş Görüntüsü ve Milli Duygularda Görülen Hassasiyet”, 10.07.2011, <http://www.turksam.org/tr/a2428.html>

⁸ Durukan, Namık “Devletle Anlaştık”, *Milliyet*, 9.07.2011.

⁹ Yavuz, Celalettin “Kılavuzu Terörist Olanın Burnu Terörden Kurtulur mu?”, 14.07.2011, <http://www.turksam.org/tr/a2430.html>

¹⁰ “Diyarbakır’dan Tartışılacak Karar...”, 14.07.2011, <http://www.cnnturk.com/2011/Turkiye/07/14/diyarbakirdan.tartisilacak.karar/622956.0/index.html>

¹¹ “Başbakan’dan Sert Açıklamalar”, 15.07.2011,

<http://www.trtserbian.net/haber/HaberDetay.aspx?HaberKodu=cc1a6216-053a-47dc-bee6-a308ecee0580>

¹² Cengiz Çandar, Güvercin İmralı-Şahin Kandil aldanması”, 20.07.2011,

<http://www.islahhaber.com/lookmk.php?No=4117>

¹³ “Emre Uslu bir gün önce kanlı çatışma olabilir diye yazdı”,

<http://www.haberhakki.com/genel/emre-uslu-bir-gun-once-kanli-catisma-olabilir-diye-yazdi.html>, (Erişim: 26.07.2011).

¹⁴ “Yarın 10 Katı Olabilir!”, *Milliyet*, 21.07.2011.

¹⁵ “Merkezi Yönetimden Kopuş Ölçüleri”, Fikret Bila, *Milliyet*, 26.07.2011.

¹⁶ Burada aslında “Devlet” yerine, “Hükûmet” demek daha uygun olacaktır. Zira devletin 1990’lı yıllarda terörle mücadelede belirgin bir siyaseti ve hatta stratejisi vardı. bk. Fadime Özkan, “PKK Şiddeti Artırarak Devleti Hataya Zorluyor”, 25.07.2011, <http://www.stargazete.com/yazar/fadime-ozkan/pkk-siddeti-artirarak-devleti-hataya-zorluyor-haber-369322.htm>

¹⁷ “Karayılan Yakalandı, PEJAK Parçalandı”, 14.08.2011, <http://www.gazetecileronline.com/news-details/3124-/GazetecilerOnline/karayilan-yakalandi-pejak-parcalandi>

¹⁸ “İran Karayılan’ı yakalamış sonra bırakmış”, 11.10.2011, <http://gundem.milliyet.com.tr/iran-karayilan-in-yakalamis-sonra-birakmis/gundem/gundemdetay/11.10.2011/1449361/default.htm>

¹⁹ Aydın Hasan, “Krediler için Hazine onay verdi”, *Milliyet*, 4.10.2011.

²⁰ “Erdoğan Alman vakfı temsilcisini gerdi”, 05.10.2011, <http://www.milliyet.com.tr/Siyaset/Son-Dakika.aspx?aType=SonDakika&ArticleID=1446961&Date=05.10.2011&Kategori=siyaset&b=Erdoğan%20Alman%20vakfi%20temsilcisini%20gerdi>

²¹ “Erdoğan’ın açıklamaları gerçek dışı”, *Milliyet*, 5.10.2011.

²² “İnsanlıktan Nasibini Alamamışların Terörü”, *Milliyet*, 21.09.2011.

²³ Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, “Terörizm”, 22. Cilt, İstanbul, Milliyet gazetesi Yayınları, 1986.

²⁴ “Bitlis’te patlama: 5 polis şehit”, 18.10.2011, <http://www.cnnturk.com/2011/turkiye/10/18/bitliste.patlama.5.polis.sehit/633606.0/index.html>

²⁵ “Bin misli karşılık vereceğiz”, 18.10.2011,

<http://www.cnnturk.com/2011/turkiye/10/16/bin.misli.karsilik.verecegiz/633369.0/index.html>

²⁶ 19.10.2011 günü, NTV 13.00 Haberlerinde 13.25 civarındaki görüntüden.

²⁷ “AB, katılım sürecini bloke etmekten vazgeçmeli”, *Milliyet*, 30.10.2011.

²⁸ “Almanya’da Kandil’in iki misli PKK’lı var”, *Milliyet*, 28.10.2011.

²⁹ 1-11 Ağustos 2011 tarihleri arasındaki PKK terör faaliyetlerinden dikkati çekenlerin ayrıntıları için bk. Celalettin Yavuz, “Yol Kesen, Kaymakam Basan PKK Terörüyle Mücadelede Anlaşılmaz Zafiyet”, 11.08.2011, <http://www.turksam.org/tr/a2448.html>

³⁰ “KCK Davası Yer Değiştiriyor”, 10.08.2011, <http://www.bugun.com.tr/haber-detay/165625-kck-savcisindan-beklenmedik-talep-haberi.aspx>

³¹ Terörle mücadelenin yanlışlığı hakkında TÜRKSAM’da çok sayıda yazı yayımlandı. Bunlardan biri için bk. Yavuz, Celalettin “Kılavuzu Terörist Olanın Burnu Terörden Kurtulur mu?”, TÜRKSAM web sayfası, 14.07.2011.

³² Terörle mücadelenin aynı anda yapılması gereken esaslar satır başları ile şöyledir:

1. Terörün yeşermesine imkân veren ortamı eğitim, ekonomik, sağlık, sosyolojik ve psikososyal desteklerle normale çevirmek (yani bataklığı kurutacak önlemler almak. Buna terör elebaşısının mutlaka etkisizleştirilmesi de dâhildir.)

2. Teröriste hiçbir bölge ve insanı teslim etmeyerek kurtarılmış bölge, şehir, köy vs. bırakmamak, teröristin finans kaynaklarını kesmek.

3. Teröriste iç ve dış siyasi desteği kesmek.

4. Terörle mücadelede gerektiğinde yasal önlemler almak (Yani İngiltere, Japonya ve ABD gibi demokratik ülkelerin de aldığı ilave yasal önlemler).

5. Teröriste moral veren medya desteğini önlemek. (Oysa son yıllarda giderek büyüyen bir PKK lobisi oluştu). Bu bağlamda terör elebaşısının mesajlarını kamuoyu ile paylaşmasını önlemek.

6. Terörle mücadelede etkili bir iç ve dış istihbarat temini sağlamak.

7. Terörle mücadele eden tüm birimlerin (hükûmet, muhalefet partileri, devletin silahlı kuvvetler-jandarma-emniyet-içişleri-MİT vb birimleri) birbiriyle uyum içerisinde çalışacak bir ortam sağlamak. bk. Celalettin Yavuz, “PKK Terörüyle Mücadelede Nihayet Kararlılık Dönemi Başladı mı?”, 19.08.2011, <http://www.turksam.org/tr/a2453.html>

KENDİ KAVRAMLARIMIZLA DÜNYAYI YENİDEN KURMAK

ARSLAN KÜÇÜKYILDIZ*

Türkiye’de birtakım kavram ve kelimeler, yerli yersiz, yanlış kullanılmış, yıpratılmış, bazıları da iğdiş edilmiştir. Terör kelimesi de bunlardan biridir. Türkçeye Latince kökenli Fransızca “terreur” kelimesinden geçen “terör”ün anlamı “Korkudan titreme ve titremeye sebep olmak”tır. Petit Robert sözlüğünde “Bir toplumda bir gurubun halkın direnişini kırmak için yarattığı ortak korku”, Oxford İngilizce sözlükte; ‘Genellikle siyasal nedenlerle, halkın gözünü korkutmak ve halkı yıldırma için dehşet ögesi kullanmak’, Ana Britannica’da “**Siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka ya da bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma**” olarak tanımlanır. Tek başına ele alındığında, her türlü şiddet hareketini terör olarak tanımlamak mümkündür.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde; ‘Yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkmak, korkutma, tedhiş’ olarak tanımlanır. Tedhiş ise; dehşete düşürme, sürekli ve sistemli şiddet hareketleri, cinayet vb. faaliyetlerle korku uyandırma, yıldırma, terör, demektir. Terörün ıstılah tanımının; bu sözlük tanım-

Buraya kadar olan tanımlara bakarak bizde “terör” kelimesinin çok farklı alanlarda kullanıldığını ve dolayısıyla algısının da bulanık olduğunu söylemek mümkündür.

* Yapımcı-Yönetmen.

larında geçtiği gibi korku, şiddet, sindirme, dehşet yoluyla bir siyasi amacı gerçekleştirmeye yönelik silahlı propaganda yöntemi olduğu noktasında dünyada toplumlarda genel bir kabul vardır. Diğer bir tanımlamada terörizm **“İnsanlara korku ve dehşet salarak siyasi amaçları gerçekleştirme yöntemi”** olarak geçer. Terörizmden kastedilen ise, siyasi unsurları içeren, yani bir ideoloji bulunan ve mevcut sistemi şiddet yolu ile tahribe yönelmiş durumlardır. Bu bağlamda terörizm; **“Bir ideoloji etrafında örgütlenen birden fazla kişinin, şiddet eylemleri temelinde mevcut siyasi iktidarı ve rejimi hedef alan faaliyetleridir.”**

Amaçlarına ekonomik, siyasi, sosyal sonuçları olabilecek eylemlerle ulaşmak için çeşitli güçler terör yaratabilecek bir grubu destekleyebilir.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ise terörü şöyle tanımlamaktadır: **“Terör, baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa’da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ilkesi ve milliyetiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyeti’nin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini, zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığını bozmak amacıyla örgüte mensup kişi ve kişiler tarafından girilecek her türlü eylemlerdir.”**

Bu tanımlarda ortak olarak, toplumlarda şiddetli korku salma, yıldırma havası estirmeye vurgu yapılmaktadır. Bunun aracı olarak da şunlar kullanılmaktadır; adam kaçırmak, insanlara işkence yapmak, öldürmek ve pazar yerlerine, okullara, sinemalara, tren, metro, otobüs, uçak, gemi gibi toplu taşıma araçlarına ve onların istasyonlarına ve limanlarına vb. yerlere bomba yerleştirmek, ateşli silahlar ile tarama yapmak ya da kimyasal silahlar ile toplu katliamlar yapmak.

Buraya kadar olan tanımlara bakarak bizde “terör” kelimesinin çok farklı alanlarda kullanıldığını ve dolayısıyla algısının da bulanık olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye’de her türlü korku ve dehşet yöntemi uygulamasına terör denilmektedir. Meselâ, Ermeni Komitelerinin soykırım amaçlı katliamları, TKPML veya PKK / KCK eylemleri, cinnet geçiren kişilerin aile fertlerine yaptıkları, gıdalarımızda yapılan usulsüzlükler, trafikteki cahil/sorunlu kişilerin yaptıkları vb. terör olarak yansıtılmaktadır. Burada terör kelimesinin, tıpkı “performans” kelimesi gibi her alanda kullanılması ve evlerimize, yatak odalarına kadar girmesi söz konusudur. Çözümün asla ortaya konulamaması için kavram olabildiğince bütün meseleleri kapsar hâle getirilmiştir. Kavram, kelime böyle

bulanık olunca bu konu üzerinde yazılan, çizilen, konuşulanlar da bulanıklaşmaktadır. Toplum bu yüzden terörle ilgili meseleleri kavrayamamıştır.

Aslında burada bilinçli bir gizleme, karartma söz konusudur. Bir meseleyi teşhis ve tedavi edebilmek için önce o meselenin ne olduğunu, nasıl olduğunu, nasıl geliştiğini bilmek gerekir. Bu tür karartmaların önünü almak için tek bir yol var: Meseleleri olabildiğince derinlemesine araştırıp incelemenin yanında bunları kendi kavramlarımızla ve kelimelerimizle düşünmek, konuşmak, yazmak... Bunun için hiçbir zaman vakit geç değildir. Konumuza dönersek;

Korkutma ve yıldırma amaçlı dehşet uyandırıcı eylemler, genellikle bir grubun eylemleridir ve himayesiz yürütülemeyecek eylemlerdir. Himaye, içten ve dıştan gelebilir. Devletler ve istihbarat kuruluşları kendi amaçları doğrultusunda eylem yapabilecek belli grupları destekleyebilir. Ülke dışından destek bulan içteki grupların kendi özel amaçları da bulunabilir ve bir menfaat örtüşmesi de söz konusu olabilir. Amaçlarına ekonomik, siyasi, sosyal sonuçları olabilecek eylemlerle ulaşmak için çeşitli güçler terör yaratabilecek bir grubu destekleyebilir. Birden fazla grubu da aynı anda terör yapmak için destekleyebilirler. Bunlar terörü bir yöntem olarak belirlemiş ülkeler için tabii durumlardır.

Terörü uluslararası bir politika olarak ilk defa Yahudiler kullanmıştır. Dünya tarihine bakıldığında Yahudilerin devletleri terörle diz çöktürme ve iktidarların gizli sahibi olma marifetleri çokça görülür. Örtülü ihtilâllerinde terörü kullanmışlardır. Yahudiler, İsrail'in kuruluşu sırasında yöntemi yeniden uygulamış ve dünyada yaygınlaşmasına yol açmışlardır.

İçte ve dıştaki odakların menfaatlerinin örtüşmesiyle yürütülen terör, siyasi amaçlarla, iktidara sahip olmak, devletin bir kısmını veya tamamını elde etmek amacıyla kullanılabilir. Bu sürecin dört tarafı vardır. Birincisi, teröre muhatap olan Devletin güçleridir. Devletler hakikaten millî ise terör ve terörist anında gerekli cevabı bulur. Devletin güçleri tarafından terör yapanlar bulunur, yardımcıları, destekleyenler aydınlatılır ve kelimenin tam manasıyla yok edilirler. Örnekleri çoktur. İkincisi, devletin devamı için çabalayanları temsil eden siyasi güçlerdir ki bunların bir kısmı durumdan haberdardır, nihaî maksadı kavramıştır ve ona göre çalışırlar, bir kısmı da durumdan haberdar olmadıkları için nasıl bir siyaset takip edeceğini bilmeden akıntıya kürek çekerler. Terörden nemalanan siyasi güçler de vardır ve bunlar, terörü gizli açık destekleyen bir siyaset takip ederler. Üçüncüsü, terörün hedefindeki devletin sadık insanları ve sivil toplum

Terörü uluslararası bir politika olarak ilk defa Yahudiler kullanmıştır. Dünya tarihine bakıldığında Yahudilerin devletleri terörle diz çöktürme ve iktidarların gizli sahibi olma marifetleri çokça görülür.

kuruluşlarıdır. Bunlar iyi örgütlenmiş ise, devletlerini, terörün sonuçlarından kurtarabilir, kurumların aynı telden çalmasını sağlayabilirler. Devletin yeterince kucaklayamadığı, bilinçsiz vatandaşlar da terörün ekmeğine yağ sürmeye yatkındırlar. Bu vatandaşlar şuurlu sivil toplum kuruluşlarıncı korunmuş olurlar. Terörün dördüncü tarafı da terör örgütleri ve teröristtir. Terör örgütleri, çok çeşitli sebeplerle toplum dışı kalmış insanları bulur ve eline silah verir, eylem yaptırır. Toplumdan kopuk yaşayan insanların beynine girer ve yapılan eylemleri meşru gösterir. Terörist, yaptığı eylemin gerçek hedefini, örgütün hangi istihbarat örgütlerince kullanıldığını bilmez. Terör örgütlerinin genellikle uluslar arası maşa olarak kullanıldığının farkında değildir. Bir kere teröre bulaşmış bir kişinin veya örgütün geri dönüşü de çok zordur. Olağanüstü çabalar gerektirir. Devletler çok özel eğitilmiş uzmanlar yetiştirip terörü takip ve önleme, örgütleri parçalayıp çöktürme ve teröristi topluma kazandırma yolunda çalışırlar ama devletler ve istihbarat kuruluşları var oldukça, menfaatler söz konusu oldukça terör kullanılacağı için bir türlü terör örgütleri ve terörist yok olmaz. Maşalık yapmaya yatkın insanlar her zaman bulunur.

Türkiye iştah kabartan bir bölgede kurulduğu için düşman kazanma kabiliyeti fazla bir ülkedir.

Türkiye iştah kabartan bir bölgede kurulduğu için düşman kazanma kabiliyeti fazla bir ülkedir. Bu ülkeler de maalesef Türkiye'deki terörü ve terör örgütlerini canlı tutmaktadır. Türkiye'de terörün varlığı, tıpkı deprem fay hattının bulunduğu yerlerdeki insanların depremle karşılaşmaları gibi tabii bir durumdur. Örgütlerin tamamen yok edilmesi belki kısa vadede mümkün değildir ama devletin gücünü yerinde kullanması hâlinde eylemlerin önlenmesi mümkündür. Türkiye Cumhuriyeti Devleti elindeki imkânları doğru kullanamadığı için, örgütlerini iyi

yönlendiremediği için bunu yapamıyor. Devlet kurumlarını ve insanların milletinin mutluluğu ve refahı için, güvenliği için, çeşitli sebeplerle, değerlendiremiyor. Bir hedefe kilitlenememe ve dağınıklık var. Bugüne kadar farklı kurumlarının gücünü terörün yok edilmesi için kullanamamış, insanını eğitip bilinçlendirememiştir. Devlet, hükümetler, siyasi partiler, istihbarat kurumları, sivil toplum kuruluşları farklı tellerden çaldıkları için terör belâsı büyümüştür. Bir ülke düşünün, en az kırk yıldır terörle uğraşılıyor ama bu meseleyi daha nasıl çözeceğini belirlemiş değil. Devletini ve milletini seven insanların örgütlenememesi ise terörü daha da azgınlaştırmıştır.

Terörün bu topraklardan kovulması için önce devletin bu dağınıklığını çözecek, milletinin mutluluğu ve refahı için bütün imkânlarını seferber edecek bir siyasi irade gerekir. Terörün siyaseten kullanılması ancak böyle bir iradenin iktidarda bulunmasıyla engellenebilir. Bütün milletler böyle iradelerin peşinde ol-

malıdır. Günümüzde tam tersine bir duru söz konusudur. Dünyayı idare eden güçler, devletler terörü kullanmakta, terörden muzdarip ülkeler de devlet güçlerindeki dağınıklık, insanlarını yeterince her bakımdan kucaklayamama ve milletlerini sahipsiz bırakmaları yüzünden büyük acılar yaşamaktadır. Ancak terör, doğurduğu sonuçlar itibarıyla sadece terörün yaşandığı ülkelerde yıkımlar, yangınlar doğurmaz. Sonuç olarak bütün dünyayı yıkacak, yakacak bir noktaya insanlık sürüklenmektedir.

Hikâyeyi bilirsiniz; Adam oğluna sen adam olmazsın dermiş. O da hırs yapmış ve Vali olmuş. Babasını da ayağına çağırılmış. Babası gelince ona "Bana adam olmazsın demiştin, bak Vali oldum!" demiş. Babası "Ben sana Vali olamazsın demedim, adam olamazsın dedim!" demiş. Bu hikâyeye ile terörün ve siyasetin ilişkisi şudur: Terörle hedeflenen nihai hedef her ne ise ona eninde sonunda ulaşılabilir, ulaşılabilir değildir, ancak bu hedefe ulaşıldıktan sonra ayakta kalınması, ayakta kalınsa bile insanlığa faydalı bir konuma gelmesi de mümkün değildir.

Türkiye gibi kilit konumdaki ülkeler terörü önleme için bütün kurumlarıyla çalışmalı, insanlığa örnek bir düzen kurmalıdır. İnsanlık buna çok muhtaç durumdadır. ■

KÜRESEL VE BÖLGESEL SORUNLAR BAĞLAMINDA TÜRKİYE'DE TERÖR VE TERÖRİZM

PROF. DR. E. SEMİH YALÇIN*

Terör

Terör kelimesinin kökü, Fransızca “terreur” olup Türkçedeki karşılığı “yıldırma, korkutma, tedhiş, gerilim yaratma, korku salma” manalarına gelmektedir.¹ Terör; bir toplumda, bir grubun, halkın direnişini kırmak için ortaya çıkardığı korku olarak da ifade edilmektedir.

Terör; ucuz, sınırlı insan kaynağı gerektiren, ani vuruş özelliği ile son derece etkili, bir hedefe yönelik, büyük organizasyonlar gerektirmeyen bir savaş yöntemidir. Terörün kaynağında yok edilmesi oldukça zor olup, doğasındaki gizlilik açısından bir devlet ya da kurumla ilişkisinin kurulması da çok zordur.² Terör saldırılarının nerede, ne zaman, ne şekilde ve nasıl meydana geleceği ve kimi ya da neyi hedef alacağı belli değildir. Bu anlamda terörü uygulayanların stratejik üstünlüğünden söz edilebilir.³

Bu açıdan uluslararası hukuk temelindeki boşluklardan istifade edilebilen terör, günümüz ve yakın geleceğin yeni savaş yöntemi olarak ortaya çıkmaktadır.⁴ Zira terör ve buna bağlantılı olarak

Terör; ucuz, sınırlı insan kaynağı gerektiren, ani vuruş özelliği ile son derece etkili, bir hedefe yönelik, büyük organizasyonlar gerektirmeyen bir savaş yöntemidir.

* TBMM Gaziantep Milletvekili.

“terörizm” tehdidi altında yaşayan toplumlar geleneksel sıcak savaflara oranla çok daha az kayıplara uğrarlar; ancak terörizmin yol açtığı kayıplar siyasal, sosyal ve psikolojik açıdan çok daha önemli, kalıcı ve yıkıcıdır.⁵

“Terör” sadece bir güvenlik sorunu olarak değerlendirilemez; çünkü ekonomik, psikososyal, politik ve özellikle kültürel boyutlara sahiptir. Toplumsal istikrarsızlık, sosyal disiplinsizlik, ekonomik kriz, siyasi bunalım terörün ana kaynağıdır.⁶ Bütün bu öğeleri içeren özgün politikalar, stratejiler, taktikler üretilmemesi durumunda terör hemen her alanda zemin bularak çeşitlenmeye başlar.

Terör örgütlerinin en büyük hedeflerinden biri, toplumun kültür yapısını etkilemek özellikle toplumu bir arada tutan değerleri, bozup değiştirerek terörizmin yaşayabileceği bir ortamı yaratabilmektir. Çünkü uygun kültür tabanı bulunmayan terör örgütlerinin toplumda yaşaması mümkün değildir.⁷

“Terörizm” Kavramı ve Terörizmi Tanımlayabilme Meselesi

Terör örgütlerinin en büyük hedeflerinden biri, toplumun kültür yapısını etkilemek özellikle toplumu bir arada tutan değerleri, bozup değiştirerek terörizmin yaşayabileceği bir ortamı yaratabilmektir.

“Terörizm” bugünün dünyasında karşılaşılan bir olgu değildir. Günümüze kadar farklı kavramlarla ifade edilmiş olmakla beraber, bu kavram içerisinde mütalaa edilebilecek olayların ve gelişmelerin varlığı, insanların toplu olarak yaşamaya başladıkları döneme kadar götürülebilir. Ancak, bilimsel ve teknolojik gelişmeye bağlı olarak, terörizm kavramı da değişime uğramış ve bugünkü görünümüne ve karmaşıklığına kavuşmuştur.

“Terörizm” ile ilgili bir yazıya başlarken önce tanım üzerinde durmak, terörizmin tanımını yapmaya çalışmak, usulen yapılması gereken bir işmiş gibi görülebilir. Oysa “terörizmin” tanımı belki de bu konuda karşılaşılan problemlerin en önemlisidir. Zira aşağıda da açıklayacağımız üzere terörizmin bütün dünya devletleri tarafından ya da en azından etkili olduğu kabul edilebilecek çoğunluğu tarafından onaylanmış ortak bir tanımı yoktur.

“Terörizm” kavramı, terör eylemlerinin siyasi bir amaçla örgütlü sistemli ve sürekli bir şekilde kullanılmasını benimseyen bir strateji olarak “terör” kavramından ayrılmaktadır. Örnek vermek gerekirse herhangi bir linç olayında ya da trafik kazasında terör bulunmakla beraber terörizm yoktur. Terörizmden söz edebilmek için aynı siyasi amaca yönelmiş bir dizi terör olayının varlığı gereklidir.⁸ Buradan hareketle terörizm “Savaş ve diplomasi ile kazanılamayan sonuçları elde etmek, korkutmak ve itaat ettirmek için bir teoriye, felsefeye ve ideolojiye dayanılarak siyasi maksatlarla iradi olarak terör ve şiddetin sistemli ve hesaplı bir şekilde kullanılması-

dır.” şeklinde tanımlanabilir. Sulhi Dönmezer ise “...şiddetin, sosyal, millî irki, dinî, fesat çıkarıcı ve diğer maksatlarla ve sosyal sınıflar arasında çatışma ve savaşı tahrik etmek üzere planlı ve hukuk dışı⁹ olarak kullanılması” şeklinde bir tanım yapmaktadır.¹⁰

Terörizm bir siyasi otoritenin varlık biçimini, temel politikalarını ya da bazı politikalarını değiştirme, dönüştürme ya da pekiştirmek amacıyla siviller tarafından sivil ya da sivil olmayan kişileri ya da kuruluşları hedef alabilen, tekrarlanan şiddet eylemleri olarak da tanımlanabilir. Bu durumda terörizmin siyasi bir eylem olduğu veya bu yola başvuranların kendi karar alıcılarını ya da düşman sayılan devletin karar alıcılarını hedef aldığı eylem biçimi olduğu vurgulanabilir. Diğer bir ifade ile terörizm siyasi otoriteleri belirli politiklardan sapmaya ya da politikalarını pekiştirmeye sevk etmeyi amaçlayan eylemler bütünüdür. Terörizme başvuranlar, buldukları konumlardan, güç dengeleri içerisindeki yerlerinden ya da siyasal otoritenin aldığı kararlardan memnun olmayan kesimlerdir ve genel olarak benzer talepleri bulunan grup ya da diğer siyasal otoriteler ile iş birliği içerisinde olduklarıdır. Burada bir tür ortak hedef içinde birleşme yaratılması söz konusu olduğundan, genel olarak terörizm ile devletlerin bağı bulunur. Dolayısıyla terörizm içinde mutlaka devlet unsurunu da barındırır.

Terörizmin tanımında ortaya çıkan belirsizlikler terörizmle mücadele konusunda sonuçları bakımından önem arz etmektedir. Terör korkutma yıldırma amaçlı şiddet araçlarının kullanılması durumu olarak tanımlansa bile sorun sadece terörün tanımlanmasında değil, terörizmin ve teröristin tanımlanmasında da ortaya çıkmaktadır.¹¹

Esasen, terörün şiddet içeren boyutunun, terörü kullanan için “haklı”, teröre muhatap olan için “haksız” sayılmasının, terörün farklı şekillerde tanımlanmasının gerisindeki en önemli unsurlardan biri olduğunu söylemek gerekir. Çünkü “haklılık” bir değer yargısıdır; genel ve geçerli değildir, görelidir, konjonktürelidir ve bütün bu özellikleri nedeniyle de ideolojiktir. Dolayısıyla, terörizm konusunda farklı tanımların ortaya çıkması doğaldır. Bu bakış açısının bir doğal sonucu da, terörizme, sadece örgütsel bir yapı ve veya ideolojik sınırlar içinde veya örgütün görünen yapısından yaklaşılmamasının doğru olmayacağı; terörizmin, çok boyutlu olduğudur.¹²

Terörizmin muhtemel amaçlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

Birincisi, halkı veya hedef bir topluluğu korkutmak, dehşete düşürmektir.

“Terörizm” kavramı, terör eylemlerinin siyasi bir amaçla örgütlü sistemli ve sürekli bir şekilde kullanılmasını benimseyen bir strateji olarak “terör” kavramından ayrılmaktadır.

İkincisi, yerleşik otoriteyi tahrip etme; yerleşik otoritenin, terörist ile masum kitle arasında ayırım yapmadan baskı yöntemlerine başvurmasını sağlamaktır.

Üçüncüsü, otoriteye ve düzene karşı olan güçleri harekete geçirmek; yerleşik otoritenin güçlerini ve kurumlarını etkisizleştirmek ve işlemez kılmaktır.

Dördüncüsü, kamuoyunu, kendi lehine veya düzene ve otoriteye karşı etkilemek ve yönlendirmektir.

Beşincisi de, siyasal güç odaklarını ele geçirmek ve var olan yönetimi devirmektir.

Terör korkutma yıldırma amaçlı şiddet araçlarının kullanılması durumu olarak tanımlansa bile sorun sadece terörün tanımlanmasında değil, terörizmin ve teröristin tanımlanmasında da ortaya çıkmaktadır.

Özetle belirtmek gerekirse, terörizmin; uygar bir toplumu ve bir ülkeyi ayakta tutan ne varsa, bunları aşındırmayı, tahrip etmeyi ve ortadan kaldırmayı ve bu suretle ortaya çıkacak zafiyetten yararlanarak amaçlarını gerçekleştirmeyi hedeflediği söylenebilir.

Terörün amacı; reklamını, propagandasını yapmaktır.¹³ Bu sebeple terörün varmak istediği sonuç genellikle psikolojik ağırlıklıdır. Yani terörize etmek denilen olay, insanları korkutmak, sindirmek, evlerine kapatmak, "Çözüm olsun da bu mesele kapansın." zihniyetini insanlarda yerleştirebilmektir. Kitle iletişim araçlarının sağladığı imkânlardan da yararlanan terörizm, yarattığı korku ve dehşet ile bir bakıma topluma "Benden yana mısın, değil misin?", "Benden değilsen düşmanımsın.", "Düşmanımsan hedefimsin.", "Senin yaşama hakkın yoktur." şeklinde belirtilebilecek "taraf olma" çağrısında bulunmaktadır. Terörizm bu dramatik çağrılar ile insanlara tarafsız olma hakkını yasaklamakta, on-

ların zihinsel ve duygusal masumiyetini yok etmekte, şiddet ortamına çekmekte ve toplumun şiddet yoluyla siyasallaşmasına, kutuplaşmasına yol açmaktadır. Toplumdaki kutuplaşmalar da zihinsel yönden bölünmüş "çatışan tarafları" ortaya çıkarmaktadır. Çatışan tarafların ise toplumun birlik ve bütünlüğünü bozacağı, dolayısıyla terörün amacına hizmet edeceği açıktır.¹⁴

Terörün Ortaya Çıkış Sebepleri ve İkiyüzlülüğü

Sosyologlar, kişilerin teröre kaymasına sebep olarak çağı yorumlayamama, ekonomik, sosyal, kültürel ve politik gelişmelerden kuşkuya kapılarak çeşitli kurultuş reçeteleri aramaya bağlanmaktadır. Toplumların kamplara bölünmesi, istikrarın bozulması, geleneksel yapıda silah ve şiddet ögesinin ortaya çıkması, terörizmin sebepleri olarak gösterilmektedir.

Türkiye’de yapılan bir araştırmaya göre, eylemciler arasında politik farklılık olmasına rağmen, yaş, eğitim ve gelir düzeyleri açısından hep aynı noktada birleştikleri görülmektedir. Köylerden şehirlere gelenler, üniversite öğrencileri ve 16–25 yaş arası kişiler eylemcilerde ilk sıraları oluşturmaktadır.

Eflatun, suçu, ruhun bir tür hastalığı olarak kabul ederken, bazı araştırmacılar suç işleyen kişilerin beden yapıları ile hareketleri arasında bir uyum olduğunu gözlemişlerdir. Ernest Hooton ise suç işleyen ile işlemeyen insan arasında fizik farklılığı olduğunu ileri sürer. Uzmanlar, cahillerin daha çok şiddet yanlısı olduğunu, modern toplumlarda ise terör ögesinin daha zayıfladığını belirtmektedir. Emegün değerinin ucuzlaması, dengesizliklerin yüksek boyutlara ulaşması (sosyal dengesizlikten ötürü), geçim sıkıntısı, bazı ailevi sebepler, din ve etnik özellikler teröre kaynak teşkil edebilmektedir.

Yoksulluk ve yoksulluğun ötesinde açlığın, terörizmin başlıca çıkış sebeplerinden birisi olduğu ya da terörizmi özendirdiği, haklılık kazandırdığı temelindeki tezlerin de yine özel koşullar olmaksızın bir genellemeye dönüştürülmesi imkân dâhilinde görülemez. Eğer yoksulluk; terörizmi doğuran, besleyen, körükleyen temel bir etken ise o takdirde, terörist hareketlerin en çok görüldüğü coğrafyanın Orta Doğu yerine, Afrika kıtası ya da Hindistan, Bangladeş gibi Asya ülkelerinde olması gerekirdi.¹⁵

Terörün ortaya çıkış sebeplerindeki bu belirsizlik aynı zamanda “terör” ve “terörist” kavramları için de geçerlidir. Örneğin “Kurtuluş Mücadelesi”, silahlı çatışma hukukunda yeri olan, bir stratejik durumu, bunun hukuki niteliğini açıklayan bir kavramdır.¹⁶ Bu açıdan “terör” “terörizm” ve bunları uygulayan “terörist” birileri için “kötü”yü temsil ederken, diğerleri için “iyi”yi temsil edebilmektedir. Bunun dışında, “kötü”nün algılanışında da ciddi farklar ortaya çıkmaktadır. Terör eylemine başvuranın tanımı, başvurduğu yer ve zaman dilimine göre farklı isimler alabilmektedir. Çoğu zaman aynı zaman dilimi içinde bile farklı bölgelerde benzer terör eylemi gerçekleştirenler, farklı kavramlarla tanımlanabilmektedir. Örneğin, Ocak 2007’de Atina’daki ABD Büyükelçiliğine yapılan roket saldırısını düzenleyenler “anarşist”, Bağdat’takine düzenleyenler “direnişçi”, Afganistan’dakine düzenleyenler de “terörist” olarak sınıflandırılabilen, Ruanda’daki terör eylemleri ise, “soykırım” olarak adlandırılabilir.¹⁷ Bunun yanında bazı Güney Amerika ülkelerindeki teröristlere de “gerilla” denebilmektedir.

Terörizmin; uygar bir toplumu ve bir ülkeyi ayakta tutan ne varsa, bunları aşındırmayı, tahrip etmeyi ve ortadan kaldırmayı ve bu suretle ortaya çıkacak zafiyetten yararlanarak amaçlarını gerçekleştirmeyi hedeflediği söylenebilir.

Diğer bir ifade ile günümüz Irak'ında kim "terörist" kim "direnişçi"dir? Hangi hareket "kurtuluş mücadelesi", hangi hareket "ayaklanma", hangi durum bir "iç savaş" sayılabilir? "Terörist" ve "özgürlük savaşçısı" veya "gerilla" şeklinde ayrımlar yapılabilir mi? Bu konularda, siyasi, askerî ve hukuki kavramların ve söylemlerin birbirine karışması, içinde bulunulan iletişim kargaşasının temel nedenleri arasında yer almaktadır.¹⁸

Bu türden bir farklılaştırma, eylemin hedefi ve etkisi bakımından bir farklılık yaratmasa da terörizmle mücadele bakımından önemli farklılıklara karşılık gelmektedir. Kimi ülkelerin terörist saydığı ve fiilen de mücadele ettiği gruplar, bazı ülkeler tarafından "terörist" veya "terör örgütü" olarak tanımlanmamakta, terörizmle mücadele kapsamının dışında tutularak kovuşturmaya uğramamakta, hatta kimi zaman örtülü bir desteğe bile kavuşmaktadır.¹⁹

Çok güçlü devletler herhangi bir hukuki düzenlemeye de ihtiyaç duymadan uluslararası antiterör operasyonlarına girişebilmektedirler.

Terör tehdidine muhatap olan devlet, uluslararası arenada yeterince güçlü olduğu takdirde, bu devlete yönelik tehdit küresel terör olarak algılanmakta ve ulusal ve uluslararası hukuki düzenlemelere dayanılarak; dost-düşman devlet ayrımı yapma ve bu ayrıma dayanılarak millî sınırları dışında da terörizmle savaşabilme hakkı olduğunu farz ve kabul edilmektedir. Hatta çok güçlü devletler herhangi bir hukuki düzenlemeye de ihtiyaç duymadan uluslararası antiterör operasyonlarına girişebilmektedirler.

Uluslararası arenada yeterince güçlü olmayan bir devlet teröre muhatap olduğunda yukarıda belirtilen algılama ve uygulamalar tamamen değişmektedir. Terör algılaması mahallî algılamaya dönüşmekte, ulusal veya uluslararası hukuk kuralları ne derse desin veya ilgili devlet teröre karşı hangi hukuki düzenlemeleri yaparsa yapsın hukuk dışı kalmakla suçlanabilmektedir. Yeterince güçlü olmayan devlete karşı çok rahat bir şekilde "teröristle anlaşma, uzlaşma yolu arama, taviz verme, etnik kimliği tanıma, devlet sistemini değiştirme" gibi öneriler gündeme getirilebilmektedir. Hatta daha da ileri gidilerek, ilgili devletin askerî çözümlere başvurma ve iç güvenlik harekâtı uygulama gibi yöntemleri ise "insan haklarını ihlal" suçlamasıyla karşılaşmaktadır. Özetle, ulusal terörle mücadele o devletin uluslararası arenadaki gücü ile doğru orantılıdır.²⁰

Türkiye'de Terör

Türkiye, otuz yıldır terörizm belasıyla boğuşmakta, ülke ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik ve siyasi açıdan yıpranmaktadır. Terörizm konusunda binlerce yabancı kaynak kitap, araştırma, tez çalışması bulunmasına karşın, terörden

çok acı çektiğini her fırsatta dile getiren ve on binlerce insanını kaybeden Türkiye’de yazılmış eser kıtlığı, zihni tembelliğimiz ve kendi sorunlarımıza gösterdiğimiz ilgisizliğin acı bir göstergesidir.²¹

Cumhuriyet tarihimiz boyunca, terörizmin her türünü yaşamış olan Türkiye’de terör konusunda bilimsel araştırmaların yeterince yapılmamış oluşu günümüzde millet olarak sıkıntısını çektiğimiz etnik terörün bir çıkmaz hâline gelmesinin sebeplerinden biri olarak görülmelidir.

Diğer taraftan küreselleşme olgusunun küçülttüğü dünyada yaşanan gerginlik ve çatışmalar herkese tesir edecek şekilde bireyselleşmektedir. Dünya bir taraftan demokratikleşme olgusunu yaygınlaştırma çabası içerisindeyken, diğer yanda kural tanımaz terör bütün ülkeleri ve milletleri ciddi bir şekilde tehdit etmektedir.

Anadolu’nun coğrafi konumu, asırlar boyunca üzerinde yaşayan insanlar için her devirde sürekli mücadeleyi gerekli hâle getirmiştir. Türkiye jeopolitiğinin yapısı incelendiğinde başat güçlerin hayat sahası olabilecek bir coğrafya olduğu görülür. Çünkü burada yaşayacak millet, sıcak savaşların, soğuk savaşların, terörün ilk muhataplarından olma emrivakisi ile yüz yüzedirler. Bu durum bir bakıma Türkiye’nin coğrafi ve jeopolitik kaderidir. Dolayısıyla Türkiye’yi vatan edinmiş bir millet, tehdit ve terör içeren oyunları karşılayacak yapıda ve caydıracak güçte olmak zorundadır.²²

Bu daimi tehlikeye rağmen Anadolu coğrafyasının sağladığı eşsiz kolaylıkların da mevcut olduğu görmezlikten gelinemez. Anadolu coğrafyasına sahip olanlar, teşkilatlanmış gücünü ve bütünlüğünü koruduğu sürece Akdeniz, Ege, Karadeniz ile bu denizlerin havzalarının kontrolünü elinde bulundurmuş, Orta Doğu, Balkanlar ve Kafkasları egemenliği veya nüfuzu altına almıştır. Bölgenin Türkler tarafından elde edilmesi ve kontrolü, dünya tarihinin dönüm noktalarından birisi olmuştur. Yeni ve Yakın Çağlar bir bakıma, Anadolu’nun Türklerden kurtarılması için yapılan savaşlar, ittifaklar, politik ve ekonomik entrikalar tarihidir.²³

Osmanlıdan Türkiye Cumhuriyeti’ne geçişin sıkıntılı olması da ulusal ve uluslararası kesimlerin Anadolu’ya yönelik amaçlarına ulaşmak için fırsat olarak değerlendirmelerinden kaynaklanmıştır. Birinci Dünya Savaşı süreciyle hızlanan bölünme, ayrılıkçı isyanlar ve nihayet terör tehdidi, ilk meclisin açılmasıyla birlikte yeni Türk Devleti’nin kurucularını da ciddi anlamda uğraştıracaktır. Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bugüne gelen süreç içerisinde bir kısmı Osmanlı Devleti’nden miras kalan, bir kısmı Cumhuriyetin kuruluş ideolojisine yönelen tep-

Türkiye, otuz yıldır terörizm belasıyla boğuşmakta, ülke ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik ve siyasi açıdan yıpranmaktadır.

kilerden kaynaklanan, bir bölümü de yer aldığı coğrafyanın özellikleri nedeniyle oluşan terörizm tehditleriyle karşı karşıya kalmıştır.²⁴

Türkiye'nin maruz kaldığı ve hâlen süregelen terörizm tehdidinin belirgin iki özelliği vardır. İlk özellik, etnik, radikal dinci ve ideolojik olmak üzere neredeyse bilinen tüm terörizm türlerinin Türkiye'de ortaya çıkmış olmasıdır. İkincisi de tüm terörizm tehditlerinin arkasında güçlü bir dış desteğin varlığını hissettirmesidir.²⁵ Dikkat edilirse her iki özelliği Türkiye'nin sahip olduğu jeopolitiği ile izah etmek mümkündür. Ancak ikinci özellik, yani dış destek terörizmin başarısını artırmaktadır. Çünkü terörün başarısı büyük ölçüde ve daima dış desteğe bağlı olmuştur. Dış desteği olmayan terörün başarı şansı yoktur. Bu sebeple artık özellikle Türkiye için bütün diplomatik ilişkilerde terör gündem maddelerinden birisi olmak zorundadır.²⁶

Gerek bu zorunluluk yüzünden gerekse ABD'nin Orta Doğu politikaları sebebiyle Türkiye-ABD ilişkilerinde terör maddesini gündemin birinci sırasına yerleşmiştir. Çünkü ABD'nin ve uluslararası güç odaklarının Orta Doğu'daki çıkarları, bölgede varlığını Amerikalılara borçlu olan sadık bir devletin oluşumuna işaret etmektedir. Tasarlanan ve oluşması sadece zamanlama sorunu hâline gelen Kürt Devleti'nin kurulmasının²⁷ öteki yüzünde ise yine ABD mandaterliği ve AB güdümlülüğünün bir rol olarak yazılmış olduğudur.

Yazılan bu rol ve paylaşma projelerinin yeni olduğunu söylemek imkânsızdır. İki yüz yıldır tekrarlanan ve yakın tarihe bakıldığında daha 19. yüzyılın başlarında Fransa, İngiltere, Almanya, Rusya ve ABD'de Şarkiyat Enstitüleri kurulduğu görülebilir. Yine Kürt Enstitüleri Batı'da pek çok yerde kurularak bugünkü Kürtçü, bölücü hareketlerin zeminini oluşturmuştur. 1800–1950 yılları arasında oryantalistlerin Doğu ile ilgili neşrettikleri eser sayısı yaklaşık 60 bin²⁸ civarında olduğu düşünülürse, Kürtlerin kendi varlıklarını hangi güçlere dayadıkları daha iyi anlaşılacaktır,

Cumhuriyet tarihimizde bilhassa 1960'lı yıllardan sonra yoğunlaşarak ülke gündemimize yerleşen terör faaliyetlerinin bir nedeni de ülkemizi ekonomik hedeflerinden uzaklaştırmak, az gelişmişlik seviyesinde tutmaktır. Türkiye'nin ekonomik ve siyasi gücü kendisini hissettirmeye başladığı anda, Türkiye'ye yönelen yıkıcı ve bölücü güçlere yeşil ışık yakılarak destek verilmekte; durum tehlike arz edince de Türkiye'nin tamamen kaybedilmemesi için lüzumlu olan suni dostluk

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bugüne gelen süreç içerisinde bir kısmı Osmanlı Devleti'nden miras kalan, bir kısmı Cumhuriyetin kuruluş ideolojisine yönelen tepkilerden kaynaklanan, bir bölümü de yer aldığı coğrafyanın özellikleri nedeniyle oluşan terörizm tehditleriyle karşı karşıya kalmıştır.

gösterilerinde bulunulmaktadır. Ülkemizde terörizmle mücadele için aktarılan rakamlara baktığımızda görülen devasa boyut bize bu gerçeği göstermektedir. Terörizmin toplumda yarattığı gerginlik, ekonomik, siyasi ve kültürel gelişme sürecinin önünde bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğal olarak terör birinci öncelikli halledilmesi gerekli sorun olarak görüldüğü sürece ileriye dönük hamlelerin sürekli geciktirilmesine neden olmaktadır.²⁹ İşte bu sebeplerle Türkiye, tarihinin, kültürünün ve coğrafyasının taşıdığı büyük özellikler sebebiyle devamlı bir ideolojik savaşa maruz kalmıştır.

Bu ideolojik savaş, sıcak savaştan daha tehlikeli olup, Türk milletinin asli fonksiyonlarını yapamayacak hâle getirmek suretiyle Türk Devleti'ni yıkmak ve yerine Türk milletine yabancı ideolojik bir düzen ve bunun devletini kurmak isteğidir ki artık bu durum tamamen alenidir.³⁰

Cumhuriyet tarihimizde bilhassa 1960'lı yıllardan sonra yoğunlaşarak ülke gündemimize yerleşen terör faaliyetlerinin bir nedeni de ülkemizi ekonomik hedeflerinden uzaklaştırmak, az gelişmişlik seviyesinde tutmaktır.

PKK'nın uzun süredir uyguladığı terörü kendi mücadelelerinin "siyasileşme politikası" olarak takdim etmesi bu gerçek amacı bir yönüyle doğrulamaktadır.

Bazen mağdurluk psikolojisini temel alan terör örgütleri veya siyasi uzantıları kendileri gibi mağdur olmuş yönetimler ve ülkelerle iş birliği yaparak siyasi destek görebilmektedir.³¹ PKK terör örgütü ve onun siyasi uzantısı durumundaki BDP'nin de Türkiye'de ve yurt dışında aynı taktikle hareket ettiğini söylemek mümkündür. Çeşitli Batılı devletler, başta Fransa olmak üzere İsveç, Almanya, Belçika, İsviçre ve İngiltere, Kürtlerin insan haklarıyla ilgileniyor gibi gözükerek PKK'ya açıkça destek vermektedirler. Özellikle Avrupa, gerek resmî yollarla gerekse sınırları dâhilindeki sivil toplum örgütleri vasıtasıyla sözde bir Kürt sorunu ihdas ederek, bu sorunu dünya kamuoyuna ve uluslararası kuruluşlarının gündemine taşıma gayreti içindedir.

Bugün gelinen noktada masum demokrasi taleplerinin ardına saklanan PKK terörünün, hiçbir iç ve dış güç tarafından demokratik hak ve özgürlükler talebiyle sınırlı kaldığı söyleyemez. Çünkü uygulanan vahşetin demokrasi kılıfına sokulması mümkün olmadığı gibi demokrasi lafzı dış güçleri de taraf yaparak terör faaliyetlerine kalkan yapılamaz.³² Daha da önemlisi teröristlerin dışarıdan maddi destek almasından ziyade dışarıdan moral destek almasıdır. Çünkü terörist o kadar iğrenç bir suç işlemekte, sürekli olarak konuyla ilişkisiz sivil insan öldürmekte, onların canını almaktadır ki bu yaptıkları için kendini ikna edebil-

mesi gerekmektedir. Kendisini ikna etmesi ise ancak dışarıdan ve kendisinden üstün gördüğü, daha uygar gördüğü, daha ileri gördüğü bir grubun “*Sen haklısın arkadaş.*” demesi ile mümkündür. Teröristin korkunç suçları fütursuzca işleyebilmesi, “*Evet ben haklıyım çünkü beni eziyorlar, benim siyasi amaçlarım var, bu meşru amaçlarımı gerçekleştirilmeme izin vermiyorlar, onun için ben de öldürmeye devam ediyorum.*” diyebilmesinden kaynaklanmaktadır. İşte bu sebeple Avrupa’nın hem kendi içinde hem de bize karşı yaptığı korkunç hata budur.³³

Esasında terörizmle mücadele bir bütün olup ülke içindeki ve ülke dışındaki mücadele bu bütünü parçalarıdır. Yurt içinde verilen mücadele, yurt dışındaki mücadeleyle mümkün olabilecektir.³⁴ Dış tehdit unsurlarının günümüzde hedef aldıkları ülkeleri doğrudan doğruya silahlı saldırı ile ele geçirme yerine, ülke içerisinde yıkıcı unsurlar yaratarak veya herhangi bir nedenle ortaya çıkmış bu unsurları kullanarak içten çökertme politikasını uyguladıkları görülmektedir.³⁵ Bugün Türkiye’de yapılmak istenen de ülke içinde oluşturulmuş yıkıcı unsurların güçlenmesini sağlamak, bu suretle ülkeyi ayrıştırmaktan ibarettir.

Bir devlet ağır ve yakın bir terörizm tehdidi ile karşı karşıya ise gündeme getirilecek hukuki düzenlemelerin terör eylemlerine “şedit” bir anlayışla yaklaşılması, temel insan hak ve özgürlüklerine de kısıtlayıcı bir açıyla bakması doğaldır.

Bir devlet ağır ve yakın bir terörizm tehdidi ile karşı karşıya ise gündeme getirilecek hukuki düzenlemelerin terör eylemlerine “şedit” bir anlayışla yaklaşılması, temel insan hak ve özgürlüklerine de kısıtlayıcı bir açıyla bakması doğaldır. Bu durum bütün hukuk dallarında geçerli olan “*menfaatlerin tartılması ve ağır gelenin tercih edilmesi*” teorisinin normal ve mantıklı sonucudur.³⁶ Böyle bir ortamda öncelikli görevleri insan yaşamını ve kamu düzenini korumak olan devletlerin işi hak ve özgürlük ideallerinin ardına sığınan terör odaklarını ayırt edebilmek olmalıdır.

Terör örgütünün tasfiyesi adına siyasileşmesini desteklemek ise yapılacak en büyük hatalardan biri olup iç destek anlamına gelir. Bu kabul terörü bitirmek adına, gayrimeşruluğu meşru hâle getirmekten başka bir şey değildir. Terör, taviz verilerek bertaraf edilemez tam tersine güçlendirilmiş olur. Terörle mücadele ancak sosyolojik tedbirler üzerine bina edilmiş emniyet tedbirleri ile yapılabilir. Siyasi platformda yer almaya çalışan PKK terörünün “Kürdistan’a barış” söylemiyle ortaya çıktığı hatırlandığında mesele bütün açıklığıyla anlaşılabilir olacaktır.³⁷ Bir diğer iç sebep Kürtlerin bir alt kültür oluşturarak, Türk kültüründen uzaklaştırıldıkları daha açık bir ifade ile Türklerin Kürtleştirilmesidir.³⁸

Sonuç Yerine

Tehlike ve saldırılara korumasız bir şekilde açık olan hiçbir organizmanın yaşama şansı yoktur. Bu durum bütün canlılar ve insanlar açısından olduğu kadar insanların oluşturduğu kurumlar ve devlet açısından da geçerlidir.

Günümüzde tehlikelerin başında terörizm gelmektedir. Ülkeleri parçalamak isteyen bölücüler, anarşistler, aşırı uç mensupları ve radikal azınlıklar yurt içinde ve dışında can ve mala karşı ağır saldırılar gerçekleştirerek isteklerini bu tür şiddet eylemleriyle zorla kabul ettirmeye çalışmaktadırlar.³⁹

Terörizm, tarihin en eski zamanlarından beri toplumları ve ülkeleri tehdit etmiştir ve etmeye devam edecektir. Değişen dünya dengeleri ve uluslararası ilişkilerdeki farklılaşmalar neticesinde, geçen yüzyılda “sıcak savaşların” yerini “Soğuk Savaş” yöntemleri olarak terörizm daha da yaygınlaşmıştır.⁴⁰

Küreselleşen dünyada ulusların çıkarları, dünya pazarlarından daha fazla pay almaya dönüşmektedir. Pay almak giderek güçlenmektir. Pay sahibi olmak gibi bir çaba aynı zamanda yönetmeyi sağlamakta, yönetici pozisyonu elde ettiğiniz andan itibaren ise etkiniz altına aldığınız toplumları yönlendirme işlevini üstlenmiş olursunuz.⁴¹ Batılı emperyalistlerin Türkiye’ye bakışı Lozan’dan sonra böyledir. Türkiye’nin yüz ölçümünün % 30’unu kaplayan Doğu ve Güneydoğu Anadolu, yer altı ve yer üstü zenginliklerinin yanı sıra jeopolitik ve jeostratejik açılardan da önemli olduğu düşünüldüğünde,⁴² Türkiye’deki terörün sebebi daha iyi anlaşılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti de günümüzdeki bu mevcut dünya dengeleri içerisinde terörizm ile uğraşmakta ve meşru bir şekilde varlığını korumaya çalışmaktadır.

Türkiye bu kavgayı kimi zaman ayaklanmalar, kimi zaman terörizm, kimi zaman da aşırı akımlar şeklinde yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir. Bu durumun günümüzdeki somut örnekleri olarak, terörizm bağlamında PKK terör örgütü, aşırı akımlar bağlamında ise Türkiye’de farklı esaslara dayalı bir devlet düzeni kurmaya çalışan çeşitli siyasi hareketler gösterilebilir.

Bu bağlamda Türkiye’nin öncelikle mücadele ettiği PKK terörünün birincil hedefi, Türk ordusu değildir; mesele Türk milletini bütünleştiren değerlere ve Türk kültürüne ölümcül darbeyi indirebilmektir. Bu sebepten terörle mücadele eden diğer devletlerin aksine Türkiye’de bu mücadele hem askerî hem de kültürel olarak devam etmekte, verilen askerî mücadele Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile birlikte Türk millî kimliğini de korumaktadır.

Tehlike ve saldırılara korumasız bir şekilde açık olan hiçbir organizmanın yaşama şansı yoktur.

Kültür savaşı veya inşası Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile yaşıttır. Anadolu coğrafyasında çok kültürlü ve çok kimlikli Osmanlı Devleti'nin yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti millî bir devlet olarak, millî bir politika geliştirip iktisadi, siyasi, kültürel, askerî hâkimiyetini tesis etmiştir.

Buna karşın yeni devletin kuruluşuyla birlikte millî devletin gerekli kıldığı ortak kimlik ve vatandaşlık bilinci ile bireysel kimliğe saygılı bir çağdaşlaşmayı

Kendilerini “solcu” “Atatürkçü” ve “laik” veya “sosyal” demokrat diye nitelendirenler şeriat ve faşizm korkusuna kapılarak milliyetçiliği ırkçılıkla, Müslümanlığı da irtica ile özdeşleştirmişlerdir.

temsil eden Türk milliyetçiliği ideolojisinin, Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra siyasetten dışlanmasıyla büyük bir boşluk doğmuştur. Kendilerini “solcu” “Atatürkçü” ve “laik” veya “sosyal” demokrat diye nitelendirenler şeriat ve faşizm korkusuna kapılarak milliyetçiliği ırkçılıkla, Müslümanlığı da irtica ile özdeşleştirmişlerdir. Her kültür gibi kendine has özelliklere sahip olan Türk kültürünü kendi iç dinamikleriyle değerlendiremeyen aydınlar; ülkenin sosyal ve siyasi meselelerini anlamlandırmada tıkanmışlardır. Bu sebeple toplumun dinamikleri bozulmuş⁴³ toplumsal meseleler çözümsüz kalmış, ülke ve Türk milleti, hakkı olan kalkınmayı ve terörü defetmeyi sağlayamamış, halk hakkı olan refaha ulaşamamıştır. Gelir dağılımı ve işsizlik en büyük adaletsizlik hâline gelmiştir. Bu konuları istismar eden iç ve dış odakların da gayreti ile ülke bölücü kökten dincilerle, bölücü Kürtçülerin terör mücadelesi ile karşı karşıya kalmıştır.⁴⁴

Bütün bu maddi sıkıntıların yanı sıra düşünce dünyamızda yaratılan olumsuzluklar halkın kimlik anlayışında sapmalara sebep olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bütünlüğünü sağlayan kavramlarla devamlı surette oynanarak bireylerin zihinlerinde “farklılık şuuru” beslenmiştir.

Ayrıca Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da görülen ve ayrıştırmayı tetiklemek için kullanılan sosyal ve ekonomik meseleler yalnızca bu bölgeye has değildir. Bu bölgede yaşanan sıkıntılar Türkiye'nin çevresindeki problemler yumağının sadece bir parçası durumundadır.⁴⁵ Aynı zamanda bu problemin Türkiye'nin iddia edildiği gibi sözde baskıcı tutumlarından da kaynaklandığı söylenemez zira baskıcı ve totaliter devletlerde kimsenin isyan etmediği de bir gerçektir. Örnek vermek gerekirse Çin ve Sovyetler Birliğine isyan edilmemiştir. Ancak bu ülkelerde demokratikleşme hareketleri başlayınca isyanlar da başlamıştır.⁴⁶

Bugün Türkiye'de meydana getirilmek istenen ayrıştırma hareketi ülke içinde homojen olmayan bir toplum yapısının oluşturulmasıyla elde edilmek istenmektedir. Bilindiği gibi heterojen grupların mensubiyet duygusundan uzak

olmaları siyasi oyunlara daha kolay kurban gitmelerine yol açar. Nitekim Türkiye’de de süreç bu şekilde işlemekte; Türk milletinin bütünleşmesini sağlayan yapı taşları birer birer yerinden sökülmemekte, yerine ithal ideolojiler ve anlayışlar konulmaktadır. Sosyal bütünleşmeye yol açabilecek müşterekleri ön plana çıkarmak yerine, mevcut nüanslar ayrılık unsurları olarak karşımıza çıkarılmaktadır. Bütün bunlara ilaveten bugünün Türkiye’sindeki demokratikleşme probleminin mevcudiyeti teröre propaganda imkânı sağlamaktadır.⁴⁷

Artık Türkiye’de etnik kimlik asabiyeti ile yapılan tartışmaların terörü tektilediği kabullenilmelidir. Bunun yanı sıra devlet de millî birlik ve bütünlük politikasını gözden geçirerek eksiklikleri giderecek tedbirleri almalıdır. Aydınlar ise bu süreci doğru okuyarak halka toplumcu ve bütüncü yaklaşımları anlatabilmelidir. Çünkü 90 yıl önce üzerinde mutabık kalınmış olan Misak-ı Millî ilkelerinde bugün itibarıyla herhangi bir değişiklik olmamıştır. Misak-ı Millînin ruhu, bu coğrafyada sahip olunan maddi ve manevi bütün zenginlikle birlikte ‘tek bir kimliğin’ sahipliğidir. ■

¹ Uzun, Adem (2003), **PKK’dan Kadek’e Bir Terör Örgütü’nün Anatomisi**, Ankara s. 3.

² Çitlioğlu, Ercan (2005), **Gri Tehdit Terörizm**, Ankara s. 15.

³ Akmaral, Kemal (2004), **Anti Teröristin El Kitabı**, İstanbul s. 31.

⁴ ÇİTLİOĞLU, **Gri Tehdit Terörizm**, s. 15.

⁵ Savaş, Taner (2000), “Terörizm: Psikolojisi ve Hedefleri” **Terörizm İncelemeleri**, (Editör: Ümit Özdağ, O. Metin Öztürk), Ankara s. 16.

⁶ İlhan, Suat (2002), **Terör: Neden Türkiye?**, Ankara s. 3.

⁷ İçli, Tülin Günşen (2002), “Terörün Sosyal Yapı Üzerindeki Etkileri”, **Dünyada ve Türkiye’de Terör Konferansı Ekonomik ve Sosyal Yapıya Yansımaları(20–24 Mayıs 2002)**, Ankara s. 176.

⁸ Başeren, Sertaç (2000), “Terörizm Kavramsal Bir Değerlendirme” **Terörizm İncelemeleri**, (ed. Ümit Özdağ, O. Metin Öztürk), Ankara s. 1-2.

⁹ Türk iç hukukunda terör kavramının tanımı şu şekildedir; “*Baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, anayasada belirtilen cumhuriyetin niteliklerini siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girilecek her türlü eylemler*” . bk. Kamil Yüzceoral, “Terör Kavramı” TDV, S.17 s. 24.

¹⁰ AKMARAL, **Anti Teröristin El Kitabı**, s. 24-25.

¹¹ Dedeoğlu, Beril (2006), “Terörizm ve Terörizmle Mücadelenin Paradoksal Olguları”, **Avrasya Dosyası**, Cilt 12, Sayı 3, s.6-7.

¹² AKMARAL, **Anti Teröristin El Kitabı**, s. 31.

¹³ Acar, Pulat (2002), “Demokrasi ve Terör”, **Dünyada ve Türkiye’de Terör Konferansı Ekonomik ve Sosyal Yapıya Yansımaları(20–24 Mayıs 2002)**, Ankara s. 33.

¹⁴ AKMARAL, **Anti Teröristin El Kitabı**, s. 26.

¹⁵ ÇİTLİOĞLU, **Gri Tehdit Terörizm**, s. 261.

¹⁶ Çaycı, Sadi “Terörizm, Aşırı Akımlar ve Hukuk”, **Stretejik Analiz**, Nisan 2007, s. 60.

¹⁷ DEDEOĞLU, “Terörizm ve Terörizmle Mücadelenin Paradoksal Olguları”, s. 11.

¹⁸ ÇAYCI, “Terörizm, Aşırı Akımlar ve Hukuk”, s. 60.

¹⁹ DEDEOĞLU, “Terörizm ve Terörizmle Mücadelenin Paradoksal Olguları”, s. 11.

- ²⁰ **Türkiye ve Terörizm**, Türkiye Barolar Birliği, Ankara 2006, s. XIV.
- ²¹ ÇİTLİOĞLU, **Gri Tehdit Terörizm**, s. 45.
- ²² İLHAN, **Terör: Neden Türkiye?**, s.237.
- ²³ **Türkiye’de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri**, YÖK, Ankara 1985, s. 20.
- ²⁴ **Türkiye ve Terörizm**, Türkiye Barolar Birliği, s. 531.
- ²⁵ **Türkiye ve Terörizm**, Türkiye Barolar Birliği, s. 532.
- ²⁶ İLHAN, **Terör: Neden Türkiye?**, s. 3
- ²⁷ **Türkiye ve Terörizm**, Türkiye Barolar Birliği, s.548.
- ²⁸ Ekizer, Süleyman “ Terörle Mücadelede Bilimsel Yaklaşımlar”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27–28–29 Mart 2000 Elâzığ**, s. 90.
- ²⁹ **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27-28-29 Mart 2000 Elâzığ**, s. 12.
- ³⁰ **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27-28-29 Mart 2000 Elâzığ**, s. 7
- ³¹ Çevik, Abdülkadir (2009), **Politik Psikoloji**, Ankara s. 94.
- ³² Tatar, Taner “ Demokrasi Kalkanında Terör”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27–28–29 Mart 2000 Elâzığ**, s.279.
- ³³ Aktan, Gündüz (2002), “Dünyada Terör: Terörizm ve Uluslararası İlişkiler”, **Dünyada ve Türkiye’de Terör Konferansı Ekonomik ve Sosyal Yapıya Yansımaları (20–24 Mayıs 2002)**, Ankara s. 65.
- ³⁴ AKMARAL, **Anti Teröristin El Kitabı**, s. 23.
- ³⁵ **Türkiye’de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri**, s. 39.
- ³⁶ **Türkiye ve Terörizm**, Türkiye Barolar Birliği, s. XII.
- ³⁷ Tatar, T. “ Demokrasi Kalkanında Terör”, s.280
- ³⁸ Tatar, Hüsnüye Canbay “Sosyal Hareketler Sosyolojisi Açısından PKK”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27–28–29 Mart 2000 Elâzığ**, s.290.
- ³⁹ Ünal, Şeref (2000), “Terörizm ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi” **Terörizm İncelemeleri**, (ed. Ümit Özdağ, Osman Metin Öztürk), Ankara s. 88.
- ⁴⁰ AKMARAL, **Anti Teröristin El Kitabı**, s. 137.
- ⁴¹ Kocaoğlu, Mehmet “21.Yüzyılda Güvenlik Yine Türkiye’nin Öncelikli Sorunudur”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27-28-29 Mart 2000 Elâzığ**, s.406
- ⁴² Koca, Hüseyin “GAP ve GÜNEYDOĞU Anadolu’nun Güvenliğini Etkileyen Yapısal Sorunlar Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27-28-29 Mart 2000 Elâzığ**, s.835.
- ⁴³ Türkeş, Umay “Güvenlik ve Huzurun Kültür ve Sanatla Bağlantısı”, **I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu Bildiriler 27-28-29 Mart 2000 Elâzığ**, s.773-775.
- ⁴⁴ KOCAOĞLU, “21.Yüzyılda Güvenlik Yine Türkiye’nin Öncelikli Sorunudur”, s.421.
- ⁴⁵ T.TATAR, “ Demokrasi Kalkanında Terör”, s.281.
- ⁴⁶ Aktan, Gündüz (2002), “Dünyada Terör: Terörizm ve Uluslararası İlişkiler”, **Dünyada ve Türkiye’de Terör Konferansı Ekonomik ve Sosyal Yapıya Yansımaları (20–24 Mayıs 2002)**, Ankara s. 63.
- ⁴⁷ TATAR, H. C. “Sosyal Hareketler Sosyolojisi Açısından PKK”, s.289.; T.TATAR, “Demokrasi Kalkanında Terör”, s.281.

TERÖRİZMİN SİYASALLAŞMA SÜRECİ VE TÜRKİYE

DOÇ. DR. SELÇUK DUMAN*

GİRİŞ

Jeopolitik ve jeostratejik açıdan son derece önemli bir konuma sahip olan Türkiye; geçmişten günümüze dünya güç dengesini etkileyecek tarzda ve çıkar çatışmalarına sahne olan hassas bir coğrafi alanda bulunmaktadır (Özgen 1989: 1). Yakın çevresinde ve üzerinde çıkar ve güç çatışmalarına sahne olduğu gibi (YÖK 1985: 15) bu konumu ile Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının düğüm noktası olarak nitelendirilen Akdeniz ve Orta Doğu'nun doğu-batı ve kuzey-güney asli miğferleri üzerinde bir köprü durumundadır (YÖK 1985: 15); (Süzer 1992: 11). Ayrıca Akdeniz, Marmara ve Karadeniz yoluyla önemli bir merkez, Süveyş Kanalı, Basra Körfezi ve Doğu Akdeniz aracılığıyla petrol bölgelerine yakındır (Arslan 2000: 99). Bu nedenle Avrupa, Asya, Orta Doğu, Basra Körfezi ve Afrika'ya stratejik düzeyde kuvvet intikali için gerekli bir bölge olmuştur (Acar Ushal 2007: 105-106). Diğer yandan Türkiye geçmiş tarihinde almış olduğu roller açısından birçok devletin tehditlerine maruz kalmış ve hem Batılı ülkeler hem de Doğulu ülkeler bu konuda etkin rol almışlardır (Acar Ushal 2007: 105). Bütün bu nedenlerden dolayı Türkiye üzerinde değişik adlarla zaman zaman oyunlar oynanmış ve Türk Devleti'nin siyasi rejiminin; ekonomik, sosyal ve kültürel yönleri baskı altına alınmak istenmiştir (Özgen 1989: 1).

* Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi.

Ancak bütün bu açıklamalardan Türkiye’de ortaya çıkan terörü izah etmek mümkün değildir. Bu açıklamalar, dışa bağımlı nedenler olup, bunun birde içe bağlı nedenleri bulunmaktadır. Burada da öne çıkan sosyal bütünleşmedeki sorunlardır. Sosyal bütünleşme; *“Bireylerin veya sosyal grupların dünya görüşleri arasındaki farkların cemiyetteki millî kültürden minimum seviyede uzaklaşma halidir. Diğer bir ifadeyle cemiyetler her bir sosyal grubun kendi hakkında vardığı şuurun, kendi birliği hakkındaki şuurun yoğunluğunun toplumdaki bütünleşmesini bozmayacak seviyede olmalıdır”* (Erkal 1992:108). Yani bütünleşme için ihtiyaç duyulan şahsiyet tipi, faydacı olduğu kadar, dayanışmacı ve toplumcu, fert ve toplum menfaatlerinin zıt olmayacağını benimseyen, toplumdaki manevi tatminden pay alandır (Erkal 1992:117). Bu da Türkiye’de millî birlik ve bütünlük politikasının eksikliği ile alakalıdır ki, bütünleşmenin gereği olan ortak unsurlar yok edilirken, bunun yerine ithal ideolojiler ve anlayışlar yerleşmiştir. Bu durumdan çıkmanın yolu ise millete güvenmektir. Bu güvenin demokratik hak ve özgürlüklerle yansıtılması ise olmazsa olmazdır (Mutioğlu 2000: 281).

Yine ortak bir kültürün olmaması, sosyal grupları kendi kültürlerini korumaya ve kabul ettirmeye itecektir. Bu olay zaman içerisinde, gruplarda fanatikleşmeye ve gruplar içinde cebir ve şiddet kullanmaya meyilli kişilerin çıkmasına sebep olacaktır. Bu ise; anarşinin başlamasına, içine kapanan grupların, kendi fikirlerinde derinleşerek, bu fikirlerini kabul ettirmek için teröre başvurmalarına sebep olacaktır. Esas itibarıyla ortak bir kültürden bahsedilmemesi ayrılıkçı düşünceleri körükleyecektir (Bağrıaçık 1992: 39). Bu yüzden *“Kültür birliği öyle bir harçtır ki, bu olmadan herhangi bir müspet bunun üzerinde yükselmez. Bu bakımdan demokrasi de temelde kültür birliğine ihtiyaç duyar. Kültür birliğinin bulunduğu ülkelerde demokrasi de istikrarın anahtarı olur. Millî mutabakatların kültür birliği ve kimliğinin net olmadığı ülkelerde demokrasi sağlam temellere oturtulamaz. Kültür birliği bir toplumda dâhil olma şuurunu geliştirir”*(Erkal 1992:3). Bunu söylerken ülkemiz de millî devletin tek bir unsurdan oluştuğu akla gelmez. Ulus temeli üzerine oluşan millî devlet, etnisiteden ziyade ortak bir kültürün oluşturduğu millet esasına dayanır (Baharççek 2000: 13). Fakat tarih, din, örf ve âdetler, sanat ve edebiyat eserleri gibi kültür unsurları millî şahsiyetin sürekliliğini gösterir. Bunlar arasında gelişmeci ve tekâmülcü bağın koparılması toplulukta anormal belirtilerin gösterilmesine yol açar. Bu anormal belirtiler genellikle anarşi, şiddet ve sosyal çözümlüme olarak kendini gösterir (Bağrıaçık 1992: 41). Bu da terörün etnik temele

Bütünleşme için ihtiyaç duyulan şahsiyet tipi, faydacı olduğu kadar, dayanışmacı ve toplumcu, fert ve toplum menfaatlerinin zıt olmayacağını benimseyen, toplumdaki manevi tatminden pay alandır.

kaymasına, kabile, aşiret, mezhep ve din gibi alanları kullanmasına neden olur ki, bunun temel nedeni ise; ulus devletin gerekli kıldığı millî kimlik ve vatandaşlık bilinci ile bireysel kimliğe saygıyı esas alan ve çağdaşlaşmayı temsil eden Türk milliyetçiliği ideolojisinin, Atatürk'ün ölümünden sonra terk edilmesidir. Bu yüzden sosyal bütünleşmede büyük bir boşluk ortaya çıkmış ve bunun sonucunda toplumsal ayrışmalar meydana gelmiştir (Günay 2000: 775).

İşte yukarıda kısaca nedenlerini ortaya koyduğumuz sosyal çözümler sonucu meydana gelen terör olayları; insanlık tarihi kadar eski olmakla birlikte, nitelik açısından oldukça farklı bir şekilde görülmüştür. Önce terör olarak ortaya çıkan bu olaylar, zaman içinde almış olduğu yeni şekillerle terörizm ve son hâliyle de siyasal terörizm olarak tanımlanmıştır. Makalemizin başlığında da yer alan siyasal terörizm, gelinen son aşama olup, oldukça tehlikeli bir hâlin oluşması söz konusudur. Bizde şimdi sırasıyla bunları açıklayalım.

Kültür birliği öyle bir harçtır ki, bu olmadan herhangi bir müspet bunun üzerinde yükselmez. Bu bakımdan demokrasi de temelde kültür birliğine ihtiyaç duyar.

Terör

Terör kelimesi Fransızca kökenli olup (Kuyaksil 2000: 595), Türkçedeki karşılığı; yıldırma, cana kıyma, malı yakıp yıkma, korkutma ve tedhiş anlamına gelmektedir (TDK 1998: 2200). Terörle Mücadele Kanunu'ndaki karşılığı ise; *"Cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa'da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti'nin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir."* (Başbakanlık 1998: 10) şeklinde ifade edilmektedir. Terör; hukuki açıdan adi bir suç, askerî ve stratejik bakımdan ilan edilmemiş bir savaş, siyasi gözle bakılırsa ideolojidir. (Kodaman 1985: 27) Terör; şiddet yoluyla iletmeye çalışılan kin, intikam ve öfkedir (Erdem 2001: 21). Terör; kural tanımaz, örgütlü ve kuralsız şiddet hareketleridir (İlhan 2008: 46). Wilkinson; terörün çoğu zaman masumları hedef aldığını ve mülke zarar verdiğini ifade etmiştir (Erdem 2001: 21). Ahmet Taner Kışlalı ise; terörde şiddetin bir amaç değil, araç olduğunu, amacın toplumda ortaya çıkacak etki olduğunu belirtmiştir (Alkan 2002: 16).

Terör, insanlık için insanların hak ve özgürlüklerini savunma adına ortaya çıkarılan, savundukları insanların hak ve yaşam özgürlüklerini ellerinden alan bir yöntemdir (Dilmaç 1996:7). Terör, şiddet ön şartı ile öldürme, yaralama, yakma, bombalama ve toplum içerisinde can güvenliğinin olmadığına ilişkin endişe anlamına gelir (Ekizer 2000: 97). Terörün alanını hiçbir kural ve değer tanımayan şiddet eylemleri, nefret ve intikam hisleri oluştururken, devletin alanını ise; hukukun üstünlüğü, demokratik değerler ve etik ilkeler oluşturur (Usak 2008: 2). Terör hareketlerinin hedefi ya da hedeflerinden birisi de devletin idari mekanizmasını bozmak, sosyal yapısını altüst etmek, iktidarını zayıflatmak amacıyla toplu katliamlar, suikastlar, sabotajlar, gasp eylemleri gibi fiiller yaratarak, toplumda düzene karşı güvensizlik doğurmaktır (Acar-Ushal 2007:156). Terör, şiddet, kan, gözyaşı, nefret, ayrışma ve intikam gibi kodlar üzerinde iletişim kurmayı

Terör, insanlık için insanların hak ve özgürlüklerini savunma adına ortaya çıkarılan, savundukları insanların hak ve yaşam özgürlüklerini ellerinden alan bir yöntemdir.

ve bu yoldan amacına ulaşmayı tercih eder. Devlet ise; demokrasi, insan hakları, uzlaşma, birliktelik ve bütünlük kodları üzerinden iletişim kurar (Usak 2008: 2). Terörün aracı şiddet; hedefi ise kişiler ve ötesinde devlet düzeni ile devletin varlığının kendisidir (Bağrıaçık 1992: 15). Uluslararası bağlantıları da olan terör, devlet otoritesini reddeder. Adam kaçırma, işkence, tehdit ve şantaj yöntemlerini kullanır. İstismarcıdır, acımasızdır, propaganda olmazsa olmazdır. Büyük paraya ihtiyacı vardır (İlhan 2008: 47).

Terör günümüzde bir bölge ya da ülkenin ötesinde dünya sorunu hâline dönüşmüştür. Terör olayları daha çok ideolojik nitelikli olsa da sosyal, siyasal, dinî ve etnik temelli olarak da ortaya çıkmaktadır (Baharçipek 2000: 12). Amacı; insanlara belirli düşünce ve davranışları kabul ettirmek için zor

kullanma ya da tehdit etmedir (Alkan 2000: 68). Hedef, devlete olan güveni ortadan kaldırmak, sosyal bütünlüğü bozmak ve bu yolla toplumsal düzeni bozarak istediği sonuca ulaşmaktır (Baharçipek 2000: 13). Bu hedef; ülke içerisinde yaşayan insanları birbirine düşürerek kargaşa yaratmak ve bu yolla ülkeyi zayıf düşürmektir. Sonuçta, o ülkede hem ekonomi hem sosyal yapı hem de politik yapı zayıflayacak, dış müdahaleye uygun hâle gelecektir (Göksu-Bilgiç 2010: 186). Böylelikle kaos, umutsuzluk, kalıcı fiziksel ve ruhsal sakatlanma ve toplumsal sistemin felç olması gibi sonuçlar doğacak ve sosyal sistem çökecektir (Tataroğlu 2002:2). Böylece büyük boyutlu korku yaratılacak ve bireylerde yılgınlık ortaya çıkacaktır (Yılmaz 2004: 15). Bu şekilde özgürlüğü ve özgürlükçü düşüncüyü yok edecek, antidemokratik ve dayatmacı bir yapıya bürünecektir. En önemli sonucu

ise; en kutsal ve en temel hak olan yaşam hakkını dahi yok edebilmesidir (Uyar 2008: 14,43).

Teröristlerin kendilerine söyledikleri en büyük yalan, ölme ve öldürebilme özgürlüğüne sahip olmalarıdır (Arıboğan 2003: 49). Bu sözde özgürlükleri adına terörist eylemler yaparken özel birini aramazlar, sıradan insanları da öldürebilirler. Yine ölü sayısının bir kişi, bin kişi ya da yüz bin kişi olması da önemli değildir. Önemli olan onların ne kadar zavallı, korumasız ve biçare olduklarını ortaya çıkarmaktır. Teröristler bu eylemi yaparak “Sizler bizleri durduramazsınız. Korumakla yükümlü olduğunuzu koruyamazsınız. Gerçek güce itaat etmekten ve şartlarımızı kabul etmekten başka alternatifiniz yok.” mesajını vermiş olurlar (Arıboğan 2003: 46).

16 Kasım 1937 tarihinde Cenevre’de imzalanan Terörün Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi’nin 8. maddesi “Teröristi ya reddet ya cezalandır.” şeklinde düzenlenmiş olup (Uyar 2008: 85), Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1260 Nu.lı Kararı ile de “Tüm devletlerin terörün finansmanına yönelik eylemlerin önlenmesi, güvenli bölgeler oluşturulması, terör eylemlerinin faillerine, iş birlikçilerine eleman ve silah temin edilmemesi için gerekli önlemlerin alınmasını istemiştir.” Yine bu çerçevede 1333, 1368, 1390, 1455, 1526, 1566, 1624 ve 1699 Nu.lı Kararlar alınmıştır. Bunlardan 1624 Nu.lı Karar’a baktığımız zaman, “Terörün amacı ne olursa olsun, ne zaman olursa olsun ve kim tarafından yapılırsa yapılsın terörün bir numaralı güvenlik tehdidi olduğunu, terörün önlenmesi gerektiği ve teşvik edenlerin cezalandırılması gerektiği ifade edilmiştir” (Uyar 2008: 98).

1937 yılından itibaren terörle ilgili gerekli tedbirlerin alınması gerektiği ifade edilmesine rağmen, çağdaş ülkeler bunu yeterince dikkate almamış ve terörü bir canavara dönüşmüştür (Türk Demokrasi Vakfı 1995: 7). Bu da terörün örgütlü hâle dönüşmesine ve örgütün güçlenmesine neden olmuştur. Örgütlü hâle dönüşen terör; amaçlarını gerçekleştirmek, seslerini duyurabilmek ve güçlerini gösterebilmek amacıyla kitlesel yöntemlere ihtiyaç duymuş ve bu yöntemlerde de en önemli olan kitlesel iletişim araçlarını kullanmıştır (Fidan 2000: 896). Kullandıkları adalet, eşitlik, iş, emek, özgürlük, kurtuluş, bağımsızlık, din, Tanrı gibi kavramlarla toplum üzerinde etkin hâle gelmeye çalışmaktadırlar (Çağlar 2000: 916). Onları ayakta tutan; ideoloji, iç ve dış destek, para ve elemandır. (Alkan 2000: 117) Terörist organizasyonlarda olmazsa olmaz olan ideoloji, temel dayanaktır ve hareketin rehberidir

Terör günümüzde bir bölge ya da ülkenin ötesinde dünya sorunu hâline dönüşmüştür. Terör olayları daha çok ideolojik nitelikli olsa da sosyal, siyasal, dinî ve etnik temelli olarak da ortaya çıkmaktadır.

(Alkan 2000: 71). Eylemlerinde ve faaliyet alanlarında devlet desteği elde etmeleri onların sınırları aşan bir örgüt hâline dönüşmelerine neden olur (Uyar 2008: 5). Zaten gerek ideolojik gerekse lojistik bakımdan uluslararası düzeyde örgütlenmek zorundadırlar. Yoksa psikolojik, siyasi, lojistik destek almadan varlıklarını sürdüremezler (Acar 2005: 38).

Terör örgütleri örgüte eleman temininde örgütün tanıtımına yönelik propaganda, örgüt elemanlarının silahlı ve siyasi eğitiminden, barınma ve iaşelerinin sağlanmasına, ulaşım giderlerinden haberleşme giderlerinin karşılanmasına, silah teçhizat ihtiyacından patlayıcı madde ihtiyacının giderilmesine kadar büyük oranda parasal desteğe ihtiyaç duyarlar (Yayla 2008:417). En önemli gelir kaynakları ise uyuşturucu kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, kredi kartı dolandırıcılığı, gasp ve hırsızlık, fidye alma, gayrimenkul alımı ve diğer ülkelerden elde edilen paralardır (Aykın-Gümüşay 2008: 355,359).

Örgütlü hâle dönüşen terör; amaçlarını gerçekleştirmek, seslerini duyurabilmek ve güçlerini gösterebilmek amacıyla kitlesel yöntemlere ihtiyaç duymuş ve bu yöntemlerde de en önemli olan kitlesel iletişim araçlarını kullanmıştır.

Terörü finanse edenler masum insanların ölümüne sebep oldukları gibi bombayı yerleştiren kişilerden hiçbir farkı olmadığı da gerçektir (Aykın-Gümüşay 2008: 343). Terörün geride bıraktığı en önemli hadise ölümle ya da maddi kayıpla sınırlı olmayıp, korku ve dehşetin yanında panik ve depresif hâlinde ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durum sadece toplum bireylerinde gözükmez, ülkeyi yönetenlere de yansiyabilir (Arıboğan 2003: 72). Bu yüzden teröristlerin psikolojik durumları da önem arz etmektedir. Çünkü bir toplumun değerlerine, kurallarına, menfaatlerine, beklentilerine, varlığına ve bütünlüğüne ters düşen hareketleri yaparlar. Masum insanları öldürürler (Akşen-Koç 2010: 197).

Terörizm

Terörizm, tarihin ilk zamanlarından itibaren ülkeleri ve toplumları tehdit etmekte olup, 1926 yılında Romanya'nın Milletler Cemiyetine sunduğu "*Terörizmin Bastırılmasının Evrenselleştirilmesi İçin Uluslararası Sözleşme*" önerisi ile ilk defa uluslararası hukukun gündemine taşınmıştır (Saraçlı 2007: 1053). II. Dünya Savaşından sonra ise bütün dünyada yaygın hâle gelmiştir. Bunun temel nedeni, bazı ülkelerin terörizm faaliyetlerini kendi siyasi ve ekonomik çıkarları için desteklemiş olmalarıdır. Bu terörizmin hem yaygınlaşmasına hem büyümesine hem de uluslararası bir nitelik kazanmasına neden olmuştur (Başbakanlık 1983: 51). Terörizmin XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren boyutları da değişmiştir. Kimyasal, biyolojik, nükleer ve siber terör gibi adlarla ortaya çıkmıştır (Ekizer 2000: 85).

Dilimizde terörizm; siyasi bir amaca ulaşmak için yıldırma hareketlerini düzenli bir biçimde kullanma olarak tanımlanır (TDK 1998: 2200). Sulhi Dönmezer; terörizmi iki aşamalı olarak açıklar: Birincisi; yakın amaç diye nitelediği, cebir, tehdit, korkutma, şiddet, yıldırma yoluyla kamu düzenini ihlal etmek. İkincisi ise; ülkenin bir parçasını koparıp orada kendi ideolojisine uygun devlet kurmaktır (Beşe 2002: 26). Wilkinson terörizmi “*siyasal talebi kabul ettirmek için kişileri, grupları ya da toplumları ve siyasal iktidarı yıldırmak için sistematik olarak öldürme, tahrip etme ya da öldürme, tahrip etme tehdidini uygulama*” olarak tanımlar (Acar 2005: 23). Doğu Ergil’de terörizmi; “*Bir siyaset yapma biçimi, siyasetin en radikal hali, silahla yapılan siyasetin en uç örneği, bir savaş türü ve alçak gerilimli savaş.*” olarak niteler (Ergil 1992: 139). Terörizm hukuki yönden suç, aynı zamanda savaş; strateji gerektirir. Öte yandan ideolojidir. Siyasi yaklaşım gerektirir (Tezcan 1981: 103).

İngiltere’de terörle mücadele mevzuatına göre terörizm; “*Siyasi kurumlara karşı şiddet kullanma veya toplumun çeşitli kesimlerinin korku içerisinde bırakılması amacıyla şiddet kullanılmasıdır.*” Fransa’da ise; “*Baskı ve tehdit yoluyla mevcut kamu düzeninin ciddi olarak bozulması amacıyla bireysel veya toplu olarak bulunulan herhangi bir faaliyettir*” (Yılmaz 2004: 17). Portekiz’de; “*ulusal çıkarları tehlikeye koyan devletin kurumlarını değiştirmeyi ya da bu kurumların mevcut işleyiş tarz ve düzenini bozmayı amaçlayan kamu makamlarını bir şey yapma ya da yapmamaya zorlayan ve birey ya da grupları tehdit eden eylem*” olarak tanımlar (Beşe 2002: 28). İspanyol Ceza Yasası ise; “*anayasal düzeni yıkmayı ve toplumsal barışı ciddi biçimde bozmayı amaçlayan eylem*” diye ortaya koyar (Beşe 2002: 28). Federal Almanya, 30 Mayıs 1968 tarihinde kabul ettiği olağanüstü tedbirler kanunu ile; “*İç ve dışta ortaya çıkacak olağanüstü hallerde federal cumhuriyetin bekasının ve demokratik düzenin korunması için Anayasa’da değişiklik yapma yetkisi*” vermiştir (Bakanlıklararası Kurul 1973: 201).

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin 30. maddesi ile Avrupa Konseyi Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerine Dair Avrupa Sözleşmesi’nin 17. maddesi gereğince; Birleşmiş Milletler kapsamındaki medeni ve siyasal haklara ilişkin uluslararası sözleşmenin 5. maddesi özgürlükleri yok etme özgürlüğünün tanınamayacağını belirtmiştir (Uyar 2008: 85). 1949 yılında kurulan ve merkezi Strasburg’da bulunan 46 devletin üye olduğu Avrupa Konseyi, 1973 yılında aldığı 703 sayılı Karar’da; terörün suç olduğunu belirtmiş, teröristi ya iade et ya da ceza ver demiştir (Uyar 2008: 105). Tedhişçiliğin Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi, 4 Ağustos 1978 tarihinde yürürlüğe girmiş, yine Terörizmin Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi kabul edilmiştir (Uyar 2008: 106,108).

Terörist organizasyonlarda olmazsa olmaz olan ideoloji, temel dayanak-tır ve hareketin rehberidir.

Terörizm kavramı incelendiği zaman içerisinde şiddet, şiddet tehdidi ve bu tehdidin ya da eylemin devlet, sosyal sınıf, parti, örgüt veya kişi tarafından yapılması esas olup, toplumda ortaya çıkardığı korku yolu ile ideolojik, sosyal, etnik, dinî, siyasi, ekonomik ve benzeri hedeflere ulaşmak amaçlanır (Arslan 2000: 97). Bu amaca ulaşmak için şiddet belirli bir sistematik içinde kullanılmalıdır ki, burada amaç ülke yönetimlerinin davranış ve tutumlarını değiştirmek ve korku yaratmaktır (Mutioğlu 2000: 261). Terörizm birkaç kişinin bir araya gelerek eylem kararı alması şeklinde nitelenecek basit ve tesadüfi bir fenomen değil, çok iyi bir alt yapıya ihtiyacı olan ve etkili, zor elde edilebilir silahlarla yapılabilecek ey-

Terörün geride bıraktığı en önemli hadise ölümle ya da maddi kayıpla sınırlı olmayıp, korku ve dehşetin yanında panik ve depresif hâlinde ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

lemlerdir. Bu silahların taşınması ve saklanması önemlidir. Teröristlerin teknik ve ideolojik eğitimleri ile barınma ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanması da önemli bir aşama olup, bütün bunlar için gerekli olan para ihtiyacının karşılanması için de uluslararası desteğe ihtiyacı vardır (Yayla 1985: 114,115). Terörizmin finansal kaynağı ise; uyuşturucu ticareti, insan kaçakçılığı, silah ticareti ve kitle imha silahı kaçakçılığıdır (Thachuk 2006: 60).

Terörizmin nedenleri, millî şuurda zayıflama, ırk ve dine dayalı hoşgörüsüzlük, ekonomik koşullar, sosyal yapının bozulması, göç, kültürel yozlaşma, eğitim eksikliği, otorite boşluğu, yasal boşluk, ahlaki çöküntü, güvenlik zaafı, istismara açık toplumsal sorunlar, siyasi kısıtlamalar ve uluslararası destektir (İşeri 2008: 20). Terörizmin özelliklerine gelince; ideolojik sistemli eylem, toplumun çoğunluğunu etkileme, acımasız ve insanlık dışı yöntemleri kullanma, reklam ve propagandaya önem verme, hi-

yerarşik bir yapıya sahip olma, örgütlü olma, çocuk, yaşlı, kadın, asker veya polis ayrımı yapmadan herkesi hedefe koyabilme (Acar 2005: 28-29), yılgınlık sağlamak ve korku saçmaktır (Komisyon 2005: 6). Terörizmin ortaya çıkabilmesi için mutlaka bir plan ve ideolojinin olması gerekir. Elbette ki, bu planının ve ideolojinin de bir kurum tarafından benimsenmesi şarttır. Bu yüzden terörizm bir organizasyon işidir (Kılıç 1996: 16).

Terörizmde kısa vadeli amaçlar; hükûmeti ve güvenlik güçlerini taciz etmek, zayıflatmak, şaşırtmak, hükûmete olan güveni sarsmak, seçimleri etkilemek ve bu yolla hükûmetin reaksiyonuna neden olmak, uluslararası, ulusal ve yerel düzeyde destek sağlamaktır. Uzun vadeli amaçlarına gelince; ulusal ve uluslararası düzeyde yasal olarak politik tanınma hakkı kazanmak (Brown 2004: 5), bu çerçevede; ülkede rejimi ve siyasi iktidarı yıpratmak, otoriteyi sarsmak, devletin

halka yardım edemeyeceği inancını yaymak, ulusal ve uluslararası kamuoyunda dikkatleri üzerine çekmek, savundukları davanın duyurulmasını sağlamak, toplumun direnç gücünü kırmak, kendi davalarına karşı oluşan olumsuz ortamı ortadan kaldırmak, kitleleri itaate zorlamak (Dilmaç 1996: 20,21), kitlesel kamuoyu oluşturmak, sempatican ve yandaşlarını isyana zorlamak, otoriteye karşı tepki oluşturmak ve güveni sarsmak (Turan 2002: 5-7), devletin siyasi, sosyal, ekonomik gücünü zaafa uğratmaya ya da yıkmaya çalışmak, hatta devleti ele geçirmek için korku, panik, ümitsizlik ortamı yaratmak (Çağlar 2000: 914), otoriteyi tahrip etmek, yönetimin baskın yöntemlerine başvurmasını sağlamak, düzene karşı olan güçleri harekete geçirmek, otoriteye ait güçleri ve kurumları etkisizleştirmek, kamuoyunu yönlendirmek, siyasal güç odaklarını ele geçirmek veya yönetimi devirmek (Ergil 1992: 140). Terörizmde yöntem; çok fazla insan öldürmenin ötesinde kitlelerin yapılan eylemden büyük oranda etkilenmelerini sağlamaktır. Kitleler yapılan eylem sonucunda korku ve dehşete kapılacaklar, umutsuzluk içerisinde teröristlerin bütün isteklerine boyun eğeceklerdir (Alkan 2002: 16). Bu yüzden terörizmin temel dayanağı olabildiğince halkın dikkatini çekmektir (Baharççek 2010: 28). Böylece toplumun direnme gücü kırılacak, sosyal ve siyasal zaafı deşifre edilecek, kargaşa yaratılacak, halk desteği zayıflayacaktır (Alkan 2002: 16). Diğer yandan terörizm politik amacını gerçekleştirmek için şiddet uygulamaktadır (Karaosmanoğlu 2006: 27). Politik eylem niteliğinde olan terörizmin politik amacı ise; millî birliği ve bütünlüğü yıkmak, parçalamak, düzeni ve rejimi tehdit etmek, meşru otoriteye karşı tavır almak ve mücadele etme hareketidir (Kodaman 1985: 27). Bu şekilde siyasi iktidar ele geçirilecek ve yapılan eylemler sonucunda sindirilen sahipsiz yığınlar etkisiz kılınacaktır (Yılmaz 2004: 15). Terörizm yöntem olarak şiddete başvurur ancak bu şiddete başvurma işlemi sistemli, örgütlü ve siyasi bir içerik taşımaktadır (Komisyon 2005: 5). Fakat terörizm yalnız başına ne zor kullanma, ne şiddet, ne kargaşa çıkarmaya yönelik bir hareket olup, tüm bunların ötesinde yeni bir düzen oluşturma anlamını içerir (Demirel 2007: 22). Terörizm, amaçlamış olduğu politik veya ideolojik hedefe ulaşmak için yıldırma, korku verme ve cebir metodunu sistemli bir şekilde kullanabilmektedir (Brown 2004: 3).

Psikolojik savaşın bir unsuru olan terörizm, dünya coğrafyası incelendiği zaman görülür ki, daha çok geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkar.

Siyasi kurumlara karşı şiddet kullanma veya toplumun çeşitli kesimlerinin korku içerisinde bırakılması amacıyla şiddet kullanılmasıdır.

Ya sosyal, ekonomik, kültürel birtakım eksiklikler istismar edilir, ya da suni olarak problemler yaratılır (Kuyaksil 2000: 616). Diğer yandan terörizm insan canını hiçe sayarak, insanı siyasetin öznesi değil nesnesi hâline getiren, insan canı ve haysiyetini siyasal amaçlar için kullanabilen ve harcayabilen bir yöntem olduğundan, demokratik düzen ve demokrasi ile de çatışır. Yine terörizm küçük bir azınlık kanalıyla ve silahlı gücüyle çoğunluğun iradesine baskı kurmak, çoğunluğa dikte etmektir (Ergil 1992: 142). Değişen ve gelişen dünyada terörizm elde etmiş olduğu yeni teknolojik imkânlarla gücünü her geçen gün biraz daha arttırmaktadır. Demokratikleşme yolunda atılan adımlar yoluyla terörün nicelik olarak azaltıldığı zannedilse de demokratik ortamlarda terörün etkinliği daha da artmaktadır (Yılmaz 2004: 12). Yani modern devletlerin açık fikirliliği ve demokratik düzen içerisinde gelişen hoşgörüyü suistimal ederek ortaya çıktığı görülür (Bağrıaçık 1992: 9).

Psikolojik savaşın bir unsuru olan terörizm, dünya coğrafyası incelendiği zaman görülür ki, daha çok geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkar.

Terörizmle mücadele ederken özel bir çabanın harcanması gerektiği bir gerçektir. Ancak burada temel olgu kontrolü kaybetmemektir. Başarının en önemli noktası da budur (Hobsbawn 2008: 165). Özellikle demokratik rejimlerin geliştirilmeye çalışıldığı, sosyal ve ekonomik yapıların iyileştirmeye çalışıldığı ortamlarda ortaya çıkan terör hareketleri, toplumun huzurunu tahrip ederek, kişilerin devlete olan güvenlerini ortadan kaldırır ve sistemi işlemez hâle getirirler (Dilmaç 1996: 10).

Türkiye’de terörizmin ortaya çıkmasının nedenleri ise çok farklı olup, jeopolitik ve jeostratejik yapı, kültür, aile yapısı ve tarihî süreç etkili olmaktadır. Ancak bunların ötesinde temel sorun toplumsal dayanışmanın zayıflamasıdır (Arslan 2000: 98).

Bu konuları girişte anlattığımız için tekrar dönmeyeceğiz. Ancak Anayasa’mızın 3. maddesinde yer alan “*Türkiye Devleti ülkesi ve milleti ile bütündür.*” ifadesi ve 10. maddesinde yer alan “*Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep vb sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir... Devlet organları da bu eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır.*” (1982 Anayasası 2002: 3-4). İfadesi ortaya çıkan sorunların hukuki olmadığını göstermektedir.

Siyasal Terörizm

Siyasal terörizm; elbette terörün en üst seviyesidir. Bu aşamada artık terör güç kazanmış, uluslararası ve ulusal düzeyde ciddi bir desteğe ulaşmış, toplumda yılgınlık meydana getirmiş, siyasal isteklerini yüksek sesle dile getirmeye başlamış ve kendisine göre her şeyi hak etmiş noktadadır. Wilkinson siyasal terörizmi “*Teröristlerin siyasal amaçlarını teslim etmelerini sağlamak üzere, fertleri, grupları, top-*

lumları veya hükümetleri yıldırım için sistematik olarak tahrip ve cinayet işlemleri veya bunları işleme tehditleri” olarak tanımlamaktadır (Hazır 2001: 47). Terörizmin siyasallaşmasında en önemli unsur terörizmin uluslararası düzeyde destek görmesi ve korunup kollanmasıdır. Gerçi uluslararası anlamda alınan birçok kararlar terörizmin yasaklanması ve cezalandırılması sık sık dile getirilmiştir. Ancak uygulamada yaşanan aksaklıklar bir sonucun alınmasını engellemiştir. Uluslararası düzeyde terörizme ilişkin alınan kararlara gelince; 1935 yılında Kopenhag Konferansındaki; Terörün Önlenmesi ve Cezalandırılması ile Uluslararası Ceza Mahkemesinin Kurulması konusundaki Sözleşmeler 1937 yılında imzalanmıştır (Arıboğan 2006:128). 1963 yılında Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Sözleşme (Arıboğan 2006:128) ve BM Genel Kurulu 1970 yılında Devletler Hukuku İlkelere hakkında bir bildiri yayımlamış ve Bildirisi’nde; “Her devletin diğer devletteki bir savaşı veya terörist hareketini örgütlemekten, tahrik etmekten, onlara yardım etmekten veya bu hareketlere katılmaktan veya kendi ülkesinde böyle hareketlerin yapılmasına yönelik organize faaliyetlere göz yummaktan kaçınması görevi vardır.” diyerek terörizme destek verilmesini yasaklamıştır (Fendoğlu 2000: 763). 1970 yılında Uçakların Kanun Dışı Yollarla Ele Geçirilmesine İlişkin Sözleşme, 1971 yılında Sivil Havacılığı Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin Sözleşme, 1973 yılında Diplomatlar da Dâhil Uluslararası Korunan Kişilere Karşı Girişilen Suçların Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme (Arıboğan 2006: 128), yine 1979 yılında Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesinde konu tekrar işlenmiştir (Fendoğlu 2000: 765). 1979 yılında Rehine Alınmasına Karşı Uluslararası Sözleşme, 1980 yılında Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Hakkında Sözleşme, 1988 yılında Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Havaalanlarında Kanun Dışı Şiddet Olaylarının Önlenmesine Dair Protokol (Arıboğan 2006: 128), 1989 tarihli AGİK Viyana Kapı Bildirisi’nde bütün terör suçlarının kınanması ve nerede kim tarafından yapılırsa yapılsın terörün haklı görülemeyeceği açıkça belirtilerek şu şekilde ifade edilmiştir: “Katılan devletler kim tarafından işlenmiş olursa olsun devletler arasında dostça ilişkileri ve güvenliği tehlikeye koyanlar da dâhil olmak üzere, tüm terörizm hareketlerini, yöntemlerini ve uygulamalarını kayıtsız ve şartsız bir şekilde kınarlar. Ve terörizmin hiçbir şart altında haklı kınanamayacağı noktasında mutabıktırlar.” denilmiştir (Fendoğlu 2000: 767). 1991 yılında Plastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesi, 1999 yılında Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması

Türkiye’de terörizmin ortaya çıkmasının nedenleri ise çok farklı olup, jeopolitik ve jeostratejik yapı, kültür, aile yapısı ve tarihî süreç etkili olmaktadır.

Yönünde Uluslararası Sözleşme, 2001 yılında Terörizm Finansmanın Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme, yine 2001 yılında 1373 sayılı BM Güvenlik Konseyi Kararı (Arıboğan 2006: 128-129), görüldüğü üzere uluslararası düzeyde bu konuda ciddi çalışmalar yapıldığı ve terörün değişik unsurlarının önlenmesine çalışıldığı tespit edilebilmektedir. Ancak önemli olan terörizm algısı ve uygulamadır. Maalesef bu konuda fikir birlikteliği söz konusu değildir. Bu yüzden yapılan bu çalışmalar sonuç vermemiş ve uluslararası düzeyde roller ve ilişkiler giderek karmaşık bir hâle gelmiştir. O yüzden bütün sözleşmelere rağmen, devletler teröristleri barındırabilmiş, mafya patronları devletleri yönetebilmiş, hatta teröristler belli makamlara gelebilmiş ve terörist hareketler finanse edilebilmiştir (Thachuk 2006: 58). Böyle olunca da devlet sponsorlu terörizm son derece tehlikeli bir şekilde ateş gücü yüksek silahlarla istihbarat, para ve eğitim desteğiyle aşırı yıkıcı bir hâle dönüşebilmiştir. (Başeren 2006: 15) Bunun sonucunda diğer terör şebekeleriyle entegre hâline gelebilmiş ve zaman zaman ortak çalışmalarda bulunmuştur (Yayla 1985: 111).

Tüm bunların nedenleri farklı şekillerde tanımlanabilir. Örneğin; propaganda amaçlı kimi söylemlerin oluşturduğu sis perdesine karşın uluslararası sermayenin kayıtsız şartsız egemenliğine dayalı yeni bir tür imparatorluk dönemine girdiğimiz konusunda yaygın kanaat bulunmaktadır. Bu süreç ulus devleti tehdit ettiği gibi ulus devletle birlikte demokrasilerin de ortadan kaldırılmasını gündeme getirmiştir. Çünkü küreselleşen dünyada uluslarüstü veya küresel iktidar odaklarının menfaatlerine dayalı bir siyaset uygulanmaktadır ki, bu da demokrasi ilkelerine terstir (Işıklı 2008: 49). Diğer yandan küreselleşme koşullarında ulus devlet erozyona uğrarken, sosyal devlet de ortadan kalkar (Mütevellioglu-Ersezer 2008: 164). Küreselleşme ister ekonomik yönden tek tipleştirici, ister mal, hizmet ve sermaye alanlarına yönelik birliktelik isterse kültürel nitelikte olsun ulusal ekonomileri, ulusal devletleri ve sosyal yapıyı tümüyle erozyona uğratacaktır (Koçdemir 2004: 346). Küreselleşme yoluyla devletlerde çözülme, etnik milliyetçilik, çok kültürçülük, çok kimliklilik gibi kavramlar ön plana çıkarken, diğer yandan toplumun önemli bir kesiminde sefalet meydana gelmektedir (Koçdemir 2004: 347-348). Küreselleşen ve bilgi akışının olağanüstü boyutlara ulaştığı çağımızda diğer ülkeler tarafından ve özellikle de otoriter rejimler tarafından radikal eğilimli hareketler teşvik edilmekte bu da te-

Bütün sözleşmelere rağmen, devletler teröristleri barındırabilmiş, mafya patronları devletleri yönetebilmiş, hatta teröristler belli makamlara gelebilmiş ve terörist hareketler finanse edilebilmiştir.

rörün güç kazanmasına neden olmaktadır (Baharççek 2010: 30). Bunun en büyük tehlikesi ise etnik terörün bir kitle hareketine dönüşebilme olgusu ve bir ayrılıkçı hareket olarak kullanılabilmesidir (Başeren 2006: 14). Küreselleşme bazı devletler içerisinde radikal ve gerici grupların şiddeti kullanma ve uluslararası düzeyde dikkati çekme kabiliyetini arttırmıştır. Modern çağın gereği olarak gelişen iletişim araçları da küresel çapta finans transferini kolaylaştırmıştır (Mazarı 2006: 223). Küreselleşen dünyada globalleşme adına sürdürülen empozelerin neticesinde ekonomik, teknolojik, askerî, sosyal ve kültürel yönden kontrolü elde tutmak hedeflenmiştir (Kocaoğlu 2000: 407).

İkinci olarak; Dünyada siyasi rekabet ortamı terörizm ve terörle mücadelede büyük bir ikiyüzlülük olarak kullanılmış, terörizme karşı kurumsal iş birliği gerçekleşemediği gibi herkes kendi politikasına inanan teröristi kutsal bir davanın savunucusu olarak görürken, kendi siyasi çıkarı ile örtüşmeyen teröristi lanetlemeyi tercih etmiştir. Devletler bu şekilde terörizmi kullandıkları için terörizm uluslararası bir boyuta ulaşmış, siyasal kimlik kazanmış, evrensel doğrulardan uzaklaşdığı için de kurumsal iş birliği sağlanamamıştır (Arıboğan 2006: 130). Yine Batı merkezli bazı toplumlar diğer ülkelerdeki terör eylemlerini meşru ve siyasi bir mücadelenin aracı olarak gördükleri için terörün uluslararası bir boyut kazanmasına ve teröristlerin de yaptıkları mücadelenin bir siyasi mücadele, bunu gerçekleştirenlerin de özgürlük savaşçıları olarak tanınmasına neden olmuşlardır (Cerrah 2000: 389).

Terörizmin gelişmesinde önemli bir neden de uluslararası terörizmde önemli bir finansman kaynağı olan uyuşturucu madde kaçakçılığıdır. Uyuşturucu madde, birçok insanın ölümüne neden olduğu gibi maddi ve manevi olarak ciddi zararlara neden olmaktadır. Diğer yandan sonuçları itibarıyla bütün toplumları tehdit eden bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Terörizmle iç içe geçen uyuşturucu madde kaçakçılığı karmaşık bir hâlde görünse de aslında birbirlerini destekler, topluma verdikleri zarar açısından da birbirlerine benzer unsurlardır. Bu yüzden terörizmle mücadele ederken olayın bu boyutuna da dikkat etmek gereklidir (Uyuşturucu ve Terörle Mücadele İnisyatifi 1996: 3). Terörün uluslararası boyut kazanması ve uyuşturucu madde ile birlikte finans elde etmesi, terörle mücadelede yeni yöntemlere ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır (Aykın-Gümüşay 2008: 343). Uluslararası terörizm ve uyuşturucu madde kaçak-

Propaganda amaçlı kimi söylemlerin oluşturduğu sis perdesine karşın uluslar arası sermayenin kayıtsız şartsız egemenliğine dayalı yeni bir tür imparatorluk dönemine girdiğimiz konusunda yaygın kanaat bulunmaktadır.

çılığın çağdaş demokratik ülkeler açısından ciddi bir tehdit olarak görülmemekte olup, terör örgütlerinin silah satın alma finansmanı ve kara para aklama operasyonlarında öne çıkan unsurlardır (Türk Demokrasi Vakfı 1999: 13).

Bir başka nokta; uluslararası terörizmle bir devleti temel politikalarını değiştirmeye, belirli kararlar almaya zorlamak amacıyla yasa dışı şiddetin kullanılması söz konusudur. Kimi devletler dış ilişkilerinde terörizmi bir araç kullanırken, kimileri de teröristlerle karşı karşıya gelmemek için onların faaliyetlerine göz yummaktadır. Her ne şekilde olursa olsun bu gibi ülkeler sözde terörizme karşı çıksa da eylemde terör örgütlerini himaye etmekte ve onlara sahip çıkmaktadır (Türk Demokrasi Vakfı 1995: 7-8). 2001 yılı Eylül ayından bu tarafa

Uluslararası terörizmle bir devleti temel politikalarını değiştirmeye, belirli kararlar almaya zorlamak amacıyla yasa dışı şiddetin kullanılması söz konusudur.

teröre karşı uluslararası düzeyde ciddi bir tavır ortaya konulsa da hâlen tümüyle sahiplenilmiş ve tehlike ortadan kaldırılmış değildir (Hobsbawn 2008: 145). Çünkü kimi hükümetler diğer ülkelerin iç politikalarını etkilemek, bölgelerinde etkili olmak amacıyla uluslararası terörizmi desteklemekte hatta bir kısım saldırıları bizzat organize etmektedirler (Brown 2004: 11). Bu şekilde terör hareketlerinin hız kazanması ve güç elde etmesiyle uluslararası siyasal ilişkiler ile bölgesel ve ülke düzeyindeki siyasal ve toplumsal sorunlar arasında yakın ilişki ortaya çıkmaktadır (Yılmaz 2004: 11-13). Ülkeler savaş yöntemiyle elde edebileceği birtakım stratejik avantajları zaman zaman uluslararası terörizm yolu ile kazanabileceklerini düşünmektedirler. Bu nedenle de terörü desteklediği gibi bizzat devletin kurumları da terörün içerisinde yer alabilmektedir. Elbette ki buna devlet terörü de denilebilir (Ergil 1992: 141).

Günümüzde terörü kullanarak bir kısım devletlerin bölgesel güç olması engellenebilmektedir (Dilmaç 1996: 5). Ayrıca bazı devletler farklı devletler içerisinde yer alan gruplara ya da bireyleri o ülkelere karşı verdikleri siyasal mücadelede ya da siyasal taleplerde hukuki temelde haklı bularak bu gruplara ve bireylere barınma hakkı tanımakta, hatta iade etmemekte, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaktadır (Beşe 2002: 30). Uluslararası terörizmin en önemli yönü terör sorunu olan devletin halkı üzerinde dehşet ve korku yaratmak böylece devletin bütün dikkatini ve mesaisini bu sorun üzerine yoğunlaştırmasını sağlamaktır (Karakaya 1998: 78). Siyasal nitelikli şiddet olaylarının üzerinde çoğu zaman ülkeler durmazlar. Hatta siyasal şiddet uygulayan kişilerin kendi ülkelerine gelmeleri durumunda normal suçlu değil, siyasal suçlu muamelesi görmelerini sağlarlar ve iade etmezler (Tacar 1999: 38).

Türkiye'ye karşı da diğer ülkelerin emperyalist ve sömürgeci anlayışla destekleriyle ortaya çıkardıkları terör hareketi planlı, programlı, sistemli olarak uygulanmakta, âdeta ilan edilmeyen bir savaş görünümü yaratmaktadır (Özgen 1989: 49). Türkiye uluslararası terörizm ve uyuşturucu kaçakçılığında tehdit altındadır. Türk Devleti; etnik ayrımcılığa, ırkçı ulus anlayışına göre oluşmadığı hâlde bir etnik söylem ve etnik temelli bir ayrışmayla karşı karşıyadır (Türk Demokrasi Vakfı 1996: 20). Sınırları içerisinde yaşayan insanların etnik kökenine bakılmaksızın ve kültürel zenginlikleri yadsınmaksızın Türk ismi altında birleştiği hâlde bir tartışma başlatılmıştır (Türk Demokrasi Vakfı 1996: 28). Diğer yandan Türkiye'deki durumun bir savaş durumu ve iç savaş olarak belirtilebilmesi için ayrılmış bir ülke parçasının bulunması gereklidir (Türk Demokrasi Vakfı 1996: 46).

Gerek Türkiye ve gerekse diğer ülkeler için uluslararası terörün hedefi siyasi değişikliktir (Şüküroğlu 1994: 58). Uluslararası terörizmde temel olgu siyasidir. Siyasi birtakım amaçlara ulaşmak için terör bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle de etkileri geniştir (Akbulut 1988: 36). Terörizm siyallaştığı zaman uluslararası düzeyde siyasi algılamalar ortaya çıkacak ve teröristlerin iadesi zorlaşacaktır. Hatta teröristlerle ilgili özgürlük ve insan hakları savunucuları gibi tabirlerin kullanılması mümkün olacaktır (Uyar 2008: 6-7). Siyasi terörizmde ideoloji, propaganda esastır. İdeolojilerde hedef gösterme siyasal katılımı sağlama toplumsal katılım ve metot belirlenir (Uyar 2008: 8-10). Siyasi terörün amaçları ise; milletin moral gücünü yıkmak, onu oluşturan grupları parçalamak, geniş kalabalıkları etkisiz hâle getirmek, otoriteyi, onu koruyanları ve görevlileri küçültmek, gruplar arasında kin, nefret oluşturarak birbirine düşürmektir (Bağrıaçık 1992: 16).

Siyasal terör insanları sindirmek ve yıldırım yoluyla kendi istemiş olduğu düşünceleri ve davranışları benimsetir. Bunu yaparken de zor kullanma ve tehdit eylemlerine başvurur. Siyasal terörde eylemler rastgele kitle seçilerek yapılabildiği gibi tek bir hedef üzerinden de gerçekleştirilebilir (Ak 1995: 7,9). Siyasal şiddeti kullananlar bölge halkını her türlü yöntemi kullanarak sindirebilmekte, böylece halkı kolay bir şekilde yönlendirerek terör örgütünün her söylediğini yapma noktasına getirebilmektedir (Törel 2002: 109). Wilkinson "*Şiddet devlete karşı uygulandığı zaman buna siyasal şiddet denilmektedir.*" derken (Seyrek 2001: 19), Grant Wordlaw siyasi amaçlı terörizmi; "*Bireyler ya da gruplar tarafından, yerleşik*

Türkiye'ye karşı da diğer ülkelerin emperyalist ve sömürgeci anlayışla destekleriyle ortaya çıkardıkları terör hareketi planlı, programlı, sistemli olarak uygulanmakta, âdeta ilan edilmeyen bir savaş görünümü yaratmaktadır.

bir otorite adına ya da bu otoriteye karşı eylemin esas mağdurlarından çok daha geniş bir hedef kitle üzerinde maksimum seviyede endişe ve korku yaratmak suretiyle politik taleplerini kabul ettirmeye yönelik şiddet kullanımı ya da tehdittir.” demektedir. Londra’daki Terörizm Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Paul Wilkon ise politik terörizmi; “Birtakım politik taleplerin karşılanmasını sağlamak amacıyla; bireyleri, grupları, toplulukları ya da hükümetleri yıldırım için cinayet ya da imha hareketlerinin sistematik olarak kullanılması ya da bu amaçla tehdit oluşturulmasıdır.” (Beşe 2002: 24) diye tanımlar. Ekkard Zimmerman siyasal şiddet terörünün öğelerini şu şekilde ifade etmektedir: “1- Şiddet eylemlerine katılanların sayısındaki çokluk. Sayı arttıkça eylemin siyasal şiddet sayılma olasılığı da artar. 2-Eyleme katılanların amaçlarının siyasal nitelikli olması. 3- İlgili toplum ve halkın tepkileri” (Tacar 1999: 35).

Siyasal şiddette kitleler, gruplar, kolektif hareketlere başvururlar. Eylemler iktidarın meşruiyetini reddeder. Ya siyasal iktidarı kökünden değiştirmek ya da yıkmayı hedefler (Tacar 1999: 36). Siyasal eylemlerde fiziksel ve ekonomik zararlar oldukça büyüktür. Eğer siyasal şiddet aşağıdan yukarıya devlet otoritesine doğru yapılırsa ve genelleşirse iç savaş niteliğine dönüşebilir. Siyasal şiddetin ülkelerin iç meselelerinden çıktığı noktada ise uluslararası bir boyut kazanır ki, o zaman daha ciddi tehdit olarak karşımıza çıkar (Tacar 1999: 36). Siyasal şiddeti kullananlar çağımızda teknolojik ve kitle haberleşme araçlarını da kullanarak, ciddi şekilde etkili hâle gelebilmektedirler (Hazır 2001: 16).

Siyasal şiddete karşı bir ülkede en önemli olgu, devletin ve milletin dayanışma ve uyum içerisinde bulunmasıdır. Bunun da temel dayanağı millî siyasettir. Millî siyasetin gerçekleşebilmesi için de millî şahsiyetin olması gerekir. Toplumlarda bütün zararlı olayların, anarşinin ve terörün artmasındaki temel olgu millî şahsiyetin zayıflamasıdır (Göçgün 1985: 55).

Siyasal terörizmin demokratik rejimleri hedef seçmesindeki temel neden bu rejimler üzerinde birtakım beklentilerin olmasıdır. Siyasal terörde öncelik, vatandaşların demokratik değerler ve inançlara olan güvenini sarsmak ve böylece hükümetleri lehlerine oluşabilecek bir pazarlık içerisine çekmektir. Bu şekilde ciddi bir halk desteği ortaya çıkacaktır (Hazır 2001: 58). Demokratik devletlerin halk arasında ortaya çıkan korku psikolojisi durumunda davranışlarında çok dikkatli olması gerekmektedir. Bir taraftan yargı ve güvenlik güçleri kanunları uygulamalı, can ve mal güvenliğini sağlamalı, öbür taraftan da gerekli tedbirleri almalıdır (Hazır 2001: 71). Demokratik devletlerde siyasal terörde sonuca ulaş-

Günümüzde Türkiye’de siyasal şiddetin estirdiği terör ciddi boyutlara ulaşsa da Türkiye hâlâ homojen ve bütünleşmiş bir ülkedir.

mak oldukça zordur. Demokratik kuralları uygulamak, hukuka uygun hareket etmek, uluslararası kamuoyunu dikkate almak ve insan haklarına dikkat etmek zorundadır (İlhan 2008: 24).

Günümüzde Türkiye’de siyasal şiddetin estirdiği terör ciddi boyutlara ulaşırsa da Türkiye hâlâ homojen ve bütünlüğe sahip bir ülkedir (Hazır 2001: 133). Bugün geldiğimiz noktada Türkiye’de yaşanan terörü birçok ülke çeşitli isimler altında maalesef desteklemektedirler. Bunlar; Kürt Demokratik Halk Birlikleri (YDK-), Avrupa Kürt Dernekleri Konfederasyonu (Kon-Kurd), İskandinavya Kürt

Ulusal düzeyde yapılması gerekenler ise; sosyal bütünleşmenin sağlanması için gereken her şeyin bir an önce yapılmasıdır. Bu konuda en önemli nokta; kültür birliğinde ortaya çıkan aksaklıkların bir an önce giderilmesidir.

Barış Konseyi, Fransa Kürt Halkıyla Dayanışma Koordinasyon Kurulu, Belçika Kürt Halkına Karşı Yürütülen Savaşa Hayır Koordinasyon Kurulu, İngiltere’de Londra Kürt İlişkileri Grubu, Londra Kürdistan İnsan Hakları Projesi (KHRP), Amerikan Kürt Enformasyon Ağı (AKI) gibi kuruluşlar görünmektedir (Terörizm 2002: 3-6).

Sonuç

İster terör ister terörizm ve isterse siyasal terörizm boyutuyla konuyu ele alalım bu sorundan kurtulabilmenin en önemli şartı uluslararası düzeyde iş birliğini ve yardımlaşmayı geliştirme zorunluluğudur. Bu konuda atılacak en önemli adım ise ortak terörle mücadele merkezlerinin kurulması, istihbaratın her unsurunun bir araya getirilmesi, kolluk kuvvetleri ve tepkilerinin organize edilmesidir (Cordesman 2010: 136). Diğer yandan terörist örgütleri destekleyen ülkelere karşı daimî statüde uluslararası bir antiterörizm kuruluşu oluşturulması gerekmektedir. Bu kuruluşun temel görevi ise; teröre destek

veren ülke ve kişileri tespit etme ve bunlara karşı uygulanacak yaptırımları ve izlenecek hareket tarzlarını belirleme yetkisidir (Ganur 2006: 29).

Ulusal düzeyde yapılması gerekenler ise; sosyal bütünleşmenin sağlanması için gereken her şeyin bir an önce yapılmasıdır. Bu konuda en önemli nokta; kültür birliğinde ortaya çıkan aksaklıkların bir an önce giderilmesidir. Örneğin dil birliği, millî tarih bilinci atılacak ilk adımlar olmalıdır. Milliyet tezi yeniden dizayn edilerek Türk milliyetçiliği kavramı Atatürk döneminde olduğu gibi liberal, cumhuriyetçi ve laik eksende birleştirici ve bütünleştirici olarak yeniden hedeflendirilmeli ve bu da topluma doğru bir şekilde anlatılmalıdır. Her şeyden önemlisi de terörizm hangi boyutta olursa olsun yılgınlık gösterilmemeli ve bütün unsurlar ile karşı durulmalıdır. ■

Bibliyografya

- ACAR, Ünal (2005), **Terörizmin Nedenleri ve Teröristin Kişiliği**, Ankara (Doktora Tezi).
- ACAR, Ünal- URHAL, Ömer (2007), **Devlet-Güvenlik-İstihbarat-Terörizm, Ankara.**
- AK, Aynur (1995), **Uluslararası Terörizm**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi).
- AKBULUT, İlhan (1988), **Devlet, Terörizm ve Ülke Bölücülüğü**, İstanbul (Doktora Tezi).
- AKŞEN, Hakan, KOÇ, Bekir (2010), “Terör Olaylarına Karşıların Sosyo-Ekonomik ve Eğitim Durumları İle Bazı Demografik Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi”, **Terörün Sosyal Psikolojisi**, Editör: Sever, Murat – Canoğlu, Hüseyin - Başbüyük, Oğuzhan Ankara.
- ALKAN, Necati (2000), **Psikolojik Hareket, Terörizm ve Polis**, Ankara.
- ALKAN, Necati (2002) **Gençlik ve Terörizm**, Ankara.
- ARIBOĞAN, Deniz Ülke (2003), **Tarihin Sonundan Barışın Sonuna Terörizmi Anlamak ve Anlamlandırmak**, İstanbul.
- ARIBOĞAN, Deniz Ülke (2006), “Terörizme Karşı Kurumlararası Koordinasyon ve İşbirliği İmkanları”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu**, 23-24 Mart 2006 Ankara.
- ARSLAN, Feyzullah (2000), “Devletimizin Terörizm ve Terör Örgütü PKK ile Mücadelede Çıkarıldığı Mücadele Yasaları ve Gelişmeleri” **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- AYKIN, Hasan- GÜMÜŞAY Kevser (2008), “Terörle Mücadelede Yeni Boyut: Terörün Finansmanı ile Mücadele”, **Karapara Aklama ve Terörizm Finansmanı**, (ed. Aydın, Süleyman), Ankara.
- BAGRIAÇIK, Mustafa (1992), **Terör, Terörün Sebepleri ve Türkiye'deki Görünümü Üzerine Bir Araştırma**, İstanbul (Doktora Tezi).
- BAHARÇİÇEK, Abdulkadir (2010), “Radikalleşmenin Önlenmesi ve Terörle Mücadele Üzerinde Demokratikleşmenin Rolü”, **Terörün Sosyal Psikolojisi**, Editör: Sever, Murat – Canoğlu, Hüseyin Başbüyük, Oğuzhan, Ankara.
- BAHARÇİÇEK, Abdülkadir (2000), “Etnik Terör ve Etnik Terörle Mücadele Sorunu”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.10, S.1, Elâzığ.
- BAKANLIKLERARASI KURUL (1973), **Türkiye Gerçekleri ve Terörizm**, Ankara.
- BAŞBAKANLIK (1983), **Terör ve Terörle Mücadele Durum Değerlendirmesi**, Ankara.
- BAŞBAKANLIK KOMİSYON (1998), **Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan Terör Nedeniyle Göç Eden Ailelerin Sorunları**, Ankara.
- BAŞEREN, Sertaç(2006), “Kavramsal Olarak Terörizm, Tarihi ve Hukuki Boyutlarıyla”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu**, 23-24 Mart 2006, Ankara.
- BEŞE, Ertan (2002), **Terörizm, Avrupa Birliği ve İnsan Hakları**, Ankara.
- BROWN, Doug (2004), **Terörizm ve Terörizmle Mücadele**, çev. Tomuş, Lütfi Ankara.
- CERRAH, İbrahim (2000), “PKK Terörünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Nedenleri: Batılı Ülkelere PKK Terörüne Yaklaşımlarına Eleştirel Bir Bakış” **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elâzığ.
- CORDESMAN, Anthony H., (2010), “**Terörle Mücadelede Askeri İstihbarat**”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu**, 15-16 Mart 2010, Ankara.
- ÇAĞLAR, Ali (2000), “Terör ve Türkiye”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elâzığ.
- DEMİREL, Emin (2007), **Terör**, İstanbul.
- DİLMAÇ, Sabri (1996), **Uluslararası Bir Sorun Terörizm ve Türkiye**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi).
- DÖNMEZER, Sulhi (1985), Teröristlerin Rehabilitasyonu, **Anarşi ve Teröre Karşı Atatürkçülükte Bütünleşme Sempozyumu**, 18-19 Nisan 1985, Konya.
- EKİZER, Süleyman (2000), “Terörle Mücadelede Bilimsel Yaklaşımlar”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.

- ERDEM, Çiğdem (2001), **Terör ve Terörizm Kavramları Üzerine Bir İnceleme**, Ankara.
- ERGİL, Doğu (1992), “Uluslararası Terörizm”, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, C.47, S.3, Ankara.
- ERKAL, Mustafa (1992), **İktisadi Kalkınmanın Kültür Temelleri**, İstanbul.
- FENDOĞLU, Tahsin (2000), “Uluslararası Belgelerde Terörizm”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- FİDAN, Mehmet (2000), “Kitle İletişim Araçlarında Terör Olayları”, **Fırat Üniversitesinin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- GANOR, Boaz (2006), “Soğuk Savaş Döneminden Geçiş ve Terörizm”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu**, 23-24 Mart 2006, Ankara.
- GÖÇGÜN, Önder (1985), “Anarşi ve Teröre Karşı Atatürkçülük ve Millî Kültür”, **Anarşi ve Teröre Karşı Atatürkçülükte Bütünleşme Sempozyumu**, 18-19 Nisan 1985, Konya.
- GÖKSU, Turgut-BİLGİÇ, Veysel Kaan (2010), “Kentleşme ve Göçün Teröre Etkisi”, **Terörün Sosyal Psikolojisi**, Editör: Sever, Murat – Canoğlu, Hüseyin – Başibüyük, Oğuşhan, Ankara.
- GÜNAY, Umay Türkeş (2000), “Güvenlik ve Huzurun Kültür, Sanatla Bağlantısı”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- HAZIR, Hayati (2001), **Demokraside İstikrarsızlığın Sebebi Olarak Siyasal Şiddet ve Terörizm**, Ankara.
- HOBBSAWN, J. Eric (2008), **Küreselleşme, Demokrasi ve Terörizm**, çev. Akınhay, Osman, İstanbul.
- İŞIKLI, Alpaslan (2008), “Devletin Küçültülmesi ve Sosyal Rejimin Demokratikleşmesi”, **Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu**, 27-30 Mart 2008, Ankara.
- İLHAN, S. (2008), **Terör Neden Türkiye?**, İstanbul.
- İŞERİ, Reyhan (2008), **Türkiye'de Etnik Terör: ASALA ve PKK Örneği**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi).
- KARAKAYA, Gülcan (1998), **Medya ve Terör İlişkisi**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi).
- KARAOŞMANOĞLU, Ali (2006), “Küresel Terörizmin Ulaştığı Boyutlar Çerçevesinde Edinilen Tecrübeler”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu 23-24 Mart 2006**, Ankara.
- KILIÇ, Hilal (1996), **Terörizm ve Mücadele Yöntemleri**, Diyarbakır (Yüksek Lisans Tezi).
- KOÇAOĞLU, Mehmet (2000), “21.Yüzyılda Güvenlik Yine Türkiye'nin Öncelikli Sorunudur”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- KOÇDEMİR, Kadir (2004), **Millî Devlet ve Küreselleşme**, İstanbul.
- KODAMAN, Bayram (1985), “Terör ve Otorite”, **Anarşi ve Teröre Karşı Atatürkçülükte Bütünleşme Sempozyumu**, 18-19 Nisan 1985, Konya.
- KOMİSYON (2005), **Terörizm ve Anti Terörizm**, (Editör: Uçkun, Gazi), Kocaeli.
- KUYAKSİL, Ali (2000), “Uluslararası Sistem ve Terör”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- MAZARI, Shireen (2006), “Terörizmin Geleceği ve Ortak Nitelikleri”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu 23-24 Mart 2006**, Ankara.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (1999), **Şehit Öğretmenler**, Ankara.
- MUTİOĞLU, Halil (2000), “Yeni Dünya Düzen(siz)liğinden Terör ve Türkiye”, **Fırat Üniversitesi'nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elazığ.
- MÜTEVELLİOĞLU, Nergiz- ERSEZER, Devrim (2008), “Küreselleşme ve Sosyal Devlet”, **Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu**, 27-30 Mart 2008, Ankara.

- ÖZÇER, Akın (2006), **Çoğul İspanya Anayasal Sistemi ve Ayrılkçı Terörle Mücadele Modeli**, Ankara.
- ÖZGEN, Mahmud İhsan (1989), **Türkiye’de Şiddet Hareketleri Kaynakları ve Hedefleri**, İstanbul.
- SARAÇLI, Murat (2007), “Uluslararası Hukukta Terörizm” **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.11, S.1-2, Ankara.
- SEYREK, Nihat (2001), **Terörizm ve Uluslararası Yönü**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi)
- SÜZER, Abdullah (1992), **Dış Güçlerin Türkiye’ye Yönelik Emelleri, Türkiye İçindeki Anarşi-Terörün Kaynakları ve Faaliyetleri**, İstanbul (Yüksek Lisan Tezi).
- ŞÜKÜROĞLU, Hülya (1994), **Türkiye’de Anarşi ve Terörün Sosyo-Kültürel Sebepleri**, Ankara (Yüksek Lisans Tezi).
- TACAR, Pulat (1999), **Terör ve Demokrasi**, İstanbul.
- TATAR, Taner (2000), “Demokrasi Kalkanında Terör”, **Fırat Üniversitesi’nin 25. Kuruluş Yıldönümünde I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu**, 27-29 Mart 2000, Elâzığ.
- TATAROĞLU, Muhittin (2002), “Terörün Siyasal Bütünleşmeye Etkisi”, **Muğla Üniversitesi SBE Dergisi**, Bahar, S.VII, Muğla.
- TERÖRİZM, **PKK, DHKP/C ve İrticai Terör Örgütlerinin Avrupa’daki Faaliyetleri**, Mart 2002, Ankara.
- TEZCAN, Durmuş (1985), “Uluslararası Terör Suçlarında Uluslararası Yardımlaşma”, **Uluslararası Terörizm ve Gençlik Sempozyumu**, 24-26 Nisan 1985, Ankara.
- THACHUK, Kimberley (2006), “Terörizme Destek Veren Kaynaklarla Mücadele”, **Küresel Terörizm ve Uluslararası İşbirliği Sempozyumu**, 23-24 Mart 2006, Ankara.
- TÖRELİ, Türkmen (2002), **PKK Terör Örgütü**, Isparta (DoktoraTezi).
- TURAN, Günhan (2002), **21.Yüzyılda Uluslararası Terörizmin Değişen Yüzü**, İstanbul, (Yüksek Lisans Tezi).
- TÜRK DEMOKRASİ VAKFI (1995), **Avrupa’daki Terör Üssü Yunanistan**, Ankara.
- TÜRK DEMOKRASİ VAKFI (1996), **Türkiye Gerçeğinde Kürtler ve PKK Terörü**, Ankara.
- TÜRK DEMOKRASİ VAKFI (1999), **Terörizm ve Organize Suçlar**, Ankara.
- TÜRK DİL KURUMU (1998), **Türkçe Sözlük**, C.2, Ankara.
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI** (2002), Ankara.
- ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KURUMU (2008), **PKK Terör Örgütü ile Etkin Mücadelede Analiz, Risk, Fırsat ve Öneriler**, Ankara.
- UYAR, Tulga (2008), **Terörle Mali ve Hukuki Mücadele**, Ankara.
- UYUŞTURUCU VE TERÖRLE MÜCADELE İNSİYATİFİ (1996), **PKK Terör ve Uyuşturucu Kaçakçılığı**, Ankara.
- YAVUZ, Ufuk Gürsoy (2008), “**Mali Suç ve Terörizmin Finansmanı İstihbaratı**”, (Editör: Aydın, Süleyman), Ankara.
- YAYLA, Ahmet Said (2008) “**Terörizmin Finansmanı ve Organize Suç Örgütleri ile İlişkiler**”, (Editör: Aydın, Süleyman), Ankara.
- YAYLA, Atilla (1985), “Uluslararası Terörizmin Sebepleri”, **Uluslararası Terörizm ve Gençlik Sempozyumu**, 24-26 Nisan 1985, Ankara.
- YILMAZ, Rasih (2004), **Travma Küresel Terör Türkiye’de**, İstanbul.
- YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMU (1985), **Türkiye’de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri**, Ankara.

TÜRK MİLLETİ, TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ

DOÇ. DR. MUSTAFA TALAS*

19. yüzyıl başlarında Fransız İhtilali sonrasında dünya gündeminde yer edinmeye başlayan millet ve milliyetçilik, Türkiye’de de gündeme oturmaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti’nin bir cihan devleti olması gerçeğinden dolayı, Türkiye’de millet bilinci ve milliyetçilik, geç kavuşulmuş bir olgulardan olmuştur. Milliyetçilik, özellikle, Rus esareti altındaki Türk yurtları olan Kırım ve Türkistan’dan Türkiye’ye göç eden Gaspıralı İsmail, Ağaoğlu Ahmet, Yusuf Akçura, Hüseyinzade Ali vs. gibi isimlerin Türkiye’ye kazandırdığı bilinçlendirme faaliyetlerinin sonucunda Türk sosyal hayatındaki yerini almaya başlamıştır.

Esir Türk yurtlarından gelen bu millet ve milliyetçilik bilinci esintileri önce Osmanlının yıkıntıları altında kalmak üzere olan bir bilinçli aydın kitlesini aydınlandırmış, daha sonradan da bir imparatorluğun külleri arasından bir millî devleti ortaya çıkaracak bir Millî Mücadelenin feyiz kaynağı olmuştur. Bundan sonra da geleneklerinden kopmadan nasıl modern Müslüman bir toplum inşa edileceğinin başarı hikâyesinin senaristi olan bir fikir akımı olmayı başarmıştır.

* Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Öğretim Üyesi.

Türk milletine dayalı olan ulus devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığının teminatı olan Türk milliyetçiliğinin izah edileceği bu çalışmada öncelikle millet, milliyetçilik ve Türk milliyetçiliği konusu ele alınmalıdır.

1.Millet, Türk Milleti, Milliyetçilik ve Türk Milliyetçiliği

Sosyal evrim basamakları içinde, aşiret teşkilatından, millî teşkilatlanma seviyesine ulaşmış olan insan toplulukları millet hâline gelmişlerdir. Yüzyıllar süren bir tarihî akış ve sosyal-kültürel bir pota içinde oluşan bu ürüne "millet" adı verilir.¹ Millet denilen en büyük sosyal zümreyi tek faktörle açıklamaya çalışan düşünürler olmuşsa da böyle bir sosyal gerçeği tek faktörle açıklamak doğru olmayacaktır.²

Millet, aynı kültürü paylaşan insan topluluğu olarak tanımlanabilir. Bu konuda, dünyadaki en önemli antropologlardan olan Branislav Malinovski'nin bir örneği meseleyi doğru algılamak için meşhurdur. Malnovski, örneğinde, bir Afrikalı zenci çocuğun henüz bebek iken Fransa'ya getirilip orada Fransız kültürüyle büyütülmesi sonucunda onun artık bir Afrikalı değil bir Fransız olacağını

Gökalp, milleti, kan akrabalığından öte terbiye bakımından ve ana dili bakımından ortak özellikleri bulunan insan topluluğu şeklinde tanımlamaktadır.

savunmuştur.³ Buradaki örnekten de anlaşılacağı gibi millet ortak kültürel mirasın bir sonucu olarak birlikte yaşamının sonucu olan sosyolojik bir vakıa niteliğindedir. Bunu ifade edenlerden biri de Türkiye'nin ilk sosyologu olan Ziya Gökalp'dir. Gökalp, milleti, kan akrabalığından öte terbiye bakımından ve ana dili bakımından ortak özellikleri bulunan insan topluluğu şeklinde tanımlamaktadır.⁴

Yaşayan en meşhur Türk sosyologlarından olan Mustafa Erkal'in millet tanımı, millet hakkında net ipuçlarını vermektedir: Erkal'in tanımında, millet; "Kendi birliğinden haberdar olan, siyasi bakımdan devlet şeklinde teşkilatlanmış ve millî devlet kurma kabiliyetine sahip, sürekli ve teşkilatlı insan zümreleridir."⁵

Buradaki yaklaşımlar göz önünde bulundurulduğunda, Türk milleti de Türk kültürünü müşterek olarak yaşayan insan topluluğuna verilecek addir. Çünkü her millet maddi ve manevi değerleri ile bir kültür bütünüdür. Eğer bir millet yaşıyorsa, onun kültürü yaşıyordur demektir. Türk milleti de dört bin yıldan fazla bir maziye sahip olup, Asya bozkırlarından günümüze kadar, ana vasıflarını korumak şartıyla, zaman ve şartlara göre zengin kültür unsurları ortaya çıkarabilen bir millet olmuştur.⁶

Bu kültür birliğine göre oluşmuş olan Türk milletinin, toplumsal olarak bütüncül bir şekilde, bütün sosyal sınıf ve tabakalarının refaha ve mutluluğa ermeleri, millî gelirden adil bir biçimde pay almaları ile birlikte, sosyal güvenliklerinin teminat altına alınmasını⁷ kendine amaç edinen fikir sisteminin adı Türk milliyetçiliğidir.

Millet, Türk milleti, milliyetçilik ve Türk milliyetçiliğinden sonra ulus devletin milliyetçilik ile bağlantılı boyutlarına bakılabilir.

2. Ulus Devlet ve Milliyetçilik

Ulus devleti izah etmeden önce devletin ne olduğunu ortaya koymak gerekmektedir. Devlet, tarihin önemli buluşlarından biri olarak ifade edilmekte olup sosyal yaşamın en yüksek organizasyon türüdür.⁸ Bir aile, bir dernek, bir parti, bir sendika gibi kurum olan devlet; her şeyden önce, sosyal ve tarihsel bir gerçekliktir.⁹

Devletin ortaya çıkışı, insanlık tarihi kadar eski değildir. Çünkü insanlık tarihinde devletin fonksiyonlarını yerine getiren kurumlar ve organizasyonlar teşekkül etmiştir. Ancak söz konusu kurum ve organizasyonların, devlet olarak değerlendirilmesi imkânı bulunmamaktadır.¹⁰

Sosyolojik olarak ifade edilmiş tanıma göre devlet, "belirli sınırlar içinde ve ortak bir yaşama tarzına sahip, egemenlik hakkını kullanan, milletin teşkilatlanmış şeklidir. Böylece, devletin belirli unsurları ortaya çıkmaktadır. Bunlar; coğrafî unsur (coğrafyanın vatanlaştırılması), beşerî unsur (millet), siyasi unsur (hükûmet ve egemenlik hakkı, kendi kendini yönetme, para basabilme, ordu kurabilme ve siyasi varlığını koruyabilme)dur."¹¹ Devlete sosyolojik olarak yaklaşıldığında, devlet, bir sosyal kurumdur ancak diğer kurumlardan belirli farklı özellikler taşımaktadır. Bu farklar şunlardır:¹²

"1. Devlet, 'geniş bir örgütlenme yapısı'na sahiptir. Bir toplumda, örgütü, devletinkinden daha geniş, daha yaygın, daha kapsayıcı başka bir sosyal kurum yoktur.

2. Devlet kurumu içerisinde 'çok ileriye vardırılmış bir iş bölümü' cereyan eder. Yöneticilerden bir kısmı, toplumda uygulanacak hukuk kurallarını saptar (kanun koyanlar); bir kısmı, bu kuralları, yönetilenlere uygular (idareciler); bir

Türk milleti de dört bin yıldan fazla bir maziye sahip olup, Asya bozkırlarından günümüze kadar, ana vasıflarını korumak şartıyla, zaman ve şartlara göre zengin kültür unsurları ortaya çıkarabilen bir millet olmuştur.

kısmı ise, bu kuralların uygulanmasından doğan ya da toplumda bireyler arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözer (hâkimler).

3. Devletin asıl önemli özelliği, elinde 'üstün bir yaptırım gücü', bir 'zorlama' olanağı olmasıdır. Polis, jandarma, ordu... bütün silahlı güçler devletin elindedir."

Devleti ifade ettikten sonra ulus devletin ne olduğuna bakmak gerekmektedir. Buna göre, ulus devlet, toprakları üzerindeki egemenliğine bağlı olarak, etkinlik kazanmış olan bir siyasal ve sosyal kurumdur. Ulus devlet, bu etkinliğini toprakları üzerindeki bilgi, sermaye ve insan kaynaklarındaki denetim ile ortaya koyabilmektedir.¹³ Ulus devlet, belirli bir toprak parçası üzerinde egemen olan

Devleti ifade ettikten sonra ulus devletin ne olduğuna bakmak gerekmektedir. Buna göre, ulus devlet, toprakları üzerindeki egemenliğine bağlı olarak, etkinlik kazanmış olan bir siyasal ve sosyal kurumdur.

tarihsel bir geçmişi olan bir milletin meşru güç kullanma yetkisine sahip sosyal organizasyonu¹⁴ olarak izah edilebilir.

Milliyetçilik, ulus devletlerin dayanakları arasında yer almaktadır. Çünkü ulus devletler kendi kaderini tayin etmek durumunda olan milletler tarafından kurulmuştur. Bundan dolayıdır ki, bu tür devletlere millet devleti de denilmektedir. Bütün bunların yanı sıra, temeli ulusun ya da milletin bütünlüğü olan devletlerin temel felsefelerinin milliyetçilik olması da doğal bir hadisedir.¹⁵ Bunun dünyanın çok değişik coğrafyalarında çok değişik tarihsel tecrübelerle sahip çok sayıda örnekleri dünya üzerinde örnekleri bulunmaktadır. Bu tür devletlerin milliyetçilik felsefesine göre işletildiğinin dünyadaki en popüler örneği milliyetçiliğin doğduğu ülke olan Fransa'dır. Kuruluşu, gelişimi ve yaşatılması

Fransa'nın bu hususta Türkiye benzeri ve Türkiye örneği bir ülke olduğu söylenebilir.

Ulus Devlet ve milliyetçilik konusunda Türkiye örneğini izah edeceğimiz son bölüme, bu aşamada, geçilebilir.

3. Ulus Devlet, Milliyetçilik ve Türk Milliyetçiliği

Türkiye'de her konuda olduğu gibi milliyetçilik ve ulus devlet tartışmalarında da meselenin kaynaklarını Osmanlı Döneminde aramak gerekmektedir. Çünkü, Türkiye'de ulus devlet tartışmaları, birdenbire ortaya çıkmış değildir. Gayet tabiidir ki, meselenin altyapısı, geçmişi ve zihin arka planı vardır. Bir öz-

gürlük savaşı sonrasında kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurumları, kuralları ve her şeyden önemlisi devleti kuran irade sahipleri, yeni ortaya çıkmış değillerdi. Osmanlı Devleti, devleti kuran irade sahiplerinin, gördükleri bir eğitim sisteminin adresi ve yaşadıkları ortamdı. Bir anlamda, cumhuriyeti tesis edenlerin yetiştirildikleri sosyal yapı veya sosyal sistem Osmanlı Devleti idi.¹⁶

Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli toplumsal tarihçisi olan Halil İncalık da tarihsel devamlılığı vurgulamıştır. İncalık, toplumların, aynı insanlarda olduğu gibi, geçmiş yaşantılarından esintiler taşıdığını düşünmektedir.¹⁷

Türkiye'nin bir başka önemli değeri olarak toplumsal tarih araştırmalarını devam ettiren İlber Ortaylı da kurumların, insan yapısının ve coğrafyanın avantajları ve dezavantajlarının Türkiye Cumhuriyeti tarafından Osmanlıdan miras alındığını çok net olarak ifade etmektedir. Bir başka ifadeyle, İncalık, Türkiye Cumhuriyeti'nin Osmanlı İmparatorluğu'nun uluslaşmış¹⁸ hâlidir demektedir.

Devamlılığa Türkiye'deki önemli Sosyologlardan olan Emre Kongar da şu cümleleriyle atıfta bulunmaktadır: "Türkiye Cumhuriyeti, altı yüzyıllık Osmanlı İmparatorluğu'nun bir ürünü olarak düşünülebilir. Atatürk tarafından eski düzene karşı bir tepki olarak kurulan Cumhuriyet, elli yıl sonra bile imparatorluğun kimi kimliklerini yapısında taşımaktadır. Bugünkü Türk ulusunu anlamak için Osmanlı İmparatorluğu'nun özelliklerini bilmek zorundayız. Bu özellikler, önce, eski kurumlara karşı geliştirilen olumsuz tepkiler yoluyla yeni ulusu etkilemiştir. Ayrıca, toplumsal ve ekonomik yapının kimi öğeleri, Cumhuriyet Döneminde de varlıklarını korumuş ve imparatorluk, bu yolla da etkisini sürdürmüştür."¹⁹

Osmanlı Döneminde, öncelikle gayrimüslim teb'adan başlamak kaydıyla, müstakil sosyal ve kültürel bir bilinç olarak milliyetçilik doğmaya başlamıştır. Osmanlı Devleti'nin Müslüman tebaası ise, ilk defa, 1908'deki Jön Türk Kongresinden sonra böyle bir bilinç ile tanışmaya başladı. İşte, özellikle, milliyetçilik bilinci ile bağımsızlığını elde ederek ayrılan bu farklı yapılardan sonra, Osmanlı Döneminde Türk aydınında Türk milletine dayalı bağımsız bir devlet tartışılmaya başlanmıştır.²⁰ Bu tartışmalar, rejim ve devlet şekli ile sınırlı değildi. Hukuk sistemi ve sosyal yapının bütün boyutlarının çağdaş bir yapıya kavuşturulması şeklinde çok geniş bir perspektife sahipti. Ahmet Cevdet Paşa, Namık Kemal, Ziya Gökalp, Mehmet Akif, Tefik Fikret, Süleyman Nazif vs. gibi her görüşten aydın

Bir anlamda,
cumhuriyeti
tesis edenlerin
yetiştirildikleri
sosyal yapı veya
sosyal sistem
Osmanlı Devleti
idi.

grubu; genelde, ortak bir düşünce şeklinde, devletin kurtarılmasının öncelikle çağdaş, millet egemenliği esasına dayalı bir devlet yapısının kurulmasına bağlı olduğunu düşünmekteydiler. Sonuçta, Türkiye Cumhuriyeti bir gecekondur devleti olmadığı için, binlerce yıllık bir geçmiş tecrübenin ürünüdür. Aslında aydın kitlesi, birliği ve bütünlüğü korumanın yolunun kendi milletinin egemenliği esasına dayalı bir milliyetçilik bilinciyle kurulacak olan bir sosyal sistemi tecrübeledir sonucunda arzulamaktaydı. Buna bağlı olarak, aynı aydın sınıfı, Millî Mücadeleyi bizzat icra etmiş ve Cumhuriyet kurulduğunda, onun kurumsal yapısını oluşturacak bilgi ve becerisini ortaya koyma fırsatı bulmuştur.²¹

Osmanlı Döneminde yetişmiş olan entelektüel kesimin, detayda ayrılışlar bile, temelde birleştikleri konu Türk milliyetçiliği esasına temellendirilmiş olan Cumhuriyeti din, dil, ırk ve mezhep ayrılıklarına mahal vermeyecek şekilde bir sistem olan laik yapıda teşkilatlandırmaktı. Bir bakıma, peş peşe gerçekleştirilen sosyal, kültürel ve iktisadî bütün atılımlar bu bakış açısının ürünü olarak değerlendirilebilirdi. Hem toplumsal açıdan birbirine eşit bireylerin kolektif olarak söz sahipliği ile bir toplumsal yapı tesis edilmek isteniyordu hem de iktisadi olarak dünyanın bütün dengeleriyle barışık bir ekonomik sistem temin edilmek isteniyordu. Gerçekleştirilen reformlar, kurulan yeni kurumlar, tesis edilen yeni kurallar hep modern, demokratik, sosyal, laik ve üniter yapıları Türkiye Cumhuriyeti'ni tesis etmek ve güçlendirmek amacını taşımaktaydı. Zaten Türk milliyetçiliği de kültürel olarak birlikte yaşayarak ortak tecrübe edinmiş ahali olan Türk milletinin mutlu, müreffeh, istikrarlı, dinamik ve güçlü bir yapıya kavuşturulması esasına dayalıdır. Buna göre, Türk milliyetçiliği fikir sistemi, asla, Batı Avrupa'daki örnekler ile bir benzerliği olmayan; yani ırkçı, şöven, kafatasçı olmayan bir yapıdadır. Aksine, birlikte yaşama fikrini içine sindirebilmiş, ortak tarih şuuru ve gelecek ideali ile dolu olan bütün insanları anayasal vatandaşlık çerçevesinde kabul eden bir yapıya sahiptir. Çünkü, bunu tesis eden entelektüel yapı da bu şekilde tesis etmek istemiştir ve tesis etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti bir gecekondur devleti olmadığı için, binlerce yıllık bir geçmiş tecrübenin ürünüdür.

Sonuç

Tarihin çok eski çağlarından beri varlığını sürdüren Türk milleti sosyolojik bir gerçekliktir. Türklerin ana yurt olan Türkistan'dan Türkiye'ye gelinceye kadar

karşılaştıkları farklı güzellikleri içselleştirerek kendi yaşamının bir parçası hâline getirmeleri sonucunda bugüne kadar getirdikleri Türk kültürü oluşmuştur. Bu kültür, Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar çok geniş bir coğrafyadaki kültürel çeşitlilik ile etkileşim hâlinde olunarak bugünkü zengin şekline kavuşmuştur. İşte bu zengin kültürü ortak olarak yaşayan bütün insanlara verilen ortak ad Türk milletidir.

Türk milletinin kendisini geliştirmek, zenginleştirmek ve modern dünyanın en üst seviyesine yükseltmek şeklinde özetlenebilecek olan Türk milliyetçiliği fikir sistemi, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi olmakla beraber, Cumhuriyetin varlığını güçlendirmek ve geliştirmek fonksiyonunu da uhdesinde barındıran bir yapıdadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin de kuruluşunu sağlayan ve yaşatılmasının yegâne garantisi olarak ifade edilebilecek felsefesinin adı Türk milliyetçiliğidir.

Dünyada var olan bütün ulus devletler, yani egemen olan devletler varlıklarını devam ettirmelerini borçlu oldukları bir felsefeye sahiptirler. Yani olmazsa olmazları denilebilecek, kırmızı çizgi diye de ifade edilebilecek ve yaşamsal öneme haiz bir anlayışı ifade eden felsefe. Bu anlayış, Türkiye Cumhuriyeti için de geçerlidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin de kuruluşunu sağlayan ve yaşatılmasının yegâne garantisi olarak ifade edilebilecek felsefesinin adı Türk milliyetçiliğidir. Asla ırkçılık, şövenizm ve kafatasçılığı ile bir arada olamayacak olan bu felsefi anlayış, kurucusu olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli saydığı bir gerçeklik olarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını içine sindirebilen bütün insanların ortak değeri niteliğindedir. ■

¹ ERÖZ, Mehmet (1987), **Atatürk, Milliyetçilik**- İstanbul: Doğu Anadolu, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, s. 59

² TALAS, Mustafa(1996), İçtimaiyat Enstitüsünün Tarihçesi ve Mehmet Eröz'ün İzahlı Bibliyografyası, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya: s. 111.

³ ERKAL, Mustafa (1999), **Sosyoloji**, İstanbul: Der Yayınları, s. 135.

⁴ GÖKALP, Ziya (1992), **Türkleşmek, İslâmlaşmak ve Muasırlaşmak**, İstanbul: Toker Yayınları, s.64-68.

⁵ ERKAL, Mustafa; age., s. 39.

⁶ KAFESOĞLU, İbrahim (1993), Türk Milli Kültürü, İstanbul: Boğaziçi Yayınları, s. 49.

⁷ ERÖZ, Mehmet (1987), "Milliyetçiliğimiz ve Toplumculuk" **Atatürk, Milliyetçilik**- İstanbul: Doğu Anadolu, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, s. 95.

⁸ PARLAK, Bekir (2003), "Küreselleşme Sürecinde Modern Ulus Devlet ve Kamu Yönetimi", **Çağdaş Kamu Yönetimi**, ed. M. Acar-H. Özgür, Ankara: Nobel Yay., s. 349.

- ⁹ KIZILÇELİK, Sezgin-ERJEM, Yaşar (1992), **Açıklamalı Sosyoloji Terimleri Sözlüğü**, Konya: Emre Grafik Tasarım, s. 109.
- ¹⁰ TALAS, Mustafa (2008), **Çok Kültürlülük Kıskaçında Ulus Devlet ve Türkiye**, İstanbul: Doğu Kütüphanesi Yayınları, s. 74.
- ¹¹ ERKAL, Mustafa E.-BALOĞLU, Burhan- BALOĞLU, Filiz; age., s. 86.
- ¹² KIZILÇELİK, Sezgin-ERJEM, Yaşar; age., s. 109-110.
- ¹³ TEKELİ, İlhan. ve İLKİN, Selim. (2000), “Küreselleşme Ulus Devlet Etkileşimi Bağlamında AB-Türkiye İlişkilerinin Yorumlanması”, **Doğu-Batı**, Sayı10, Şubat 2000, s. 118.
- ¹⁴ TALAS, Mustafa; age., s. 92.
- ¹⁵ GÜNDOĞAN, Ali Osman; agm., s. 82.
- ¹⁶ TALAS, Mustafa; age., s. 103.
- ¹⁷ İNALCIK, Halil; “Türkiye Cumhuriyeti ve Osmanlı”, **Doğu Batı Dergisi**, Yıl.2, Sayı:5, Kasım-Aralık-Ocak 1998-1999, s. 9.
- ¹⁸ ORTAYLI, İlber (2006), **Son İmparatorluk Osmanlı**, İstanbul: Timaş Yayınları,
- ¹⁹ KONGAR, Emre (1994), **İmparatorluktan Günümüze Türkiye'nin Toplumsal Yapısı**, Cilt 1-2, İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 47.
- ²⁰ KARPAT, Kemal H. (2009), **Osmanlı'dan Günümüze Kimlik ve İdeoloji**, İstanbul: Timaş Yayınları,
- ²¹ TALAS, Mustafa (2003), **Küreselleşme ve Türkiye'de Kültür Politikaları**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya: s. 110-111.

KÜSTÜM SANA OĞLUM

AV. HÜSEYİN ÖZBEK*

Jandarma Uzman çavuşlar **Yahya Karakaya** ile **Murat Özkozanoğlu** 5 Temmuz 2011 sabahı kurulan kalles pususunda can verdiler. Tertipler o gün de sivil kıyafetlerle sokağa indiler. **Yüksekova 21. Sınır Jandarma Komutanlığına** varışlarında giyeceklerdi üniformalarını.

İçtimaya herkesten önce koşup ilk tekmili veren çavuşlara o gün kıtalarına ulaşmak kısmet olmadı. Hasmin karşısına çıkıp ilk hamleyi ona verme soyuluşundan gelmeyen tetikçiler sinsice arkadan doğrulttular namluları. Sıkılan 22 kurşun Nedim Zeydan Caddesi'nin kaldırımlarında, apartmanların duvarlarında 22 kez yankılandı. Evden kışlaya kadar her gün önlerini, yanları kollayan çavuşlar uyuşturucu tacirliğinin kalfalık, vatan satmanın ustalık, ihanetin erdem sayıldığı bir yer de olsa tetiğin arkalarından düşürüleceğini akıllarına getirmemişlerdi.

Çavuşlar kafataslarını parçalayıp beyinlerini sokağa saçan patlamalarla kıdem gözetircesine arka arkaya devrilirken nedendir bilinmez öldürülen oğlun ardından yakılmış bir ağıtın yükselip alçalan acılı sesini duyar gibi oldular. Analar kara haberi nasıl duydu, dağları dorukları aşıp, öpmeye, okşamaya doyama-

Hasmin karşısına çıkıp ilk hamleyi ona verme soyuluşundan gelmeyen tetikçiler sinsice arkadan doğrulttular namluları.

* İstanbul Barosu Genel Sekreteri.

dıkları oğulların başucuna nasıl ulaştılar bize malum olmasa da şehitlere ayan olmalı ki can bedenden ayrılırken bir gülümseyiş yayıldı yüzlerine. Kundak bebesi gibi yine analarının kollarında, sıcaklığını özledikleri göğüslerindeydiler işte! O bildikleri Avşar ezgisi ananın yanan ciğerinden, kanayan yüreğinden şehitlerin kulağına ninni gibi akmaya başladı:

*Yol üstünde ağca mezar
Yelin eser kumun tozar
Öldürmüşler seni oğul
Kırattın bak gemsiz gezer*

Anaların ak sütüyle mayalanan alca kanları Yüksekova kaldırımlarını su-larken öylece o bildik sesin titreşimini, doyumsuz tadını âdetâ can suyu gibi içti şehitler.

“Er atıyla, kuş kanadıyla” der atalarımız. Seferlerde yoldaşı, sohbetlerde sırdaşı olup Kafdağı’ndan aşırıldığı, dönülmez çöllerden geçirdiği eri ölünce soylu biniti yetim kalır. Dizgininden tutulmaz, gem vurulmaz olur. Divane gibi yemeden

Seferlerde yol-
daşı, sohbetlerde
sırdaşı olup Kaf-
dağı’ndan aşır-
dığı, dönülmez
çöllerden geçir-
diği eri ölünce
soylu biniti yetim
kalır.

içmeden kesilir, yağının dönüşünü bekler. Bakar ki giden gelmiyor, Avşar ağıtındaki gibi yulardan boşanır, eğerden sıyrılır, alır başını çekip gider. Her Avşar çocuğunun hayal dünyasında ılgar edip seferlere çıktığı bir kır atı vardır. Çavuşlar terki dünya edince gönül ummanında dağlara bellere sürüp tepelerden yel gibi, derelerden sel gibi geçtikleri kır atları da Dadaloğlu demişlerin bilinmezliğin enginine doğru çekip gittiler öylece...

Pınarbaşı Avşar’ı Yahya Çavuş’la Kozan Avşar’ı Murat Çavuş, Toroslar’a çıkışın, Çukur’a inişin yüzyılları birbirine ulayan hikâyeleriyle büyüdüler. Destan düzülen aşiret kavgalarının, boy hesaplaşmalarının acılı ezgileri, yiğitlerin ardından yakılan beyitler, yayla doruklarında yankılanan bozlaklar, Avşar uşağının kulağından beynine akıp bir daha

çıkamamacasına bilinçaltına yerleşir. Öyle ki, Turan’dan İran’a, Anadolu’dan Balkanlar’a uzanan geniş coğrafyada yaşanan binlerce yıllık serüvende her Avşar kendi geçmişinden izler bulur. Hayal coğrafyalarında ataların göçüyle dağ aşır bel geçer, at sürüp il gezer, geçmişle gelecek arasında salınıp dururlar. Burun di-reğini sızlatan isyan türküleriyle **Fırkayı İslahiye’ye Derviş Paşa’ya** ilenirler.

Çavuşlar da **Karacaoğlan’dan, Dadaloğlu’ndan** süzülüp gelen, dilden tele ulanıp her haneye taksim olan kültürel mirastan hisselerine düşeni daha beşik bebesiyken benliklerinde duyduklar. Avşar obalarının hepsinden daha büyük olan

vatanın aşiret mülkü gibi, uğruna vuruşulup can verilen yaylak gibi ölümüne savunulacağını öğrendiler. Hasımla yüz yüze gelip ilk hamlenin ona verileceğini, yiğidin ardından vurulmayacağını, kallesin insan sayılmayacağını atalar töresi bildiler.

14 Mayıs'ta Yahya Çavuş'la Kayseri'de yapılan düğünle dünya evine giren gelini **Funda Adile**'yi geçen Cuma oğluna teslimine gidip döneli beri sürekli gördüğü kötü düşü içine atıp kimseye söylemeyen, karısına, kızına da açmayan **Kâmil Karakaya**, ilk kez oğlunun çocukluk arkadaşı, geçen yıl Hakkâri'de şehit düşen **Uzman Çavuş Birol**'un babası **Ahmet Mutlu** başsağlığına geldiğinde konuştu: *"Arabayla yolda giderken oğlum, 'Baba buradan gitmeyelim, mayın döşemişlerdir.' dedi. O kadar dikkatliydi, aklına gelmiyordu. Oğlum, sana nasıl kıydılar? Senin yerine keşke beni vursalardı. Yaralı olarak o kahpelere kurşun atamadın mı?"*

Sabahın seherinde ölüm pususu kuranların yiğidiyle yüz yüze, göz göze gelip silaha sarılmanın yabancı, sinsiliğin, kallesliğin ustası olduğunu nereden bilsin koca Avşar! İki erin karşılıklı vuruşmasında ölen oğla yakılan ağıtlara yansıyan kadere rızanın, isyanla karışık tevekkelün kültüründen gelen baba böylesi düzenlere hiç alışık değil. Yüksekova'da Avşar töresinin değil, ihanetin, acımasızlığın geçer akçe olduğunu yemin billah söylemeniz inanamaz baba Kâmil. O, giden oğla yanarken bile vuruşma mertçe olmuşsa agusunu içe aktırıp katlanı acısına:

*Seni vuran dağlı mıydı
Kurşunları yağlı mıydı
Neye çekip sen vurmadın
Elin kolun bağlı mıydı*

Sabahın seherinde ölüm pususu kuranların yiğidiyle yüz yüze, göz göze gelip silaha sarılmanın yabancı, sinsiliğin, kallesliğin ustası olduğunu nereden bilsin koca Avşar!

deyip kadere ilenir giden oğlun ardından. Oğlun kanlısı da olsa günü gelip fırsat düştüğünde sinsice ardından değil erkekçe alınının çatından hesaplaşmak ister.

15 Mayıs'ta **Funda Adile** ile dünyaevine girip birkaç gün sonra Yüksekova'ya dönen Yahya Çavuş sıla hasretine dayanamamış olmalı ki ansızın dayanıverdi baba hanesinin kapısına. Hane halkından önce mahalleyi gelincik tarlasına çevirmiş bayraklar karşıladı şehidi. Dostlar, ahbaplar ardından su döküp duayla uğurladıkları şehitlerini taşıyan ambulansı çepeçevre kuşatırken yukarıdakiler kapıya yığıldılar. Al bayrağa sarılı çavuşla helalleşmek hayli zor oldu geride kalanlar için. Salına dokundukları şehidin sıcaklığını, inceden inceye hâlâ sızan alca

kanın kokusunu duyar gibi oldular. Baba hanesinin bulunduğu apartmanı yukarıdan aşağı kaplamış ay yıldızlı bayrak arada bir hafifçe salındıktan sonra durgunlaşıveriyordu nedense bugün.

Pınarbaşı Merkez Camisi'nden yükselen sala dağları, belleri aşır ata yurdu Büyükgürleyen'deki hısım akrabasının, tuz ekmek dostlarının, öte dünyaya göçmüşlerin cümlesine Koca Çavuş'un encamını deyiverdi. Emri Hak vaki olduğundan ayakuçlarına yatırmalarını vasiyet ettiği büyük anayla büyük baba uzandıkları aile kabristanında oğul balını beklemeye başladılar.

Anne **Selime** kucakladı Merkez Camisi'nin musallasına uzatılmış tabutu sıkıcı. Öylece kaldı konuşmadan. *"Teyze ana yarısıdır."* der atalar. Şehit Çavuş'un teyzesi okşadı tabutu: **"Yahya Yahya!"** diye seslendi kardeş kuzusuna. Sonra oğlunu kucaklayıp havaya kaldırarak cemaate bağırdı; **"Bu da şehit olacak!"** Aileyi görüntülemeye çalışan kameramanlara döndü kucağındakıyla: **"Çekin, çekin de bütün kanallarda yayınlayın. Şehitler ölmez. Bak Mehmetçikler burada. Bizim bütün çocuklarımız Mehmetçik. Yayınlayın bunları ki Başbakan duysun."**

Doktor gözetiminde cenazeye katılan ana ağlamaktan kısılan sesiyle; **"Kendisi Amerika'da okutuyor. Olmaz olsun başa geldi. Ortalığı sakinleştiririm diyordu, kuzumu yedi."** diye feryat edip yine tabuta sarıldı bırakmamacasına. Oğul

Salına dokundukları şehidin sıcaklığını, inceden inceye hâlâ sızan alca kanın kokusunu duyar gibi oldular.

teninin kendinden başkasının bilemeyeceğini benzersiz kokusunu doyasıya çekti içine. Köylerden, obalardan inen binlerin iğne atsan yere düşmez kalabalığında Yahya'sının kundakta gülümseyerek uyurkenki hazla kendisini emerkenki hâli geldi gözünün önüne. Ateşe düşmüşçesine ağlarken bile *"Buradayım oğul."* dediğinde sesi kesen bebese ananın geldiğini duymuş olmalı aşağıdan. Ananın yanında yakınılmayacağını, kokusuyla mest olup, ninnisiyle derin uykuların doyumsuz düşlerine dalınacağını bilen Yahya, uzandığı yerden sessizce dinliyordu anasını. Ana, yeniden seslendi aşağıdaki oğla: **"Kuzum sana nasıl kıydılar? Kınalı kekliğim, sürmeli gözüm, senin yerine babanla ben öleydik."**

Gözünden sakınıp bakmaya kıyamadığı, seyrine doyamadığı oğlun acısıyla yeniden kendinden geçip bayılan ananın tabuta kenetlenmiş ellerini sökmekte hayli zorlandı sağlık görevlileri.

Funda, ilk kez 52 gün önce düğünde sarılıp öptüğü hayat yoldaşının al bayrağa sarılı tabutuna kapandı. Duvakta yakılan kınası solmamış elleriyle okşayıp defalarca öptü tabutu. Seslendi şehidine: **"Bir tanem sana nasıl kıydılar? Sana kıyanların elleri kırılсын. Bir tanem beni bırakıp nereye gidiyorsun? Canım böyle mi konuşmuştuk?"** Birlikte, baş başa yaşanacak uzun yılların, yetiştirilecek oğulların, kızların, ömür boyu sürecek bağlılığın antlarını vermişlerdi karşılıklı. Oyunbo-

zanlık Yahya Çavuş'tan olmadı. Feleğin zagonu böyleymiş. *"Ben sözümü tutamadım. Haneden erken ayrıldım başışla."* diye seslenmek istedi aşağıdan. Başka şeyler de demek istedi ama dili dönüp de ses çıkaramayınca sükut edip dinledi öylece...

Babası başına geldiğinde ilk kez ayakta duramadı Yahya Çavuş. Atanın yanında el kavuşturup divan durur Avşar uşağı. Otur denmeden de oturulmaz. Babası seslenince yer yarılca içine girecekti koca çavuş. Nasıl mahcup olmasın? İlk kez kusur işleyip tınmadı töreyi, azar işitti babasından: *"Küstüm sana oğlum. Niye kalkmıyorsun oradan yavrurum?"* Yerinden doğrulma istese de yekinkmeleri boşa gitti, kalkamadı bir türlü. Babanın karşısında divan duramayınca da tabutun içinde küçüldükçe küçüldü. Utancından bir köşeye büzüldü kaldı.

Ağabey, dar günün dayanağı, baba ocağının sığınağıdır kız kardeş için. Bacı, er içinde gezen ağasının onurudur, iffetiyle obasının, soyunun gururudur. Kız kardeşi **Durdu** ağasının fotoğrafını sallayarak: *"Ona nasıl kıydınız? O daha 26 yaşındaydı."* diye feryat etti. Çavuş'u sardıkları al bayrağı öpüp kokladı: *"Ağabeyim, ağabeyim"* diye yasa başladı.

Yapılacaklar tezce yapılır, mevta bekletilmez. Öğleyin Kayseri Müftüsünün kıldırıldığı cenaze namazından sonra helallik verdikleri Koca Çavuş'u Avşar ellerine doğru uğurladılar. Al bayrakları omuzlayıp yoldaşlarını uğurlamaya gelen Avşar gençleri: *"Kahrosun PKK!"*, *"Şehitler ölmez, vatan bölünmez!"* diye bağırdılar sürekli. Geçilen obaların, uğranılan köylerin yola dizilmiş sakinleri şehidi askerce selamlayıp Fatıha'yla salavaddılar. Köroğlu ölmeden muhayyel ölümüne türkü yakmış

"Kefenim biçildi tabutum hazır

Yetiş imdadıma boz atlı Hızır"

diye Hızır Nebi'ye seslenmişti.

Kefeni biçilip tabutu hazırlanan Çavuş da encamında son menzile, dünyaya gözlerini açtığı ata yurdu Büyük Gürleyen'e ulaştı. Mezar çoktan kazılmıştı. Babası Kâmil, amcası Kâzım ve kardeşi Yakup Karakaya, altına elenmiş ince toprak serili mezara incitmeden indirdikleri şehidin yönünü kibleye çevirdiler. Üstüne tahtalar kapatılıp toprak atıldı. Büyük ana, büyük baba ayakucularına uzatılan oğlun defnini sessizce seyrettiler. Fani dünyadan, ebedî âlemden konuşmaya çok zamanları olacaktı nasıl olsa...

Funda Adile son toprak atılıp tümseklenen, başucuna, ayakucuna tahtaları dikilen mezara kapandı. Kimselerin duyamadığı kısık sesle bir şeyler söyledi yer altına konan can yoldaşına. Orada öylece uzanıp kalkmamacasına kalmak geldi içinden. Omuzlarından tutup kaldırırlarken soğumamış kabir toprağını avuçladı. Tez tez, iratmadan gelmek üzere vedalaştı gönül verdiğiyle. ■

DÜŞÜNCE DÜNYASINDA TÜRKİZ DERGİSİ YAYIN İLKELERİ

Düşünce Dünyasında Türkiz dergisi, sosyal bilimler alanında iki ayda bir yayımlanan hakemli bir dergidir. Her yılın son sayısında derginin yıllık dizini yayımlanır.

Makalenin yazarı; adını, soyadını, unvanını, görev yaptığı kurumu tam ve açık olarak belirtmeli; ayrıca iletişim sağlanacak açık adres, telefon numarası ve e-posta adresini vermelidir.

Dergiye gönderilen yazılar, bilgisayarla hazırlanarak PC uyumlu disket (CD veya DVD) üzerinde olmalı veya e-posta adresine gönderilmelidir.

Gönderilen yazılar, daha önce yayımlanmamış olmalıdır. Herhangi bir sempozyum, kongre vb. bilimsel toplantıda sunulmuş bildiriler veya diğer bilimsel yazılar; etkinliğin adı, yeri ve tarihi belirtilmek koşuluyla yayımlanabilir.

Dergimizde yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler ve sorumluluk yazarlara aittir.

Yayımlanmaları amacıyla dergiye gönderilen yazılar; Yayın Kurulunca yayın ilkeleri açısından incelenir ve değerlendirilmek üzere alanında uzman iki hakeme gönderilir. Ancak, hakemlere yazar adı, yazarlara ise hakem adı bildirilmez. Hakem raporlarından birinin olumlu, diğerinin olumsuz olması hâlinde yazı, üçüncü bir hakeme gönderilir ve bu sonuca göre Yayın Kurulunca yazıların yayımlanması hususunda karar verilir.

Yayın Kurulu, hakemlerin eleştirisi ve önerilerini dikkate alarak yazılar üzerinde anlatım açısından gerekli düzeltmeleri yapabilir.

Yayımlanması uygun görülmeyen yazılar, bir örneği saklanmak kaydıyla, yazarın isteği üzerine iade edilir.

Yazım Kuralları ve Biçimsel Özellikler

1- Dergiye gönderilen yazılar, Türk Dil Kurumunun *Yazım Kılavuzu*'na (kısaltmalar dâhil) uymak zorundadır. Yabancı sözcükler yerine olabildiğince Türkçe sözcükler kullanılmalıdır.

2- Başlık: İçerikle uyumlu olarak en çok 10-15 sözcükten ibaret, tamamen büyük harfle, koyu (bold) ve 12 punto olmalıdır. Ara başlıklar, bölüm başlıklar ve alt başlıklar sadece ilk harfleri büyük olacak şekilde, 11 punto koyu (bold) yazılmalıdır.

3- Yazar adı ve adresi: Makale yazarı, adını, soyadını ve unvanını yazı başlığının altına (*) işaretini belirterek yazılmalıdır. Bu işaret, dipnotta gösterilecek, makale yazarının kurumu ve unvanı yazılacaktır. Herhangi bir kurumda görev yapmayan yazarlar, konumuna uygun sıfatları kullanmalıdır: araştırmacı, yazar vb.

4- Ana metin: Yazılar, Times New Roman tipi ile 11 punto büyüklüğünde ve bir satır aralığıyla yazılmalıdır.

Alıntılar italik harflerle ve tırnak içinde verilmeli; beş satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok hâlinde ve tek satır aralığıyla yazılmalıdır.

5- Yazılara bilgisayarla sayfa numarası verilmemelidir (Gerekirse çıktılar üzerinde kalemle verilebilir.)

6- Kaynak gösterme: Metin içinde yapılan göndermeler soyadı, basım yılı, gerektiğinde sayfa numarası parantez içinde belirtilmelidir: (Özbay 2010), (Özbay 2010: 163). Yazarın aynı yıl yayımlanmış birden çok eserine gönderme yapılmışsa (Altın 2010 a Altın 2010 b); birden çok kaynağa gönderme yapılmışsa (Erkin 2008, Canbel 2009) şeklinde belirtilmelidir. Birden çok yazar adı yazılmalı ve “vd.” kısaltması kullanılmalıdır: (Yakıcı vd. 2005)

Dipnotlar yalnızca açıklamalar için kullanılmalı, sayfa altında ve numaralandırılarak gösterilmelidir. Herhangi bir internet adresine yapılan göndermelerde bu adresler kaynaklar arasında verilmeli ve indirme tarihi belirtilmelidir: (<http://www.guntulu.com.tr/22.03.2010>).

7- Kaynakça: Yararlanılan kaynaklar, yazının sonunda “Kaynakça” bölümünde, 10 punto alfabetik olarak verilmelidir. Makalelerde Türkçe kaynaklara öncelikle yer verilmelidir. Örnek olarak:

Tek Yazarlı Makale:

ÖZÖNDER, Cihat (1984), “Kültür Bültenleşmesi ve Alt Kültür Grupları Hakkında Düşünceler”, **Türk Kültür Araştırmaları**, Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, 132: 136-139.

Tek Yazarlı Kitap:

ÖZBAY, Hüseyin (2010), **Kelimeler Kuşatması**, Ankara: Berikan Yayınları.
FORSYTH, Patrick (2000), **30 Dakikada Rapor Yazma**, çev. E. Sabri Yarmalı, İstanbul: Damla Yayınevi.

İki Yazarlı Kitap:

KIRAN, Ali ve KIRAN, Ezgiler (2001), **Dil Bilimine Giriş**, Ankara: Seçkin Yayınları.

Çok Yazarlı Kitap:

YAKICI, Ali vd. (2008), **Üniversiteler İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri**, Ankara: Gazi Kitabevi.

Yayımlanmamış Tez:

KARA, E. (1996), **Öğretmenlerin Statü Düzeyleri**, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yazarın Aynı Yıl Yayımlanmış Birden Çok Makale veya Kitabı Varsa:

KORKMAZ, Zeynep (2005 a), **Türk Dili Üzerine Araştırmalar 1**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KORKMAZ, Zeynep (2005 b), **Türk Dili Üzerine Araştırmalar 2**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

THE PUBLICATION PRINCIPLES OF THE JOURNAL OF OPINIONS WORLD (DÜŞÜNCE DÜNYASI'NDA TÜRKİZ)

The Journal of Opinions World is a peer viewed journal devoted to the social fields published on bi-monthly period. The annual index is given in the last issue of the year

The author(s) are supposed to clearly state their names, titles, institution and give a Corresponding address or an email.

The manuscript must be submitted a PC compliant CD or through email

The papers must be original and not published previously in any other journal. The papers submitted to a conference, congress or symposium can be published provided that the name, the place and the time of the activity are clearly stated.

All the opinions and the ideas published in the journal entirely belong to the authors and do not bind the journal in any way.

The papers submitted to the journal are first checked regarding to the publication rules of the journal by the editorial board and then sent to two referees for the through reviewing process. The manuscripts sent to the referees do not contain the names of the authors. Similarly the names of the referees are not revealed to the authors. In the case of one positive one negative view of the referees the manuscript is sent to a third referee for the final decision.

The editorial board reserves the right to make syntaxual changes on the papers based on the recommendations of the referees.

The rejected papers are returned to the authors upon request. A copy of each paper is achieved by the journal

Writing rules and formatting

1- The papers sent to the journal must be in compliance with Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu (including the abbreviations)

2- Title: The title must be in good compliance with the content, contain maximum 10-15 words, written in bold 12 fond capital letters. The sub titles should be 11 fond bold letter in title case

3- The name and the title of the author should be written under the title with *. This should give in the footnote indicating the institution and the title of the author. The authors which are not working in any institution should use titles which describe them such as researcher , author etc

4- Main text: The main text should be written 11 fonts Times New Roman with single spacing. The quotations should be italic and given within “. The quotations longer than five lines should be given by 1 cm indentation from the both end of the page with single spacing.

5- The papers should not contain page numbers (The authors may indicate the pages with a pencil on the hard copy if necessary)

6- Referencing: The references in the text should be given by the surname of the author and the publication year of the source in parenthesis (Özbay 2010).The related page can be quoted if necessary (Özbay 2010: 163). More than one documents of the same author published in the same year are referenced as (Altın 2010 a, Altın 2010 b); Referencing more than one source should be made as (Erkin 2008, Canbel 2009). The sources with more than one author should be given by the surname of the first author followed by et.al and the publication year : (Yakıcı et.al. 2005)

The footnotes should only be employed for the explanations and numbered according to the order given in the page . The quotations from an internet address should be given in the references by stating the downloading date : (<http://www.guntulu.com.tr/22.03.2010>).

7. References : All the sources used in the study should be given in the "References" section in 10 fonts alphabetical order . The Turkish sources should be given priority . Following are the examples of giving various references

Paper with a single author:

ÖZÖNDER, Cihat (1984), "Kültür Bültenleşmesi ve Alt Kültür Grupları Hakkında Düşünceler". **Türk Kültür Araştırmaları**, Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, 132: 136-139.

Book with a single author :

ÖZBAY, Hüseyin (2010), **Kelimeler Kuşatması**, Ankara: Berikan Yayınları.
FORSYTH, Patrick (2000), **30 Dakikada Rapor Yazma**, çev. E. Sabri Yarmalı, İstanbul: Damla Yayınevi.

Book with two authors :

KIRAN, Zeynel ve KIRAN, Ezgiler (2001). **Dil Bilimine Giriş**, Ankara: Seçkin Yayınlan.

Book with multiple authors:

YAKICI, Ali vd. (2008), **Üniversiteler İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri**, Ankara: Gazi Kitabevi.

Unpublished thesis:

KARA, E. (1996), **Öğretmenlerin Statü Düzeyleri**, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Multiple papers or the book written by the same author and published in the same year:

KORKMAZ, Zeynep (2005 a), **Türk Dili Üzerine Araştırmalar 1**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KORKMAZ, Zeynep (2005 b), **Türk Dili Üzerine Araştırmalar 2**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.